00083127

THE
ASIATIC SCOIETY OF BOMBAY
Town Hall, Bombay.

Digitized with financial assistance from
Dr. Devangana J. Desai
on 14 February, 2019

AGENTS FOR THE SALE OF GOVERNMENT PUBLICATIONS.

IN INDIA.

R. CAMBRAY & Co., Calcutta.
COMBRIDGE & Co., Bombay.
M. GULAB SINGH & SONS, Mufid-I-Am Press, Lahore.
HIGGINBOTHAM & Co., Mount Road, Madras.
V. KALYANARAMA IYER & Co., Esplanade, Madras
S. K. LAHIRI & Co., Calcutta.
S. MURTHY & Co., Kalalee Press, Madras.
G. A. NATESAN & Co., Madras.
NEWMAN & Co., Calcutta.
* T. K. SITARAMA AIYAR, Kumbakónam.
SUPERINTENDENT, AMERICAN BAPTIST MISSION PRESS, Rangoon.
SUPERINTENDENT, NAZAIR KANUN HIND PRESS, Allahabad.
D. B. TARAPOREVALA SONS & Co., Bombay.
THACKER & Co. (Limited), Bombay.
THACKER, SPINK & Co., Calcutta.

IN ENGLAND.

E. ARNOLD, 41 and 43, Maddox Street, Bond Street, W., London.
B. H. BLACKWELL, 50 and 51, Broad Street, Oxford.
CONSTABLE & Co., 16, James Street, Haymarket, W., London.
DEIGHTON, BELL, & Co., Cambridge.
HENRY S. KING & Co., 65, Cornhill, E.C., London.
P. S. KING & SON, 9, Bridge Street, Westminster, S.W.
KEGAN PAUL, TRENCH, TRÜBNER & Co., Charing Cross Road, W.C., London.
B. QUARITCH, 15, Piccadilly, W., London.

ON THE CONTINENT.

FRIEDLÄNDER & SOHN, 11, Carlstrasse, Berlin.
OTTO HARRASSOWITZ, Leipzig.
KARL W. HIERSEMANN, Leipzig.
ERNEST LEROUX, 28, Rue Bonaparte, Paris.
MARTINUS NIJHOFF, The Hague, Holland.

* Agent for sale of the Legislative Department publications

[redacted]HE INSCRIPTIONS ON [redacted]PPER-PLATES AND STONES

IN THE

[redacted]RE DISTRICT, MADRAS.

PART II.

A COLLECTION

OF THE

INSCRIPTIONS ON COPPER-PLATES AND STONES

[redacted] DISTRICT.

83127

MADE BY

ALAN BUTTERWORTH,

OF THE INDIAN CIVIL SERVICE (MADRAS)

AND

[redacted] ENUGOPAUL CHETTY,

OF THE INDIAN CIVIL SERVICE (MADRAS).

LIBRARY OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY

IN THREE PARTS.

PART II.

M. C. 41

MADRAS:

83127

00083127

CONTENTS.

PART II.

		PAGES
Stone inscriptions of	Kandukúr Taluk (Nos. 17 to 86) ..	501–634
Do.	Kanigiri Taluk (Nos. 1 to 41) ..	635–696
Do.	Kávali Taluk (Nos. 1 to 51)	697–756
Do.	Nellore Taluk (Nos. 1 to 124) ..	757–894
Do.	Ongole Taluk (Nos. 1 to 66)	895–1008

ABBREVIATIONS USED IN THIS WORK.

Prefixed to a Number		A.	stands for	Átmakúr Taluk.
,,	,,	C.	,,	Copper-Plate.
,,	,,	D.	,,	Darsi Division.
,,	,,	G.	,,	Gúdúr Taluk.
,,	,,	KG.	,,	Kanigiri ,,
,,	,,	KR.	,,	Kundukúr ,,
,,	,,	KV.	,,	Kávali ,,
,,	,,	N.	,,	Nellore ,,
,,	,,	O.	,,	Ongole ,,
,,	,,	P.	,,	Podili Division.
,,	,,	R.	,,	Rápúr Taluk.
,,	,,	S.	,,	Súlúrpet (or Pólúr) Division.
,,	,,	U.	,,	Udayagiri Taluk.
,,	,,	V.	,,	Venkatagiri Division.
B.	stands for	Brown's Telugu Dictionary.		
Epig. Carn.	,,	Epigraphia Carnataca.		
E.I.	,,	Epigraphia Indica.		
I.A.	,,	Indian Antiquary.		
M.P.C.	,,	Madhurántaka Pottapi Chóḷa.		
M.K.	,,	Mukkanṭi Káduveṭṭu.		
M.M.	,,	Mahá Mandaléśvara.		
S.M.	,,	Śrímanmahámandaléśvara.		
W.	,,	Wilson's Glossary of Revenue terms.		

A COLLECTION

OF THE

COPPER-PLATE AND STONE INSCRIPTIONS

IN THE

NELLORE DISTRICT.

PART II.

Kandukur (17). (A.D. 1430-31.)

[Old Chundi. Sanskrit verses in Telugu character. From the fourth side of the same stone.]

Translation.

1. May the consort of Śrí (Vishnu) protect your eternal happiness—who, in the form of a sportive Boar, lifting up the earth even along with the mountains, is to be praised.

2 and 3. In the Śâka year denoted by (the chronogram) *Śrîśa Ślâghyé*, *i.e.*, 1352, on the 8th *tithi* (of Śiva) of the bright fortnight in the month of Phálguna, on Wednesday, in the year Sádhárana, at the time of the rising of Ṛishabha (lagna), Kommanárya, the son of the minister Ráma, who was initiated (for sacrifice), having performed here the sacrifices Agnishṭóma and Atirátri according to scripture, permanently set up (the image of) Yajnéśvara.

Note.—Kommanárya of this inscription is evidently the same person as Kommana Śmayájulu in No. 16.

1. श्रीशः क्रीडावरा
2. हात्मा पाया
3. द्यो नित्यकौतुकम् ।
4. सगोत्रामपि
5. गोत्रां यः
6. श्लाघनीयस्त
7. मुद्वहन ॥ (1)
8. श्राशश्लोध्यि शका
9. ब्दे विमलशिवाति
10. थौ फाल्गुने मा
11. सि वारे । बौधे सा
12. धारणाब्देभ्यु
13. दयति वृष
14. भे रामथा
15. मात्यसूनुः ॥ (2)
16. अग्निष्टोमातिरा
17. त्रौ विधिवदिह
18. विधायाध्वरौ
19. तत्प्रदेशे । यज्ञे
20. शस्य प्रतिष्ठाम
21. चलमरचय
22. दीक्षितः कोम्मना
23. र्यः ॥ (3)

KANDUKUR (18). (A.D. 1408-09.)

[Old Chundi. Telugu. From one side of a stone near Janárdanasvámi's temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Saturday the thirteenth of the bright fortnight of Śrávana of the year Sarvadhári, corresponding

to the illustrious Śaka year 1330, Maláya Reḍḍi, the younger brother of Kómaṭi Reḍḍi, who is the son of Śrígiri Reḍḍi, who is the excellent son of Pina Kómaṭi Reḍḍi, who is the son of Malláya Reḍḍi, the younger brother of Vémáya Reḍḍi, who (Vémaya) bore the birudas—Jagannobbagaṇḍa,[1] Jagatgópála,[2] Pallavádítya,[3] Pallavatrinétra,[4] Vairi Víra,[5] Basava Śankara, &c., who (Vémaya) built a flight of steps at Śríparvata,[6] and who made unlimited gifts of land, and the gifts described by Hémádri, for the purpose of securing the four kinds of human objects, caused to be set up an image of Śrí Janárdanadéva in the town of Chundi, caused to be constructed a temple and a *maṇḍapa*, bestowed, with libation of water, on that deity 4 *puṭṭis* and 10 *túms* of dry land in the fields of Chundi and 2 *marutus* of wet land in rear of Prólasamudram and 5 *túms* of wet land in Chundi, presented, with libation of water, the tax of 2 pies on each of his soldiers to provide for the great festivals of that deity, and made an endowment for food, enjoyments and pay (of servants) for the fortnightly and monthly festivals in his capital. Thus he founded a great charity to last in perpetuity as long as the sun and moon endure. May it cause great prosperity!

NOTE.—The genealogy is—

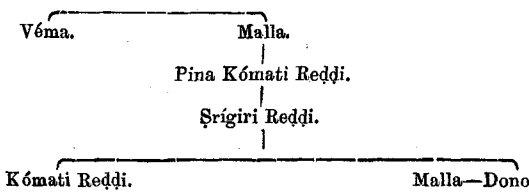

(See No. 17 for continuation of this table.)

[1] The sole hero of the world.
[2] The protector of the world.
[3] The Pallava sun.
[4] Trinétra (Śiva) of the Pallavas.
[5] Hero to enemies.
[6] Śríśailam.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౩౩౦
2. అగునెంటి సర్వధారిసంవత్సర శ్రా
3. వణ శు ౧౩ శ జగనోబ్బగండ్డ జగత
4. గోపాలపల్లవాదిత్య వల్లవ త్రినేత్ర
5. వైరివీరబసవ శంకరాది బిరుదు
6. లంగల వాండెన శ్రీ పర్వతాన సా
7. పానాలు నిర్మించి నిస్సీము భూదాన
8. మును హేమాద్రిదానాలున్ను చేశి
9. న వెమాయరెడ్డింగారి తమ్ముండై
10. న మల్లాయరెడ్డింగారి కుమారు
11. ండ్డ పినకోమటి రెడ్డింగారి సుపు
12. త్రుండైన శ్రీగిరిరెడ్డింగారి కుమా
13. రుండు కోమటిరెడ్డింగారి తండ్రి
14. ండైన మలాయరెడ్డింగారు చతు
15. ర్విధపురుషార్థసిద్ధికొఱకై చుండి
16. పట్టణమందును శ్రీ జనార్దనదేవ
17. రను ప్రతిష్ఠశేయించి గుడిన్ని మ
18. ంటపమున్ను కట్టించి ఆదేవర
19. కును చుండిపొలానను నాలుగు
20. పుట్లున్ను పందువెలిశేనున్ను
21. ప్రోలసముద్రము వెనుకను నీరు
22. నేలరెండు మఱుతులున్ను చు
23. ండినిదేవభూములున్ను దారా పూ
24. ర్వకంగాను నెఱపించి దేవర
25. మహోత్సవాలకు పరివారము
26. చేతను బంటుబడి దుగాండ్లున్ను
27. ధారవోయించి తమ నగరను మా

28. నె పక్ష మహోత్సవాలకు పట్టున్న
29. భోగజీతాలున్ను పెట్టించి ఆచం
30. ద్రాక్షస్థానైన మహాదమంబేశరి
31. మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీం జే
32. యున్

KANDUKUR (19). (A.D. 1407–08 or 1408–09 ?)

[Old Chundi. Sanskrit verse in Telugu character. From three sides of the same stone.]

TRANSLATION.

V. 1. May Hari protect you, Hari who has assumed the stately form of a boar making a sound as deep as that of a thunder-cloud, who is resplendent with his principal limbs[1] which form the seat (origin) of the four castes and with his minor limbs which cause admiration and on the tip of whose tusks the earth, appearing like a cloud resting at the end of a fresh and lovely crescent of the moon, experiences the pleasure of (being in) a stream of delicious nectar.

2. I worship the elephant-faced god (Ganéśa) who destroys all obstacles. I salute Sarasvatí, who is as

---

[1] Angas—principal limbs—face, arms, thighs and feet from which the four castes arose.

Upangas—minor limbs—eyes, ears, &c., from which the quarters of the world, sun, &c., arose. *Angas* may also mean the six angas or sciences and *upangas* the minor or auxiliary sciences of the vedas. The Supreme Being is said to be the personification of the Vedas. In this case, चातुर्वर्ण्यपदे: = which are the receptacle of the duties of the four castes.

white as the jasmine and the moon and who is the giver of strength.

3. From Vishnu arose a certain caste, eminent in virtue, whose sister was the river (Ganga) on the crest of the braid of hair of Ṣiva.[1]

4. In that caste there was king Vêma, illustrious, the lord of the eastern country, who indeed caused to be forgotten (by his own excellence) the wealth of virtue of Ráma and others.

5. He rendered Ṣrí Parvata[2] accessible to men by (building) a flight of steps; he, the peerless, joyfully presented unlimited land to priests; hostile kings accompanied by *ṣama* ((i) peace, (ii) chants of the Sáma Veda), worship his two feet day and night with the *stóma* ((1) mass, (2) hymn of praise) of the rays of new gems set in their crowns.

6. His younger brother was *Malla*, emperor of the Earth, liberal, a full moon to his dependants, having mighty arms which were as it were mountains of churning to the ocean, to wit, the army of hostile kings.

7. His son was *king Kómaṭi*, a mine of valour, possessed of fame as white as the autumnal moon, a Karna in gift, a Dilípa in mercy, a Dharma in truth, the Earth in patience.

8. His son was *king Ṣrígiri*, who destroyed the pride of his foes, the treasury of wealth, honoured by his younger brothers—king Mácha and the others—who

---

[1] The fourth caste and Ganga (Ganges), were both sprung from the feet of Vishnu and so Ganga is called the sister of the fourth caste.

[2] Ṣrí-ṣaila.

obeyed his commands and who were of very virtuous conduct.

9. Adorned with fame as white as the mountain of snow (Himálaya) and the moon, exclusively devoted to the gifts described by Hémádri, accomplished, the abode of affability, magnanimity and mercy, and the mine of valour.

10. Four sons were born to king Śrígiri like the (four) oceans, clever, glorious, heroes, as Ráma and the others to Dasaratha, (to wit) the illustrious *Kómaṭi*, the ornament of kings; the great king *Malla;* the long-lived (áyushman) *Ana Véma* king; and king *Nárâyaṇa*.

11. Amongst them *king Malla* was like Bhîshma, being the son of Gangámbika[1], like Arjuna having acquired good fortune[2], like Śiva being *Rájamauḷi* (or the crest jewel of kings.)[3]

12. In Káma was fresh beauty, in the ocean immeasurable depth, in Ráma ability to protect, in the sun the production of heat, in the moon the conferring of lustre; so in Mahéndra (Indra or Mount Mahéndra) great power; (but) all these attributes found a fixed abode for long in king Śrígiri.

13. In the Śaka year reckoned by the sky (0), Rámas (3), fire (3), moon (1), (*i.e.*, 1330)—in the bright fortnight of Śrávaṇa, on the day of Káma (13th)—Malla, the diadem of kings, the son of king Śrígiri, a tree of paradise to the host of kings of poets, eminent in the aggregate of virtues, victorious, caused to be performed by venerable Brahmans the consecration of Vishnu, of

---

[1] Bhíshma, son of Ganga. Malla's mother was Gangámbika.

[2] Arjita Subhadra = by whom *Subhadra* was won in the case of Arjuna.

[3] Rájamauḷi = the moon-crested—Śiva.

glorious splendour and excellent, in the town of Chundi.

14. He constructed this temple along with its *maṇḍapa*, which is beautiful, with the *gópura* to the *prákára* (and) also gave to this Janárdana a collection of jewels.

15. (He) the wise presented to him a dry field yielding $4\frac{1}{2}$ *puṭṭis*, and a wet field measuring 2 *nivartanas*[1] in Chundi town.

16. He, whose mind is free from envy, celebrates here every year all the holy and glorious *mahótsavas* (great festivals) of this Vishnu.

17. May this God, Janárdana, who has been set up by king Śrígiri Malla, and who is the illustrious ornament of the town of Chundi and who is of great majesty last up to a *Kalpa* (cosmic period).

18. [One imprecatory verse.]

NOTE.—Genealogy is as follows :—

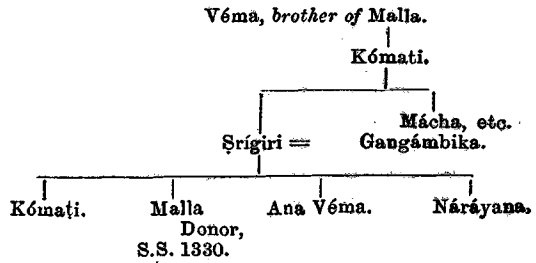

(Compare that in No. 18.)

1. वाराहं वपुरु
2. द्धतं घनघनध्वा
3. नं दधानो हरि
4. श्रातुर्वर्ण्यपदै
5. श्रमत्कृतिकरैरं

[1] Nivartana = an unknown square measure.

6. गैरुपांगैः
7. रफुरन् । अव्याच्चा
8. मतिभव्यनव्याहि
9. मरुग्रेखाग्रमे
10. घाकृति र्यद्
11. ष्ट्राशिस्वरे सुखा
12. मृतसरित्संवेदि
13. नी मेदिनी ॥ (1) विघ्नं
14. निघ्नंतमखिलं
15. भजे देवं ग
16. जाननं । वंदे
17. कुंदेंदुधवलां
18. शारदांसार
19. दायिनीं ॥ (2) आ
20. दिनारायणात्क
21. श्रिदासीद्वर्णो गु
22. णोन्नतः । यस्य शं
23. भजटाजूट त
24. टिनी सहजा निजा ॥ (3)
25. तत्राभूद्भेमभू
26. पालः श्रीमान् मा
27. गर्णवीश्वरः । रामा
28. दिगुणभूमानं
29. व्यस्मारयदरं स्म
30. यः ॥ (4) यः श्रीपर्वतमा
31. ततान सुगमं सो

32. पानपङ्क्त्या नृणां
33. । निस्सीमां भु
34. वमादरादनुप
35. मो यः श्रोत्रिये
36. भ्यो ददौ । यत्ना
37. दद्वयमर्च्च
38. यंत्यहरहः
39. प्रत्यर्थिपृथ्वीभु
40. जो । मौलिस्थापित
41. नूत्नरत्नकिरणस्तो
42. मेन सामान्विताः ॥ (5)
43. तस्यानुजो मल्लमहीपतींद्रः । श्रीमानु
44. दारः श्रितपूर्णचंद्रः । विरोधिरा
45. जन्यकसैन्यसिंधु । मंथाचलव्यग्र
46. दुदग्रबाहुः ॥ (6) तदात्मजः कोमटिभू
47. मिपालः । शौर्याकरः शारदचंद्रकीर्तिः ।
48. दानने कर्णो दयया दिलीपः । सत्येन धर्मः
49. सहनेन धात्री ॥ (7) तदात्मजः स्तंभितवैरिदंभ
50. : । श्रीसेवधिः श्रीगिरिभूमिपालः । मान्योनु
51. जैर्माचमहीवरार्द्यै । राज्ञाकरैरद्भुतस
52. च्चरित्रैः ॥ (8) हिमाद्रिशीतांशुयशोव
53. तंसो । हेमाद्रिदानैकरतः कलावान् ।
54. दाक्षिण्यगांभीर्य्यदयानिवासः शौ
55. याकरः श्रीगिरिभूमिपालः ॥ (9) चत्वार
56. श्चतुरा यथा दशरथाद्रामादयो
57. विश्रुताः । शूराः श्रीगिरिभूमिपादु

58. दभवन् पुत्राः समुद्रा इव । श्रीमान् को
59. मटिभूमिपालतिलको मल्लक्षितीशो म
60. हानायुष्माननवेमभूमिरमणो ना
61. रायणक्षोणिपः ॥ (10) गंगाबिकातनूजो भा
62. प्म इवार्जुनवदर्जितसुभद्रः । शंभुरि
63. व राजमौलिर्मध्ये मल्लक्षमापति
64. रतेषां ॥ (11) कंदर्पे नवसुन्दरत्वमभि
65. तं गांभीर्यमभोनिधौ । रामे र
66. क्षणदक्षिणत्वमभवद्भानौ प्रता
67. पोदयः । चंद्रे कांतिकथा तथा विभ
68 विता स्फीता महेंद्रे चिरं । सर्वे श्रीगिरि
69. मल्लभूमिरमणे प्राप्ताः प्रतिष्ठां गु
70. णाः ॥ (12) शाकाब्दे व्योमरामज्वलनशशिगु
71. णे श्रावणे शुक्लपक्षे । कंदर्पाहे कवींद्र
72. प्रकरमुरतरुः श्रीगिरिक्ष्मापसूनुः । म
73. ल्लक्षोणीशमौलिर्महितगुणगणो जि-णु
74. राधत्त विष्णो । विप्रैरार्यैः प्रतिष्ठां प्रकटित
75. विभवां चुंडिपुर्यां प्रवर्याम् ॥ (13) सद
76. नमिदं सहमंटप । मकरोत्प्राकारगो
77. पुरमनोज्ञम् । स जनार्दनदेवाय प्रा
78. दादाभरणजालमपि तस्मै ॥ (14)
79. चुंडिपुरे पां
80. डुभुवं चतु
81. ष्पुटिमर्थवर्धितां
82. तस्मै । द्विनिवर्तन
83. मितिमेष प्रादा

84. त्केदारमेदिनीं प्रा
85. ज्ञः ॥ (15) मत्सरविहि
86. नचेतो महोत्स
87. वान् महितसं
88. स्तुतानखिलान् । प्र
89. तिवत्सरमिह त
90. नुते तस्य श्रीव
91. त्सलांछनस्यासौ ॥ (16)
92. श्रीगिरिमञ्ज
93. तपुाष्टा
94. तोयं जनार्द
95. नो देवः । चुंडि
96. रमंडनश्री
97. राकल्पमनल्प
98. वैभवस्थेयात् ॥ (17) न
99. सामान्योयं
100. धर्मेसुतुनृ
101. पाणाम् काले का
102. ले पालनीयो भ
103. वद्भिः । सर्वानेता
104. न्भाविनः पार्थिवें
105. द्रान् भूयो भू
106. यो याचते रामचं
107. द्रः ॥ (18)

KANDUKUR (20). (A.D. 1640-41.)

[Old Chundi. Telugu. From a *maṇḍapa* opposite Janárdanasvámi's temple.]

TRANSLATION.

(Obeisance to) Śrí Ráma! Hail! On the 2nd day of the bright fortnight of Phálguṇa of the year Vikrama, corresponding to 1563 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Káminéni Muttaráju who is a descendant of the race of Válmíki, who is of the *gōtra* of Ammasáni, who is the grandson of Víra Rághava Náyaningáru and the son of Polinéningáru, (gave) to Víra Battu, the grandson of Inugandi Vírá Battu and the son of Ayyappa Battu and . . . the son of Appá Battu and the grandson of Jayavarapu Basava Battu . . . . the field called Núlantachénu in the *Śīma* of Kandukur, in the village of Chundi, to the west of the village, to the east of Baridinatippa, to the north of the field of the Uriminddeváru, to the south of the field of the Alattúriváru and one *kuchchala* in the field called (Nu) lantu to the south of Chundi, to the west of the path to Vitrala, and to the south of the field "Cheruvupalli pálla marri."

This is the charitable deed of gift of land issued to the abovesaid Inagádiya Nimmaya.

In the . . . . granted to us as an *amaram* by Rája Śrí Sultan Abdul Pádúshah. In order that we may keep in good repair the temples in our *Śīma* . .

NOTE.—The name of the donee varies, but the writing is not very clear. The granter of the amaram is Abdulláh Kutb Sháh of Golkonda.

1. శ్రీరామం। స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుద
2. య భళివాన శతవారుషం
3. బులు గఱిచె అనునేటి ది
4. క్రమ సంవత్సర బాగు
5. గుణ శు భిలు వాల్మీక
6. వంశోద్భవులు అన్ను
7. సానిగోత్ర సంభవులు
8. ంన్ను వీరరాఘవ నాయి
9. నింగారి పౌత్రులుంన్ను పోలి
10. నెనింగారి పుత్రులైన కామి
11. నెని ముత్తరాజుంగారు ఇను
12. గంది వీరాభత్తుని పౌత్రుడు
13. న్ను అయ్యపబత్తుని పుత్రుడు
14. న్ను అఖిన వీరాబత్తురికింన్ని జ
15. యవరపు బసవాబత్తుని పౌవు
16. త్రుడున్ను అప్పాబత్తురిపుత్రుడు.

* * * *

17. కంద్దుకూరి శీమలో చు
18. ండ్డిగ్రామనను వూరిక్ పోడ్మట
19. భాగన బరిదినతిప్పతూప్పున పూ
20. రిమిండ్లివారిచేనికి వుత్తరం అ
21. లత్తూరివారిచేనికి దక్షానను
22. నూలంతంచేనిన్ని లంతు పేరను
23. కుచ్చల। చుండికి దక్షినానూ ది
24. ట్రలదోవాకుపాడుమను చెరువు
25. వలిపాల్ల మర్టిచేనికి దాక్షినాన
26. ను అఖినగాదియ నిమ్మయగారికి
27. న్ని ఇచ్చిన భూదాన ధర్మశాస
28. నం మంన్ను మా శీమలో

29. ను చేవఫ్లు దేశాలకు పాటు
30. వడురా నెట్టుగాను జేశినాం
31. దులకు రాజశ్రీ సులుతా
32. ను అబ్బులా పామపాంగారు
33. మాకు అమరం పాలించిన

* * * *

KANDUKUR (21). (A.D. 1408–09.)

[Old Chundi. Telugu. From the same mandapa.]

TRANSLATION.

Hail! Mallaya Reddi, the excellent son of Śrígiri Reddi,—who (Śrígiri) is the grandson of Śríman Vémáya Reddi, who (Vémáya) was addicted to making unlimited gifts of land and who built the flight of steps at Śríparvata (Śríśaila)—and of Gangámbá. Hail! On Saturday, the 13th of Śrávaṇa in the year Sarvadhári, corresponding to 1330 of the illustrious Śaka era, he caused to be set up (an image of) Śrí Janárdanadéva in the town of Chundi and caused to be constructed a temple, a *maṇḍapa*, a *gópura* and an enclosure wall, for the purpose of securing the four kinds of human desires.

1. స్వస్తి శ్రీమన్నిస్సీమ భూదా
2. న నిరతుండై శ్రీ పవ్వా
3. న సోపానాలు నిమ్మించిన వే
4 మాయ రెడ్డింగారి మను
5. మండైన శ్రీ
6. గిరి రెడ్డింగా
7. రిక్ష్న గంగా
8. ంబకున్న

9. సుపుత్రుండై
10. నమల్లాయ
11. రెడ్డింగారు
12. స్వస్తి శ్రీ శకవర్ంబులు గ౩౩౦
13. అగునేంటి సవర్ధారి సంవత్సర
14. శ్రావణ శు గ౩౪ ప। చతుర్ద్ధ
15. పురుషార్థ సిద్ధికొఅ్కై చు
16. ండివట్టణమందు శ్రీ జ
17. నార్దనదేవరను ప్రతిష్ట్సే
18. యించ్చి గుడిన్ని మంట్టపము
19. న్ను ప్రాకార గోపురాలున్ను
20. కట్టించ్చిరి

KANDUKUR (22). (A.D. 1237–38 ?).

[Gudlúr. Telugu. From fallen stone in Nílakanthéśvarasvámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the day of Vishama Sankránti in the illustrious Śaka year 1159, Chódadéva Chóda Mahárája, Mallidévarája, and Chikkirája constructed a front hall, a kitchen and a garden well, and having done work to the garden for the merit of their parents, gave one *paṭṭu* of dry land for them and four *paṭṭus* of dry land to Padi Mokati Sim Baṭṭi Sánu (?). The Monkatisánulu (?) should lease out the low land in the lands attached to the treasury of Nílakanthadéva for a half share of the produce to their friends.

* * * *

[One imprecatory verse.] Śrí!

NOTE.—The latter portion of the inscription is obscure.

1. స్వస్తి శ్రీ సఖవష్ంబులు గంగ్ద
2. వునేండు విభుమ సంక్రొంత్తినాండు
3. చోడదేవ చోడమహారాజును మ
4. ని దేవరాజును చిక్కిరాజునందమ
5. తల్లిద డ్రులకు దమ్ముపుగా మో
6. గసాలి గట్టించ్చి మఢపాల్లి గటిం
7. చ్చి తోంట్ట నూళ్ళి గట్టించ్చి తోంట్టపనిసేసి వాటి
8. కి వెలిసేనువట్టిపడిమోతికిశింబట్టి సాను
9. కుంవాలుగువట్టువెలిసేనునీలకంట్ట (దే)
10. వరబండారువు వరిచేని లోన తగ్గు
11. నేల తమవలచినవారికిసగం బాలికిచ్చి కొ
12. ణువారు మోంకతిసానులు స్వదత్తా వర
13. దతం వా హరేతి వసుందరా వష్టివష్ష
14. వ్రాసాణి విష్టాం జాయతే క్రిమి శ్రీ

Kandukur (23).

[Gudlúr. Telugu. On a fallen stone near the temple of Nílakanṭhasvámi.]

Translation.

On Tuesday, the 14th of the bright fortnight of Śrávaṇa of the year . . . the illustrious Muppuri (Muppaḍi) Náyakaḍu, who is the (Mahápradháni) prime minister (of Rudradéva) and who is the worshipper of the divine and illustrious lotus feet of (Só)manáthadéva (gave) . . for providing all enjoyments to Śrí Nílakanṭhadéva of Gudlúr which is situated in Púginádu, for the religious merit of his lord, Hail! Śríman Mahámaṇḍaléśvara Kákatiyya Pratápa Rudradéva Mahárája,

and that of his own mother Gangasánamma and of his father Náginâyaningáru. . . .

1. Not found in the inscription.
2. వత్సర శ్రావణ శు ౧౫ మ వారము (సో)
3. మనాథదేవ దివ్య శ్రీపాద వజ్రారాధకు
4. లైన శ్రీమన్మహాప్రధాని ముప్పటినాయ
5. ంకడువారు తమ్మునేలిన స్వస్తి శ్రీమన్మహా
6. మండలేశ్వర కాకతియ్య ప్రతాప రు
7. ద్ర దేవ మహారాజులకూను తమ తల్లి
8. దండ్రులు గంగసానంమంగారికి నా
9. గినాయుసింగారికినిం బుణ్యముగాను
10. పూంగినాంటిలోని గుడ్లూరి శ్రీని
11. లకంఠ దేవరకి అంగరంగ భోగా
12. లు . . . .

Kandukur (24).

[Guḍlúr. Telugu. From a fallen stone in same locality.]

Translation.

On Sunday, the 15th of . . . in the year Íṣvara, Pedda Sináyakuṇḍu (gave) to Ṣrí Nílakaṇṭhadéva of Guḍlúr . . . . to last as long as the sun and moon endure.

[One imprecatory verse.]

The temple of Nílakaṇṭhadéva should be maintained (Pralamráju . . .?)

1. శ్రీ ఈశ్వర సంవత్సరం [గ పు మ గ భు.]
2. . . . . రాజులకు . . .
3. పడి పెద్దసినాయకుండు శకునం

4. గ ఆ పంచాదశియు నాదివారమునం
5. గుడ్లూరం శ్రీనీలకంఠ దేవరకుం
6. . . . . ఆచంద్రార్క తారర్కం
7. స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత
8. సా్వణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమి
9. (నీల) కంఠదేవర స్థానము నడచె
10. డిన తత్తు . (బలముర్రాజు
11. కముల ఇస్తూరు ?)

KANDUKUR (25). (A.D. 1544–45.)

[Gudlúr. Telugu. From pillar in front of Chennakésavasvámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 12th of the bright fortnight of Śrávaṇa of the year Ródhi, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1466, Tallayya, the son of Kilári Kondamanáyadu, after making salutations, granted this charitable edict to Chennakésvaradéva of Gudlúr. We have given a field of 4 *gorrus* situated in Râvulagunṭa in rear of the *gunṭa* (pond), a field of 5 *gorrus* to the south of Pakkela gunṭa, a wet field on which 5 *túms* of seed can be sown, and grain at 1 *túm* on the total produce (of the village?) for providing food (*amritapadi*) to the deity. Whoever obstructs this charity will incur the sin of killing cows and Brahmans on the Ganges.

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు
గర్ఒ

2. అగునేటి క్రోధి సంవత్సర శ్రావణ శు ౧౫ ను గుడ్లూరి
చెన్న కేశ్వర దేవునికి

3. కిలారి కొండమనాయని కొమారుండు తల్లయ్య దండ్డం
సమర్పించ్చి యి

4. నులోచ్చిన ధమ్మశాసనం రావులనుంట్టనను నవా

5. గొలుత చేనున్న పకెర్రలనుంట దక్షణం అభిదుగొలుత
చేనున్న యేందుమువిత్తు

6. ల పట్టు వరిపడిన్ని రాశికి తూమెండేశి కొల్చున్న
దేవునికి అమృతపళ్ల

7. కు యిస్తిమి యీ ధమానకు యవ్వరు తప్పిరి గంగ
కత్త గోబ్రాంహానిం

8. జంప్పిన పాపాన పోదురు

KANDUKUR (26). (A.D. 1258–59?)

[Gundlapálem. Telugu. From fallen stone in Brahmaréśvara temple.]

TRANSLATION.

Vaiśampáyana said to Paríkshit thus :—

Yama, Śaníśvara, Jamuná (Jumna), Tapati (Tapti), and Vaivasvata Manu, were born to Súrya, the son of Aditi and Kaśyapa. Many Manavas (men), viz., the Brahmans, the Kshatriyas, the Vaisyas and the Sudras, were produced by Vaivasvata Manu. To them were born eight kings Véna and others. The emperor Purûrava was born to Ilá, daughter of this Manu and Budha, son of Sôma (the moon). Áyu was born to Purúrava and Úrvasi. Nahusha was born to Áyu and Svarbhánu and reigned over the kingdom. Yayáti was born to Nahusha and Priyamana (Priyamvadá) and performed many sacrifices. Yadu was born to this Yayáti

and Dévayána, the daughter of Śukra. Sûra (Sêna) descendant of the noble Yadu race, and of the Átréya *gótra*, made Mathurá his capital and reigned over the country called Mathurá and Súraséna. Formerly, during the time of Vasudéva, the son of Súra, many thousands of chiefs of the Asuras (demons), O King, listen, encroached upon this earth assuming the royal insignia; and this goddess Earth being unable to bear the burden went to Brahmá in the form of a cow and cried before him shedding tears copiously. Brahmá took compassion upon her and went to Vishnu, accompanied by the gods and the goddess Earth. Having chanted the Purushasúkta (a hymn of the Ṛig Veda) he fell into a marvellous trance in which he heard a divine voice. He then explained what he had heard, to the gods and the goddess Earth thus:—"Oh ye gods, go and incarnate yourselves on earth in the Yádava dynasty with your divine power; Vishnu, the consort of the goddess Śrí, will be born to Vasudêva and will relieve the earth of her burden. O ye celestial nymphs, incarnate yourselves on earth as beautiful damsels for worshipping Hari. Sésha will also incarnate himself as the elder brother of Hari in order to relieve the earth of her burden." O Lord of the earth! Listen. Dróna was the chief of the Vasus; and Dhará was his wife. This Dróna, who was the chief of the gods, was born as the present Nanda Gópa, and Dhará was born to Yaśóda and Nanda as *Yógamáyá*. All the cows were produced by the power of the Ṛishis. All the gods were born as cowherds. Dévaki was formerly during the Svayambhava-Manvantara (period) a faithful wife called Pṛisni and Vasudéva a Prajápati called Sutapunya. In their second birth they were born as Aditi

and Kaṣyapa; and in their third birth they were born as Vasudéva and Dévakí and to them Ráma and Kṛishna were born. The Apsaras (celestial nymphs) were born as daughters of the cowherds. All the Yádavas including Ráma and Kṛishna, together with the cows and cowherds, flourished up to the end of the Dváparayuga. Having destroyed Duryôdhana and others and installed the Pándavas on the throne, they joyfully returned to *Dváraka*. Ṣrí Kṛishna and all other Yádavas reigned for 36 years. Owing to the curses of the great sage Kanva and Gándhári, one day they observed some bad omens and under the orders of the king left Dváravati to perform pilgrimage. Ṣrí Kṛishna and other Yádavas including the heroes of the Vrusti (?) (Vṛishni) (?) the Bhója and Andhaka clans fought with one another on the sea-shore, being much intoxicated by drinking, armed with the three-cornered rushes which sprang out of the Musala (pestle), as foretold by the Ṛishi, and perished.

Dváraka then informed the Pándavas of all this. Arjuna went to Dváravati and paid a visit to Vasudéva. "Ṣrí Kṛishna is dead. The Yádavas have all joined the host of gods (*i.e.* died), and Dváravati will be submerged by the sea." So thinking, Arjuna immediately took with him all the young and the old, the Apsara maids and the milk-maids, to Indraprastha. He installed Vajradhara (grandson of Pradyumna, son of Kṛishna) descendant of the Yádavas on the throne. Having appointed Amṛitagóvinda a grandson of Yádava Gópa as the protector of the cows, he installed him at Ghanávírapur, directing him to look after the cows. Having posted the Yádavas here and there, Arjuna returned to Hastinápura and informed Dharmaja (Yudhishṭira) of this. Some 400

years after the departure of the Yádavas and the Pándavas to enjoy heavenly bliss (*i.e.* their death) Kaliyuga[1] commenced. Vajradéva's son was called Dadhinanga; the descendants of the grandsons of the cowherds flourished at Brindávanam, which is known as Nandavrajam on this earth. The cowherds being delighted with the pasture for cattle settled themselves on the Révata mountain where Amritabhágésvara flourishes as the god of the Yádavas. This god was formerly established there by Vasudéva and Nanda in the presence of Śrí Krishna. The son of Upananda and grandson of Góvinda was indeed named Amritabhója after that god. When the merry Janaméjaya invited all the kings and performed a sacrifice he admired his son Vijayámbhója and appointed him governor of the town of Varanápur and they ruled there for sometime.

Era of Kaliyuga.

Vijayámbhója's era during the time of Súdraka Rája	530
Era of Kanakámbhója	490
Era of Gajayámbhója during Vikramárka's time.	430
Era of Ráyambhója	420
Era of Ratnámbhója	402
Era of Víravijaya Rája	390
Era of Padmana Rája during Sáliváhana's time.	354
Era of Śri Kúrma Rája	340
Era of Simhédri Rája during the time of Bhója.	300
Era of Vallu Rája during Chóda's time	195
Era of Pólu Rája	82

[1] Kaliyuga began on the day of Krishna's death.

During the time of Oruganṭi Pratápa, Káṭamráju, after a reign of 32 years, fought a battle with Nala Siddhi Rája at the junction of Lingálakonḍa and Yaragaḍapáḍu in which the Baḍugulaváru died. 3,965 years had then already passed in the Kaliyuga. The chronicle of the great deeds of these is in accordance with what is stated in the Ádiparva describing the origin of all creation, Anuśásanaparva, the 10th book of Bhágavata and the Mausalaparva. Just as the Trimúrtis lived with the Ṛishis on Góśṛinga mountain, the cows which were produced by the power of the descendants of Yámbhója Ṛishi and others lived with Śrí Kṛishna; the gods were also born then at the end of Dvápara; Budha (son of the moon), the emperor Purúrava, Yayáti, Súraséna, Vasudéva and Śrí Kṛishna were born in the Yádava dynasty. The 72 Niyogams that applied to the above also applied to the Baḍugulaváru (*i.e.*, they possessed similar power?). Owing to a curse that was laid on the descendants of Yayáti, they became cowherds to tend cows and they flourished in thousands. May it cause prosperity!

The cities and countries that were ruled over by the descendants of Atri: the son that was born from the eye of Atri (*i.e.*, the moon) ruled over the whole world. Purúrava, the grandson of the moon, ruled all over the earth. Yayáti, the grandson of the son of Purúrava became king and ruled over the earth consisting of the nine continents. Yadu, son of Yayáti ruled over heaven (?) Súraséna, of the lineage of Yadu, ruled at Mathurá over the countries called Máthura and Súraséna. His son Vasudéva ruled at the town of Mathurá. Nandagopa, his relation, ruled over Répalli. Śrí Kṛishna, the son of Vasudéva ruled over Dváravati. The descendants

(sons) of Śrí Krishna by the Gópikas, namely, Vajradhara, Amṛita Góvinda and the six Ambhójas ruled over the kingdom of Indraprastha and Ghanavírapur. Padmanábha ruled over a portion of that kingdom. Víravijaya ruled over another portion. Śrí Kúrma ruled over Aruṇṭulakóṇa, Amarávati, Simhádri and Yellamanchi. Vallu Rája ruled for some time over Álavallapur (Alavalapádu of Kanigiri?) and Adideviṭi (?). During the time of Pratápa, when the Ála Pola Rája, descendant of Yadu, was ruling over Pina Yerpa and Peda Yerpa, having herds of cattle at Dhanamukonḍa, the king and Padmanáyuḍu, observing that there was no pasture for the cows owing to the drought prevailing in the said Yérpas, migrated with their cows and agreeing to take Pákinádu on payment of *pullari* (grazing fee) to Siddhi Rája, they entered on the land and grazed (their cattle) there. With the cows that were grazing, he proceeded towards Dhanukoti in the south and paid a visit to its ruler. Thence bringing the cows over rivers and hills, they encamped on the bank of the Penna (Pennér). Nalla Siddhi Rája attacked their cattle. They wandered in forests resting under the shade of trees, left Nellore with their cows and halted at Yarragaḍḍapáḍu. An ambassador of Nalla Siddhi Rája came to demand *pullari* tax. They stoutly refused to pay *pullari* and told him to go away. On such refusal Nalla Siddhi Rája of Nellore led an expedition to Yarragaḍḍapáḍu.

Hail! On Thursday, the 5th day of the bright fortnight of the month of Kârtika of the year Kâḷayukti, corresponding to the year 1170[1] of the Śrí Śáliváhana

[1] The dates do not correspond. The reading is uncertain and probably it should be 1180.

Ṣaka era, when Nalasiddhi Rája of Nellore advanced with an army, Vallu Rája, who was of the Átreya Gótra and who was a Yádava Kshatriya, who was descended from the divine feet of Ṣrí Vishnuyógamáya, the lord of Mathurápura, the renowned destroyer of foes, who was descended from Gópikávallabha of Dváraka and who was of the lineage of the famous Puru, and his sons Pólu Rája and Peddi Rája and their sons and other Yádavas met Siddhi Rája in battle at the junction of Lingalakonḍá and Ẏaragaḍḍapáḍu in the presence of Someṣvara and perished. In order to remove the fear of the Yâdavas, the Trimúrtis said to the goddess Yógamáya thus:—"Oh Bhadra! You had better go to the herds of cattle of the Gópikás and Gópálas. Becoming the daughter of Vasudéva and Nanda, you will be the receptacle of much prosperity, and will be worshipped by men. They will give you presents and sacrifices and praise you in eighteen names." The names of the various shrines are given. She is called Héṁkṛiti at Pittápur; she appeared at Dhanamukonḍa; she is known as Bhágirathi on the bank of the Páléru; she appeared to her devotee and conferred heroism to the delight of the Trimúrtis (?).[1] (This is) the holy place of Bhágirathi Durga. This edict has been engraved by Rámayya, son of Konḍayya.

Note.—The first part of this inscription consists of extracts from the Telugu Bhárata and Bhágavata. The second part says that a battle took place between Kâṭam Rája and Nalla Siddhi Rája in the time of Pratápa of Orangal (Káṙatíya). Káṭam Rázu was apparently a petty chief claiming descent from Kṛishna; his family was called the Baḍugulaváru. The third part says that a battle took place between Vallu Rája of Alavallapur (Alavalapád of Kanigiri ?) and Nalla Siddhi

[1] The passage is obscure and the translation is doubtful.

Rája of Nellore on account of the former refusing to pay grazing tax to the latter. The date of the battle is given as S.S. 1170. It is not clear how Kátam Rája and Vallu Rája are connected. They both claimed to be of the Yádava dynasty and the inscription in the first part traces their connection with Krishna. In this connection see p. 135 of Mr. Sewell's *Lists of Antiquities*, Vol. I, where he quotes Mr. Boswell. "About this period (12th century) the northern parts of the district "were under various petty princes of obscure origin of the Yádava or "shepherd caste. The principal members of the family, whose "exploits from the subject of legendary tale, are the following:—

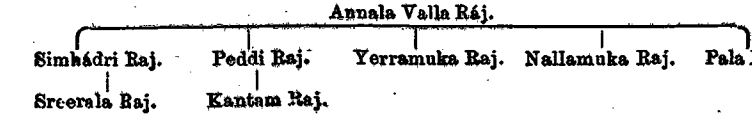

It is clear that Valla Rázu of the present inscription and his sons Pólu and Peddi Rázu are identical with those named above. Kátam Rázu can hardly be Kantam Raj because he is said to have been ruling 32 years and it is not likely that he would have had grandfather alive after so long a reign. Who the Ála Pola Rája was is not clear; probably one of the same family.

The language is in many places obscure and the translation conjectural.

The scene of the battle is given as Yarragaḍḍapád. There is a Yerraguḍipád in Ongole taluk, but Mr. Venugopal Chetti thinks that the place referred to is probably the place where the temple of Poleramma now stands, just beyond Alavalapád in Kanigiri taluk.

It will be observed that, then as now, the grazing question was an acute one in the Nellore district.

1. యాదవజల్మం[1] వైశంపా
2. యిందు పరీక్షిత్తుకుయి
3. ట్లనిఎ అధిపతికి కశ్యపునకు పుట్టి
4. న వైవస్వతుండను మనువునకు
5. యెమండును శవైశ్వరుం
6. డ్డను యెమునయుండపతియుం

[1] Read జన్మం.

7. బుట్టి రందు వైవస్వతుండను మను
8. వునలన బ్రహ్మ క్షత్రియ వైశ్యసూ
9. ద్భవైన మానవులు అనేకులు పు
10. ట్టిరి. వారికి [1]శేనప్రముఖులైన రాజులు
11. యనమండ్ర పుట్టిరి। ఆ మునిపుత్రి ఐ
12. న యిలగన్య సోమపుత్రుండైన బుధు
13. నకు పురురవ చక్రవర్తి పుట్టె పుకూరవు
14. నకు వూర్వసికి నాయువుండు పుట్టె నా
15. యువునకుఁ స్వర్భానుకుఁ నభిమండు పు
16. ట్టె రాజ్యంబునేశె నభిమునకుఁ ప్రియమోను[2]
17. నకుఁ యయాది పుట్టి యనాకయాగంబులు నేసె
18. ను యయాదికిని శుక్రుని పుత్రినైన దేవయాన
19. కుఁ యదువు జన్మించెను। శీలమగల యదుకులాత్మ
20. జుండు యాత్రియగోత్రజుండ్డు ఆసూరూను
21. ండను వాండు మధురాపురంబ్బుం దనకు రాజధాని
22. గా మాధురంబులు సూరసేనంబులనియెడి దేశం లేలె పూ
23. ర్వకాలమున అనూరు నునికి పుత్రం వసుదేవుండు అచట
24. రాజేంద్రవినుతొల్లి రాజలాంచ్ఛనంతొ వేల
25. సంఖ్యలు దైత్యవిభులుందన్ను। ఆక్రమించిన భూమిభా
26. రమానంజాలక గోరూపుమై బ్రహ్మంజేరంబోయి క
27. న్నీరు మున్నీరు రోధనం శాయ కరుణతో భావించి। కమ
28. లభవుండు ధరణి నూరడం బలిక్షాత్రియను వెల్పులు క
29. దిలిరా విష్ణునింగానసెంగి పురుష సూక్తంబు చదవి య
30. ద్ధ్యద సమాధినుండి యొక మాంటవిని వారిజోద్భవు
31. ండ్డు వినుండు వేల్పులు ధరయిను నేవిన్న యెట్టి పలుకు
ఱరించెద

---

[1] Read వేన.

[2] Read మను.

32. నని ప్రీతింబలి కెండెలియ యాదవకులమున నమరులుమె
దిని

33. సైం బుట్టం జనుండు మాయంశమునన్ । శ్రీదైత్యుండు
వసుదేవు

34. నకాదరమునం బుట్టి భారమం త్తయుంభాపును హరిపూజా
తఁం

35, పుట్టుండు సురకన్యలు భూమియందు సుందరతనులైహరి
కగ్రజు

36. ండై శేషుండు హరికళతోంబుట్టి భారమంతయుం బా
పును । అవనీ

37. శ వినుద్రోణుండనువాండు వసువులయందు ముఖ్యుండు
ధర అ

38. తని భార్య ఆవెల్పుల పెద్ద ఆ ద్రోణుండు యీ నంద్ద
గోపకుండై జన్మి

39. ంచె ధరయియ్య హరి యోగమాయ యశోదనందుఁ
డుగాయై జె

40. ల్మించె యల్లధేనవలెల్ల రుషుఱు అంశమున జన్మించె సుర
లెల్లగోరక్ష

41. పాలకులై జల్మించ్చె దేవకీదేవిను తొల్లి స్వాయంభువును
నంతగంబు

42. న పుస్తియనుప్రతిప్రత నసుదేవుండ్డను [2]సుతుపుణ్యుండను
ప్రజావ

43. ఱి రెండవజన్మమున అధితియంగస్యపుండును మూండువ
జన్మమున

44 వసుదేవ దేవకి రామక్రిష్ణులు వుద్భవించిరి అక్షరాంగన
లు గోపకన్యలై పు

45. దయించి రామక్రిష్ణులు మెదలైన సర్వయాదగోపు
గోపాలలుఁ ద్వాపార అ

---

[1] Read జన్మించె. [2] Read ము.

46. ంత్యమున కూడవతించ్చి అవటంగొనాళ్ళు । దుర్యోద
నాదులం దృంచ్చి పాండ్డ
47. వుల వరగ బట్టంబుగట్టి సంతోషమ్మున వచ్చే ద్వారకావు
రికికణ్వ మహాము
48. నుల గాంధారిశాపంవంకను మునుకొని యన్నంగ ము
ప్పదియారు వర్షములు
49. శ్రీక్రిష్ణుమోదలైన సర్వయాదవలు రాజ్యంబు సేసిరి ।
శయ్యం గనోకరినాండు
50. వుత్పాతములు వొడిమె వుర్వీశువంపున । జాతరలు శ
య్యాను ద్వారవతి
51. కదిలిరి శ్రీక్రిష్ణుయాదవులు సముద్ర కడకు జలధితీర
మున సవపా
52, నమత్తులై విష్ణు భోజాంత్తక వీరులెల్ల మునివర నిర్ధిష్ట
ముస నిర్ధిష్టముస
53. లాం త్మకృములైన[1] ముయ్యంచ్చుతుంగల మొందులాడి
మృ
54. తులైరి అంత [2]తారకుండు చని పాండవుల కెరింగి
55. ంచె ।।।

Second side.

1. అర్జునుండ్డు ద్వారావతికి వచ్చి
2. వసుదేవునింగని శ్రీక్రిష్ణుపరమమూ
3. త్తింగలసై [3]ఆధవులు దేవగణానంగ
4. లసిరి ద్వారావతి వనధి ముంచ్చునని ఆ
5. ఋణమై బాలవ్రిద్దులాను [4]అక్రురాం
6. గ్గనలాను గోపాంగ్గన లాను గొంచ్చు
7. అర్జునుండు యింద్రప్రస్థకుం దె
8. చ్చెను । ఆదవకులకరుండైన వజ్రధరుని

---

[1] Read ముసలా శ్త్రకముులైన.
[2] Read చారకుడుడు.
[3] Read యాదవులు.
[4] Read అక్రూరా.

9. ం ట్టంబు గట్టెను । యాదవ గోపికాపాత్మ
10. వి నేమించ్చి గోవులకు గోరక్షపాలకునిం జె
11. సి గోపులం గాపాడుమని ఘనవిరపురంబ్బ
12. న అమృతగోవిందుని అభిషిక్తు జేసెను యా
13. దవుల అంద్దరిని అకర్ఢ అకర్ఢ నిలిపి ఆజ్ఞ ను
14. ండు [1]అస్తనాపురికి బోయి దమ్ఞుకు యెదింగి
15. ంచ్చెను యాదవులు పాండువలు స్వ్గ్ఞాది
16. బోగానకు బోయిన వెనక ననూన్నారుయేండ్లకు
17. కలియుగం చొచ్చెను । వజ్రదేవుని పుత్రుండు దధి
18. నంగ్లుడనంగ గోపికల పౌత్రకులవంశకరులు
19. బృంద్దావనమునం బ్రిథివింబెంపొంద్ది నంద్రవ్రజ
20. ంబ్బుకు నలినొప్పుచుండ్డు । ఆవుల మేపుతనలరి
21. గోపకులు రైవతాచలమున రంజిలుచున యా
22. దవులకు రైవమెంతయు నొప్ప అమృత బా
23. గేశ్వరుండంద్రు, వెలిసున్న వసుదేవనందనులు తొ
24. ల్లి శ్రీకృష్ణముందరంగోక్ఞలు మీరప్రతిష్టలు శేశి
25. రి వ్రభమీరి వెలయ గోవిందు మనమందు పుపనంద్దు
26. పుత్రుండ్డు అమృతాంబోజుండని ఆ దేవు పేర వెలయ
27 ంగచెట్టెను విచిదంబుగాను అతని పుత్రుండు విరయా
28. ంభోజుండు । సంతోపమునసుంట్ట జనమేజయు
29. ండు యజ్ఞంబు సేయ నెల్లరాజులను రప్పించి య
30. జ్ఞముండగంజేసె విజయాంబోజుని మెచ్చి వారణా
31. పురంబ్బున పట్టస్వామిగా జేసి కొంత్తగాలం రాజ్య
32. ంబ్బు సెసిరి । కలియుగాబ్దాః నూద్రికి రాజకాల
33. మున విజయాంబోజాబ్దాః । ౪౩౦ । కనకాంబోజాబ్దాః
34. ।౯౯౦। విక్రమారుకుని కాలమున గజయాంబోజాబ్దా
35. ।౪౩౦। రాయాంబోజాబ్దాః ।౯౩౦। రత్నాంభోజాబా

---

[1] Read హస్తినాపురి.

36. ఃఁ।రం॥ వీరవిజయః రాజాబ్దాఃఁ।౩౯౦। శాలివాహను
నికా

37. లమున పద్మనరాజాబ్దాఃఁ।౩౫౮। శ్రీ కూర్మరాజాబ్దాఃఁ
।౩౮౦।

38. భోజరాజు కాలమున సిహ్మాద్రిరాజాబ్దాఃఁ।౩౦౦।

39. చొడానికాలమున వల్లురాజాబ్దాఃఁ।౧౯౫। పోలురా

40. జాబ్దాఃఁ।౮॥ వోరుగంట ప్రతాపుని కాలమునకా

41. టమరాజు।౩॥ రాజ్యం సెసిలింగాలకొండ యరగడ
సాట

42. నుల సిద్ధిరాజుంగూడి యుద్ధంబుసేసి ఐదుగులవారు

43. చనిపొయ్యేనాంటికి కలియుగంబొచ్చి।౩౯౫। యెండ్లా

44. యను। విరులమహత్వం ఆదివరా సకలభూత సంభవ
అను

45. శాసనీక భాగవత దశమస్కంధమవుసలాన వెల్లిన
శాస్త్రీధర్మ

46. మిది త్రిమూర్తులు కారణమున గోస్యంగపర్వతాన తొల్లి

47. యాంబోజరుటి మెదలైన రుషుల సంతతిని దేనువులు
క్రిష్టావ

48. తారంన గూడి దేవతులు కూడ వచ్చించిరి ద్వాపార అం
త్యము

49. న జన్మించిరి ఆధవు కులమున చంద్రనందను పురూరవ
చక్రవర్తి

50. యయాధి యెదుకులోష్ణు జా సూరశేను వసుదేవు పు
త్యం శ్రీ

51. క్రిష్ణుదు గా క్రిష్ణుదుగా వీరికి నడిచి డెబ్బై రెండు నియో
గాలు ఐదుగుల

52. వారికి చెల్లును వీరు యయాదివంశం శాపకారణమున

53. గోవుల రక్షింప గోరక్షపాలకులంజేసిరి వెలసిరి గోవ

54. కలు వేయివేల సంఖ్య ॥ శ్రీ శ్రీం జేయను॥

Third side.

1. అత్రియెమని సంతతిరాజులు యె
2. లినవట్టణ భూములు అత్రియ నేత్రపుత్రుడు
3. భూలోక మెల్లాడిపించెను ఆచంద్రనంద
4. నపుత్ర పురూరవుండ్డు భూచక్ర మెల యే
5. లెను ఆ పురూరవ పుత్రపౌత్రుండు యయా
6. తిరాజైమె నవఖండ పృథివియేలె యయా
7. దిపుత్రుండు యధువుయేనాకభూములు
8. యెలెను యెధుకులాంత్రజు నూరశేను మధు
9. ర మాధురంబులు సూరసేనంబులనియెడి దేశ
10. ంబులు యేలెను ఆతని అంత్రజుండు వసుదేవు
11. మధురాపురంబు యేలె అతని భండువు
12. నందగోపకుండు రేపుపల్లె యేలె వసు
13. దేవు పుత్ర శ్రీకృష్ణుద్వారవతి యేలేనో
14. కృష్ణుగోపికావపుత్రులు వజ్రధరు అ
15. మృత గోవిందు అంభోజు లాగుఱు
16. యింద్రప్రస్థ ఘనపీరపురిరాజ్యంబు
17. సేశిరి పద్మనాభుండు యెలె యందలి
18. రాజ్యంబు కొంతయెలె । వీరవిజయు
19. ండు యేలెను న ।శ్రీకూర్మ్మకుండేలెను అ
20. రుంటుల కోన అమరవతి । సింహ్యద్రియె
21. ల మంచ్చి యేలెను వల్లురాజులె ఆలవల్ల
22. పురము అచట కొన్నాళ్లు అడిదెవి పేలె
23. ను ఆలపోలురాజు వ్రతాపుని కాలము
24. న యెదుకులాత్మజులు దనుముకొండ్డ
25. మందలుడ, పినయెర్ప పెదయెర్ప యేలం
26. గ యెర్పలకు అనావృష్టిదాంకి ధేనువు
27. లకు మేంత లేదని రాజు పద్మనాయం

28. డుక్ వివరించుకొని ధేనువులుక్ దారు
29. కదిలిరి పాంకనాడు సిద్ధిరాజుకు పు
30. ల్లరి వొడంబడి భూమికొచ్చి మేపిరి । మె
31. పుతనల నన్న ధేనుపులుందాను దక్షణాదనుపు
32. కోటికి కదిలి పోఇదనుపు కో వల్లభుని దనుపుకోవల్లభుని దశిక్
33. ంచ్చి నలనన్న దెనుపులుందాను మరిలి దిన ౫ధులు
34. మీందం గదిలివచ్చి పెన్న వెంట విడిశిరి నలసి
35. ద్దివారు యెద్దుల యెసిరిఆదపులవందను ఆండం
36. తరుచాయ అడపుల వంకక్ రంతువడె
37. నెల్లూర ధేనువులుందారు కదిలియ
38. అగడ్డ పాటనిలి చెను నలసిద్ధిరాయ
39. భారివుల్లరికివచ్చెను దట్టించ్చిరాయ
40. భారిని పుల్లరి లేదు పాస్తనిరి లేదు పా
41. మ్మంటేను నెల్లూరి నలసిద్ధిరాజు యఱ
42. గడ్డ పాటికి యెత్తివచ్చెను॥

Fourth side.

1. స్వసి శ్రీ శాలివాహన శకవ
2. ఱంబ్బులు ౧౧౭౦[1] అగునేం
3. టి శాళయుక్తి సంవత్సర కార్తిక
4. శు ౫ గు నెల్లూరి నలసిద్ధిరాజు సవ
5. సెన్నాహం మెకసి । లింగాలకొండ యఱగ
6. డ్డపాటి కూడలి సోమేశ్వరుని సందిలిన
7. నాన ఆత్రియగోత్ర యాదవక్షత్రి
8. య మధురాపురమం దీశ్వర శ్రీ
9. విష్ణుయోగమాయ దివ్యశ్రీ పా
10. దక బ్రకట శాత్రవభంజనన్చెరవుంది

[1] Date uncertain; probably 1180.

11. పౌత్రలాయత్వం గౌరవ పారవు
12. ండు ద్వారకాపురి గోపికావల్లభు
13. ని పాత్రుండు వల్లురాజులతని సు
14. తులు పోలురాజు పెద్దురాజు వా
15. రిపుత్రులు మోదలైన యాదవులు
16. నలసిద్ధింగూడి యుద్ధము
17. సేసి మృతులైరి । యదువంశ
18. మునకు భయంబ్బుదొలుగునని త్రిమూ
19. ర్తులు యోగమాయాదేవిని యిట్లు
20. నిరి గోపికాజనములు గోపాలకు
21. లుంన్న హసలమంద్దకు వేంగు భద్ర
22. సీవు వసుదేవనందనులకు గర్భపు
23. త్రికవై నానావిధ సంపదలకు స్తా
24. నకమై మానవులు భక్తింగొలుతు
25. రు కానుకలును బలులు నిచ్చి వద్దె
26. విమిది నామంబ్బుల గొనియాడు
27. దురు ఇయ్యస్థానంబులు యె
28. రింగించ్చ వుమిపికాపురి హేంకృతిద
29. నువు కొండ్డంబ్రత్యక్షమై । పాలెటి
30. తీరంమున భాగిరథై నిలిచి భక్తునికి
31. ప్రత్యక్షమై త్రిమూర్తుల మెప్పించి వీ
32. ర మహత్తు ఇప్పించెను భాగీరతి ధుగ
33. స్తానం కొండయ్యకొడుక రా
34. మయ్య వుద్ధరించిన శాసనం॥

KANDUKUR (27). (A.D. 1514–15.)

[Gundlapálem. Partly Sanskrit in Telugu character, partly Telugu. From stone by Bramharéśvara's temple.]

From line 25, the stone is worn.

TRANSLATION.

Sanskrit verse.

May this deity named Brahmarésvara (who resides) specially in the holy place which is to the south-east of Śrísaila always protect the worlds. Śrí! Śrí!

Telugu.

Hail! On Thursday, the 13th of the bright fortnight of Bhádrapada of the year Bháva, corresponding to the illustrious Śaka year 1436, Ráyasam Kondamarusayya—who holds authority to carry out the orders of Krishnaráya in Udayagiri (*i.e.*, viceroy) which is the chief *durgam* in the kingdom of Śrí Víra Krishnaráya Mahárája, who (Krishnaráya) is Śríman Mahámandalésvara, Rájádhirája, Rájaparaméśvara, Múrurâyaraganda,[1] Ashtadikkurâyamanóbhayankara,[2] Báshatappuvaráyaraganda,[3] Púrvadakshinapaschamasamudrádhísvara,[4] Yavanarájyasthápanácharya[5], and Śrí Víra Pratápa—presented the village Árumúrugudlu[6] which is in Púnginádu and which formerly belonged to Brahmarésvara Śrîman Mahádéva for restoration of the temple (*punaruddhárana*) and for

[1] The disgracer of three kings.
[2] The terror of the kings of the eight cardinal points.
[3] The disgracer of kings who break their word.
[4] The lord of the eastern, southern and western seas.
[5] The establisher of the Yávana (Mussalmán) kingdom.
[6] An old name of Gundlapálem apparently.

providing all enjoyments to the deity, to last in perpetuity as long as the sun and moon endure.

(Sanskrit.) [One imprecatory verse.]

(Telugu.) He has given a *pattu* field under Máchavaram tank . . . under Mópádu tank for *punaruddhâraka* to the deity Brahmarésvara. Śrí, Śrí, Śrí!

1. శ్రీశైల ఆ (లా) శ్రే(గ్రే)య దిగ్భాగే పుణ్యక్షేత్రే వి
2. శేషతః । భ్రమరేశ్వరోభిధానోయం
3. లోకాన్ రక్షతు శాశ్వతం ॥ శ్రీ శ్రీ
4. స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౪౩౬ అగునై
5. టి భావ సంవత్సర భాద్రపద శు ౧౩
6. గురువారాన స్వస్తి శ్రీ మన్మహా మండలే
7. శ్వర రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర మూ
8. ఱు రాయరగండ్ల అష్ట దిక్కు-రా
9. య మనోభయంకర వాసదప్పవ
10. రాయరగండ్ల పూర్వ దక్షిణపశ్చి
11. మ సముద్రాధీశ్వర యవన[1] రాజ్య స్థా
12. పనాచార్య్య శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ వీ
13. ర కృష్ణరాయ మహారాయలూని గల
14. రాజ్యాలకున్ను మోదలిదుగ్గము
15. వుదయగిరికి కృష్ణరాయల ఆజ్ఞా
16. ప్ర మాణ్యానను ప్రతిపాలనం శెయ్యను
17. అధికారంగల రాయసం కొండ్ల మరు
18. సయ్యంగారు భ్రమరేశ్వరం శ్రీ మన్
19. మహా దేవునిక్ పూర్వానం గల అరు
20. మూరుగుట్లు పూంగినాంటిలోని ఆ
21. గ్రామము పునరోద్ధారకముగాను దే

[1] Read యవన.

22. వుని అంగ్గరంగ్గ వైభవాలకున్ను ఆచ
23. ంద్రార్క స్థాయిగాను సమర్పించెను॥
24. స్వదత్తాం వరదత్తాం వా యో హ
25. రేత వసుంధరాం । షష్టివర్షసహ
26. స్రాణి విష్టాయాం జాయతే
27. క్రిమిః (మూచ) వరం చెరువుకింద్ద
28. (భ్రమరేశ్వ) ర దేవుని వట్టించెను
29. . . . మో పాటిచెరు
30. (వు క్రింద . . .) డ్డు
31. . . . యి భ్రమరె
32. (శ్వర దేవునకు) వునరోద్ధా
33. రకముగాను యిచ్చెను
34. శ్రీ శ్రీ శ్రీ

KANDUKUR (28). (A.D. 1329-30.)

[Gundlapálem. Sanskrit in Telugu character and Telugu. From stone in same temple.]

TRANSLATION.

Adoration to Ánjanéya!

[Sanskrit verse—only a fragment—seems to be an invocation to Brahmarésvaradéva.]

Sanskrit.

In the Śaka year reckoned by 'yama rúpa,' (*i.e.* 1251) in the year Śukla, in the bright fortnight of Mágha on Thursday—on full moon day—on *parva* of the moon (lunar eclipse) the village of Árumúru . . . was presented to Bráhmans to last as long as (the sun and) moon exist.

Telugu.

Śrí Víra Pratápa Rudradévapatirája Mahárája (who has the *birudas*) Srí Víra Narapati . . . . lord of the Carnatic country, . . . ari pratápa, &c., presented to Brahmarámésvara Linga of Árumúruguḍlu[1] situated in Púnginâḍu *sthala* which is attached to Udayagiri which is included in his kingdom, that village for the restoration of the temple (*punaruddháraka*) and for providing all enjoyments (to the deity). He presented to this deity dry land, wet land, and *méras* in the villages of Kandukúr *sima*.

(Sanskrit.) [Imprecatory verse.]

1. आंज भान्वर्क । . . . । श्री आरुमूरु . .
2. वायाशं श्री भ्रमरलिंग . . .
3. वो लिंगं । कटकाधिपतिताम . .
4. . . . रो . . . धि आचंद्रतारकं । . .
5. धर्मो वर्धते वर्धते । श्री शाके यम
6. रूपगणिते अब्दे च शुक्लाह्वये
7. माघे सितपक्षये सुरगुरौ . . .
8. पौर्णमी । तत्काले शशिपर्वणिषु . . .
9. . . . श्री आरमूरिग्रामं । ब्रा[ह्मणे]
10. षु सणर्पमं (गजेष ?) याचद्र
11. శ్రీ విరనరపతి . . .
12. ప్రౌఢ కనాాంటక బవదీ శ్వ అరి ప్ర
13. తాప శ్రీ వీరప్రతాప రుద్ర [దేవ]
14. పతిరాయ మహారాయలు నిజ

[1] Árumúruguḍlu seems to be a former name of Gundlapálem.

15. రాజ్యానకుం బెల్లి యుండెటి
16. ఉదయగిరికి బెల్లియుండె
17. ంటి పూంగినాంటి స్థళంలోని
18. ఆతు మూరుగుళ్ల ।భమ రామే
19. శ్వర లింగ్డానకు పునరోద్ధార
20. కంముగాను ఆ గ్రామం అంగ్డ
21. రంగ్డ విభవాలకును సమప్ప
22. ణచే సెను ॥ కందుకూరి శీమ
23. గలం గ్రామాలాను వెలిపా
24. లం వరిమడి మేరలుసహా
25. గార్ను దేవునికి సమర్పణ చే
26. సెను ॥ స్వదత్తాం ద్విగుణం
27. పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం
28. పరదత్తాపహారేణ స్వద
29. త్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥

KANDUKUR (29). (A.D. 1209–10.)

[Gundlapálem. Telugu. From stone in same temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Vaddaváram (Saturday), the 7th of the bright fortnight of Bhádrapada of the year Śukla, corresponding to the illustrious Śaka year 1132, on the occasion of Kanya Sankránti, Sénángulam, who is the son of Śríman Déva of Nellúrikóṭa, and who is the head servant of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Tirukáltidéva Chóḍa Mahárája, granted wet fields in Áramúru which is attached to his

chiefdom, and is situated in Púginádu, as a gift to Bráhmans.

	Pa.[1]
Venka Súryadéva Bhaṭlu	2½
Anyébhaṭlu	1½
Viridévara Peddi	1½
Yerrébhaṭlu	2
Virikochurépeddi	2
Potébhaṭlu	2
Nágadévabhaṭlu	1½
Appanabhaṭlu	1½
Dévanabhaṭlu	1½
Náráyaṇabhaṭlu	1½

He has given (the lands) to these to last as long as the sun and moon exist.

[One imprecatory verse.]

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరు షఁబులు ౧౧౩౭
2. నేంటి శుక్ల సంవత్సర భాద్రవద శుద్ధ స
3. ప్తమియు ఇడ్డవారమున కన్యసంక్రాం త్తి
4. నిమి త్యమున శ్రీ మన్మహా మండలేశ్వర తి
5. రు కా ల్తిదేవ చోడమహారాజుల మూలక్షిత్యు
6. లైన నెల్లూరికోట పడవారిలోన శ్రీమదేవని కొడుకు
7. సేనాంగులము పూంగినాంటిలోనం దమ జీవిత
8. వగ్గమైన అరమూర బ్రహ్మదత్తము గావించి
9. న వరిపొలము వెంకర్-సూర్య్య దేవభట్లకు ప ౫॥
10. అన్నెభట్లకు ప ౧॥ వీరి జీవనపెద్దికి ప ౧॥
11. ఎత్తెభట్లకు ప ౫ విరికొచురె పెద్దికి ప ౫ పో
12. లె భట్లకు ప ౫ నాగదేవభట్లకు ప ౧॥ అప్పన
13. భట్లకు ప ౧॥ దేవనభట్లకు ప ౧॥ నారాయ
14. ణభట్లకు ప ౧॥ కిట్లరలు వీరలకావంద్రా

[1] 'Pa' stands for paṭṭu.

15. కస్థాయి । స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరే
16. త్ వసుంధరా షష్టివర్ష సహస్రాణివిష్ఠాయాం జా
17. యతే క్రిమి॥

KANDUKUR (30). (A.D. 1520–21.)

[Jillélamúḍi. Telugu. On shrine of Ánjanéya temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Wednesday, the 15th day of the bright fortnight of Vaiśákha of the year Vikrama corresponding to the year 1442 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era while Ráyasamkonḍa Marusayyaváru of the Bháradvája *gōtra* and of the Áśvaláyana Sútra was the ruler of Udayagiri which is the chief fortress under the royal throne, skilled in bearing the burden of the administration of the domain of Śríman Mahámandaléśvara Rájádhirája Rájáparaméśvara, Múrurâyaraganḍa,[1] Ashtadigráyamanóbhayankara,[2] Básadappuvararáyaraganḍa,[3] the lord of the eastern, southern, and western seas, the beloved of the goddess of the Carnatic Kingdom, the lord of the throne of Vijayanagar, Srí Víra Pratápa Śrí Krishṇa Dévaráya Mahárâya, he addressed the deity Janárdana who manifested himself at Skandasthána (Kandukúr) in the north-eastern quarter of Śríśaila to the great sage Agastya "O Lord of the Universe, the bearer of the conch, the discus, and the club, Janárdana of the town of Kandukúru, adoration be to thee" and issued this charitable stone edict for the

---

[1] Disgracer of three kings.
[2] The terror of kings of the eight cardinal points.
[3] The disgracer of kings who break their word.

village after making prostrations to devotees possessed of truthfulness, modesty and awe. On this day the holy occasion of a lunar eclipse the village of Dávi on the Páléru in Kandukúru *síma* attached to the *rájya* of Udayagiri (is given) as a *sarvamánya*.

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవఱ్ఱం
2. బులు ౧౪౪౭ అగు నేటి విక్రమ సంవత్సర వైశాఖ శు
3. ౧౫ ను శ్రీమఁ మహా మండలేశ్వర రాజాధిరాజ రా
4. జ పరమేశ్వర మూరు రాయర గండభయట్టదిగ్రాయ
5. మనోభయంకర బాసదప్పవరరాయరగండ్డ పూర్వ ద
6. క్షిణ వశ్నిమ సముద్రాధీశ్వర కన్నాఁంటక రాజ్యలక్ష్మీ మ
7. నోహర విజయనగర సింహాసనాధీశ్వర శ్రీవిరప్ర
8. తాప శ్రీకృష్ణదేవరాయ మహారాయల రాజ్యభార
9. ధురంధరులున్ను భారద్వాజ గోత్రాబ్ధులున్ను అశ్వలా
10. యనసూత్ర పవిత్రులున్ను ఆ ఖినరాయసంకొండ మ
11. రుసయ్యవారు రాయసింహాసనానకు మొదలి దు
12. గఁమైన ఉదయగిరి దుర్గాఁధిపతిత్వము సీసున్ను
13. శ్రీశైలానకు ఆజ్ఞేయ దిగ్భాగమైన సారఁందస్థానమం
14. దును అగస్త్యమహామునికిం జ్రేత్యఁమైన జనార్దఁన
15. దేవునికి శ్రీమత్సకలలోకేశ, శంఖచక్రగదాధణ
16. కండుకూరి పురానైక జనార్దఁన నమోస్తుతే। ఆది
17. సత్య నయభయభక్తులను సాష్టాంగదండ్డ ప్రణామ
18. ంబుసేసి సమర్పించ్చిన గ్రామానకు ధమఁశిలాశా
19. సనము ఉదయగిరి రాజ్యానకుం జెల్లి కందుకూరి శీమ
20. లోని పాలేటిధరిని దావిఅని గ్రామము సర్వమాన్యము
21. గాను నేంటి సోమగ్రహణ పుణ్యకాలమందు

KANDUKUR (31) & (32).

[This inscription was found on a stone built into the Ramasvámi Méda in Kandukur town. Mr. Venugopal Chetti had the slab removed to the taluk office.

The inscription is on three sides of the stone.

The inscription is in the Eastern Chalukya character. On the second side the style of writing resembles that of the fifth century. The inscriptions on the other two sides are of another style and of later date.

The characters are beautifully engraved. It has not been found possible to translate the inscription as it is incomplete. The first side contains epithets relative to a king of an Ayodhya dynasty and therefore the inscription evidently refers to some Chalukya king. The language is Telugu. Mr. V. Venkayya assisted in the transliteration which is doubtful in parts. On the opposite page will be found a photograph of the inscription.]

First side.

1. శ్రీనిరవద్యుణ్డు .
2. సిత్త . . వముణ్డు శివ
3. పదవర . వవిత్రుణ్డ
4. ళులుణ్డా నృత రిపు బ
5. లుణ్డాహవరాద్యుణ్డ (రామణ్డ)
6. యోధ్యా సింహాసనుణ్డ
7. గణిత దాన మాన్యుణ్డు గజ

Second side.

1. లయుణ్డ . . త్వసణ్డ
2. నపణ్డర గుంవ్వ . చ్చుణీయుగాని

(To face page 544.)

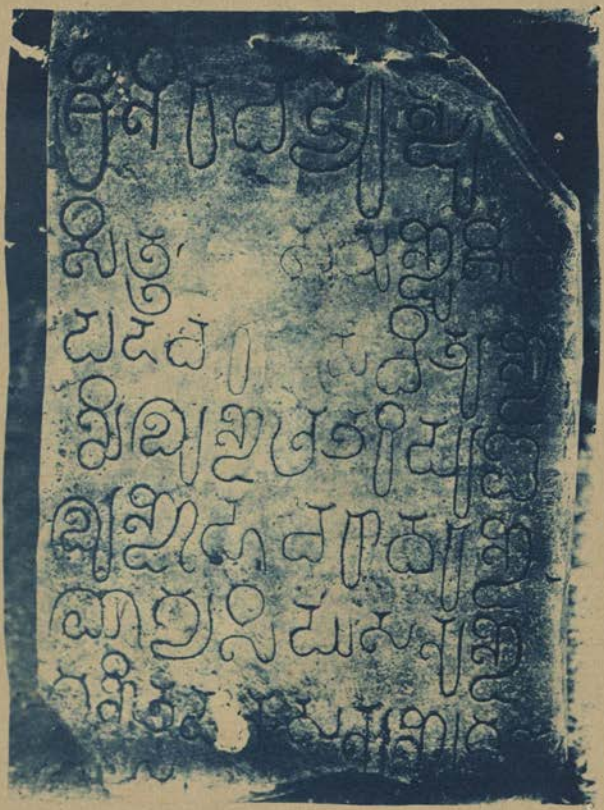

KANDUKUR NOS. 31 & 32.

(1)

(To face page 544.)

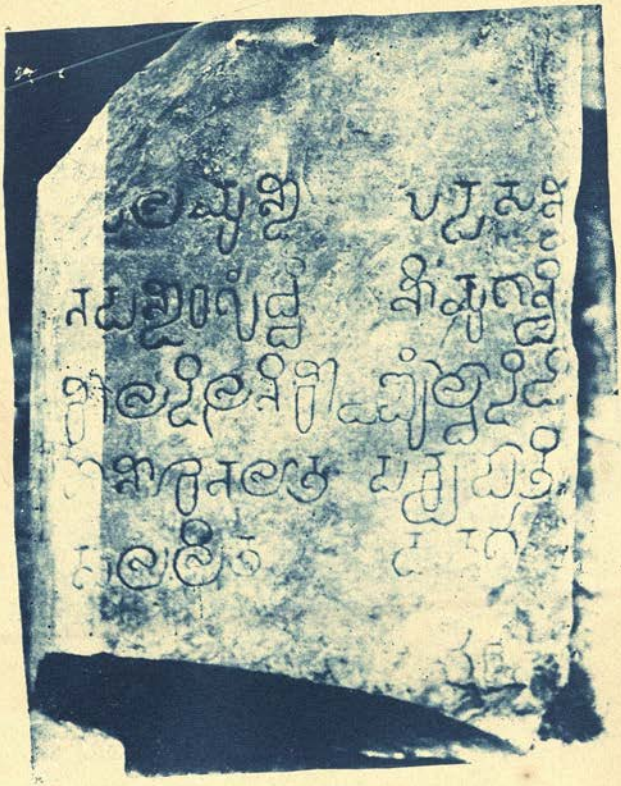

KANDUKUR NOS. 31 & 32.

(2)

(To face page 544.)

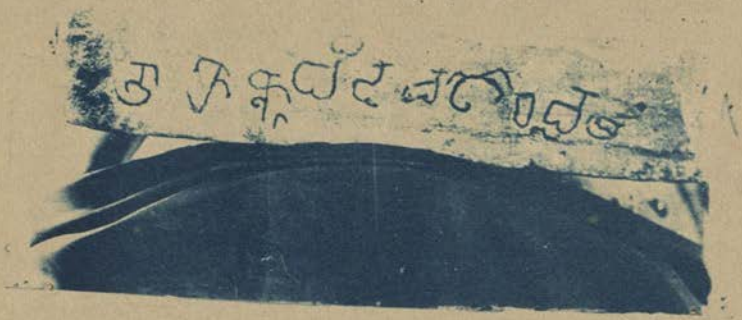

KANDUKUR NOS. 31 & 32.

(3)

3. కోలడిలేని కోట్టబుం లోడి [చి]
4. గోణకేన ల్లాతని పహసాతి
5. సలిత . . . వదక
6. . . . . న

Third side.

తా కాన్ను విదభ గోకవ .

KANDUKUR (33).

[Kandukúr. Sanskrit verses in Telugu character. On a demarcation stone to the west of fort.]

TRANSLATION.

1. What merit there is in all holy places, what efficacy there is in all sacrifices—all this merit one acquires by protection of the village (granted as a gift).

2. The merit of one who protects a former gift is greater than that of (the giver of) the former gift; but if a former gift is not protected, it destroys all merit previously acquired (?)

3. Never have I the desire for the enjoyment of celestial maidens; I seek not the glory of acquiring the illustrious place of Brahma and the other (gods); nor does this (my) mind ever think of the eight sorts of wealth (or spiritual powers). But I pray, O Hara, for very deep faith in the lotus of thy feet.

* * * *

First side.

1. सर्वतीर्थेषु यत्पुण्यं
2. सर्वयज्ञेषु यत्फलं
3. । तत्फलं लभते सर्वं
4. ग्रामस्यैवानुपालना

5. त् ॥ पूर्वदत्तस्य यत्पु
6. ण्यं पालकस्य ततो
7. धिकं । अपालितं तु (य
8. द्दत्तं पूर्वपुण्यविनाश
कन्)

सातेशखलु

Second side.

सदाकांक्षा नास्ति त्रिदश
वनिताभोगजनिता न या
चे ब्रह्मादिप्रकटपदसं
प्राप्तिविभवम् । न मे चाष्टै
श्वर्यं विशति सततं
मानसमिदं पदा(ब्जे या)
चेहं निर्विंड(तमभक्ति)
हर तव ॥ . . . . .
तश्रमस्वत . . . . .

KANDUKUR (34).

[Kandukúr. Sanskrit in Telugu character. On the front side north pillar in the mosque in the fort.]

TRANSLATION.

1. May the god (Vishnu) protect the world—the sportive Boar, who resembles a large sapphire in brilliance, who has beautiful tusks, and who is like a black cloud appearing between the portions of the moon which are cut off (by it)[1]—who, while rescuing the earth from the ocean as (he rescues) his devotees from the weight of perils, seemed as if only slightly wet with sweat, though the ocean had merged in him.[1]

[1] The two tusks being white and the face of the boar being black.

2. There was a king named *Prólaya*, renowned as Rájaśirómani[1] (the crest jewel of kings)—omniscient, associated with all auspicious emblems, and adorned with the army consisting of elephants, &c.

3. Rightly is he styled Rájachúḍámani (the crest gem of kings) for, holding arrows springing forth with great energy, he vanquished the enemy, possessed of formidable weapons.[2]

4. His son was *Véma*, resplendent with glory sung by many mouths; the goddess of fame flew up like a row of swans from the mountain which was the enemy who was crushed by his might.[3]

5. He built a flight of steps at Śrísaila (to lead) to the rough Pátálagangapatha; he joyfully presented as much land as was desired to Brahmans. Even to enemies he did only good by establishing them in heaven.[4] What king can bear comparison with this ruler of earth?

6. The younger brother of him (Véma) who was victorious, who caused delight to the host of learned men, and who crushed the crowd of hostile kings, was king

---

[1] Rajaśirómani = the crest jewel of kings—when applied to Prólaya; also the moon crested (*i.e.*,) Śiva.

The epithets apply both to the king and Śiva. In the case of Śiva, Karimukha = the elephant-faced, or Ganéśa.

[2] Here also the king is compared to Śiva who consumed Káma (Vishamâyudha) possessing an uneven number of weapons (*i.e.*, 5) with his (third) eye (ambaka) starting forth with great wrath.

[3] Véma is here compared to Indra who crushed his enemies, viz., the mountains.

The meaning is—The fame of the enemy on being vanquished flew away like a row of swans fleeing away from a mountain destroyed by Indra.

[4] A comforting way of describing their destruction presumably. Pátálagangápatha is the stream flowing by Śrísailam.

Malla, who has the glory of Vishnu, the conqueror of foes.[1]

NOTE.—A few letters are visible at the end of these six verses showing that there was a continuation of this inscription.

This was covered with plaster. For the succeeding genealogy see Nos. 16 and 18. This gives us another name, Prólayya, the father of the Véma and Malla who head the table in No. 18.

1. देवः पातु महेंद्रनीलनिबिडज्योतिस्सुदं
2. ष्ट्रांकुरः प्रांतोद्भिन्नसुधांशुखंडविलसत्का
3. लांबुवाहोपमः अंभोधेर्विपदांभरा
4. द्वसूमतीं भक्तानिवोभ्युद्धरन् किंचित्स्विन्न इवा
5. त्मलीनजलधिः क्रीडावाराहो जगत् ॥ (1)
6. आसीत्प्रोलयनामा सर्वज्ञः सर्वमंगलोपेतः
7. करिमुखबलापेशाभो राजशि रोमणिरितिख्यातः (2)
8. राजचूडामणिस्तोयं वैरिणं विषमायुधं
9. अनंगीकृतवान्युक्तमुद्यत्तीव्रानलांबकः ॥ 3 ॥
10. नानामुखोदीर्णवचोविलासो वेमाह्वय
11. स्तस्य कुमार आसीत् यदीयशक्त्या दलितोरगात्राद्रं
12. सावलीवोत्पतिता यशश्रीः । (4) श्रीशैले घटयांचकार वि
13. षमे पातालगंगापथे सोपानानि यथारुचि क्षितिमदा
14. द्भूदेवताभ्यो मुदा । शतृणामपि सौख्यमेव विदधे स्वर्गे
15. प्रतिष्टापनादस्य क्षोणिभुजस्तुलां कलयते को नाम
16. भूनायकः । (5) बुधव्रजानंदकृतोस्य जिष्णोर्विरोधिभूभृत्कु
17. लभेदनस्य मल्लक्षितीशः प्रतिमल्लजेता रमाधिपश्रीरनुजो ब

---

[1] Véma is compared to Indra and Malla to Vishnu, who is Indra's younger brother.

Jishnu—(1) Indra, (2) Victorious in the case of Véma.

Budha = God in the case of Indra, (2) learned man in the case of Véma.

Bhûbhrit = Mountain in the case of Indra, (2) king in the case of Véma.

Pratimallajêta = Malla was an asura or demon vanquished by Krishna (Vishnu).

Ramadhipa Srí (1) Vishnu, (2) having the glory of Vishnu.

The comparison is entirely based on verbal puns.

18. भूव । (6) ऐराव

19. य

20. ना

KANDUKUR (35). (A.D. 1398–99 ?)

[Kandukúr. Sanskrit in Telugu character. On the south front pillar of the mosque in the fort.]

TRANSLATION.

1. Victorious is Śrípati (Vishnu), whose quality of goodness is well known, the Boar, whose might is beyond change and worthy of praise, who, having gently and in sport lifted up the earth endowed with all excellent qualities and submerged in the waters of the ocean, made it happy.[1]

2. There arose a king named Véma in the fourth caste among those castes, viz., the Brahmans, Kshatriyas, Vaisyas and Sudras—who were born from the body[2]—the mouth, arms, thigh and feet (respectively)—of the venerated lord of the world, who is skilled in the art of creating the universe.

3. He gave as much land as was desired to Brahmans and constructed a flight of steps at the Pátálagangá-patha.[3] He then caused to be related in Ándhra (Telugu) by Śrí Śambhudása,[4] the Rámáyana,[5] describing good deeds, and the Harivamsa, and performed the ordinances of gifts and great gifts enumerated by Hémádri.

4. His great prowess shone like a lamp illuminating the whole universe; having dispelled the darkness

---

[1] The earth is compared to a damsel rescued by her lover.
[2] The word "déhát," in the text seems unnecessary.
[3] This is the river at Śrísaila.
[4] Śrí Śambhudása—another name of the Telugu poet Erra Pregada. He composed the Rámáyana and Harivamsa in Telugu. He was the court poet of Véma.
[5] The reading Rámáyana is conjectural; the word may be Dharmáyana.

of the pride of hostile mischievous kings who were already vanquished by its lustre, it (his prowess) hastens to play with the balls of the heads, shining with diadems of valiant and excellent kings, but is suddenly obstructed by peace sued for by them.[1]

5. His elder brother was *Mácha Sauri*[2]; his younger brother was king *Annaya;* the younger brother of him Annaya was king *Malla.*

6. In his hand was firmly fixed liberality, in his mind ardent fondness for virtue, in his character mercy, in his speech truth, in his side-glance beauty, on his shoulders the earth, (and) in his sword victory.

7. The son of him, king Malla, was king *Kómaṭi* who was skilled in ruling the earth, and who was adorned with virtues.

8. His eldest son by *Gaurámbiká* was king *Śrísa Śrígiri*, who was possessed of eternal fame, who was glorious and who alone was skilled in ruling the earth; he was devoted to the service of the lotus feet of (his) guru *Śrímad Vodiyaráya Śrígiri*, he was eminent in valour and liberality and knew the beauties of song and poesy.[3]

9. He caused to be constructed many thousand huge tanks, which were useful to the public, as deep as the ocean, and famous for producing plenty of crops; and (he) performed the gifts described by Hémádri.[4]

---

[1] This verse is obscure. The text is partially illegible and some letters are missing. The reading is conjectural.

Are Kútabhanjana and Víra Vara names or surnames of two kings vanquished by Véma?

[2] Śauri—Krishna.

[3] The metre seems irregular here.

[4] The text is illegible here and the reading is conjectural.

10. The mountain of the gods (Méru) bears resemblance to this king in height (magnanimity when applied to the king), in always being the abode of the gods (the king being the asylum of learned men), and in having gold (urbanity when applied to the king). Having in his hand a bow fit for the gods, skilled (literally, initiated) in protecting the earth and being approved by the gods—Oh, wonder—he purifies us all!

11. Then shines the younger brother of him, Śrígiri, the conqueror of the earth—*Śrí Rácha Véma*, glorious with fame, great in valour, revered by his younger brothers, viz., *Mácha*, lord of earth, *Anna Déva*, king of earth, *Peddi*, ruler of earth—as she, Doḍḍámbiká (shines revered) by her princely son.[1]

12. His enemies who have been exalted by permanent regal fortune (*i.e.*, who are firmly established on thrones) are humbled (by him); those who are smitten down constantly by his sword in battle are easily cast up on the breasts of celestial maidens.[2]

13. By those very blows by which he quenches the valour of his enemies—he, the wise, indeed increases the lustre of his own valour.[3]

14. The sun of his sword annihilates the snow which is the fame of his enemies. This is indeed proper,

---

[1] Doḍḍámbika's son was Kátaya Véma, the minister of Kumáragiri (S.S. 1307—1338). It is assumed that the reference is to Véma's daughter Doḍḍámbiká but it is not very clear why her name is brought in here.

[2] The poet plays on words here—the enemies are thrown *down* by blows in battle but thrown *up* on the breasts of celestial maidens, *i.e.*, they are killed and welcomed by celestial maidens in heaven.

[3] The reading लेदुग्धरसा in the original has no meaning सद्बुद्धिरसौ has been substituted.

for the very thought of him envelops the minds of his enemies in darkness.

15. Hail! Śrí Dhananjaya (Arjuna) conquers in war his enemies who have sworn never to flee—who is eminent by reason of the help of the army of Hari (Krishna) (or by the help of Hari and Bala), and by whom the enemy Mahéśa (Śiva) has been vanquished.[1]

16. He, Rácha Véma, the moon of kings, the great glory of whose valour is sung by wise men, caused to be made a tank, useful to the world, in the north-eastern quarter of Baddipuṇḍi.

17. In the Śaka year reckoned by the sky (0), the eyes (2), Rámas (3), the Earth (1), (*i.e.*, 1320), in (the month of) Kártika, on (the day of) solar eclipse, the younger brother of Śrígiri, the lord of earth, the lord Rácha Véma, the treasury of wealth, presented that incomparable tank made in Baddepúṇḍi[2] to Janárdana, the consort of Lakshmi, (who is) in Skandapura (Kandukúr), for the religious merit of his elder brother.

18. May the regal splendour of king Śrí Rácha Véma continue for ever on earth, by the great grace (literally, gracious look) of Janárdana, who resides in Skandapura, and who is pleased with the gift of the tank!

Note.—1. This inscription is found engraved on the south front pillar in the mosque in the old fort at Kandukúr. This mosque was evidently a maṇḍapa in former days.

2. The writing was quite covered with chunam when first seen by Mr. Venugópál Chetti. Even after the removal of the chunam, some of the letters were hardly legible. It has been noted in the footnotes where readings are conjectural.

[1] Rácha Véma is here compared to Arjuna. In the case of Rácha Véma Haribalasahâya = with the help of men brave as lions; and Mahéśa = a great king.

[2] Baddipúṇḍi is a village in Kandukúr taluk.

3. The language is Sanskrit and the characters are Telugu. The whole is in verse and consists of 18 verses which are numbered in Telugu numerals.

4. The inscription records (v. 16–17) the dedication of a large tank newly constructed at Baddipúṇḍi, a village in Kandukúr taluk, by Rácha Véma of the Reḍḍi dynasty to Janárdanadéva (the deity) of Kandukúr (Skandapura). The date of the grant was the day of solar eclipse in Kártika in the S.S. year 1320. The dedication was for the merit of his elder brother Śrísa Śrígiri.

5. After the usual invocation to the Boar incarnation (v. 1) the inscription says that Véma was born in the Súdra caste; v. 3 says that he built a flight of steps to the Pátálagangápatha, which flows near Śrísaila in Kurnool district; it also says that he had the Rámáyana and the Harivamsa related in Telugu by Śrí Sambhudása, who we know from Telugu literature was no other than his court poet Erra Prégaḍa. In v. 7, the Guru of Śrígiri is given as Śrímad Voḍiyaráya Śrígiri.

6. The following table exhibits the genealogy as traced out in this and preceding inscriptions:—

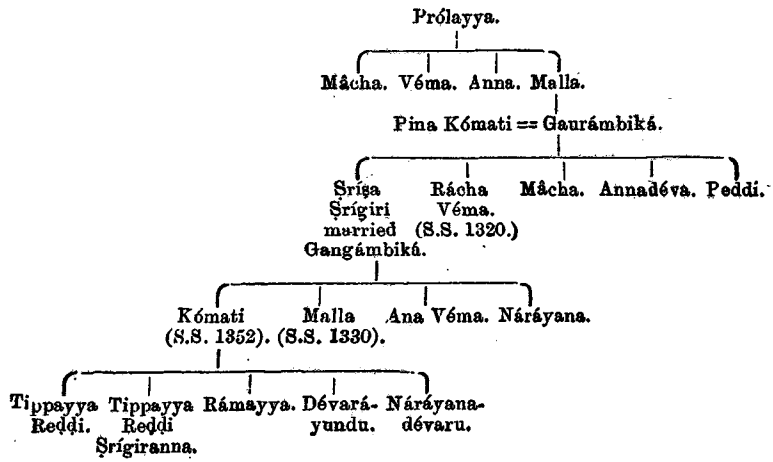

Verses 12, 13 and 14 are poetical descriptions of the prowess of Rácha Véma. In verse 15 he is compared to Arjuna, every epithet used referring to him and Arjuna. The inscription closes with a benediction on him (v. 18).

1. जयति विदितसत्त्वः श्रीपतिः स्तब्धरोमा जलधिज
2. लनिमग्नां सादरं लीलया यः । सकलगुणस
3. मेतां गामुदुह्यात्तसौख्यामकृत विकृतिदू
4. रश्लाघनीयानुभावः 1 ॥ लोकेशस्य समस्तलोकजनन
5. व्या(वअ) पारपारंगतस्यासन् वक्त्रभुजोरुपादजनितास्सेव्य
6. स्य देहात्त था विप्रक्ष त्रियबैश्य नामकलिता श्शूद्राह्व
7. यश्चेति ये वर्णा स्तेषु चतु र्थवर्ण उ दभूद्देमा
8. भिधानो नृपः ॥ 2 ॥ वि प्रेभ्यः प्र ददौ यथे ष्टवसुधां
9. पातालगंगापथे सोपानप्रतातिं व्यरी रचदतो रा
10. मायण म् सत्कातिं । आ चांध्रं[1] हरिवंश मप्यकथ यत् श्रीशंभुदासेन योहे
11. माद्रेर्गणितांश्चकार च महा दानातिदानव्रतान् ॥ 3 ॥ य स्यादीप्यत सर्वलोकीवकस
12. दृपिः प्रतापो महान् । शोभानिर्जितकूटभंडनरिपु क्षमापालगर्वाधतां हत्वा
13. वीरवराधिराजमकुटस्फू र्जच्छिरःकंदुकक्रीडाकित्वरया युतोर्थं सहसा तत्सा

[1] Read यश्चान्ध्रं.

14. [1]मयग्रेभवति[2] ॥ 4 ॥ तस्याग्रजो माचशौरिरनुजन्मान्न
15. याधिपः । तस्यान्नयस्यावरज ँः प्राभवन्मल्लभूपतिः ॥ 5 ॥ दानं
16. करे चेतसि धर्मलौल्यं । दयाचरित्रे वचनेषु सत्यं । प्रतिष्ठितं
17. यस्य रमा कटाक्षे । भुजे धरित्रीविजयश्च खड्गे ॥ 6 ॥ तस्य मल्ल
18. महीशस्य पुत्रः क्रोमटिभूपति : । धरापालनधौरेयो बभूव
19. गुणभूषणः ॥ 7 ॥ श्रीशश्रीगिरि भूपतिः स्थिरयशस्तस्याग्रसू
20. नुस्सुधीः ख्यातः क्ष्मातलपालनैकनिपुणो गौरांबिका
21. यामभूत् । श्रीमद्वोडियरायश्रीगिरिगुरोः । पादाब्जसेवापरश्शौर्यौदा
22. र्यसमुन्नतश्च गुणवित्संगीतसा हित्ययोः ॥ 8 ॥ जगद्धिता नेकसहस्रा ब्धिसमा
23. नगांभीर्य महातटाकान् । अकारयत्सस्यभरप्रशस्यान् । हेमाद्रिदानानि च यो विधत्ते ॥ 9 ॥
24. औन्नत्येन सदा बुधाश्रय तया कल्याणभावेन च क्षोणीपस्य दिवौकसां वितनुते यस्यो
25. पमां भूभृतः[3] । कृत्वा पाणितलेसुरक्ष मधनुः भूपालने दीक्षितो देवेनानुमतो
26. खिलान्किल पु ँनात्यस्मानसा धारणं ॥ 10 ॥ त स्यश्रीगिरिभू मिनेतुरनुजश्रीराच वेमाधिपश्री

[1] Read—ति. [2] Read—सामरुद्भोभव. [3] Read भूधरः.

27. कीर्तिप्रथित प्रतापमहि तः स्वस्यानुजैः पुजितः माचक्षमापातनान्नदेवधरणीपा
28. लेन पेद्दिक्षमापालेनापि विभाति सैव विभुना दोडांबिकासू नुना ॥ 11 ॥ भवंति य
29. स्य प्रणतास्सपत्नास्समुन्नताशाश्वतराजलक्ष्म्या । विदारणै [1] खड्गनिपातिता ये स्वस्त्रीकुचाग्रे
30. षु सुखोन्नतास्ते ॥ 12 ॥ कोरोति[2] यो खड्ग पयोदधारानिपातनैश्शांति[3]मरिप्रतापं ।
31. तैरेव लेदुग्धरसा[4] स्वकीयप्रतापलक्ष्म्याः प्रतनोति वृद्धिम् ॥ 13 ॥ यशस्तुषारं द्विषताम् यदीयः कृपाण
32. भानुः कुरुते निरस्तं । युक्तं हि तच्चित्तमहो तदीयं भयांधकाराबृतमातनोतिं ॥ 14 ॥ संशप्तकान् स
33. पत्नान् समरे हरिबलसहायमहनीयः । योजितशत्रुमहेशः । स्वस्ति श्रीमद्भनंजयो जयति ॥ 15 ॥ स राचवेमक्षि
34. तिपालचंद्रो व्यरीरचद्विश्व हितं तटाकं । आग्नेयदिक्सीमनि बद्दिपूंडेरार्यस्तुतस्पीतयशःप्रतापः ॥ 16 ॥
35. शकाब्दे गगनाक्षिरामवसुधा संख्ये ग्रहे कार्तिके भानोश्री गिरिभूमिभर्तुरनुजः श्री
36. राचवेमप्रभुः । पुण्यायाग्रभुवस्तटाकमतुलं तं बद्दिपूंडौ कृतं लक्ष्मीशाय ज
37. नार्दनाय वसते[5] स्कांदे पुरे श्रीनिधिः ॥ 17 ॥ तटाकदानेन जनार्दनस्य संतुष्यतः स्कंदपुरि
38. स्थितस्य कृपार्द्रदृष्ट्या भुवि राज्यलक्ष्मीश्रीराचवेमस्य विभो स्थिरस्तु ॥ 18 ॥

---

[1] Read. सदारणे. [2] Read करोति. [3] Read शान्ति ।

[4] This is unintelligible; सद्वृद्धिवरसौ is proposed. [5] वसत seems unnecessary; read विदषे instead.

KANDUKUR (36).

[Kandukúr. Telugu. From western pillars of mosque in fort].

TRANSLATION.

(*On north pillar.*)

The polished pillar caused to be erected by Lingisetṭi and Mádhavasetṭi, sons of Bhandáru Mádha Vóttamasetṭi of Rávúr. Śrí!

(*On south pillar.*)

The polished pillar caused to be erected by Mávuka Ayyapasetṭi, son of Vinikada Chennisetṭi.

(*On north pillar.*)

1. రావూరి భండార
2. మాధవో త్తమ శె
3. ట్టి కొడుకులింగి శె
4. ట్టి మాధవు శెట్టి సే
5. యించిన వరుంబు
6. ని కంభము శ్రీ॥

(*On south pillar.*)

1. వినికడచెన్ని శె
2. ట్టి కొడుకు మాలు
3. క అయవ శెట్టి సే
4. యించివరుంబని
5. కంభ శ్రీ.

KANDUKUR (37).

[Kandukúr. Telugu. From eastern pillars of mosque in fort.]

TRANSLATION.

(*On the north pillar.*)

The polished pillar caused to be erected by Bápiráju, son of Gullapalli Gonkaráju for the religious merit of his parents. Śrí!

(*On the south pillar.*)

The pillar caused to be erected by Chennu Ráju, son of Gullapalli Gonkaráju. Śrí!

(*On the north pillar.*)

1. గుళ్ళపల్లి గొంకరాజు
2. కుమారుండు బా
3. పి రాజుగారు త
4. మ తల్లి తండ్రికి
5. పుణ్యముగాను చే
6. యించిన వరుపు
7. ంబని కంభము శ్రీ.

(*On the south pillar.*)

1. గుళ్ళపల్లి గొంకరా
2. జు కుమారుండు
3. చెన్ను రాజు చేఐ
4. ంచిన కంభము శ్రీ

KANDUKUR (38).

[Kandukúr. Telugu. On middle pillars of mosque in fort.]

TRANSLATION.

(On the north pillar.)

The polished pillar caused to be erected by Narasingu, son of Balasáya Singama. Śrí!

(On the south pillar.)

The polished pillar caused to be erected by Bandári-seṭṭi, son of Bhandári Kámi Seṭṭi and Gópu, son of Bhandári Kúnáya. Śrí!

(On the north pillar.)

1. బలసాయ శింగము
2. కొడుకు నరసింగు సేఫి
3. ంచిన వరువుంబని
4. కంభము శ్రీ

(On the south pillar.)

1. బండారి కామి శె
2. ట్టి కొడుకు భండా
3. రిశెట్టిన్ని బండారి కూ
4. నాయ కొడుకు గోపు
5. న్ను చేయించిన వరువు
6. ంబని కంభము శ్రీ

KANDUKUR (39).

[Kandukúr. Telugu. On a stone built into the northern wall of the mosque.]

TRANSLATION.

Hail! (this is the charitable edict) given to Kalikéśvaradêva (deity) of Kandukúr on the holy occasion of *Makara Sankránti* by Ráyasam Kondamarusayyangáru, who is skilled in ruling the kingdom of Śríman Mahámaṇḍalésvara, Rájádhirája, Rájaparamésvara, Múrurâyaraganḍa,[1] Ashtadigráyamanóbhayankara[2] . . . . Śrí Krishna Dévaráya the paramount lord of Vijayanagar, who is a descendant of the *gótra* of Gautama, and who is a pure follower of the Áśvaláyana *Sútra*, when he was ruling Udayagiri *durgam* . . . .

NOTE.—Part of the stone is broken, so that the object of the gift and other particulars are not known.

1. స్వస్తి శ్రీ మన్మహా
2. మండలేశ్వర రాజాధి
3. రాజరాజవరమేశ్వర మూరు
4. రాయరగండ అప్రతిగ్రాయ
5. మనోభయంకర విజయనగ
6. రాధీశ్వర శ్రీ విజయ
7. . నారసిహ్వ
8. . శ్రీ క్రిష్ణదేవ
9. మహా రాయల రా
10. జ్యభార ధురంధరులున్న
11. గౌతమ గోత్రోద్భవులు

[1] The hero to the three kings—the conqueror of three kings (Chéra, Chóla and Pándya).

[2] Who causes terror to the kings of the eight points of the horizon.

12. న్ను ఆశ్వలాయన సూ
13. త్ర పవిత్రలు న్ను అఖిన రా
14. యసంకొండ మరుస
15. య్యవారు వుదయగిరి
16. దుగా-ధిపతితత్వము చేయించు
17. కందుకూరి కలికేశ్వర
18. దేవరకు . మకర సంక్రా
19. ి పుణ్యకాలమందు
20. . . . నెసి ఇచ్చిన
21. . . . . .

KANDUKUR (40). (A.D. 1322–23 ?)

[Kandukúr. Telugu. On a stone built into the steps of the Pírla Bhávi.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 5th of the bright fortnight of Chaitra in the year . . . corresponding to 1244 of the Śrí Śaka era, while Śríman [Mahámaṇḍaléśvara] Kákatíya Pratápa Rudradéva Mahá [rája] was ruling . . . Rudradévaningáru (at the request ?) of Kámaya Boppaningáru gave on the auspicious occasion of Śivarátri dry fields in the bed of the tank Uḍumulani kunṭa in the fields of Bátupadlakúka of Guḍipáḍu, 1,000 *kunṭas* of dry land in Guḍipáḍu and 1,000 *kunṭas* of wet land for the performance of daily worship to Kalikéśvaradéva of Kandukúr for the religious merit of that Rája (Rudradéva). We have given dry land as *archana vritti* (share for the worshippers). We have given the Urimi fields, under the same tank as *sarvamánya* (free grant) . . . . we have given . . . .

This is the endowment made by Kámayya Boppaningâru when he was ruling Kandukúru. Whoever causes this charity to be kept up will get religious merit.

NOTE.—The stone was found built into the steps of the well. Mr. Venugópál Chetti had it removed to the Taluk office. As it is broken at the end, some portion of the inscription is missing and the translation given above is more or less conjectural. This Kámayya Boppaningáru is perhaps the official referred to in O. 49.

SUN. MOON. LINGAM.

1. స్వస్తి శ్రీ శక వరుషంబులు ంఅరర [అగునెంటి దుం దుభి]
2. సంవత్సర ్త్రశు ×సో స్వస్తి శ్రీమన్మ [హా మండ లేశ్వర]
3. కాకతియ్య ప్రతాపరుద్రదేవ మహా [రాజులు రా]
4. జ్యము చేయుచుండంగాను ఆరాజులకు దమ్మ
5. ముగాను కామయ బొప్పనింగారిల [. . .]
6. కు రుద్రదేవనింగారు । శివరాత్రి పు[ణ్యకాలమ]
7. పుడు కందుకూరి కలికేశ్వర దేవర[అర్చన బాగా]
8. నకు ఆఘుడుపాటి బాతుపట్ల కూక . . .
9. ని పొలములాని ఉడుములానిగు[ంటకా]
10. డ కొని ఆచెర్వులాపలాను వెలుప[లాను]
11. పొలము ఘుడపాటిని వెయికుంట[లున్ను]
12. ంంంం వల్ల నీరునేలగాతునంత వర[కు కొ]
13. ంతవటు వెలిపొలమును గాను అ[ర్చన]
14. ప్రతిగా నిస్తిమి ఆచెట్టున డుంనకు . . . .
15. ము ఉరిమి చెలఱకొని కదరిశన . . . . .
16. లరి సర్వమాన్యముగా నిస్తిమి . . . . .
17. యినపుడెది [సా]గిపడుమడిమాన్య . . .
18. . . వులొంటను ఇస్తిమి । కామయ్య బొప్పని
19. ●గారు కందుకూరు పలి యిపుడు చేసిన ధ

20. మ్యూ-వు యిధమ్-వు యెవరయినా చెల్లించి
21. పుణ్యము సేసిరి.

KANDUKUR (41). (A.D. 1683–84.)

[Kandukúr. Telugu. On stone near temple of Ítamukkalamma near Taluk Cutcherry.]

TRANSLATION.

Hail! On Tuesday, the 30th day of the dark fortnight in the month of Mágha of the year Rudhiródgári, corresponding to 1606 of the victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, in the town of Śrí Skandapuri (Kándukúr) situated in the kingdom of Udayagiri, when Bálu Panaha Khán, Allisán, Sándatanisánu, Bhódáyya, Nandakhán, Ajyam-Akaram, Sultán Khán, and Dándíla-tuhúmgáru were present, when Khán Ajyam Ajyambar Muhammad Khán Sáhib was seated, and when the Desáhis, the Sthalakaranams, the Kasbá Kápus, the Karanams, the Mandali Kápus, the Désasthas, the Náyaks, the Pámakus (?,) and many others who had come from different directions were seated in the presence of the rulers, the two acrobatic companies of Mannekmári Annáreddi and Mannekmári Pápayya performed various feats on poles and ropes. Then Anneárddi fell down from the rope and died in the midst of the assembly. The members of this assembly therefore requested the (Muhammadan) ruler to make some provision for the future for the children of the deceased by giving them a village by the tank of this village and to grant them an hereditary inám with full ownership. Therefore they have caused to be executed and given a charitable

deed granting one *gorru* of cultivable dry land in the eastern fields of the *kasba* village and as much cultivable wet land as can be sown with 4 *túms* of paddy under the Nallangaṭṭa tank. With the consent of the Kápus and Karnams of the *kasba* village they secured for them hereditary rights of ownership, ordered that the other 24 classes of Dommaras should have no right to it, and caused (this) stone inscription to be planted. Therefore according to this stone inscription the sons and grandsons of these persons Pâpayya and Annâreḍḍi should enjoy these (lands) in peace as long as the sun and moon exist. Śrí! "Of giving and protecting a gift, protecting is more meritorious. By giving oneself, one attains heaven; but by ratifying another's gift, one secures imperishable bliss." Śrí.

If any persons, with the sun and moon as witnesses, obstruct the charity and violate the conditions of this stone inscription, granted by this assembly, with the object of making profit in this village, or if they obstruct the other 24 classes of Dommaras in any way, they will understand that they are excommunicated. Śrí.

NOTE.--The names of the persons present are in several cases doubtful.

1. శ్రీ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి
2. వావాన శక వర్షంబులు ౧
3. ౬౦౬ అగునేటి రుధిరోద్గారినామసంవ్వ
4. త్సర మాఖ బ ౩౦ అంగారకవార్శం
5. దు । పుదయగిరి రాజ్యమంద్దు చెల్లె శ్రీ
6. సర్ధంధపురి పట్టణమందువ జారం
7. తమకు బాలుపనహోాను అ
8. ల్లిశాను శాద తనిశాను భోదా య్యవ

9. రిద్దఖాన్ ఆజ్యం అకరం సుల్తాను
10. ఖానుచాండీల తుహూంగారి
11. సదురునను ఖాన్ ఆజ్యంబరు మహా
12. మ్మదుఖాను సాహెబులుంగారు కూచు
13. ండి దేశాహిస్తల కరణాలు కసు
14. బా కాంపులు కరణాలు మందె[డ]లికాం
15. పులు దేశస్తులు నాయనులు పామ
16. కులు చాలుమూల సమయ సమస్త
17. పెకండ్రులున్ను యేల్నివారి సముఖ
18. మంద్ర కూచు

Second side.

19. ండి వుండగాను మన్నెక్తారి అన్నారెడ్డి
20. ఆపావయ యీ రెండు తెగలవారు
21. న్ను ఖడలువెసుకొని మోకులమీద
22. ను నానా అపుమేళాలు ఆడుచూ వుండ్డం
23. గాను అన్నారెడ్డి మోకుమీదనుండి స
24. భామధ్యమమంద్దు పడి మృతిబొం
25. ండ్డె గనర్ యీసభవారు అంత్తా ప్రభు
26. వుతో విన్నపంచేసి వీండ్లకు యీ గ్రామం
27. చెరువుకొట్టు గ్రామం ఆయను విరి
28. ండ్లకు ముంద్దరగతి గల్పించవలెను విండ్లకు
29. మాన్యా స్వామ్యాలున్ను కాణయాచి
30. స్వాస్త్యం యిప్పించ్చవలెను అని విన్నవం
31. శిరి గాన అందుర్ కసుబాలోనుం తూప్పు
32. పొలానంను కైలిగొత్తందు వెలిపాలము
33. న్ను నల్లంగట్ట క్రింద కైలిలినా తుమువరి
34. విత్తనాల మడిన్ని దానపత్రిక ప్రాయిం
35. చ్చి యిప్పించి కసుబాం కాంపులు కరణాల

36. అడుకొ్కని కాణయాంచిస్వాస్థ్యం వీండ్లకు
37. యిప్పించి కడ్మ యిరువైనా ల్లు కులా
38. ల దొమ్మ్లకున్ను పనిలేకుండా ని
39. న్న్యం చేసి శిలాశాసనం వే
40. యించ్చిరి గనక్ యీ శిలాశాసన ప్ర
41. కారాన యీ పావయ అన్నా రెడ్డిగా
42. రి పుత్ర పౌత్ర పారంవర్యంతమున్ను ఆ
43. చంద్రార్క్-స్థాయిగాను అనుభవించిసు
44. ఖులైవుండువారు। ఓం। దానపాలన
45. యోమ్ధ్యే। దానాచ్ఛ్రేయోను పాలనం
46. ధానా త్స్వర్గ్మావాప్నోతి। పాలనాద
47. చ్చుతం పదం। ఓం
48. యీసభవేయించ్చిన శిలాశాసన
49.ంతప్పి యీగ్రామాన కట్నం వచ్చునని
50. యవరు అడ్డపడివచ్చినా సూర్యాచ
51. ంద్రమనులు సాక్షీగా యిరవైనా
52. లుగు కులాల దొమ్మర్లకు అడ్డంవచ్చినా
53. శాంఖ్లు వెలిగాన తెలిశేది. శ్రీ.

KANDUKUR (42). (A.D. 1802–03.)

[Karédu. Telugu. On the tank bund.]

TRANSLATION.

Hail! On Wednesday the 13th of the bright fortnight of Śrávaṇa of the year Dundubhi, corresponding to the year 1725 of the illustrious, victorious and prosperous era of Śáliváhana Śaka on August 11 of the year 1802 Pákala Rámanna, the Brahman Karnam of Banginipalle

having trodden the boundary between Karédu and Banginapalle won a victory under the orders of M.R.Ry. John Pinnvarat (Benward) Travers, Collector of Ongole and Nellore. Therefore this stone inscription was set up under the orders of that lord.

NOTE.—This is inserted though subsequent to A.D. 1799 on account of its curious character. The meaning is probably merely that the Karnam settled the boundary between the two villages. Ongole and Nellore were separate districts before the time of Mr. Travers. The exact meaning of "Mahallát tálúká" is not clear; apparently the words mean "appertaining to the jurisdiction of".

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యు
2. దయ శాలివాహన శక
3. వరుషంబులు ౧౭౨౪ అ
4. గునేటి దుందుభినామసం
5. వ్వత్సర శ్రావణశు 13 భుధ
6. వారం ౧౯ంశి సంవ్వత్సర అ
7. గోష్టునెల ౧౧ తేది కరేడు బి
8. ంగినిపల్లె సంద్దు పాలిమేర
9. మహారాజరాజశ్రీ జూ-పి
10. ను వారతు త్రయివర్య్ మహా
11. ల్లాతు తాలూకా నెల్లూరు వం
12. గ్గవోలు కలకటరు ధొరవారి
13. హుకుం ప్రకారం బింగినిపల్లె
14. బ్రాంహ్మణ కరణం పాకల
15. రామన్న పాలిమేర తొకిర్ ఇ
16. యించినాడు గనుక్ ప్రభువు
17. వారి హుకుంప్రకారం వేయిం
18. చ్ని శిలాశాసనాలు.

KANDUKUR (43). (A.D. 1400-01?).

[Kondamudusupálem. Telugu. On stone over Mopád tank sluice.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 15th of the bright fortnight of Áshádha of the year Vikrama, corresponding to the illustrious Śaka year 1222, while Śrígiriśvara Reddi, the excellent son of Kómatireddi, who (Śrígiri?) bears the *birudas*—Jagannobbagaṇḍa,[1] Víranáráyaṇa,[2] Bhujabala,[3] Chóla Pándyagajakésari,[4] Vairivíra,[5] Basuva Śankara[6] &c.—was ruling, Kómaṭi Rája ordered that the soldiers stationed in the town of Kandukúr, which is ruled by him, should contribute 1 *duggáni* (about 6 pies?) on each house from their pay, and presented this as an endowment to last as long as the sun and moon for providing all enjoyments to Kanda Soméśvara Déva (the deity) who resides at Kandukúr which is to the south-east of Śrí Parvatam (Śrí Śailam). The king and his subordinates (soldiers) who maintain this charity will acquire merit (?)

Whoever removes this stone (bearing the terms of) this charity will incur the guilt attached to the five cardinal sins.

NOTE.—1222 S.S. expired corresponds to Vikári and not Vikrama which is 1202 expired. Probably we should read S.S. 1322.

1. శ్రీ స్వస్తి శ్రీ శకవర్ష౦బులు ౧౨౨౨ అగు నే
2. ంటి విక్రమసంవత్సర ఆషాఢ శు ౧౫ సో । నాండు జగనో

---

[1] = the sole hero of the world.
[2] = valiant Náráyaṇa (Vishnu).
[3] = having strength in one's arm; strong-armed.
[4] = the lion to the elephants which are the Chola and Pándya kings.
[5] = hero to enemies.
[6] are proper names (?).

3. బ్బగండ్డ వీరనా రాయణ భుజబల చోల పాండ్యరాయగజ
4. కేసరి వైరి వీరబసువశంకరాదిబిరుద నివాహకుండైన
కో
5. మల్లెండ్లింగారి నుపుత్రుండు శ్రీగిరీశ్వర రెడ్డి రాజ్యము
6. సేయుచుండం కోమటిరాజు యేలెడిపట్నము
7. కందుకూరి విరపరివారము శ్రీపర్వత ఆగ్నేయ
8. ద్వార నివాసియైన కంద సోమేశ్వరదేవరకును అంగ
9. రంగాభోగార్థము ఆచంద్రార్కముగాను త
10. మ తమ జీతాలవలనం విరను యింటను ఓ
11. కొకర్ దుగ్గాని లెఖను సమప్పించ్చెను యీ ధర్మ
ము మి
12. గ పరివారము పలిక ధర్మంను సాగించిన
13. ఆ యీ యింయీ సుకృతమును బొందెడిని యీ
14. ధర్మమునకును ఎవ్వరు లంరాతిని తిసినాను
15. వారు పంచమహాపాతకములుం జ్యేసినారు.

Kandukur (44). (A.D. 1650–51.)

[Kondamudusapálem. Telugu. On sluice of tank.]

Translation.

Hail! On Friday, the 2nd of the dark fortnight of Márgaśira of the year Vikriti, corresponding to the year 1573 of the illustrious, victorious, and prosperous Śáliváhana Śaka era, Antóji, the agent of Śrí Rámóji Mámbáji Náróji Raghoji Pantulu after making salutations has given, with libation of water, a *kóru* wet land for maintaining the tank *amaram*. It is settled that one *kunchaḍu* of grain for every *puṭṭi* of paddy and of all (other) produce raised under the tanks belonging to us in Kandukúr, which has been given to us by Háji Koti Sultán Abdullá Pádusháh as a *mokhása*, should

be collected as tank *kunchas* (méras). We have ordered that the grain thus realized should be given to Upparas (diggers) so that they may keep the tanks in good condition. It should be maintained in this manner for the merit of Háji Kóti Pádusháh. Whoever misappropriate the *kuncha* grain set apart for the maintenance of this tank, not carrying out the provisions of this edict, if they are Muhammadans, will incur the sin of killing a pig at Mecca, if they are Brahmans or Sudras, will incur the sin of killing cows and Brahmans on the Ganges. Hence

* * * *

According to these conditions immediately . . .
This charitable edict . . . .

NOTE.—The granter of the mokhása is Abdulláh Kutb Sháh of Golkonḍa. Antóji is called Havildár in Nos. 47 and 48 and governor of Kandukúr Pargana. In No. 48 Rámóji Mámbáji is described as Phamujudár.

First side.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుద
2. య శాలివాహన శక
3. వర్షంబులు ౧౫౭౩
4. అనునెంటి విక్రుతినామ
5. సంవత్సర మార్గశిర బ
6. ఁళు నాడు శ్రీరామోజి
7. మాంబాజి నారోజి ర
8. ఘోజి పంతులంగారి
9. కార్యక ర్త్రలయిన అ
10. ంతోటీ దండం పెట్టి
11. ధారా పూర్వకంగా
12. కోరుమాంగిలి సెర్వు

13. అమరం పాలించ స
14. మప్పిం౦వ౧ చెసిఱి

Second side.

15. మి. మీాకున్న మాకు
16. హాజికొతి సులతాను
17. అబ్దుల్లా పాదుశాహీం
18. గారు మాఖా సాయించిన
19. కంచుకూరిలో మాత్రి త్తి
20. చెరువులక్రింద్ద వండించ్చి
21. న వడ్లకు సకలాయం పు
22. ట్టి ౧ కి కుంచ్చండ్డి లెఖను చెర్వ్
23. కుంచాలు కట్టడాచేసి పచ్చిన ధా
24. న్యం పుప్పల్ల వశౌన యిచ్చి చెర్వు
25. లమీంద పని ముఖం సెయిం
26. చెటట్టుగా కట్టడచెస్తిమి గాన
27. క యీ ప్రకారం హాజికోతిపా
28. దుశాహీంగారికి ధర్మంగ్గాను
29. నడ్పించెది యీచెరువు కుంచ్చా
30. ల ధాన్యం యీశాసనప్రకా
31. రాన నడిపించక యవ్వరు పు
32. చ్చుకున్నను తురకలయినా

Third side.

33. ను మఖాలో పం
34. ద్ది చంపిన పాపమున
35. బోందురు బ్రాంహ్మలు
36. అయితేను శూద్రులయితేను
37. గంగకత్తను గో బ్రా
38. హ్మలం చంప్పిన పాపా

39. నం పోదుగు ఖుద్దున
40. యీ కట్టండ్లప్రకారం యీ
41. . . . .
42. . . . .
43. యీ ధర్మశాసనం

KANDUKUR (45).

[Kóvúru. Telugu. In a backyard.]

TRANSLATION.

With love . . . . constructed a *mandapa* to Kóvúru Viṣvanátha and founded an endowment of land . . . . whosoever fails to uphold this charity will incur the sin of cow-slaughter and Brahmanicide on the banks of the Ganges.

1. కోవూరు విశ్వనాధనికి ప్రీతించే
2. మండపం . . . సేసిన భక్తి
3. . . . . డు ఇధర్మమునకు
4. ఎవరు తప్పినాను గంగ క
5. త్తను గోవును బ్రాంహల చం
6. పినవారు.

KANDUKUR (46). (A.D. 1682–83.)

[Máchavaram. Telugu. On a fallen stone by the road side.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 15th of Mágha of the year Dundubhi, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śálivahána Śaka year 1604 . . . .

(Illegible.)

The sons of the *Dharmakartás* (trustees of the charity) and . . . . The terms of the charitable edict are—

[This is] the edict founding charities in the villages Máchavaram and Mópád. The existing wells . . . .

The tamarind tope to the east of Gudlúr; the mango tope to the south of Gudlúr; the tamarind tope; the plantain garden . . . (to the north of the tamarind)

. . . . .

Note.—There is also an inscription on an adjacent hill, but it is altogether illegible.

1. స్వస్తి శ్రీ జయా
2. భ్యుదయ శాలివా
3. హన శకవషంబు
4. లు గఒంర అవు నేంటి
5. దుంఖభియను సంవ్వ
6. త్సర మాఖ శు ౧౫ భృగు
7. వాంరంనాడు
8. . . . [అవ్వెయించి
9. నవారునూ వరదప్ప
10. గారియ దెవహాను
11. మంతుడి చ్చనవుం
12. డ్డి బండిలుండు తము
13. లుశాసనం] చ్చి
14. రిధమ్మకర్తల కొమా
15. ట్లుంన్ను
16. . . . .
17. . . . .
18. . . . .
19. . . . .

20. . . . .
21. . . . .
22 ధర్మశా
23. సనక్రమ
24. మెట్లుంన్న
25 ను | మాచ
26. వరం | మో
27. పాడు | యీ
28. గ్రామాదుల ద
29. మ్మము ప్రతి
30. ష్టించిన ధన్మ్మం | సా
31. లు భావులు
32. [శాల వివరం ?] గ్రా
33. మాలంలు గు
34. ల్లూరి తూపు
35. చింతతోపును
36. గుల్లూరి
37. లోను మూడి
38. తోపు చింతతోపు
39. లరెటి తోపు [చింత
40. తూపు ఉత్తరం]
41. . . .

KANDUKUR (47). (A.D. 1650–51.)

[Máchavaram. Telugu. From stone near temple of Perantálu below tank bund.]

TRANSLATION.

Hail! On Friday, the 3rd of the bright fortnight of Márgaśíra of the year Vikriti, corresponding to

the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1573, Antóji Pantulu Havildár the agent of Śrí Rámoji Mambáji[1] Náróji Śrí Raghoji Pantulu

. . . .

We have granted (*méras*) fixing them at 1 *kunchaḍu* on every *puṭṭi* of paddy and all (other) produce raised under the tanks in the *Śima* of Kandukúr which has been bestowed on us as a *mokhása* by Hazarat Sultán Abdulla Pádushâhi of Hyderabad Sarkár (government). According to the terms fixing a *kunchaḍu* under the tank, the grain should be collected from (the produce under) the tanks, and given to Upparas (diggers) in order that they may keep the tanks in good condition . . . .

Whoever misappropriate the grain, not carrying out the provisions of this edict, if Muhammadans, will incur the sin of killing a pig at Mecca, if Brahmans or Sudras, will incur the sin of killing cows and Brahmans on the Ganges.

If any one does this (*i.e.*, obstructs the charity), of whatever caste he be, his wife will be considered to have been given to a *veṭṭi*. May it cause great prosperity!

First side.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుద
2. య శాలివాహన
3. శకవరుషంబులు ౧
4. ౫౭౩ అనునేటి విళ
5. తిన్నామ సంవ్వత్సర మా
6. గశిర శు ౩ శు రోజు
7. శ్రీరామోజి మంబాజి
8. నారోజి శ్రీ రఘూజిప్పం
9. తులంవారి కార్య

[1] Numbáji in 48.

10. కర్త్రలైన అంతో
11. జీవ తులుమా
12. వలదారువారు
13. . . .

Second side.

1. సరాకారు హైవరా
2. బాదు హాజిరతు సు
3. ల్తాను అబ్దుల్లా పాదుశాహిం
4. గారు మొకరారుచేసి ఇచిన
5. కందుకూరు శిమాలోం చెఱువు.
6. క్రిందవండివచ్చినవళ్లకుసకలాయం
7. పుట్టి గకి కుంచడు లెఖను కట్టడచేసి
8. యిస్తిమి . . . చె
9. ర్వ కుంచాల కట్టుప్రకారం వచ్చిన ధా
10. న్యం వుప్పర వశాన ఇచ్చి చెర్వు
11. మీంద పనిముఖం చెయించెది
12. . . . . వాడిచ్చావున్నా
13. . . . . ప్రకారాన
14. . . . . .
15. న్యం చెరువు

Third side.

* * *

1. నం యీ శాసన
2. ప్రకారం నడిపి-పక
3. యశ్వరు పుచ్చుకున్నా రు
4. ఉకలయి తేను మఖాలో పం
5. ద్ది చంప్పిన పాపానం బోదు
6. రు బ్రాంహ్మలు లయిన న్నూ

7. [illegible] అయినను గడగకతకాం నో
8. బ్రాంహ్మలం జంపినం బోడురు
9. యిందుకు యే కులంవారు అయి
10. నాను వాని ఆలిని వెట్టివా
11. నిర్ యిచ్చినట్టె శ్రీ శ్రీం
12. జేయును

KANDUKUR (48). (A.D. 1650–51.)

[Máchavaram. Telugu. From a stone near the same temple.]

TRANSLATION.

May the illustrious Ánjanéya help us! Hail! On Friday, the 3rd of the bright half of Márgaśira of the year Vikriti, corresponding to the year 1573 of the illustrious, victorious, and prosperous Śáliváhana Śaka era, this edict was executed and granted by us, Challá Timmireḍḍi, and Mummaḍi Timmireḍḍi and others whose names are engraved on the inscribed stone containing our family pedigree near (the temple of) Hanumán, which is close to the temple built on Nélatippa situated in these rocky fields, and by the *Dharmakartás* (trustees) who constructed the tanks. Its terms are: on all kinds of produce raised from the wet fields irrigated by the tanks of these four villages, *i.e.*, Kandukúr, Koṇḍamuḍusupálem, Mópáḍu, and Máchavaram, which were given to us as a *mokhása* (?) by the orders of Hajarat Sultán Abdulla Pádusháhim of Hyderabad Sarkár and which are situated in Kandukúru Pharagana which is in the jurisdiction of Antóji Pantulu, Havaldár and agent of Rája Śrí

Raghójí [1] Numbâji Nárójí Rághóji the Phamujudár (commander-in-chief), grain at one *kuncha* on every *puṭṭi* should be given to the Voḍḍars Taníru Góvindu, Taníru Náráyuḍu, Taníru Venkaṭaya, Taníru Narasaya, Taníru Pápaya, and Taníru Venkaṭarámuḍu, who originally put up the bunds of these tanks, and have been maintaining them, who are residents of Mópáḍu and Máchavaram, and who are Peddabóyas (?). These six persons should get the tank *kunchas* as written above, and in addition land on which six *túms* of seed can be sown, in the Chintaléṭi Báḍava field situated in the wet fields of Mópáḍu, and land on which six *túms* of seed can be sown, in the *váka* field (field where there is percolation of water) situated to the south-east of Nélatippa in the fields of Máchavaram; in all land on which twelve *túms* of seed can be sown as an entire *iṉám*. They have also the privilege of grazing their cattle and sheep without paying *pullari* (grazing fees). Moreover the other Voḍḍars of these four villages who do *amji* work (customary labour) to the tanks along with these are exempted from *pullari*. Further only these persons should perform the duties of *nírukaṭṭu* (distributor of water) for all the wet fields under these tanks. For this service they are given land on which four *túms* of seed can be sown in the Báḍava (moist land) situated to the west of Nágula well in the fields of Mápáḍu and land on which four *túms* of seed can be sown in the *váka* under the bund to the south of the sluice in the fields of Máchavaram; in all, land on which eight *túms* of seed can be sown as *nírukaṭṭu mànyam* (grant for looking after the distribution of water). Under the orders

[1] Rámoji in No. 47.

of the Mahárája Śrí it is settled that the *méra*, *mánya*, and *pullari*, should be given as a *sarva inám*. For this purpose to obviate the necessity of issuing *sannads* or *dumbalas* not only has this stone edict been engraved, but we have also executed and granted them a copper-plate deed of gift. Therefore in order that they, their sons, grandsons and progeny, may enjoy in this manner as long as the sun and moon exist, we, the aforesaid rulers of the present day, and their officers have jointly given this agreement. Therefore future rulers and their officers, the villagers, and all other people should cherish and maintain this charity. In the rainy season after the *amji-workers* dig the calingulas and sluices, these (Voḍḍars) should do earth-work and also *amji* work along with the *amji-workers*. When the tank is full, these (Voḍḍars) should carefully observe the places which are unsafe and do the needful repairs. They should look after the tanks along with the villagers, *mudáms*, *veṭṭis*, *Mádigas* and others. According to the customary supply of water of the villages water should be distributed by them without waste to the wet lands. We have issued orders in these terms. Therefore in this manner it should be carried out for the religious merit of Házarat Śultán Abdul Pádusháhigáru. Whoever obstruct this charity or misappropriate the proceeds, whether they be the rulers, or their officers or other people, or the villagers, or any one else, if the obstructors are Muhammadans they will incur the sin of killing a pig at Mecca; if they are Brahmans or Sudras they will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges. Those who obstruct this (charity), to whatever caste they may belong, will have many births in the hell called

kumbhípáka and finally will be born in the sixth caste (as animals). This stone inscription has been engraved in the presence of the five elements and the thirty-three crores of gods.

First side.

1. శ్రీ ఆంజనెయా సహాయం। స్వస్తి
2. శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక వ
3. ష౯ంబులు ౧౫౭౩ అగునేటి విక్రుతినామ
4. సంవత్సరమాగ౯శరశుద్ధ 3 శుక్రవారం గోజుం యూ
5. దిప్పిపాల్నా యికర్డ నేలదివ్వగుడిదాపున హనుమ౯తు ని సమీపాన వుం
6. డ్డెమా వంశావళీ శాసనళు బండ్లమీద చెక్కించిన పేర్లు
7. గల చల్లా తిమ్మిరెడ్డి ముంమ్మడి తిమ్మిరెడ్డి వగైరాలము
. ంన్ను చెర్వులు వేయించినధమ౯కర్త౯లమున్ను అయిజ్రు మేము
9. బ్రాయించ్చిన ధర్మశాసన క్రమమెట్లున్నను రానరిశీ రఘో
10. జి నుంబాజి నాకోజా రాఘోజా ఫముజుదారు పంతు
11. లంగారి కార్యకర్త౯లైన అంత్తోజి పంతుల హా
12. వాలదారుగారు ఫరగణాకందుకూరు
13. సర్కారు హయిదరాబాదు వాజిర్యతు సు
14. ల్తాన్అబ్దుల్లా పాదుషాహింగారు మొక
15. ర్రరుచేసి మాకు పరుమానా దయచేయించివున్న
16. కంద్దుకూరు కొండ్డముడ్సుపాలెం మోపాడు మా
17. చవరం యీనాల్లు గ్రామాదుల చెర్వులక్రింద పారు
18. దలమాంగిలి పాలంలో పండించినపంట సకలాయం
19. ళ ంకి ంం। తీర్ను యీ చెర్వులుర్ గడ్డలు యెత్తించిన వాండ్లుం
20. న్ను వనిముఖంచేయించ్చినవాండ్లున్ను మోపా

21. డు మాచవరం కాపరస్తులున్నూ పెద్దబోయ
22. లుగా యేవఁడివుంన్న వొడెలు। తన్నీరు గోవిం
23. డు। అ నారాయుడు। అ వెంకటయ। అ గర్సయ।
24. అ పాపయ। అ వెంకటాముడు అన యీ ఆగఁ
25. రిందన్ని వయ్ను వ్రాసినప్రకారం చెర్వుకుంచాలున్ను యి
26. దిగార్ మోపాటి మాగాణి పొలంలో బంతలేటి
27. బాడ్వాపట్టుతుర్ం ఖం। ౧ విత్తనాల పట్టున్నూ మాచ
28. వరం మాగాణి పొలంలో నేలతివ్వ దక్షణం తూర్పున
29. నుండ్డివాక లోంతట్టు ఖం। ౧ విత్తనాలపట్టున్నూ జ్ముల
30. తీసి ఖం ౫ అ విత్తనాల పట్టు పొలం మాన్యంగా
31. నున్నూ వీండ్లకు వుండె పశ్వులు సన్నజీవాలు
32. న్నూపుల్లరి లేకుండానున్నూ యిదేగార్ వీండ్లతోపాటు
33. చెర్వుల అంజీపనిచేశే యీ నాల్గుగ్రామాదలలో
34. వుండ్డె వొడ్డెలు పుల్లరిమాత్రం లేకుండ్డానున్నూ మరి
35. న్నా యీ చెర్వులకింది మాగాణిపొలం యావత్తు
36. కున్నూ వీండ్లే నీరుకట్టుపనిన్ని చూశేలాగ్ననున్నూ యి
37. చ్చుకుగా మోపాటిపొలంలో నాగుల భావిపట్టి
38. బాడవపట్టుమ్ముం ంర విత్తనాలపట్టున్నూ మాచవరం
39. పొలంలో పెద్దతూము దక్షణం కట్టకిందివాక
40. పట్టు ంర విత్తనాలపట్టున్ను జ్ముల ఖం। ౩ విత్త
41. నాలపట్టు నీరుపట్టు మాన్యంగానున్నూ నివర్ం
42. చేసియిచ్చేలాగ్ననున్నూ మహారాజే శ్రీగారికట్టడ
43. ప్రకారం మేరామాన్యములు పుల్లరిన్ని సర్వం
44. యింనాముగా స్నదు దుంబాలాలు కూడా పనిలేకుం
45. డ్డా యిచ్చేలాగున నిన్ంయించ్చి యీ శిలాశాసనం
46. చెక్కించడం మాత్రమేకాకుండ్డా వీండ్లకు మేము
47. తాంబ్రంశాసనం దానపత్రంగ్గా వ్రాసియిస్తి
48. మి గనుక యీప్రకారం వీండ్ల పుత్రపౌత్రపా
49. రంపర్యా ఆ చంద్రార్క్స్థాయిగా అనుభ

50. వించేలాగున్న మేమున్న యిప్పుడు వుండే సదరు
51. ప్రభువులున్నూ వారి వ్యాపారస్తులున్నూ సహా
52. యిస్తిమి గనుక యిఖమీదవొచ్చే ప్రభువులు
53. న్నూ వారితరపు వ్యాపారస్తులున్నూ గ్రామ

Second side.

54. సులున్నూ యింకాక యిత
55. రమయ్న లోకులు సమేతు
56. న్నూ యీ ధర్మంయెంకు అభి
57. మానం వుంచ్చినడ్పించవలెనూ।
58. యీ చెర్వుల అల్లులక్కన్నూ తగు
59. లకుంన్నూ వషాకాలంలో అంజీలు అ
60. కు శోసిన తర్వాత మంన్న పోశేలా
61. గూను అంజీలతో పాటు అంజీవని చే
62. శేలాగూను నిండ్డు చెర్వులప్పుడు అపా
63. యం వొచ్చే స్తలాలుక్కం కనిపెట్టి వనిము
64. ఖంచేయిస్తూన్న గ్రామస్తులు ముదాం
65. వెట్టి మాదిగలు ఎగైరాలతోకూడా చే
66. ర్వులు కాపాడేలాగున్ను గ్రామాచుల
67. మామూలు వరబడిప్రకారం దరోబ
68. స్తు మాగాణికి విస్తరించి పల్లు పోనివ్వ
69. కుండా సీళ్లు కట్టించేలాగుననున్నూ క
70. ట్టళ్లు చేస్తిమి గనుక యీ ప్రకారం హాజ
71. రతు సుల్తాను అబ్దుల్లా పాదుంషాహిం
72. గారిక పుణ్యముగా నడ్పించవలెనూ । యీ
73. ధర్మాని యెవ్వరు విఘాతంచేసినా యీ
74. ద్రవ్యం యెవరు అపహరించ్చినా వారు ప్ర
75. భువులుగాని వారి యిలాకా వ్యాపారస్తు
76. లుగాని యింకా యితరులయ్న లోకులు

77. గాని గ్రామస్థులుగాని యవరైనా ఆటంక[పర]
78. చేస్తూన్నారో వారు తురక లైతే మకా[రా]
79. లో పందినిచంపిన పాపాన్ని జెందుదురు బ్రాంహ్మ
80. ణుణ్ణూ శూద్రులనూ్న అయితె గంగాతీరా్న
81. గోబ్రాంహ్మణుల జంప్పిన పాపానం బోదురు
82. దీనిక్ యేకులంవారు విఘ్నము చేస్తారో వారు అ
83. నేక్ జంన్మాలు కుంభీపాకమనెడు నరకాన్ని పొంద్టి ష
84. ష్టమ కులమందు జన్మింతురు యిటు పంచ్చ
85. మహాభూతాలు సాక్షీగాను మువ్వయిమూ
86. డుకోట్ల దేవతుల సాక్షీగాను వ్రాయిం
87. చ్చిన శిలాశాసనము.

KANDUKUR (19).

[Málakonḍa Hill. Telugu. From pillar of Narasimha-svámi temple.]

TRANSLATION.

On the 12th of the bright fortnight of Kártika in the year Plava, they have constructed a *maṇḍapa* to Narasimha of Śrí Málakonḍa. The perpetual devotion of Jayavarapu Nimmaya.

NOTE.—Mr. Boswell in the District Manual talks of a grant appertaining to the Málakonḍa temple. It is identical with No. (79) of Singaráyakonḍa and Mr. Boswell probably incorrectly ascribed it to the Málakonḍa temple.

1. ప్లవ సంవత్సర కా
2. ర్తిక శుద్ధ ద్వా
3. శ్రీమాల కొం
4. డ్డ నరశింహులకు
5. మండపము శేశిరి
6. జయవరపు నిమ్మ
7. య నిత్యశా వా.

KANDUKUR (50). (A.D. 1268–69.)

[Pákála. Telugu. On a stone in front of the Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the day of Vishumat Sankránti, on the 10th day of the bright half of Chaitra of the year Vibhava, corresponding to the illustrious Śaka year 1190, (Ru)dra Pregaḍa, the prime minister (Mahápradhání) of the illustrious (Rudradéva?) gave 600 *kuntas* of wet land under the pond of Birrala Rémaḍuvu, to wit, wet land near Sévákaṭṭam, paddy fields irrigated by the water of Biṭragunṭa tank, and 12,500 *kuntas* of land on the north and east of Brammireḍḍipalli, as an endowment to Rámalingadéva for providing all enjoyments, for the religious merit of Rudradéva and his own parents, to last as long as the sun and moon last.

[One imprecatory verse.]

Sun. Moon.

1. స్వస్తి శ్రీ శ
2. క వరుషంబు
3. లు ంంగం అగు నే
4. ంటి విభవ సంవ
5. త్సర చైత్ర శు ం
6. విషుమత్ సంక్రా
7. ంతినాండు శ్రీ [రుద్ర
8. దేవ-] మహా ప్రధాని
9. [రు]ద్ర ప్రెగడ రు
10. రుద్రదేవరకు దము
11. దల్లి తండ్రులకు
12. పుణ్యముగాను

13. శ్రీరామలింగ
14. డేవరకు అంగ
15. రంగ భోగానకు ధమ్మ్
16. ంగ్గాను ఇచ్చిన వరి
17. సేను సేవాకట్టం
18. చెల్లె పొలము బి
19. త్రాల తెమడువు
20. నా నీరుపాము
21. గు ఓం భిట్ట
22. గుంట చెఱ్వునీ
23. ఱిం బండె వరిచె
24. ను బ్రమ్మిరెడ్డి ప
25. ల్లి ఉత్తరానాం దూ
26. ప్పూనాను గుం
27. ంఱిఱం ఆచం
28. ద్రాక్ష
29. స్వదత్తం వర
30. దత్తం వా యూ
31. వా రేతి వసు
32. ంధరా వృష్టి
33. వ్వరుపసహస్రా
34. ణి విష్టాయాం జా
35. యతే క్రిమి.

KANDUKUR (51).

[Pákála. Telugu. On the bell in Śiva temple.]

TRANSLATION.

On the 7th of the bright fortnight of Pushya in the year named Khara, Battula Śarabhá Reḍḍi and Chinna Lingá Reḍḍi caused this bell to be made for Rámalinga svámi of Pákala for the merit of Himaḍaka Péranṭála.

ఖరనామసంవ్వత్సర పుష్యశుద్ధ ౭ లు
పాక్ల రామలింగస్వామికి హిమడక పె
రంటాలకి విశేషంగాను బత్తుల శ
రభారెడ్డి చిన్నలింగారెడ్డి చెయించిన
ఘంట.

KANDUKUR (52). (A.D. 1302-03.)

[Pákála. Telugu. On a stone pillar in the Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 1st of the bright fortnight of Márgaśira in the year named Śubhakrit, corresponding to 1224 of the illustrious Śaka era, we have given for the performance of occasional festivals (?) to Śríman Mahá Rámanáthadéva of Pákála *vrittis* (shares of land) for Brahmans near Vailumulaguṇṭa, 960 *kuṇṭas* of dry land at Bitraguṇṭa which were purchased and given, and wet land under the Amudamaḍuvu to last as long as the sun and moon endure.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు
2. ౧౨౨౪ వసునెంటి శుభక్ళ

3. తునామసంవత్సర మాగశీర
4. శు ౧ ను పాకల శ్రీమ
5. న్మహా రామనాథదేవర
6. కును అవసరధ్యాయము
7. దునకు వైలుములగుం
8. ట్ట మరు
9. ట్టి బ్రాహ్మ
10. ణ బ్రిత్తు
11. లు బిట్ర
12. నుంటను
13. టిశి ఇచ్చి
14. న వెలిచేను ను
15. ౯౦ అంముద మడు
16. వుక్రింద నీరు నెలం నిం
17. ని ఆచంద్రార్కముగాను
18. ని స్తిమి.

KANDUKUR (53). (A.D. 1273–74.)

[Pákála. Telugu. On a stone pillar in the Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On . . . day of Uttaráyana Sankránti in the year Śrímukha, corresponding to 1195 of the illustrious Śaka era, (Sítaya) the younger brother of Periya Reḍḍi Náyani, the karnam of this village, presented . . . . for the perpetual lamp to Śrí Rámálingasvámi of Pákala, for the *archakas* rice at the rate of . . . for the religious merit of his parents and of himself and of

Pedda Setti Náyadu . . . . the share Tammineṇdu (?) should keep up the perpetual lamp as long as the sun and moon endure.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబులు
2. ంగ్ అను నేంటి శ్రీము
3. ఖ సంవత్సరమునందు
4. . . ఉత్తరాయణస
5. ంక్రాంతినాండు యీయూ
6. రి కరణము పెరియరె
7. డ్డి నాయని తమ్ముండు
8. (శీతయ) తమతల్లి దండ్రు
9. లకు తమకున్న పెద్ద
10. సెట్టి న్నా యనికివుణ్య
11. ంగాను పాకల శ్రీరామలి
12. ంగదేవరకు అఖండదీ
13. పానకిచ్చిరి అచ్చకులకు
14. పడిబియ్యంములెఖ
15. . . .
16. * * * *
17. * * * *
18. * * * *
19. ఖ్రిత్తి తంమి నెండు
20. ను అఖండ దీవ
21. ము ఆచంద్రకము నడు
22. వంగలవారు.

KANDUKUR (54). (A.D. 1320–21.)

[Pákála. Telugu. On a stone pillar in the Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 6th of the bright fortnight of Chaitra of the year Raudri, corresponding to the year 1242 of the illustrious Śaka era, while Śrímaṇ Mahámaṇḍaléśvara Kákatíya Pratápa Rudradéva Mahárája was ruling the kingdom of the earth in agreeable interchange of communications (with his feudatories ?), Hail! The Kómaṭis (Nagaramlóniváru) of Nellore who were ruling the illustrious village of Pákala gave a field on which 5 *túms* of seed can be sown . . . . The perpetual lamp should be kept up as long as the sun and moon endure. The temple servants should see that this (charity) is maintained.

1. స్వస్తి శ్రీమన్మహా మ
2. ండలేశ్వర కాకతియ్య
3. ప్రతాపరుద్ర దేవ మ
4. హారాజులు శుభ
5. సంగతా వినోదం
6. బునం ప్రితి
7. వి రాజ్య
8. ంబు చే
9. యు
10. చుం
11. డంగా
12. శ్వరుప
13. ంబులు ంరర

14. గునె ంటిరొ్ది సం
15. వత్సర చెత్ర శు
16. ద్ద ఓ ఆ। స్వస్తి శ్రీ
17. పాకల [గామం యేలుచు
18. ఉండిన్ని ?] నెల్లూరి
19. నగరములోని వా
20. రియందు
21. పదుము
22. విత్తుల
23. సెను.
24. . .
25. . అఖం
26. డ దీపంబు సూర్యచ
27. ంద్రులు గలిగిన కాలము
28. చెల్లునది ఖండుకు స్తానా
29. పతులు చెల్లించగలవారు.

KANDUKUR (55). (A.D. 1320–21.)

[Pákála. Telugu. On a stone pillar in the Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 6th of the bright fortnight of Chaitra of the year Raudri, corresponding to the illustrious Śaka year 1242, while Śríman Mahámaṇḍaléśvara Kákatîya Pratápa Rudradéva Mahárája was ruling the kingdom of the earth, holding pleasant communications (with his feudatories?)—Hail! A wet field on which five *túms* of seed can be sown (is given) to Śrí Rámayadéva of Pákala by the Kómaṭis (?) of Nellore. The perpetual lamp given by Nitya Dipila (?) the son of Pérla

Setti, should be kept up as long as the sun and moon endure. The temple servants of this temple should see that this lamp is kept up.

1. స్వస్తి శ్రీమన్మహా
2. మండలేశ్వర కాక
3. తియ్య ప్రతాప
4. రుద్రదేవ మ హా
5. రాజులు సుఖసంగ
6. తా వి నో
7. దంబు
8. నం బ్రి
9. తివి రా
10. జ్యంబు
11. శేయు
12. చుండంగా శఖవరుష
13. ంబులు ంఒరఒ గు నెం
14. టి రౌద్రిసంవత్సర చైత్ర
15. శు ఒ ఆ। స్వస్తి శ్రీపాక
16. ల రామయ్యదేవునికి . .
17. నెల్లూరి నగరము వా [రివా?]
18. రి యందు పదు [ము విత్తుల మ?]
19. డియ పెర్ల పెట్టికొడుక్ నిత్యది
20. పిళ పెట్టిన అఖండదీపంబు
21. సూర్యచంద్రులు గలంత
22. కాలమున్న చెల్లంగలది
23. ఇ దీపము ఇ గడిస్తానా
24. ప్రతులు
25. చెల్లింప
26. గలవారు.

KANDUKUR (56).

[Pákála. Tamil. From Rámalingaswámi temple.]

TRANSLATION.

We four persons of this place, *viz.*, Púśári, Kóyiménáke, Ráman and Vallen, received one Gaṇḍagópálamáḍai [1] for one evening lamp presented to the god Ilangaśenukuḷiya. We bind ourselves to maintain (this charity) as long as the moon and sun last.

If any one obstructs this charity he will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

[1] . . . . . -த்-
[2] ஆக்கு கொண்டு
[3] விட்ட இலங்கசெனுகு-
[4] [சதிய] நாயனர்க்கு வை-
[5] த்த சந்திவிளக்கு ஒன்று-
[6] க்குக்குடுத்த கண்-
[7] [ட]கொபாலங் மாடை-
[8] ட ஒக்கும் கைக்கொண்-
[9] டொம் இத்தாகத்தில்
[10] பூசாரி கொயிமெநா-
[11] கெ இராமதும் வல்லெ-
[12] று இங்நால்வரும் ச-
[13] ந்திராதித்தவரை ெ-
[14] லுத்தக்கடவோ
[15] ம்
[16] இத்
[17] தம்ம
[18] ம் இல-
[19] ங்கக-

[1] Some sort of coin evidently; the máḍai of king Gaṇḍagópála.

[20] ம் பண்-
[21] ணினி-
[22] வன்த்-
[23] ாருண்-
[24] டாகில்
[25] கங்ை-
[26] ககரை-
[27] யில் கு-
[28] ாத்பசு
[29] வை கெ-
[30] ன்ருநப-

KANDUKUR (57). (A.D. 1272–73 ?)

[Pákála. Tamil. From Rámalingaswámi temple.]

TRANSLATION.

In the Śaka year 1194, in the month of Ávaṇi, on the day of Urosaṇi aṭṭaputagi(?) . . . . Paṭṭaṇangiḷán, (*alias*) Kuḷamban (*alias*) Aṛamana of Uttaramélúr, presented a sacred flower garden to . . . . deity in the town of . . . . Chalamattigaṇḍa . . . . For its maintenance he presented 500 *kuḷi* of land to the deity . . . . .

[1] சகரையாண்டு ஆர-
[2] கூய்சவது ஆவணிமாச-[த்தி]-
[3] ல் உரொசணியு அட்டபுதகி நாள்
[4] . . . . . ாருசலமத்திகண்ட
[5] . . . டணத்தில் காயகர-
[6] . . . கா . தெவர்கு உத்-
[7] [த]ரமெஹாரில் பட்டணங்-
[8] கிழாக்குழும்பன் அறமெ-

[9] க் இங்காயனுக்கு கொண்டு-
[10] விட்டதிருநந்தாவநமு-
[11] [ம்] இதுக்கு காணியாக கொ-
[12] ண்டுவிட்ட உடையாற்கு
[13] . ண்டாட்டில் புக்குபுனி
[14] . . . குழி நய நாயநாள்
[15] . . . திருப்புரத்த

KANDUKUR (58). (A.D. 1277–78.)

[Pákála. Tamil. From the image of Vignéśvara.]

TRANSLATION.

In the expired Śaka year one thousand one hundred and ninety-nine, on the date corresponding to Monday, the fifth day of the first (bright) half of the month of Karkaṭaka (kárttika) . . . . which I Korran Paṇḍári received for the god[1] at Pákkal.

[1] [சகர]யாண்டு [ஆ]-
[2] [யிர]த்தொருநூ[ற்]-
[3] [று]த்தொண்ணூ-
[4] ற்று ஒன்பது [செ]
[5] ல்லாநின்ற [கற்]-
[6] கடகநாயற்று-
[7] ப்பூர்வபக்ஷத்து
[8] பஞ்சமியும் இங்-
[9] கட்கி முமையும்
[10] பெற்ற கான் பா-
[11] க்கலில் இ[ங]ர[ய]
[12] [ண]தெவற்[க்]கு க-
[13] ாங் கொற்றன் [ப]-
[14] [ண்டாரி] கொண்ட

[1] Name not clear.

KANDUKUR (59).

[Peddakandlagunṭa. Telugu. To east of village.]

TRANSLATION.

On the 15th day of the bright fortnight of Kártika of the year (Promódúta). . . . for the religious merit of his father and mother with the goddess Earth and the god of rain as witnesses . . . . . will maintain.

1. ధరణీ దేవిని వా
2. నదేవరసాక్షిగాను
3. (ప్రమాదూత)
4. సంవత్సర కార్తిక
5. శుద్ధ ౧౫ . . . . .
6. . . . ంగారు . .
7. . . గళా . తల్లికిన్ని
8. తండ్రికిన్ని పు
9. ణ్యము . . . .
10. . . . అ . య . . .
11. . . నడపినవారు . .
12. . . . . .

KANDUKUR (60). (A.D. 1258-59?)

[Penṭrála. Telugu. From one side of a fallen stone near the river.]

TRANSLATION.

On Thursday the 15th of the bright fortnight of Áshádha of the year Kálayukti, corresponding to the year 1179 of the illustrious and auspicious Śaka era Śríman Mahámanḍaléśvara Bhujabala Víra Manma Siddaya

Déva Mahárájulu gave an Agrahára for enjoyment to the Puróhit (priest) of the deity Márgamu Pahiṇḍimukkala Márga Náráyaṇa Perumál, through the agency of the son of Márgamu Pahiṇḍimukkala Víra Tiruvengaḷa the illustrious establisher of the path of the Védas, to last as long as the sun and moon endure . . . . The Nambi Tiruvengaḍaya and Padmanábha . . . . for enjoyment . . . . 1,000 *kuṇṭas*, 1,000 *kuṇṭas* for the marriage festival of the deity . . . .

NOTE.—The cyclic and Śaka dates differ by a year. This gun Márganur Pahiṇḍimukkala Víra Tiruvengaḷa does not seem to be mentioned outside this group of Kandukúr inscriptions.

1. శ్రీ శుభ శకవరుషంబులు
2. ౧౧౭౯ అసునేటికాళ
3. యుక్తి సంవత్సర ఆషాఢ
4. శుద్ధ ౧౫ గురువారాన శ్రీ
5. మన్మహా మండలేశ్వర భు
6. జబళ వీరమన్న సిద్ధయదే
7. వ మహారాజులు శ్రీమతువే
8. ద మార్గ ప్రతిష్టాచార్య్యా
9. లైన మార్గము పహిండిము
10. కుక్కల వీరతిరువెంగళ కోమా
11. రుని పురుషాకారన . . క
12. విండు . . . . .
13. లునారా . . మార్గము పహిం
14. డి ముక్కల మార్గనారాయ
15. ణప్పెరుమాళ్ల పురోహితు
16. లకు అగ్రహారము ఆ చంద్రా
17. ర్కముగ నిస్తిమి . . .
18. . తిరువెంకడయ నంబిషడ

19. మనాళ్ళ . . . .
20. భోగము . . . .
21. . .
22. . . వ
23. మ .
24. తిరు
25. . .
26. తి
27. కు ౧౦౦౦
28. సికి . . . ౧౦౦౦
29. . పి
30. . . ౪౧౦ . . . . రికిరిరు
31. కళ్యాముకు . . . . .
32. లనుకు
33. నిప . . . . వతిమ
34. రాయ . . . . . .
35. కలకొండ . . . .
36. త్రకునుకు . . .
37. . కు . . . .
38. . కూనుకు
39. . కొరకు
40. కొవసి
41. రివసి
42. కటర . తి . హా . కికు .
43. కు . . . . రికి . . త్రితి
44. కువిరి
45. రికి
46. . .
47. . .

KANDUKUR (61). (A.D. 1259-60 ?)

[Pentrála. Telugu. From another side of the same stone.]

TRANSLATION.

On Thursday, the 10th of the bright fortnight of Vaiśákha of the year Siddhárthi, corresponding to the year 1180 of the illustrious and auspicious Śaka era, Śríman Mahámaṇḍaléśvara Alládu Suddha Déva Mahá Ráju, grandson of Podakanúrisiddi Ráju, who is a descendant of the race of Mukkanṭikáḍuvettu, gave to last as long as the sun and moon endure for providing sacred food and all kinds of enjoyment to the illustrious Pahinḍi Mukkala Márga Náráyaṇa Perumál through the agency of the son of the illustrious Márgamu Pahinḍimukkala Víra Tiruvengaḷa, the establisher of the path of the Védas, for the prosperity of the kingdom of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Bhujabala Víra Manma Siddaya Déva Chóḍa Maháráju.

NOTE.—The cyclic year corresponds with S.S. 1182 current.

1. శ్రీ శుభ శకవరుషంబులు
2. ంంఎం అసనేంటి సి
3. ద్ధార్థి సంవత్సర వైశా
4. ఖ శుద్ధ ంం గురువారాన శ్రీ
5. మన్మహా మండలేశ్వర
6. ముక్క్రంటికాడు వెట్టువంశావ
7. తారులైన పొ (ద) కనూరి సిద్ధిరాం
8. జమనుమండు అల్లాడు శుభదే
9. వ మహారాజు శ్రీమన్మహా మండ్ల
10. లేశ్వర భుజబళ వీరమన్నసిద్ధ
11. యదేవచోడ మహారాజులకు
12. రాజ్యాభివృద్ధిగాను శ్రీమతు వేదమా

13. గ్ర ప్రతిష్టాచార్య్యులైన మార్గము
14. పహిండి ముకుర్ల వీర తిరువెం
15. గళ కొమారుని పురుష కారానకు స్మే
16. ంధామత్తులైన పహిండిముకుర్ల
17. మార్గనారాయణ పెరుమాళ్ల
18. అమృదపడి చాతదర్మశున్ను
19. అంగరంగ భోగాలకును ఆచ
20. ంద్రార్క ముగాని స్తిమి

KANDUKUR (62). (A.D. 1260–61 ?)

[Pentrála. Telugu. From the same side of the same stone.]

TRANSLATION.

On Thursday, the 5th of the bright fortnight of Chaitra of the year Raudri, corresponding to the year 1181 of the illustrious and auspicious Śaka era, Madusúdhana Déva Mahárāju, the grandson of the Śríman Mahámaṇḍalésvara Andulúri Vijayaditta Déchini who is descended from the race of Mukkanṭi Káḍuveṭṭu, granted Veligaṇḍla Márga Náráyaṇapuram as *Agrahára* to the puróhit (priest) of Márga Náráyaṇa Perumál through the agency of the son of Márgamu Pahiṇḍimukkala Víra Tiruvengaḷa the illustrious establisher of the path of the Védas, for the prosperity of the kingdom of Śríman Mahámaṇḍalésvara Immaḍi Gaṇḍa Gópáḷa Vijayáditta Déva Mahárájulu.

NOTE.—Raudra is S.S. 1183 current.

1. శ్రీ శుభ వరుషంబులు
2. ంంగం అగునేంటి రవు

3. ద్రి సంవత్సర చైత్ర శుద్ధ ౫
4. గురువారాన శ్రీ మన్మహా మండ్ల
5. లేశ్వరముక్కంటి కాజ్వెట్టివంశావ
6. రులైన అదులూరి విజయదిగ్గ దే
7. చిని మునుమండు మదనూదనదే
8. వమహారాజు శ్రీ మన్మమహామ
9. ండలేశ్వర భిన్నుడి గండకోపా
10. ళ విజయావిగ్గ దేవమహారా
11. జులకు రాజ్యాభివృద్ధిగాను
12. శ్రీమతు వేదమార్గ ప్రతిష్టా
13. చార్యులైన మార్గము వహి
14. ండిముక్కల వీరతిరువెంగళ కు
15. మారుని పురుషా కారాన మా
16. ర్గనారాయణ పెరుమాండ్లు
17. పురోహితులకు వెలిగండ్లు
18. యిన మార్గనారాయణ పుర
19. ము అగ్రహారము ఆ చంద్రార్కము
20. గా నిస్తిమి

Kandukur (63). (A.D. 2161–62.)

[Pentrála. Telugu. From another side of the same stone.]

Translation.

On Thursday, the . . . . of the bright fortnight of Phálguna of the year Durmukhi, corresponding to the year 1183 of the illustrious and auspicious Śaka era, Siddama Dévulu Vijaya Dévandu, son of Śríman Mahámandaléśvara Ka . . ráya Bhíma Déva Mahárāju, who is a descendant of the race of Mukkanti Káduvettu, granted

the villages Marripalli and Álápálapalli for celebrating new moon festivals, for sacred food and sandalwood at Vishuvena Sankramána to Śrí Márga Nárayana Perumál through the agency of the son of Śrímad Márgama Pahindi Mukkala Víra Tiruvengala, the illustrious establisher of the path of the Védas, for the prosperity of the kingdom of Śríman Mahámandaléśvara Bhujabala Víra Manma Siddaya Déva Chóda Mahárájulu, to last as long as the sun and moon endure. The boundaries of these lands are, on the east a cart track, on the south-east Indum Channel and Indula Channel Maduka (Madugu ?), on the south the Mannéru, on the south-west Marrula Ganga, on the west Tiruvalikádu, on the north-west Rri (?) Donakonda, on the north Kanyamérru and, on the north-east Déva Dona Gattu. The fields within these boundaries belong to the deities and Brahmans. The length of the pole with which these fields are measured is 13 *báras*. Those who violate this will be considered to have killed a tawny cow on the Ganges. They will incur the penalty attached to the five cardinal sins.

[One imprecatory verse.]

1. శ్రీశుభ శకవరుషంబులు
2. ంంు౩ అగునేటి దుర్ముఖి
3. సంవత్సర ఫాల్గుణ శుద్ధ
4. ముపూర్ణ శ్రీ మన్మహా
5. మండలేశ్వర ముక్కంటి(కాడువె)
6. ట్టు వంశావతారులైన క
7. రాయభీమదేవ మహారా
8. జు కొడుకు సిద్ధమదేవుల విజ
9. దేవండు శ్రీ మన్మహామండలే
10. శ్వర భుజబళవీరమన్మసి

11. దయదేవ చోడమహారా
12. రాజులకు రాజ్యాభివ్రిద్ధిగాను
13. శ్రీమతు వేదమార్గ ప్రతిష్టా
14. చార్యులైన మార్గముచ
15. హిండిముక్కుల వీరతిరు
16. వేంగళకొమారుని పురు
17. షాకారాన శ్రీమార్గనా
18. రాయణ పెరుమాళ్ల ఆమా
19. వాశే ఉత్సములాకును
20. విష్ణువేణ సంక్రమాణము
21. లాకును ఆముదు వడిసా
22. తుపళకూను మఱివల్లిని
23. ఆలాపాల వల్లిని ఆచ
24. ంద్రార్కముగా నిస్తిమి
25. ఇట్టి క్షేత్రాను సిమంబండ్డి
26. ద్రోవతూప్పనను ఖండం
27. కాలువదీనికి ఖండల
28. కలువమడుకను ఆగ్నేయం
29. న దక్షిణానను మన్నేఱునై
30. రితిని మఱుల గంగపడు
31. మటను తిరువళికడువా
32. యావ్యామునను టిదొనకొ
33. ండ్డ ఉత్తరానను కనియిమే
34. ఱు। ఇశాన్యమునను। దే
35. వదొనగట్టు ఖంతవ
36. ట్టను దేవబ్రాంమ్మణక్షే
37. త్ర సీమ ఇక్షేత్రముకొ
38. లచెకొలగోల। పమ
39. మూడు బారలకొల। దీ

40. నిర్మిప్పినవారుగంగ క
41. ఱుతను కవిలపొడిచి
42. నారు । పంచ్చమహాపాత
43. కులగతిపోఖినారు॥
44. స్వదత్తము పరదత్తమ్ము వా
45. ఓ హరేతివాసుద్దరా । ష
46. ష్టిర్వరుషసహస్రాణి
47. విష్టయాం జాయతే కృమి ।

KANDUKUR (64). (A.D. 1267-68.)

[Pentrála. Telugu. From the fourth side of the same stone. Three separate inscriptions.]

TRANSLATION.

On Thursday, the 10th of the bright fortnight of Áshádha of the year Prabhava, corresponding to the year 1189 of the illustrious and auspicious Śaka era, Śríman Mahámaṇḍalésvara Bijji Ráju Siddaya Déva Chóḍa Mahárájulu gave Davala Kuntalu (land for religious purposes ?) for offering sandal-wood to Márganáráyaṇa Perumál through the agency of the son of Śrímad Márgama Pahiṇḍi Mukkala Víra Tiruvengaḷa, the illustrious establisher of the path of the Védas, to last as long as the sun and moon endure.

1. శ్రీ శుభశకవరుషంబులు
2. ంంశ్ అగునేటి ప్రభసం
3. వత్సర ఆషాఢ శుద్ధ ంం గురు
4. వారాన శ్రీమన్మహా మండ
5. లేశ్వర బిజ్జిరాజు సిద్దయ

6. దేవచోడ మహారాజులు శ్రీ
7. మతువేఁమాఁగ ప్రతిష్టా
8. చార్యులైన మాగ్గముల
9. హిండిముక్కుల వీఁతిరు
10. వెం'శ కొమారుని పురుషా
11. కారానద్దవలకుంటలుమా
12. గ్గనారాయణప్పెరుమాళకుశిగం
13. ధము వడికిని ఆదంద్రార్క
14. ముగాని స్థిమి

KANDUKUR (65). (A.D. 1268–69.)

[From the same side of the stone.]

TRANSLATION.

On Thursday, the 15th of the bright fortnight of Chaitra of the year Vibhava, corresponding to the year 1190 of the illustrious and auspicious Śaka era, Gaḍi Déva Ráju, son of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Sáhattumalla Perumáṇḍi Déva Chóḍa Mahárájulu gave a flower garden in the village and a cow for providing offerings at the sacred festival to Márganáráyaṇa Perumál through the agency of the son of Śrímad Márga Pahiṇḍi Mukkala Víra Tiruvengaḍa, the illustrious establisher of the path of the Védas, to last as long as the sun and moon exist.

1. శ్రీశుభస
2. క వరుషంబులు ంంగం అ
3. గు నేంటివిభవ సంవత్స
4. ర శైత్రశుద్ధ ంఒ గురువారా
5. న శ్రీమన్మహామండలేశ్వర
6. ర హస్తు వల్లపెరుమాండిదే

7. వచోడ మహారాజులకొడు
8. కుగపిదేవరాజు శ్రీమతు
9. వేదమార్గ ప్రతిష్టాచార్యుల
10. లైన మార్గమువహించిముకుర్
11. ల కీర్తిరువెంగడ కొమారు
12. ని పురుషాకారానమార్గనాగా
13. యణప్పెరుమాళ తిరునాళ
14. సేవమునకు ఇచ్చినటూళ్లు
15. పుచ్చుందోటానుంగలిగొ
16. వూను ఆచంద్రార్కముగా
17. నిస్థిమి

KANDUKUR (66). (A.D. 1269–70.)

[From the same side of the stone.]

TRANSLATION.

On Thursday, the 1st of the bright fortnight of Śrávaṇa of the year Śukla, corresponding to the year 1191 of the illustrious and auspicious Śaka era, Śríman Mahámaṇḍaléśvara Bhíma Ráju Siddaya Déva Mahárájulu gave the village Kúchipúṇḍi for providing offerings . . . to Márga Náráyaṇa Perumál through the agency of the son of Śrímad Márgama Pahiṇḍimukkala Víra Tiruvengaḍa, the illustrious establisher of the path of the Védas, to last as long as the sun and moon exist.

NOTE.—In this series of Pentrála inscriptions the donors are in several cases described as descendants of Mukkanṭi Káḍuvettu who is perhaps the Mukkanti who, by tradition, ruled at Nellore as a tributary of the Cholas about the 11th century. In some cases the donors are the ruling Mahárájas while in the rest it is probable that they were connected with the ruling family. The Mahámaṇḍaléśvara

Mahárájas mentioned are Bhujabala Víra Manma Siddaya Déva Chóḍa (1258–59 and 1261–62), Immadi Ganḍa Gópála Vijayáditta Déva (1260–61), Bijji Ráju Siddaya Déva Chóḍa (1267–68)[1] Sahattumalla Perumánḍi Déva Chóḍa (1268–69) and Bhíma Ráju Siddaya Déva (1269–70). The appearance of Ganḍa Gópála in the course of Víra Manma Siddaya's reign is not understood.

1. శ్రీశుభ శకవరుష
2. ంబులు ంంగం అగు నేంటి
3. శుక్ల సంవత్సర శ్రావణ
4. శుద్ధ ం గురువారాన శ్రీమ
5. న్మహామండలేశ్వర భీమరా
6. జు సిద్ధయదేవమహారాజు
7. లు శ్రీమతు వేదమార్గ ప్రతి
8. ష్టా చార్య్యులై నమార్గము వ
9. హిండిముకుర్ల తీరతిరువె గ
10. డ కొమారుని పురుషాకారానమా
11. గ నారాయణప్పెరుమాళ్లుశ్రీస్థ
12 మవడిమాడ్పాగిమరనెషం
13. మునకుంచి పూండి ఆ
14. చంద్రార్కముగా నిస్తిమి

Kandukur (67).

[Peṭlúru. Telugu of ancient type. From wall of Víra-bhadrasvámi temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! Kondivillu, son of Dugiráju, granted land sowable with ten *túms* of seed to Rachchayirru.

---

[1] The correct form of Sahattumalla is Chauhattum lla.

(To face page 606.)

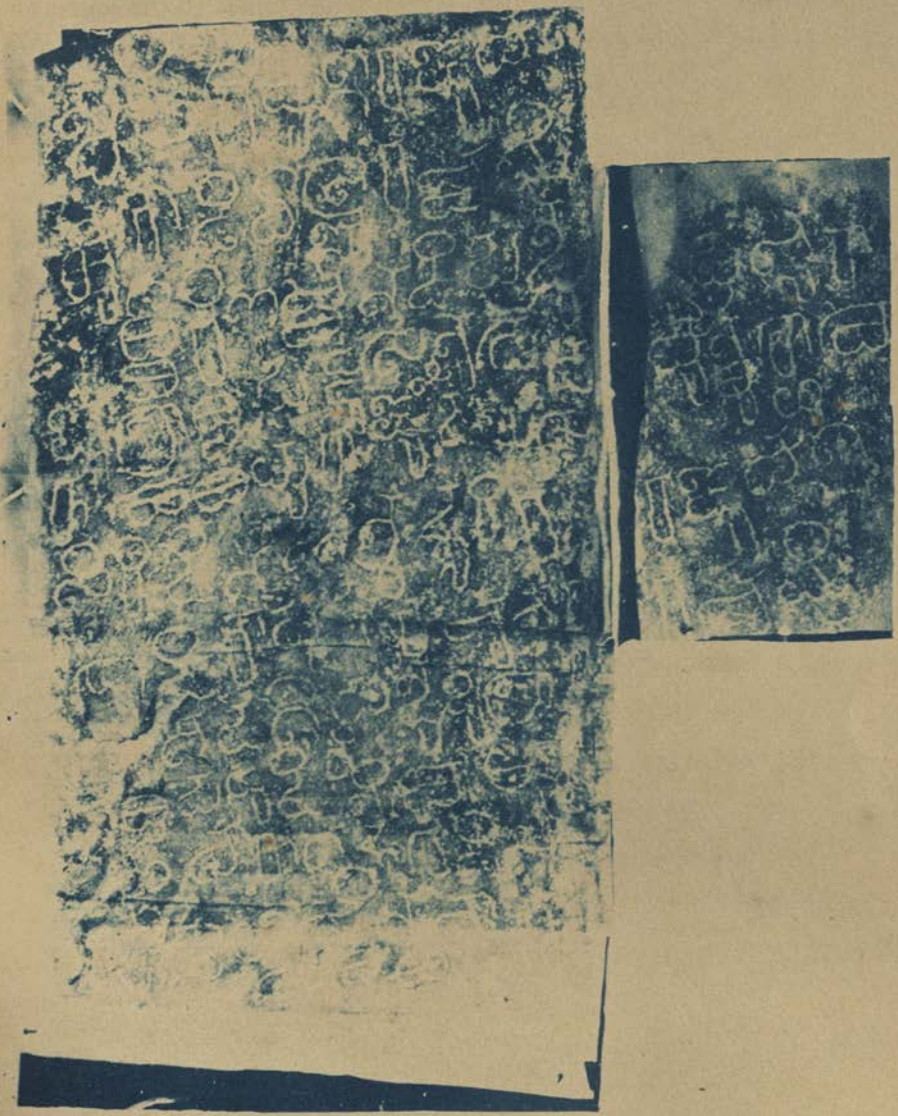

KANDUKUR NO. 67.

The kings of Pedakuṛerayu granted. The Raṭoḍi (?) *Kápus* of Inmaḷúru shall protect this.

It is sowable with ten *túms* of seed. Those who injure this (charity) will incur the sin of killing a crore of cows at Bháraṇási (Benares).

(??) Signature of (క్రో శె) the lord (Prabhu) Rámuṇḍu.

NOTE.—The transcription was done by Mr. V. Venkayya.

First portion.

1. స్వస్తిశ్రీ [దు]గిరాజు [మ]గ-
2. న్డు కొండివిల్లు రచ్చయి-
3. [ట్టి]కి ఇచ్చినది పన్డు
4. [బు] ఆల్లిపట్టు చే [పెనుద]
5. [కు] తొఱయురాజు[ల్] [1] దయ చేసి-
6. సిరి [॥*] దీని ఇన్నళ్ళూరి ర-
7. [టోడి] కాపు [ళు] కోచువా [రు][॥*]
8. [వ] దగి పన్డుబు ఆ-
9. ల్లిపటు [॥*] దీని (చె)ఱు -
10. (ఇచ్చు) వారు (గో)భకోటి (భా)-
11. ర(ణో)పి డచినవారు (॥*)
12. (లు)లిమీఱు

Second portion.

13. ప్రబురా-
14. మున్డుక్రోచే [2] (॥*)

---

[1] The symbol which is inserted between *ju* and *da* above the line looks so much like a subscript l that Mr. Venkayya is inclined to take it as the final form of l.

[2] The other two lines on this piece are the last portions of the first and second lines of the first portion of the inscription.

KANDUKUR (68). (A.D. 1406–07).

[Petlúru. Telugu. Opposite Bhímésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 15th year of the bright fortnight of Vaisákha of the year Vyaya, corresponding to the Śrí Śaka year 1328, the temple of Bamayadévaru of Petlúru being in ruins, Ama Reḍḍi Sigi Reḍḍi of the Kándrabóla *gótra*, and who is a Kaṭívari Vritti Sásapanḍu (?) at the request of all classes of devotees of Petlúru, got the temple constructed and plastered with lime. Káki Máchirázu continued the former gift of a field of two *puṭṭis* for the religious merit of his parents. The *Sthánapati* (the temple servant) is Malla Jiyyaru. The masons of this temple are Márachári, Sómachári and others.

[Two imprecatory verses.]

Second part.

The field presented by Kómad Raḍḍi on Friday, the 15th of the dark fortnight of Kartika of the year Nandana is one *puṭṭi*.

NOTE.—This second part is a separate inscription.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవర్ఁబులు ౧౩౨౮ అగు
2. నేంటి వ్యయసంవత్సర వైశాళ శు ౧౫ సోనా
3. ండుపెట్లూరి బమయ్యదేవరగుడి జీర్ణమైన
4. పెట్లూరి అశేంకొడి భొక్తులుపంపున
5. ను కాండ్రబోలగోత్ర కటివరి వృత్తిశాసనండు
6. అమజెడ్డి సిగిరెడ్డి గుడిగట్టించి సునము
7. సైతముగాను జెయించినాండు కాఁమాచి

8. రాజు తమతల్లి దండ్రులకుం బుణ్యము
9. గాను పూర్వ్వదత్తి యిరుపుట్టిచేను అట్టేసా
10. గించ్చను ఖఅ యీగుడిస్తానాపతి మల్లజి
11. య్యలు యీగుడిగట్టినవారు మారాచా
12. రిసోమాచారి సైతమైనకాసిలు.
13. స్వదత్తా ద్విగుణంపుణ్యం పరదత్తానుపాలన
14. నం పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిఃఫలంభ వే
15. త్ । స్వదత్తంపరదత్తంవా యోహరేవ్వసుం
16. ధర షష్టివర్షస సహస్రాణాం విష్టాయాం
17. జాయతేక్రిమి।

Second part.

1. నందనసంవత్సర కార్త్తిక బ ం
2. ఱ శుకోమద్రడి వెట్టినచే
3. పుట్టెండు ఖ ం

KANDUKUR (69).

[Peṭlúru. Telugu in Chalukyan character. Opposite Bhímeśvarasvámi temple.]

TRANSLATION.

Vyengiyaráju . . . Dévayanáyu . . . granted . . . mahárájulu. Whoever obstructs this grant will incur the sin of killing at Báranási (Benares).

NOTE.—This was transliterated by Mr. V. Venkayya.

1. . . . (మ)హారా(జు)ల
2. . రికు (వ్వే)ంగియరాజు (ఇలు)రి(ళ్లో)
3. (చే)వయనాయు ఇచ్చిన . . .
4. అన్తు వు . . కు వక్రంబు చే -
5. సినవారు బారణాగి డ-
6. చ్చినవారు (॥ *)

KANDUKUR (70).

[Polinépálem. Telugu. Near an image of Hanumán. It is mostly illegible.]

1. . . స్తు
2. త క మస్తు
3. శకవర్షములు
4. . తగు రెడ్డి
5. మంరాసంక్రాంతిపుణ్య

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ
2. శకవర్షంబులు . .
3. . . . . .
4. . . . . .
5. . . శుద ౧౧ . .
కాలమందు . . . .

6. ణ్వ . . . . . .
7. ముగా . . . . . .
8. . . కోరము శ్రీమన్మహామండలేశ్వర . . .
9. రుహ . . . ఇభమూవులు . హారయసిమపూ
10. ర్వత ఇరు గం మహాంతర . దక్షిణతతూము . . .
11. స్థాదలవాడు ఉత్తరతగంగ . . . . .
12. స్సారలవాడు . . . . . మ . థ . . కవ్రిత్తి
13. కు ఐవి . . కుంటల ౧ దేవతకు ౧౦ నిరు . కుం౦ట.
14. . తివెనర్ . . . ఖ౧ . . . . . స్వద
15. త్తంపరదత్తం వాయోహారేతివసుంధరా షష్టివర్షసహ
16. స్రాణి విష్టాయాంజాయతేకిమి ॥ విషమహ . .
17. విషమిత్యాహు బ్రహ్మస్వం విషముచ్యతే। విషమేకాకినం హంతి
18. బ్రహస్వంపుత్రపౌత్రుకం॥ . ద్యంధ . . తగారుచినెగరా
19. . . . . స్య . . . . . లం॥

KANDUKUR (71). (A.D. 1517–18 ?)

[Sákavaram. Telugu. To the east in a field.]

TRANSLATION.

This is the charitable edict granted on Wednesday, the 11th of the bright fortnight of Kártika of the year Ísvara by Konḍa Marasayyagáru after making obeisance to Skandha Somésvaradéva of Kandukúru. I have given 120 *kuntas* of wet land under the tank of Chávatlampúḍi, and 2 *gorrus* of dry land for providing *amritapaḍi* to the deity as long as the sun and moon endure. Whosoever usurps these lands will incur the sins of cow slaughter and Brahmanicide on the banks of the Ganges. Śrí.

1. *యీశ్వరసంవత్సర కార్తీక శు ౧౧ బు
2. కందుకూరి సకలఁధ శోమేశ్వరదేవునికి
3. కొండ్డ మరసయ్యంగారు దండంపెట్టి
4. యిచ్చిన ధర్మశాసనం చావతంపూ
5. రి చెరువుకిందను వరిమడి గు చ౧౦౦
6. ని వెలిచేను రెండుగొల్లన్ను దేవు
7. ని అమృతపల్లకు ఆ ంంద్రార్క
8. స్థాళిగాను శ్రస్తిని యిత్తేత్రాలు
9. యవరు తప్పినాను గంగకర్త
10. ను గోవున్ను బ్రాహనిన్ని చం
11. పిన పాపానం బో
12. వు వారు ॥ శ్రీ

KANDUKUR (72).

[Singaráyakonḍa. Telugu. Inscriptions within the temple at Singaráyakonḍa.]

TRANSLATION.

(*a*) (On a slab on the floor of the southern gate.)

"The constant and daily service of Kandukúr Sítápati.

(*b*) (On another slab in the same place.)

"The constant and daily service of Kandukúr Séshachári.

(*c*) (On the floor of the eastern gate.)

"The constant service of Kanchiráju Venkatésa.

(*d*) (On the same.)

"The constant service of Chakravarti Sínayya."

(*a*) కందుకూరి శీతాపతి సదా నిత్యశేవ.
(*b*) కందుకూరు శేషాచార్యులు సదా నిత్యశేవ.
(*c*) కంచిరాజు వేంకటేశుండు సదా శేవశేయుట.
(*d*) చక్రవర్తుల శీనయ్య శేవశేయుట.

KANDUKUR (73).

[Singaráyakonḍa. Telugu. On a stone in the eastern Gópuram. The inscription is in the metre called Sísam.]

TRANSLATION.

(Adoration be to) Śrí Ráma! On the 10th *tithi* (lunar day) of the month Bhádrapada in the year Bháva, the famous Lingá Pandit, resident of Ponnampalli, a village in Konḍavíḍu *Mahá Maṇḍala* (kingdom), who is accomplished in doing good to others and who is a man of righteous

conduct, joyfully constructed the (pond named) Bhavanási at Singaráyakonḍa (Parnasála) for the glory of Śrí Narasimha, to last as long as the sun, moon and stars endure, for the religious merit of his son Ganahritpanditárya, so that the work might be praised by the people of the whole world.

శ్రీరామ॥ భావ సంవత్సర భాద్రపద మాసంబు దశమియను తిథి యందుండగవుతాడ । పర్ణశాలంద్రును భవనాశివేయించ శ్రీ నరశింహానికించెలువుగాంగ । కొండపీటి మహామండలి యందు పొన్నపల్లి గ్రామపురనివాసు । వరహిత పండితు భవ్యచారిత్ర్యుండు యలమిలింగావండితు లేవుమీర తన కుమారుండు గణహృత్పండితార్యునకుం బుణ్యంబుగాంగను బొలుపు మిగుల ఆ చంద్రతారార్కమ వెలయ జేయించె విశ్వమండలి జనులెల్ల వినుతి సేయ॥

KANDUKUR (74). (A.D. 1567–68.)

[Singaráyakonḍa. Telugu. On the southern pillar in the Mukha maṇḍapam.]

TRANSLATION.

Hail! Kanchiráju, son of Vallúr Sarabharáju, who is the karnam of Sómarájapalli, presented (an image of) Garuḍa on Monday, the 12th of the dark half of Vaiśákha in the year Prabhava, corresponding to the illustrious Śaka year 1489.

స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబులు గర్వ అగునేటి ప్రభవ సంవత్సర వైశాఖబహుళ ఏ సో శ్రీ గరుత్మంతుని సోమరాజుపల్లె కరణం వల్లూరి శరభరాజు కొమారుడు కంచిరాజు సమర్పణం,

KANDUKUR (75). (A.D. 1449–50 or 1471–72 ?)

[Singaráyakonḍa. Telugu. On same pillar.]

TRANSLATION.

Hail! The service of plastering (polishing) dedicated to Śrí Narasimha of Parnaśála, to last as long as the sun and the moon, by Baṇḍári Setṭi, son of Baṇḍáni Kámiseṭṭi, and by Kúniseṭṭi, the excellent son of Kommasáni, who are both of the illustrious Góbala *gótra*, on Monday, the 13th of the dark half of Mágha of the year Khara, corresponding to the illustrious Śaka year 1371. May it cause great prosperity!

NOTE.—The cyclic year does not correspond to the S.S. year.

స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౩౭౧ అగునెంటి ఖరసంవత్సర మాఘ బ ౧౩ (సోమవారం) పర్ణశాల శ్రీ నరసింహుని శ్రీముఖభద్రం పునగోబలగోత్రులు బండాని కామిశెట్టి కొడుకు బండారి శెట్టి కొమ్మసానిగారి సుపుత్రుండు కూనిశెట్టి ఆ చంద్రార్కస్థా ఖిగాను సమర్పించిన వరుధుంబని మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయును.

KANDUKUR (76). (A.D. 1528–29.)

[Singaráyakonḍa. Telugu. On the northern pillar in the Mukhamaṇḍapa.]

TRANSLATION.

Hail! Dontayya, son of Kondavídu Nallambaṭṭi Vissábhadra presented (an image of) Hanumán on the 12th of the dark half of Phálguna of Sarvadhári year corresponding to the illustrious Śaka year 1450. May it cause prosperity!

స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబులు ంరగం అగునేటి సర్వధారిసంవ
త్సర పాల్గుణ బ ంఅ లు కు శ్రీ హనుమంతుని కొండపీడు నల్లింజట్టి
విస్సాభద్రకుమారుండు దొంతయ్య సమర్పణము శ్రీ శ్రీం జేయును.

Kandukur (77). (A.D. 1527-28.)

[Singaráyakonḍa. Telugu and Sanskrit in Telugu character. On a stone in front of the temple.]

Translation.

Telugu.

May there be prosperity! Adoration to Śrí Narasimhadéva! On Thursday, the 15th day of the bright half of Śrávaṇa of the year Sarvajit, corresponding to the victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1449, Ráyasam Ayyapparusu, descendant of the Bháradvája *gótra*, follower of the Ásvaláyana *Sútra*, passed master of the Ṛig Veda, who is skilled in ruling the kingdom of the illustrious Rájádhirája, Rájaparaméśvara, Múruráyaraganḍa[1], Ashtadigráyamanóbhayankara[2], Bhásadappuvararáyaraganḍa[3], Púrvapaschimasamudrádhísvara[4], Karnátarájyalakshmímanóhara[5], Vijayanagarasimhásanádhísvara[6], Śrí Víra Pratápa Krishnadévaráya, and who is ruling Udayagiri *durgam* which is the foremost *durgam* in the kingdom of the *ráya* (of Vijayanagar) [issues this edict].

---

[1] This is a Canarese *biruda* and means 'the hero to the three kings, viz., Chera, Chola, and Pándya or else Gajapati (Orissa), Asvapati (Mahomedan ruler) and Narapati (Telugu king).

[2] Sanskrit—one who causes terror to the minds of kings of the eight points of the horizon.

[3] Canarese—the hero who punishes kings who break their word.

[4] Sanskrit—the lord of the eastern and western oceans.

[5] Sanskrit—the beloved of the Fortune of the Karnáṭa kingdom, *i.e.*, ruler of the Karnáṭa kingdom.

[6] Sanskrit—the lord of the throne of Vijayanagar.

Sanskrit.

To one who has seen the temple of Śrí Narasimha established by Nárada on the west of the seashore there is no rebirth. The temple was constructed by Rámachandra between the (river) Maniká[1] (Mannéru) and the three hills and is known as Parnasála.[2] This is the edict of Narasimha.

Telugu.

[Ayyapparusu] after making prostrations to Śrí Narasimha of Sómarájapalli Parnasála, who is the lord of the whole world and who appeared to Nárada, issues this charitable edict relating to (the gift of) a village.

We have given with a present of gold and libation of water the village named Jilléllamúḍi, situated on the southern bank of the Páléru, in the *śima* of Kandukúr, attached to the *rájya* of Udayagiri, as a *Sarvamánya* for (providing) all enjoyments to Śrí Narasimhadéva in perpetuity as long as the sun and the moon endure, for the religious merit of Krishnadévamahárája.

May the deity enjoy the entire lordship of that village with the eight powers and kinds of wealth.

Sanskrit.

The protection of land given by another is twice as meritorious as giving land oneself. By the resumption of land given by another, one's own gift becomes inefficacious.

He who resumes land given by himself or another is reborn a worm in ordure for 60,000 years.

---

1 Maniká is a Sanskritized form of Mannéru.

2 Parnaśála—a leafy bower. The Sthalapuráṇa says that Sómarájapalli was formerly a thick forest.

According to the Sthalapuráṇa the temple was founded by Agastya and Nárada.

Telugu.

May it cause great prosperity! Adoration to Krishna! Śrí, Śr´, Śrí!

First side.

(1) శుభమస్తు శ్రీ నరసింహ్వసామినేనమః । జ
(2) యూభ్యుదయశాలివాహన శకవర్షంబులు
(3) ౧౪౯౯ అగునేంటి సర్వజిత్తు సంవత్సర శ్రావణ శు
(4) ౧౫ ఆ శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర
(5) మూరరాయరగండ అష్టదిగ్గాయ మనోభ
(6) యంకర భాసదప్ప వరరాయరగండ పూర్వ
(7) పశ్చిమ సముద్రాధీశ్వర కర్ణాంటరాజ్య లక్ష్మిమ
(8) నోహర విజయనగర సింహ్వసనాధీశ్వర శ్రీవీర
(9) ప్రతాప శ్రీకృష్ణదేవ మహారాయలరాజ్య
(10) భారధురంధరులుఁ భారద్వాజగోత్రోద్భవు
(11) ండున్ను ఆశ్వలాయన సూత్రవవిత్రులుఁ రుగ్వే
(12) దపారంగతులుఁ అభిన రాయసం అయ్యప్ప
(13) రుసుంగారు రాయసింహాసనానకు మొదలి
(14) దుర్గమయిన వుదయగిరి దుర్గాధిపతిత్వము సే
(15) యుచున్న స ముద్రపశ్చిమతె నారదేనప్ర
(16) తిష్టితం । శ్రీనృసింహ్వలయం దృష్ట్వా పునర్జన్మ
(17) న విద్యతే॥ మణిశా త్రికూటమద్యే రామచంద్రేణ
(18) నిర్మితం॥ వర్ణశాల ఖ్యాతిఖ్యాతా నరసింహ
(19) స్య శాసనం॥ శ్రీమత్కలలోశాధీశ్వరు నార
(20) దప్రసన్నులుఁ అభిన సోమరాజుపల్లి వర్ణ
(21) శాల నరసింహ్వలకు సాష్టాంగదండ
(22) ప్రణామంబులు సేసి ఇచ్చిన గ్రామధర్మశాస

Second side.

నం । పుదయగిరి రాజ్యానకుంజల్లి కందుకూరి శీమలోను
పాలేటి దక్షిణతటమందును జిల్లేళ్లమూండి అనెడి గ్రామము-
సర్వమాన్యముగాను కృష్ణదేవ మహారాయలకు పుణ్యముగాను
నహిరణ్యోదక దానధారాపూర్వకంగాను శ్రీ నరసింహదేవు
నికి

అంగరంగవైభవాలకున్ను ఆ చంద్రార్క స్థాయిగాను ఇస్తిమి
ఆ గ్రామము అష్టభోగతేజస్వామ్యములున్ను దేవుండు

Third side.

అవధరించ్చుంగాత ॥ స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తాను
పాలనం

పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥
స్వదత్తాం పరదత్తాం వా । యో హరతి వసుంధరా ॥
షష్టివ్వర్ష సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః ॥
మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయను శ్రీ కృష్ణాయనమః॥ శ్రీ
శ్రీ శ్రీ

KANDUKUR (78). (A.D. 1535–36.)

[Singaráyakonḍa. Telugu and Sanskrit in Telugu character. On another slab in front of temple.]

TRANSLATION.

Telugu.

Hail! On Thursday, the 10th of the bright half of Phálguna of the year Manmatha, corresponding to the victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1458, while Bhútanátha Rámabhaṭlu, descendant of the Gautama *gótra*, follower of the Âsvaláyana *Sútra*, passed master in the Ṛig Veda, who is skilled in ruling the kingdom of the illustrious Rájádhirája Rájaparaméśvara, Múruráya-

raganda, Ashtadigráyamanóbhayankara, Bhásadappuva-raráyaraganda, Púrvapaschimasamudrádhísa,[1] Karnáta-rájyalakshmímanóhara, Vijayanagarasimhásanádhísvara, Achyutadéva Mahárája, is ruling Udayagiri *durgam*, which is the chief *durgam* in the kingdom of the *ráya* (Vijayanagar), Venkatádri, who has been appointed (by him) to the office of governor of Udayáchala (Udayagiri), who is the moon of the ocean of the family of Yandalúr, who is pure by his descent from the Vishnuvarddhana *gótra*, who has studied the Ṛig Veda and all other Vedas, who thoroughly knows their meaning and is acquainted with their schools, and who is the excellent son of Timá Jóshya, gives this charitable edict relating to (the gift of) a village, after making adoration with prostrations to Sómarájapalli Parnasála Śrí Narasimha, the illustrious lord of the whole world, who appeared to Nárada.

Sanskrit.

To one who has seen the temple of Śrí Narasimha established by Nárada on the west of the seashore, there is no rebirth.

Telugu.

We have given with a present of gold and libation of water the village named Chángollu[2] situated on the bank of the river Múshiká[3] (Yelikéru) in the *sima* of Kandukúr, attached to the *rájya* of Udayagiri, as a *sarvamánya*, for the religious merit of Achyutadévaráya and Rámabhatlu,[4] for providing offering (*naivédya*) to Śrí Narasimhadéva,

[1] The king of the eastern and western seas.

[2] Chángollu is Chágollu in Kandukúr taluk.

[3] Múshika = Rat in Sanskrit and Yelika is the Telugu.

[4] Rámbhatlu was the ruler of Udayagiri and Venkatádri, his deputy.

and for giving food with the remainder (after providing offering to the deity) daily to 24 Brahmans coming from other places to this part of the country.

May the deity enjoy the lordship of that village with the eight powers and kinds of wealth.

(1) స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్ష

(2) బుబు ంరర్ర అగునేంటి మన్మథ సంవత్సర ఫాల్గుణ

(3) శు ం ను శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర మూ

(4) రురాయరగండ అష్టదిగ్రాయ మకోభయంకర భాస

(5) దప్పువరరా యరగండ పూర్వ పశ్చిమ సముద్రాధీశ కర్ణాటరాజ్య

(6) లక్ష్మిమనోహర విజయనగర సింహాసనాధీశ్వర అచ్యు తదేవ

(7) మహారాయల రాజ్యభార దురంధరులు గౌతమ గో త్రోద్భవు

(8) లు ఆశ్వలాయన సూత్రపవిత్రులు రుగ్వేదపారంగ తులు

(9) ర అయిన భూతనాథ ని రామభట్లయ్యవారు రాయ సింహ్వ

(10) సనానకుమొదలి దుర్గమైన వుదయగిరి దుర్గాధిప

(11) తిత్వము నేయుచు వుదయాచలాధిపత్యమం

(12) దు నిరోగింవంగాను నియుక్తులయిన యందలూ

(13) రి వంశాన్వయాంబుధిచంద్రులైన విష్ణువధనగోత్రపవి త్రులైన

(14) రుగ్వేదాది సకల వేదాధ్యయన అఖిత స్వాధ్యాయా ద్యాభవోధ

(15) బుధాధాచరణచతురులైన తిమాజోస్యవెయ్య వర తనయు

(16) వెంకటాద్రయ్యవారు సముద్రపశ్చిమతటె నారదేన ప్రతిష్ఠి

(17) తం శ్రీనృసింహాలయం దృష్ట్వా పునర్జన్మ న్న విద్యతె శ్రీ మత్సక

(18) లలాటాధీశ్వరులుట నారదప్రసన్నులుట అయిన సోమ రాజుప

(19) ల్లివన్నశాల శ్రీనరసింహ్వులకు సాష్టాంగదండప్రమాణం బులు

(20) చేసి యిచ్చినగ్రామదర్మశాసనం వుదయగిరి రాజ్యమున కుం జె

(21) ల్లివచ్చి కందుకూరు సీమలోని మూషకనదీతీరమంద్ద

(22) ను చాంగొల్లు అని యట్టిగ్రామము సవమాన్యము

(23) గాను అచ్యుతదేవ మహారాయలకున్ను రామాభట్లయ్య

(24) వారికిన్ని పుణ్యముగాను సహిరణ్యోదక దాన ధారా పూ

(25) ర్వకముగాను శ్రీ నరసింహదేవునికి నైవేద్యము సమ

(26) పించి తన్నేమము యాహాదిమాగమందుంజెరి

(27) యించి వర దేశబ్రాహ్మణ పగానకు ది ంకి జ తిర కు

(28) అన్నంపెట్టె గట్టడశేసి యిస్తిమి ఆగ్రామము అష్టభో గ తే

(29) జస్వామ్యములున్ను దేవుండు అవధరించ్చుంగా

(30) త

Read ప్రణామం.

KANDUKUR (79).

[Sómarázupalli. Telugu. On a big stone in front of the Śiva temple. The beginning and the end of the inscription are not to be found. It records the gift of certain lands to a temple and its staff.]

TRANSLATION.

(Some one has given . . .) 100 *kuṇṭas* of land under the Rádimaṇḍi bank, 100 *kuṇṭas* under the Malaya tank, 100 *kuṇṭas* under Baḍiváya, 100 *kuṇṭas* under Marriguṇṭa, and 50 *kuṇṭas* under Muvvalaguṇṭa-total, 1,100 *kuṇṭas* of dry land and 1,350 *kuṇṭas* of wet land. The fields were distributed as follows:—To the *pújáris* (priests) for performing worship 600 *kuṇṭas* of dry land and 500 *kuṇṭas* of wet land; pay for worshipping, 100 *kuṇṭas* of dry land and 100 *kuṇṭas* of wet land; pay for *sanku gaṭṭu* (blowing the conch?) 600 *kuṇṭas* of dry land; for flowers, 50 *kuṇṭas*; pay for the dancing girls 440 *kuṇṭas* of dry land, and 500 *kuṇṭas* of wet land.

Let none obstruct this charity. . . . .

[Imprecatory verse.]

90 *kuṇṭas* for pay—*kuṇṭa* of wet land (?) . . .

* * * *

First side.

1. రాదిమండిచెఱ్ఱు
2. కు ౧౦౦ మలయచెఱ్ఱు
3. కు ౧౦౦ బడివాయ కు ౧౦౦
4. మజిగుంట కు ౧౦౦ మువ్వల
5. కుంటకు ౪౦ ఒటువెరసి వె౫౦

6. ను కు ౧౧౦౦ నీరు నెల కు ౧౩౫౦ ।
7. వల్నాపూజారులకు అర్చనభోగ
8. ం వెలి ైను కు ౬౦౦ నీరు నెల కు ౫౦౦
9. అచ్చనజడి జీతం వెలి ైను కు ౧౦౦
10. నీరు నెలకు ౧౦౦ । సంకుగట్టినజీతం
11. వెలి ైను కు ౬౦౦। పూల కు ౫౦। బోగంవారికి
12. జీతం వెలి ైనుకు ర౯ం నీరు ైనుకు ౫౦౦
13. చెలు ఇన్ని నిచ్చిరిగారిది । ఎవ్వరు దీనికి అ
14. డ్డంగింపు చేయఱు సమయాలు . .
15. . . స్వదత్తం పరద

Second side.

1. స్తం వా యో హ రే
2. తివసుంధరా
3. షష్టివర్ష సహ
4. స్రాణి విష్టాయాం
5. జాయతె క్రి
6. మీ । తొంపది
7. కుజితం నిరు
8. నేల మడికు
9. ంటను

KANDUKUR (80). (A.D. 1641-42.)

[Sómarázupalli. Telugu. On a stone in front of the Sun temple.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! Hail! On the 30th of the dark fortnight of (the month) Áśvija of the year named Vṛishu, corresponding to 1564 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era—Pedanarasaráju, Pina Narsaráju, Krishnamaráju, descendants of the *gótra* of Śrí Vasishṭha, grandsons of Venjaḍla Kasvaráju, and sons of Ayyaparáju issued the following charitable edict for the tanks. On this holy occasion of a solar eclipse we have fixed *méras* at the rate of 6 *mánikas* (measures) or every *puṭṭi* of all kinds of grain produced in the fields of Sómarájapalli situated in the territory (*samsthána*) granted to us as *amaram* by Kutub Sháh. Let them give the grain for tank repairs and strengthen the tanks. If any persons, not fulfilling, the conditions of this charity obstruct it in any way, they will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges. If Muhammadans rule and do not maintain this charity, they will incur the sin of killing and eating a pig at Mecca. This charitable edict has been executed to-day.

NOTE.—The Kutb Sháh is, no doubt, Abdullah Kutb Sháh of Golkonḍa. In KV. the donors' family appears again but Venjaḍla there appears as Vejarla.

1. శుభమస్తు
2. స్వ స్తి శ్రీజయా
3. భ్యుదయ శాలి
4. వాహన శత[1] వరు

[1] Read శక.

5. షంబులు గఱర
6. అగనేటి క్రిమ
7. నామ సంవత్స
8. ర ఆశ్వీజ బ ళెం
9. శ్రీవశిష్టగోత్రో
10. ధ్వులయిన వెంజ
11. ట్ల కస్వరాజుంగారి
12. పాత్రిమున్ను అయ్య
13. వరాజుంగారి పుత్ర
14. లున్ను అమ్ము పెన నర్స
15. రాజు పినవర్సరాజు
16. క్రిష్టమరాజుంగా
17. రు చెర్వులకు చేశిన
18. ధర్మశాసన క్రమం
19. మెట్లనను ఖుకు
20. పుశెహగారు మా
21. కు అమరు నడ్పిం
22. చ్చిన సంస్థానము
23. లోను సోమరాజుప
24. ల్లిపోవాన పండిన నానాధాన్యం
25. దోలకం ఖ గ కి ఆరుమానికెల
26. లెఖను యీ సూర్యగ్రహణ పు
27. ణ్యకాలమందు యేపా
28. టు చేస్తి ఖరారు ఖ

29. ండితము చేయించివచ్చినా
30. ము చెర్వుల పనిముఖానకి
31. ఇచ్చి చెర్వులు పూర్ణత
32. ంశేయించంగలవారు ఇ
33. ధ్మానకు లోనై నడ్పక యవ్వ
34. రు కుంతివర్చినాను గంగ
35. కతఁ గోబ్రాంహాలను వధియి
36. ంచ్చిన పాపాన బోదురు తురు
37. కలుయేలినా యీ ధర్మం న
38. డపించ్చకుంటేను మఖ్ఖా
39. లోను పందిని కోసుకొని
40. తిన్నపాపాన పోదురు
41. యీ దినంవ్రాశించిన ధర్మ
42. శాసనము

Kandukur (81).

[Sómarázupalli. Telugu. In Narasimhasvámi temple.]

Translation.

Válicherla Rangamma, a lady of the Vásávári family, caused to be constructed this *mandapa* to please Śrí Nṛisimhasvámi.

శ్రీ నృశింహస్వామివారికి ప్రీతిగా వాసావారి ఆడబిడ్డ వాలి చెర్ల రంగంమ కట్టించిన మంటవము.

KANDUKUR (82). (A.D. 1536-37.)

[Tangella. Telugu. On a stone in front of Vénugópálasvámi temple.]

TRASLATION.

May there be prosperity! Adoration be to Krishna! Hail! On the 3rd of the bright fortnight of Chaitra of the current year Durmukhi, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1458, Máḷḷúru Chintama Reḍḍi Gangi Reḍḍi . . . gave (this) charitable edict to Janárdana of the village of Tangeḷḷa which is subject to the rule of the illustrious Âḍaya Rudra . . . . To the north . . all kinds (of grain) raised . . . .

NOTE.—It is not clear who this Áḍaya Rudra was.

1. శుభమస్తు ॥ కృష్ణాయనమః ॥ స్వస్తిశ్రీ
2. జయాభ్యుదయ శాలివాహన శ
3. క వర్షంబులు ౧౪౫౮ అను
4. నేంటి వర్తమాన దుర్ముఖి సం
5. వత్సర చైత్ర శుద్ధ 3 లు శ్రీమతు ఆడయ రుద్ర రుఆధీ
6. నములోనడిచే తంగెళ్ల గ్రామజనార్దన కు
7. మాస్సురు చింతమరెడ్డి గంగిరెడ్డి . . . . బు
8. . . . ధర్మశాసనం.
9. . . . నకు ఉత్తరపు త
10. . . . డోలుంన్ను ఆడు
11. . . . ఐండిన నానాధా
12. . . . .
13. . . . .

KANDUKUR (83). (A.D. 1526–27.)

[Tangella. Telugu. On stone in front of temple of Janárdanasvámi.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! Adoration to Ganésa! Hail! On Thursday, the 10th of the bright half of Chaitra of the current year Vyaya, corresponding to the year 1448 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era . . . who is the excellent son of . . . and the grandson of Júpalli Ráma . . . Náyaningáru, who is illustrious and celebrated, who posseses all the glory of various titles, among others:— Makhámánukúli,[1] Karaválabhairava,[2] Gaṇḍaraganḍa,[3] Gaṇḍabhairavaganḍa,[4] Uddaṇḍa Puriyamárkkóluganḍa,[5] Kaṭakahannibbaraganḍa,[6] Hattumuvvaraganḍa,[7] Dhíra[8] Sámantabáramaṇḍalikaraganḍa[9], Dushtagókulamánamardana,[10] Ranamunambekkandrunáyankulakoṭnattuganḍa,[11] Dévichúrakára,[12] . . . . . gave this edict. To ensure the better cultivation of the wet land under the Tangella tank Bráhman inámdars and every one else should contribute to the estate for *amaram* (of the tank) at the rate of one *na*, that is, one *túm* on every *puṭṭi*

---

[1] The meaning is not clear.
[2] A Bhairava armed with a sword.
[3] Canarese = A hero of heroes.
[4] A Bhairava hero to heroes.
[5] Canarese = (?).
[6] Canarese = Conqueror of twelve and ruler of the camp (?).
[7] Canarese = The hero or conqueror of thirteen enemies.
[8] Dhíra = Brave.
[9] Canarese = The hero who is lord over 12 feudato ies.
[10] The destroyer of the pride of the wicked Gókulas (shepherds, *i.e.*, Yádava dynasty).
[11] Canarese = The hero who has vanquished many chiefs in battle.
[12] Meaning unknown.
The donor's name is not legible nor is it clear to what family he belonged.

of the total produce. With this grain the tank bund should be thoroughly repaired every year. Those who obstruct this charity will incur the sin of (committing) the five cardinal sins, viz., killing cows, killing Brahmans, &c. Therefore these conditions should be observed as long as the sun and moon endure . . . .

Turmeric field . . . at this rate . . . .

1. శుభమస్తు ॥ శ్రీగణాధిపతయే నమః ॥ స్వస్తి శ్రీ జయా భ్యుద

2. య శాలివాహన శకవర్ఁబులు ౧౮౮౮ అనునెటి వత్తఁమా

3. న వ్యయ సంవత్సర చైత్ర శు ౧౦ బ్రు శ్రీ మద్విఖ్యాత మఖా మా

4. నుకూలికరవాల భైరవ గండరగండ్డ గండ్డ భైరవ గండ్డ ఉద్దండ్డన్నరి

5. యమాకొర్ఁలుగండ్డ కటకహన్నిబ్బరగండ్డ వాత్తు ముష్వర

6. గండ్డధీరా సామంత్త బారామండలికరగండ్డ చట్టగోకు

7. లమాన మడ్డన రణమునం బెకర్ఁడ్డ నాయంకుల కొట్నత్తుగం

8. డ్డదివిమూరకార గసభ్య త్రా . క ప్రశిస్తి సహితులైనజా

9. వల్లిరామ . . . . . నాయనింగారి

10. పౌత్రులు . . . బాగభ్ఁ పుణ్యో

11. దయులైన . . . . . గెడగ్రామమం

12. దులరితినిప్రజా . . . శాసనము ! తంగెళ్ల చె

13. రువుకిందను నిసెఁల వ్యవసాయము నడవ బ్రాంహాణ స్థాన మా

14. న్యాలు నగరి కమరు సహితముగాను యెవ్వరైనాను ఖం
డినధాన్యా

15. నకుసంతరాశిని ఖ ం కి న ం తూమింట్టి సమస్యను
ద్దిళ్లవెసి అధాన్యా

16. నను యేంటెంటను చెరువుపైకట్ట బహుబాగా వేయించు
వారు

17. యీధర్మానకు యేలాకూడినాకు . . . జుంగాసీకం
గాక త

18. ప్పి నడచువారు గోహత్యబ్రహ్మహత్య మొదలయిన పంచ
మహా

19. పాత కాలాను పొందువారుగాన . . . .

20. కట్టడ ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను . . . .

21. దోంట వసపుందోంట . . . . నతి . . .

22. టలకు ! అట్టిగలెఖను . . . . .

23. . . . కి . . . .

KANDUKUR (84). (A.D. 1294–95.)

[Vémpádu. Telugu. Near Póléramma temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Wednesday, the 15th of Nija Jyéshṭha of the year Jaya, corresponding to the year 1216 of the illustrious auspicious (Śaka) era on the occasion of a lunar eclipse, for the prosperity of Hail! Śríman Mahmandaléśvara Rudra Déva Mahárája, the gem of the Kákatiya family, and for the prosperity of the kingdom and family of Śrímat Muppadi Náyani Gáru and for the religious merit of his parents . . Talári Kámúnu (?)

presented with libation of water . . . Bamupáḍu village in Kandukúru *sthala*, having obtained the favour of Śrí Tripurántakadéva. Worms will swarm in the mouths of those who obstruct this charity and they will incur the sin of killing a tawny cow and a Brahman on the banks of the Ganges and eating from the skull of their eldest son.

[One imprecatory verse.]

NOTE.—Bampáḍu is presumably Vémpáḍu.

1. స్వస్తి శ్రీ సుభజాతక వ
2. రుషంబులు ౧౪౧౬ వ నేంటి
3. జయ సంవత్సర నిజ జేష్ఠ శుద్ధ
4. ౧౫ బు నాండు సోమ గ్రహణ కాలమ
5. ప్పుడు స్వస్తిశ్రీ మనమహామండ్లే
6. శ్వరకాక తయ్యకులతిలక రుద్రదేవ మహారా
7. జులకు అభివిద్ధిగాను స్వస్తి శ్రీమతు
8. ముప్పుడి నాయనింగారికి రాజ్యాభి వ్రిద్ధియు
9. గులాభివ్రిద్ధియుంగాను శ్రీ త్రిపురాంతకదేవ
10. కృపబొంది (పళ్లోము యూరికుంకు) కందుకూరి స్థళం
11. ము బముపాడి అనెయూరి(నల్లంతము)యూరినిమూండు
12. తలారి కామూను తస్తతల్లి దండ్రులకు పుణ్యము
13. గాను ధారవోసి విడిచెను ధమ్మవుకు విభూత

Second side.

14. ము సేసినాను వారి
15. నోరుతోకక్షుము
16. లు తోలును గంగక

17. అుత బ్రాంహ్మలు గంగికవి
18. లలం బొడిచినదొప
19. మునం బోంగలవారు
20. తమ పెద్దకొడుకు మక పాళా
21. నకుడిచిన దోషమునపో
22. యిన వారు॥ స్వదత్తం ప
23. రదత్తం వాయోహా రేతి వసు
24. ంధరా షష్టివ్వర్షసహస్రా
25. ణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమి॥

KANDUKUR (85). (A.D. 1516–17 ?)

[Vírapalli. Telugu. To the east, in a field.]

TRANSLATION.

Hail ! On Monday, the 14th of the bright fortnight of Mágha of the year Dhâta, corresponding to the illustrious and auspicious Śaka year 1441 on the holy occasion of Śivarâtri, Maradhavi Póṭi Déjatayamgáru has given for the religious merit of his father Pallá Reḍḍi, 100 *kuṇṭas* of land under the tank of Yírépalli which belongs to us, to the east of the wet fields and by the side of the irrigation channel, for the daily offerings and enjoyments of Nágéśvara of Yírépalli. I shall bear on my head the feet of those who maintain this charity ; those who fail to continue it will be sinners.

NOTE.—The cyclic and Śaka dates do not correspond.

1. స్వస్తిశ్రీ శుభ శకవర్షం
2. బులు ంళరం అగునేటి థా
3. త సంవత్సర మాఘు ంర సో
4. శివరాత్రి పుణ్యకాలమం
5. దును మరధవిపోటి దే
6. జ తయ్యంగారు తమతం
7. డ్రి వల్లా రెడ్డింగారికి పుణ్యం
8. గాను యిరేపల్లి నాగేశ్వరు
9. ని నైవేద్య వైభవాలకు
10. మాకుజ్గి వచ్చి యిరే
11. పల్లి చెప్పుక్రిందను వ
12. రిమడి తూర్పుపంట
13. కాలు ఏవంమను థార
14. చదందాటిన గు ంం
15. నూరుగుంటలు యిస్తి
16. మి యీశర్మం యవ
17. రు నడిపినాను (వారి)
18. (పాడాల మాశిరసును
19. ంపదును) నడపగతప్పి
20. తేనుం వా(రు) దోషులు

KANDUKUR (86). (A.D. 1576-77.)

[Vírépalli. Telugu. In the supply channel of the tank.]

TRANSLATION.

Hail! On Wednesday, the 14th of the dark fortnight of Mágha of the year Dhátri corresponding to the Śrí Śaka year 1498 on the auspicious occasion of Śivarátri, Malidévi Donṭi Lingappagáru gave . . . to us also the field irrigated under the Vírépalli tank for the religious merit of his father Pallari Tamvoji.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవర్షంబు
2. లు ంర్ఘ అనునేటి ధాతృసంవ
3. త్సర మాఘ బ ంర బు శివరాత్రి పుణ్య
4. (కాలమందు) మలిదేవి దొంటిలింగప్పంగారు ద
5. తండ్రి ఫల్లరి తంవోజికిం పుణ్యం .
6. గాను మాకుంన్ను విరేపల్లి చెరువు
7. . . కింద పారునట్టి చెను

KANIGIRI (1). (A.D. 1651–52 ?)

[Arivémula. Telugu. From a stone in the temple of Chennakésava.]

TRANSLATION.

Hail! (This is) the act of devotion performed to Śrí Chennakésava by Jangamaráju, who is pure by reason of being of the Átréya *gótra*, and who is the son of Hingi Râmaráju, in planting the *dhvajasthamba* (flag-staff) and celebrating the sacred *kalyânamahôtsava* (the marriage festival) on the 15th of the bright half of (the month) Chaitra of the year Khara, corresponding to 1575 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era.

NOTE.—The cyclic and Śáliváhana Śaka years differ by one year.

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శక
2. వర్షంబులు గఅ౭అ అనునేంటి ఖర సంవత్సర చైత్ర
3. శు గఅ లు శ్రీ చన్న కేశవరాయుడుకు ఆత్రేయ
4. గోత్ర పవిత్రుండైన హింగ్గి రామరాజుకుమా
5. రుండు జంగ్గమరాజు ధ్వజస్తంభ ప్రతిష్టను తిరు
6. కళ్యాణ మహోత్సవము నడిపించిన శేవ శ్రీ

KANIGIRI (2).

[Arivémula. Telugu. In tank to west of village.]

TRANSLATION.

Two *gorrus* of *mânyam* of Déva Gurayya in the hamlet of Arivémula in the year Nala . . . . .

1. నళ సంవత్సరం
2. మ్మున దేవుగుర

3. య మాన్యం గొ ఱి
4. అరివేముల మజ
5. ర (మనజ)
. . .

Kanigiri (3).

[Chákíréla. Telugu. On pillar of Rámalingasvámi temple. Illegible for the most part.]

1. (వాఖియ .)
2. (. డు వారు దిని)
3. (. ను . .)
4. . . . .

Second side.

(1) ముమ్మడి చెట్టి
(2) మాకు వం . .
3. . . . . ము

Kanigiri (4). (A.D. 1416–17.)

[Dádireddipalli. Sanskrit in Telugu character and Telugu. Stone close to tank bund.]

Translation.

May there be no impediment!

(Sanskrit) V. (1) May the primeval Boar protect (you) from the abode of perils — he, the illustrious, whose eternal form is pure like the blue lotus, and who hastens to rescue with his tusk the earth from the copious waters of the unfathomable ocean!

V. (2) In the illustrious Śaka year, reckoned by the elephants (8), the worlds (3), the Rámas (3), and the moon (1) [1338], in the year Durmukhi, in the bright fortnight of Śrávana, on the fifth *tithi*, under the Pushya (Nakshatra), on Thursday, the illustrious and honored Kaṇṭaya Bhávi Nâyaka constructed a tank beneficial to all living beings naming it after his brother Gangaya, to last as long as the moon and stars endure.

(Telugu.) Hail! On Thursday, the 5th of the bright fortnight of Śrávana of the year Durmukhi, corresponding to the year 1338 of the illustrious Śaka era, while Śríman Mahárájádhirâja, Rájaparamésvara, Chatussamudrádhíśvara, Śrí Víra Pratápa, Dévaráya Mahárája, seated on the diamond throne at Vijayanagar, was ruling the kingdom of the earth, while Śrí Rámachandra Rája Odayalu, son of the aforesaid Dévaráya Mahárája, was ruling with pleasure at Udayagiri—in the fields of Gummallapádu granted to Bhávináyanigáru, son of Kaṭṭiga Kaṇṭináyanigáru, in (the village of) Bóyavilla for personal salary, that Bhávináyaningáru constructed a tank named Gangasamudram in the name of that Gangi Náyanimgáru and executed this charitable edict for the spiritual good of his younger brother Gangi Náyanimgáru, and for securing heaven and other pleasures. The sharers who received shares from Bhávi Náyanimgáru for the religious merit of Gangi Náyuḍu at the time of consecration of this tank (are) as follows.

[List of sharers omitted from translation.]

May there be prosperity!

(Sanskrit.) [Imprecatory verses.]

1. अविघ्नमस्तु ॥ श्रीमानगाधजलरा

2. शिपय.मपूराद्दष्ट्वांकुरेण

3. धरणीं तरसोद्धरिष्णुः । नीलांबुजा
4. तनिभनिर्मलनित्यमूर्तिः पायाद
5. पायनिलयादयमादिपोत्री ॥ (V. 1)
6. श्रीशाके गजलोकरामहिमगौ
7. संवत्सरे दुर्मुखे शुक्ले श्रावणमा
8. सि पंचमितिथौ पुष्ये गुरोर्वासरे ।
9. श्रीमान् कंटयभाविनायकवरः स्वभ्रा
10. तृगंगाख्ययासर्वप्राणिहितं स
11. मुद्रमकरोदाचंद्रतारावधि ॥ (V. 2)
12. స్వస్తి శ్రీ శకవర్ష౦బులు ౧౩౩౮ అవు నేంటి
13. దుర్ముఖి స౦వత్సర శ్రావణ శు ౫ ఆ॥శ్రీ
14. మన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర చ
15. తుస్సముద్రాధీశ్వర శ్రీ వీరప్రతాపదేవరా
16. య మహారాయరు విజయనగరాన సి౦హా
17. సనారూఢులై వృధివీరాజ్యము చేయుచు
18. ండ౦గాను ఆదేవరాయ మహారాయులకు
19. మారుండు శ్రీ వీరరామచ౦ద్రరాయ ఒ
20. డయలు ఉదయగిరిన సుఖాన రాజ్యము
21. చేయుచుంను కట్టిగ కంటినాయనిగారి కొ
22. డుకు భావినాయనిగారికి అంగ జీతాన
23. కు బోయ వీళ్లలో నిచ్చిన గుంమళ్ల పాటి పొల
24. ములోను ఆ భావినాయని౦గారు తమ తం
25. ముడు గంగినాయనిగారికి సుకృతము
26. గాను స్వర్గాదిభోగాలు గలుగునట్టుగాను
27. ఆ గంగినాయనిగారి పేరను గంగసముద్ర
28. మని చెరువుగట్టించి చేసిన ధర్మ్మ శాసన
29. ము॥ ఈ తటాకప్రతిష్టప్పుడు గంగినాయినిగారికి
30. పుణ్యముగా భావినాయనిగారిచే తనప్రతిగ్ర

31. హించిన త్రి త్తిమంతులు॥ ఆచార్య్యత్వమునుం
32. న శ్రీవత్సగోత్రం మల్లిభాజ్ఞ భట్లకు మణుగు
33. ఎన మందుము। కాంకల్ల తిప్పయఓయిలకు ఇ
34. ద్దుము। తంమయజోస్యులకు ఇద్దుము। యిరుగ
35. యజోస్యుల అప్పయజోస్యులకు ముత్తుము।
36. ఆ మంచి భట్లకు ముత్తుము। విరాయ ఓర్సుల
37. కు నలుతుము। ఆ కొడకు వీరప్పకు యిద్దుము। క
38. మంపాటి పెదోర్సులకు యిద్దుము। మల్లెల అప్పయ
39. ఓర్సులకు యిద్దుము। రెనుమడుగు అప్పయభట్ల
40. కు యిద్దుము। వీవులకొలిశెట్లకు యిద్దుము। వడిభా
41. టి మల్లయ ఓర్సులకు యిద్దుము। చచిన రామాయఓర్సు
42. లకు తూమెడు। సింగవట్నం మాధవవోర్సులకు తూమెడు
43. నందవరం నాగాయఓర్సులకు తూమెడు మోంత్రవి గం
44. గా ఓర్సులకు తూమెడు। వలికుంటమలయగారికి
45. తూమెడు శ్రీకంఠునిగారికి తూమెడు। విష్ణుస్తా
46. నానకు అనంతునికి తూమెడు। యిస్వరస్తానాన
47. కు తూమెడు॥ శుభమస్తు ॥

47. स्वदत्ताद्वि गुणं पुण्यं परद
48. त्तानुपालनं परदत्तापहारेण स्व
49. दत्तं निष्फलं भवेत् ॥ सामान्योयं धर्म
50. सेतुनृ(पा)णां काले काले पालनिय्यो भवाद्भिः [।]
51. सर्वानेतान् भाविनः पार्थिवेंद्रान्
52. भूयो भूयो याचते रामचंद्रः ॥

Kanigiri (5). (A.D. 1528–29.)

[Dásalapalli. Telugu. South of Ankálamma temple.]

Translation.

Salutation be to the illustrious Rámánujá. Hail! On Sunday the 11th of Áshádha of the year Sarvadhári, corresponding to the year 1450 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Rávúri Rághava Reḍḍi and Timmanáyanigáru son of Veligóṭi Rangánáyaḍu, the servants (devotees) of Śrí Tiruvengaḷanátha of Veligonḍa who is the lord of the four worlds and the lord of the crores of universes, presented this charitable edict after making endless salutations. We have presented to the deity with libation of water the village of Dásaḍipalli attached to (the *Śima* of ?) Kanakagiri, Músunúru and Pólacharla, which are in our dominions and belong to the Udayagiri (rájya), and the tax and other fees raised in this village for the enjoyments and sacred food of the deity, for the religious merit of Kondamarusayyaváru, Rávúri Basuvá Reḍḍi Gáru, and Veligóṭi Rangánáyanimgáru, to last in perpetuity as long as the sun and moon endure. Whoever violates this charity will incur the sin of killing with his own hand his parents, a cow and a Brahman at Benares. Further whoever violates this charity will be regarded as having sucked the yards of a dog and a donkey.

[Two imprecatory verses.]

Śrí.

Note.—Rághava Reḍḍi, son of Basava Reḍḍi, appears again in K.G. 33 as chief of a *Śima* under the governor of Udayagiri. He may have been connected with the Reḍḍi dynasty.

1. శ్రీమతేరామానుజాయ
2. నమఃll స్వ స్తిశ్రీ జయాభ్యుద

3. శాలివాహనశక వరుషంబులు
4. ౧౮౩౦ అను నేట్టి సర్వధారి సంవ్స
5. త్సర ఆషాఢ శు ౧౧ ఆ॥ చతుర్భవ
6. నాధీశ్వర అఖిలాండ్డకోటిభ్రహ్మం
7. డనాయకుండైన వెలిగొండ శ్రీతిరువెం
8. గ్గళ్నాతనికి మీదానులు రావూరిరాగా
9. వ రెడింగారంను వెలిగోటి రంగ్గానా
10. యిని కొమారుండు తిమానాయి
11. నింగారున్ను అనంత్తమైన(దం)డ్డముకు
12. సమప్పించి యిచ్చిన ధర్మశాస
13. నం॥ వుద్దగిరికిం జెల్లిమానాయకా
14. శ్రలోని కనకగిరి ముసునూరి పోలచ
15. ల్కకుం జెల్లిదాసడివల్లె గ్రామము
16. కొండ్డ మరుసయ్యవారికిని రావూరి
17. బసువా రెడింగారికిన్ని వెలిగోటి ర
18. ంగానాయినింగారికిన్ని పుణ్యము
19. గాను అంగ్గరంగ్గ వైళవాలకున్ను అమ్మ
20. దవళ్లకున్ను ఆచంద్రార్కం స్థాయిగానూ
21. యీగ్రామం నుంకం కూపుటోయ
22. ంమోదలుగాను దేవునికి దారా
23. వోసి సమప్పించ్చి యిస్తిమి యీ
24. వుణ్యానకు యవ్వరు తప్పినడ
25. చినాను తమమాత్ప పిత్రలా
26. ము సంవారిని గోవును బ్రాంవ్మ
27. ని వారణాసిలో స్వవాస్తవదశేసి
28. న దోషానపోమరు మరిని తప్పి
29. నడచిరా కుఖ శేసినమున్ను గాడిదె
30. సిశినమును కుడిచినవారు ॥ శ్రీ
31. దానపాలనయో మ్మధ్యే దానా

32. శ్యేయ్యోనుపాలునం దానాస్వహ
33. మవాప్నోతి పాలునా దచ్చుతం
34. ఫలం॥ స్వదత్తా ద్దుగుణంపుణ్యం
35. పరదత్తానుపాలనం పరదత్తాప
36. హారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలంభవే
37. తు॥ శ్రీ

KANIGIRI (6).

[Gógulapalli. Telugu. On a stone called Dhanamgundu because believed to mark a hidden treasure.]

TRANSLATION.

Hail! In the illustrious and auspicious Śaka year Raghusi . . . .

1. స్వస్తి శ్రీ
2. శుభ శకవ్స
3. రు శంబులు
4. రఘు శి . .

KANIGIRI (7). (A.D. 1314–15.)

[Gózalavídu (*alias* Vágupalli). Telugu. In a garden in the east.]

TRANSLATION.

Adoration be to Śrí Sadáśiva the breaker of the pride of the demon Andhaka, the lion to the elephant which is the demon Táraka, the destroyer of the fifth head of the proud Brahma, the creator of all the pot-shaped (globular) worlds, whose fort is Kailása, whose campis beautiful, whose eyes are the sun, moon and fire, whose

form is eight-fold in nature, viz., the sun, the moon, the fire, the earth, the water, the air, the sky and the soul, who grants the eight kinds of wealth, and who is the aggregate of innumerable virtues. Hail! On Thursday the 5th of the bright fortnight of Vaiśákha of the year Ánanda, corresponding to the Śrí Śaka year 1236, Idumakanṭi Gangi Reḍḍi Gáru, the servant of (Hail!) Bukkaráya Oḍayalu, who is the asylum of the whole world, who is entitled to the five great sounds,[1] Manḍalésvara, Múruráyaragaṇḍa,[2] Aríráya vibhála,[3] Báshadappuvaráyaráya (ráyara?) gaṇḍa,[4] the lord of the earth consisting of nine continents, and the worshipper of the divine lotus feet of Virúpáksha Déva, gave in perpetuity to last as long as the sun, moon and stars endure with libation of water for the religious merit of his (Gangi Reḍḍi's) father Peddi Reḍḍi and his mother Chánasáni, one *Singampáṭiputṭi*[5] and five *na* (*túms*) of land to the deity Mallikárjuna of Gonuvíḍu and one *Singampáṭiputṭi* to the deity Bhímésvara and one *puṭṭi* of land for offerings and worship with incense and light.

Second side.

May Brahma Jíyyalu have sons and live long! May he get the seven kinds of progeny! Those who do not maintain this *vritti* will incur the sin of killing their sons and of killing a cow on the banks of the Ganges.

---

[1] 'Panchamahásabda' means literally "five great sounds" and "denotes the sounds of five musical instruments, the use of which was allowed, as a special mark of distinction, to persons of high rank and authority." These persons were heralded in public by these instruments. (*Vide* Vol. V., E.I. footnote 3, page 216.)

[2] The disgracer of three kings (Chéra, Chóḷa and Pándya).

[3] The destroyer of hostile kings.

[4] The destroyer of kings who break their word.

[5] Singampáṭi puṭṭi—a puṭṭi as measured at Singampáḍu (a standard measure presumably).

1. అండ్డకాసుర మదభంజన తారకా
2. సురగజకంఠీరవ గర్వి-త వనజాసన
3. పంచమ శిరోహార సకలబ్రం ండబా
4. ండ్డ సంఘటన్న లాస కటకక మనియ్యా
5. సర్-ందావార సూరియ్యా సోమాగ్ని లోచన
6. సూరియ్యా సోమాగ్ని మహీజల సమీ
7. ర గగనాత్మ యాష్టమూ ర్తి- అష్టైశ్వరియ్యదా
8. యక అపరిమిత గుణకళావ శ్రీసదాసి
9. వ పకాదా-త తదాహీ॥ స్వస్తి సమస్త జు
10. వనాశ్రయ పంచమహాశబ్ద మండ్డ
11. లేశ్వర మూరురాయరగండ్డ అరిరా
12. యవిభాళ బాషదప్పవరాయ రా
13. యగండ్డ నవఖండ్డ ప్రిథ్వీస్వర విభూ
14. పాణిదేవ ది (వ్య) శ్రీపాద పద్మారా
15. దకులైన శ్రీబుక్క-రాయ ఒడయలబ
16. టు యిడుమకంట్టి గంగిరెడ్డిం గారు
17. స్వస్తిశ్రీ శకవర్ష-ంబులు గ-లిగె అ
18. ను నేంటి ఆనందసంవత్సర వైశాఖ
19. x ను। తండ్రి పెద్దిరెడ్డికిని తల్లిచాన
20. సానికింనిం బుంజ్యేమూగాను గొను
21. పీటి మల్లికార్జు-దేవరకు ప్రి-త్తిసిం
22. గంపాటి ఖ ం న x భీమేస్వర
23. దేవరకు ప్రి-త్తి సింగ్గపాటి ఖ ం
24. మూపేటివ నైవేద్యాన్నకై గా ం ఆ
25. చంద్రా తారాక్క-ంబుగా దారవోసి

Second side.

26. రి॥ శ్రీ
27. ఖ్రమ జియ్యలు పు

28. శ్రులుంగలిగి బ్రతుకువారు
29. వారు సప్త సంతానంబు
30. బొందినవారు॥ యీ భూత్తి చెల్లిం
31. చరు కొడుకుంజంపిన పాపాన
32. ంపిన దోషానం బోయ్నివారు
33. ద్రోచినారు గంగలో గొవుంజ
34. యీ భూత్తి సాసనము ఎవ్వరు

* * *

KANIGIRI (8).

[Guruvájipéṭa. Sanskrit in old Telugu letters. In a field called Mudám Tóṭa. The transcription was revised by Mr. V. Venkayya.]

TRANSLATION.

This field of 12 *nivartanas* was given by king Kuḍubi Právésa to the temple of Ṣiladévi at Kanḍa Sómésvara. Whoever misappropriates this land is guilty of the five great sins.

NOTE.—There appears to be no reference to this king elsewhere.

1. कण्डसोमेश्वरशिलादे[वी]
2. गृहस्ये तत्[1] द्वादशनिवर्त्तन[ा] वा
3. क्षेत्रं राज्ञाकु[डु]बिनाम प्रावेसेन
4. दत्तं एतद्भूमि विलापी पञ्च[महा]
5. पातक संयुक्तो भवति ।

---

[1] Read स्येतत्.

Kanigiri (9). (A.D. 1766-67 ?)

[Guruvájipéṭa. Telugu. From stone near Chennakéṣavaswámi temple.]

Translation.

Śrí! Hail! On Friday, the 7th day of the bright half of Nija Śrávaṇa of the year . . . (Vyaya?) corresponding to the year 1688 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, we Gaja . . . . nemi Náyanimgáru have given as charity to Nágandi Yallayya . . . . to the west of the bund as he constructed a tank, and maintained it as a *dasabandha* at Remana in the *śíma* of Kanigiri-Pólicherla which was given to us for our chiefdom by Śrí Veligóṭi Komára Timma Náyanimgáru. Therefore . . . . they should live happily . . . . (will incur the sin of killing) cows and Brahmans at (Benares). Śrí.

*

1.	శ్రీ శ్వస్తిశ్రీ జయాద్బి శౌ	లి వాహన శకవరు
2.	సంబ్బుద ంటూ అనుశే ము	వ్యయ సంవత్సర నిజశ్రౌ
3.	వణశుద్ధస ప్తమీ శుక్రవారాన గజ	. . నేమినాయనింగారు
4.	నాగండి యల్లయ్యకు యిం	. . ధర్మ్ంగానునుం శ్రీ
5.	వెలిగోటికుమార తిమ్మనా	యనిగా రు మానాయంకరాన
6.	కుపాలించియిచ్చిన కనిగిరిపోలచె	ల శీమ ంలోని శేమాననుశ్రీచె
7.	రువు కట్టించినందుకు దసబంధం	నజ పినందుకుపడుమటికట్ట
8.	. . . . స్తిమిగనుక అందు .	. . . గానున్ను అనభ
9.		వించ్చినాను వారు
10.		గాన డావు.

1. చ్చలచె . .
2. దించ్చి బ్రతుకు . .

* The letters between these lines are not clear.

3. శిలాంను గోవుబ్రా
4. వారు । శ్రీ

KANIGIRI (10). (A.D. 1377–78.)

[Guruvájipéṭa. Telugu. From a stone in front of Chennakéśavasvámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 15th day of the bright fortnight of Áshádha in the year Pingala, corresponding to the year 1299 of the illustrious, victorious and prosperous Śaliváhana era, while Śríman Mahámandaléśvara, Śrí Víra Hari-Hara Mahárâyadu, Ariráyaganda,[1] Basagetappuvaráyaraganda,[2] Purva-paschima samudra madhya éka chatrádhipati,[3] Rájádhirája, Rájaparaméśvara, Kaliyuga Vishnu,[4] the protector of religion, the performer of gifts of food, elephants, girls, land, cows (and other gifts prescribed by Hemádri), the favourite of Lakshmi and the goddess of victory, the worshipper of the divine lotus feet of Śrí Virúpákshadéva, the student of the six systems of philosophy, and who is devoted to his spiritual preceptor, [while he] was ruling the kingdom of the earth at Vijayanagar, which is the crest-jewel of virtue, which is an ocean of virtue, which is the southern Benares of the illustrious modern Jambudvîpa . . . .

---

[1] The disgracer of hostile kings.

[2] The disgracer of kings who break their word.

[3] The supreme ruler of the country between the eastern and western oceans (literally having the country between these oceans under his sole umbrella).

[4] Vishnu of the Kaliyuga.

with great pleasure and with delight in holding friendly communications (with his feudatories ?); Dérnávúri Koladula Bálináyanimgáru who was ruling over Boyavindlu in Udayagiri *sthala*, bestowed land as follows on Mallikárjunadéva for the religious merit of his parents; 16 *puṭṭis* of land in Manuvupáḍu. . . . . 5. This endowment of land to the deity should be maintained as long as the sun and moon exist.

[One imprecatory verse.]

May there be great prosperity!

First side.

1. స్వస్తి శ్రీ జయా
2. భ్యుదయ శాలి
3. వాహనశేక వమ్‌cబులు
4. ంర్‌ అగుపె
5. టి పింగ్గల సంవత్స
6. ర ఆషాడ శు ంx ఆ
7. స్వస్తి శ్రీమన్మహా
8. ండలేశ్వర అరిరాయ
9. గండ బాసగ త
10. వ్యవరాయరగం
11. డ పూర్వ్‌ పశ్చిమ ద
12. క్షీణ సముద్ర మ
13. ధ్య యేకచ్ఛత్రాధి
14. పతి రాజాధిరా
15. జ రాజపరమేశ్వర
16. కలియుగ విషు
17. ణు ధర్మ ప్రతిపా
18. లక అన్నదాన
19. గజదాన కన్యా

20. దాన భూ ధాన
21. గౌదాన హేమా
(ద్రి దాన) . . .

Second side.

1. శలు దేవా ల
2. శ్మి జయల
3. శ్మి ప్రసన్న దండ
4. శ్రీ విరూపాక్ష
5. దేవ దివ్య శ్రీ
6. పాదపద్మా
7. రాదక పడు
8. దశ్క్ష సమాన
9. తా గురుభ క్త
10. వత్సల శ్రీవీర
11. హరిహర మ
12. హారాయండు
13. శ్రీమదభినవ
14. జంబుద్వీవ ద
15. క్షీణవారాణ
16. సినిమ్ల ధమ్మా
17. ంబుధి ధమ్మా సిఖా
18. మణిదైన వి
19. జయా నగరమం
20. దు అ . . . ము
21. ప్రీ తిని ను ఖ సం
22. కథావినోదమునం

Third side.

1. ప్రిథి విరాజ్యంబు
2. (చేయుచు)నుం దాను

3. ఉదయగిరి స్థళ
4. బోయ విండ్లలో దే
5. ణం పురు కొలదు
6. లంబొలినాయ్నిం
7. గారు యేలుచుం
8. డి తమ తల్లికా
9. డ్రులకుం బుణ్య
10. ముగాను మల్లికా
11. జ్ఞనదేవరకుం వె
12. ట్టిన ప్రతిష్ఠచేను మణు
13. పుపాటి ఖ ంట కామ
14. . . . వరకు
15. . . . . .

Fourth side.

1. . ఱ యీ
2. దేవప్రిత్తు
3. లు ఆచం
4. ద్రాకర్ణ స్థాఫి
5. గాను చెల్లి
6. ంచె డి॥ స్వద
7. ష్టా ద్విగుణ
8. ం పుణ్యం ప
9. రదత్తాను
10. పాలనం పర
11. దత్తాపహా
12. రేణ స్వదత్తం
13. నిష్ఫలం భవే
14. త్ । మంగళమ
15. హా శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

Kanigiri (11). (A.D. 1254-55.)

[Kambhampádu. Telugu. On fallen stone to south of village.]

Translation.

Hail! On Wednesday the fifth of the bright fortnight of Chaitra of the year Ánanda, corresponding to the illustrious and auspicious Śaka year 1176, hail! While Śríman Mahámaṇḍalésvara Ganḍa . . . . yadéva Chóḍa Mahárájulu on whose lotus feet the eyes of Triléchana and all other kings of the earth are set and who is an elephant-goad to (wicked) princes, was reigning over Nellúru . . . . in Pákanáḍu . . . . Śríman Mahámaṇḍalésvara Pótayadéva Chóḍa Mahárájulu, on the occasion of Vishuma Sankránti . . . presented . . . Drotapati . . . . for providing decorations, . . . daily offerings . . . Késavadéva . . . to last as long as the sun and moon endure . . . . Those who violate this charity will incur the sin of killing . . . . near the Ganges.

[Two imprecatory verses.]

Third side.

Śrímat Kamabóyiḍu . . . . at Brahmatírtham . . . . caused this temple to be constructed and founded these *vrittis*.

First side.

1. స్వస్తిశ్రీ శుభ శక వరుషంబు
2. ౧౦౭౬ ను నేం టి ఆనంద సంవత్సర జై
3. త్రసుద్ధ ౫ బుధవారమునాండు స్వస్తి

4. చరణసరోరుహ విహిత (విలోచన)
5. త్రిలోచనప్రముఖా (ఖిలప్రిదివీశ్వ)
6. రకుమారాంకుశ (శ్రీమన్మహామ)
7. ండలేశ్వరంగండ (. . . . .)
8. యదేవచోడ మహారాజులు పా
9. కనాంట్టిలోని నెలూరు . రాజ

Second side.

1. . . . (స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం.)
2. (స్వదత్త ద్విగుణంపుణ్యం) పరదత్తాను పాలయతు పర దత్తాపహా
3. రేణస్వదత్తం నిష్పలంభవేతు॥ స్వదత్తం వర
4. దత్తం వాయోహరేతి వసుంధరా పృథివ
5. ష సహస్రాణి విష్టాయాం జాయ
6. తెక్రిమి॥
7. నిగరాజ్యము నేయుచుండగాం ద
8. త్తాదోషదోషాశ్రుతుండైన శ్రీమ
9. న్మహామండలేశ్వర పాతయ దే
10. వచోడ మహారాజులు విషుమ
11. సంక్రాంతి నిమిత్యంబుత్రోమన్మ న
12. . . . బ . న కేశవ దేవరకు రంగ
13. . . . రని వేద్యంబులకు ద్రోతపోట
14. . . . . (జబునుం) బట్టి . అ . లు
15. . . . . అవంద్రాక
16. . . . . వారుగంగ క
17. . . . . జంపినహారు . . వద

Third side.

(1) శ్రీమతు
(2) కమబో

(3) డుదేవరును
(4) వారి పెండవా
(5) బ్రంమ్మదీధ్ర౦ వి
(6) పాళవసులికి
(7) ంతులు పెరి
(8) యవిరుదిని
(9) భగుడి గట్టి
(10) ంచిభ్రవి త్తి
(11) వడశినవారు
(12) తు॥

KANIGIRI (12).

[Kánchipuram (*alias* Kámanchipuram). Telugu. To the north in a field. On four sides of stone.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday the 15th of the bright fortnight of . . . . the illustrious year Rákshasa . . . on the auspicious occasion of (Vyatípáta[1]) for the religious merit of Mangiruvaráju (read Mangi Yuvaráju?) Sankidévaráju Gáru . . . field.

Second side.

. . . . . on the 15th of the bright fortnight of Áshádha of the year . . . . .

Third side.

(Illegible.)

Fourth side.

(Imprecatory verse.)

NOTE.—The king we cannot identify.

---

[1] Vyatípáta—a kind of astronomical yoga (or conjunction).

First side.

1. స్వస్తి శ్రీమతు
2. రాజు సంవ్వత్సర . . .
3. . . శు ౧౫ గువారాన
4. (వ్యతీపాత) పున్యకాలమ
5. ందు మంగిరువరాజుం
6. సంకిదేవరాజుం గారికి
7. ధర్మంగాను . . మ్రస . .
8. . . లి . . . వురి
9. . . . . చెను . .
10. . . వారము . . .
11. . . . . .

Second side.

1. . లు సంత్సర ఆ
2. షాధ శు ౧౫ . . . . .
3. . . . . .
4. . . . . .
5. . . స్తినేనింగారు
6. మాంకు . . .
7. . భము నేనిరోగ
8. . . లి గానుమ
9. మ . నింగాలు .
10. . . . .
12. . . . .

Third side.

1. . . . . .
2. . రు . . . . .
3. . . . . .

4. . . . టి కుం
5. . . . . .
6. . . . . .
7. . . . బు . . .
8. . . నా . . . .
9. . . లినె . . . .
10. . . c o . . .
11. . . సుందరావ . . .
12. . . . . .
13. . . ణుండు . . .
14. . . సాం . . . .
15. . . . . .

Fourth side.

1. స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం
2. పరదత్తానుపాలనం
3. పరదత్తాప హారేణ
4. స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్తు.

Kanigiri (13).

[Kanigiri. Telugu. On a rock near the pool. Reading and translation doubtful.]

Translation.

Hari Náráyana! Śrí Hanumanta!

Hari-Hari! Ánandá Síladáyinénni Reḍḍi son of Dáḍim Reḍḍi made obeisance to Hanumantadéva of Dósapáḍu who took compassion on him and saved him from peril.

1. హరినారాయణ శ్రీ అనుమంతా హరి
2. హరిదోసపాడమతితము హనుమద్దేవ
3. రుం కటాక్షించి కరుణంచేత ఒప్పునట్లు దాడిం రె
4. డ్డి పుత్రుండు ఆనంద శీల దాయినేని రెడ్డి
5. దానే ఆవదకాంచి రక్షించేట్టి పెట్టినట్టి
6. దండములు

KANIGIRI (14).

[Kaṭṭakindipalli. From stone in front of Mahálakshmi temple.]

TRANSLATION.

On Monday, the 5th day of the bright fortnight of Kártika of the year Yuva, we have given with libation of water to Késavanátha of Polichela 16 *túms* of paddy field near the tank bund (?) of Paidipádu, which was formerly in his enjoyment, and dry land, to be enjoyed by sons and grandsons in succession as long as the sun and moon exist. Those who fail to keep up this charity will incur the sin of killing cows and Bráhmans near the Ganges. He should give . . . . 2 *na*(*túms*) on every *puṭṭi*.

1. యువసంవత్సర కా
2. ఱిక శు ౫ సో . పొలిచె
3. ల కేశవనాంతనిక పూర్వాన పె
4. డిన వరిమడి మోడలిక
5. టస్థళం పైడిపాటిఖ ।।। ం
6. వరి మడిన్ని వెలిచేను
7. ఆచంద్రార్కముగా
8. ను పుత్రపౌత్రకంగాను
9. పాటి దారాపూర్వ

10. కంగాను దారవో
11. సి యిస్తిమి యిందు
12. కుయవ్వళ్లు తప్పి
13. నాను గంగకఱుత
14. గోబ్రాంహ్మని చంపి
15. న పాపానం పోవు
16. వారు భంకి నె ఱడు
17. పెట్టువాము.

KANIGIRI (15). (A.D. 1579–80.)

[Kattakindipalli. Telugu. From stone in front Hanumán's temple.]

TRANSLATION.

May there be no impediment!

Śrí Ráma!

Hail! On the 11th of the dark fortnight of Áshádha of the year Pramádi, corresponding to 1501 of the illustrious, victorious, and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śrímad Rájádhirája, Rájaparaméśvara, Śrí Víra Pratápa Śrí Rangaráyadéva Mahárayulu was ruling the kingdom of the earth at the town of Penugonda, Chennapa Náyanimgáru, descendant of the Iniyála *gótra*, son of Varadá Náyanimgáru, and grandson of Dámera Dharmá Náyanimgáru, made endless salutations to the illustrious lotus feet of Śrímat Akhiláṇḍakóṭi Brahmánḍa Náyaka,[1] Véda Védánta Védya Puráṇa Purushóttama,[2] Chennaráya (deity) of Pólicherla and granted a charitable edict. On

[1] The ruler of all the crores of universes.

[2] The primeval Supreme Soul who is knowable by the Védás and the Védánta.

this holy occasion, on this day we have given with libation of water 3 *puṭṭis* of land in the village of Pólicherla and the hamlets attached to it, in the *śíma* of Kanigiri-Pólicherla which was given to us for our chiefdom by Veligóṭi Rangapa Náyanimgáru, for service to the deity and worship on the five *parvas*.[1] Those who obstruct this will incur the sin of killing their parents, cows and Bráhmana on the banks of the Ganges.

[Imprecatory verse.]

The northern flight of steps of the temple of the illustrious Śrí Chennaráya.

First side.

1. అవిఘ్నమస్తు॥ శ్రీరామా
2. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శా
3. వివాహన శకవర్షంబులు
4. ౧౫౦౧ అగు నేటి ప్రమాది సంవత్స
5. ర ఆషాఢ బ ౧౧ లు॥ శ్రీమదఖ
6. ండకోటి బ్రహ్మాండనాయ
7. కులైన వేద వేదాంత వేద్యులైన పు
8. రాణ పురుషోత్తములైన పోలి
9. చెల్ల చన్నరాయని దివ్య శ్రీపాద
10. పద్మాలకు శ్రీముద్రాజాధి

Second side.

11. రాజ రాజపరమేశ్వర వీరప్రతా
12. ప శ్రీ వీర శ్రీరంగరాయదేవ
13. మహారాయలుగారు పెనుగొ
14. ండ పట్టమందు వృధివిసాంభ్రా

[1] The full moon day, the new moon day, the first day of the solar month and the 8th and 14th days of the dark fortnight are the five *parvas*.

15. జ్యం చేయుచుండ్డగాను యిణి
16. యాల గోత్రవవిత్రులైన దామె
17. ర ధర్తానాయనింగారి పౌత్ర
18. లున్ను వరదానాయనింగారి పుత్ర
19. లున్ను అయిన చన్నప్ప నాయనింగా

Third side.

20. రు అనంతములైన దండములు స
21. మర్పించ్చి యిచ్చిన ధర్మశాస
22. నం। వెలిగోటి రంగవనాయనిగా
23. రు మా నాయంక కానకుపా
24. లించియిచ్చిన కనగిరి పో
25. లిచల్ల శీమలోను పోలిచెల్ల
26. గామాననున్ను ఆ గ్రామానకు
27. లోనైన పల్లెనున్ను సాగివచ్చేట
28. ట్టు లం ళ 3 స్వామిధాస్య

Fourth side.

29. ములకున్ను పంచపర్వాలకు
30. న్ను యీ తధాతిథి పుణ్యకాలమం
31. దు ధారవోసి యిస్తిమి యిది
32. యవ్వరు దప్పినాను దమ తల్లిదండ్రుల
33. ని గోబ్రాంహ్మల ఖంగానుచరియంద
34. వధియించిన పాపానం బోవువారు। దా
35. నపాలనయోర్ధ్యే దానాచ్ఛేయో
36. నుపాలనం దానాత్స్వర్గమవా
37. ప్నోతి పాలనాదచ్యుతం ప
38. దం। సం శ్రీ శ్రీ చన్నరాయని
39. దెవళ్లానకు వుత్తరపడి కట్టు.

Kanigiri (16). (A.D. 1657-58.)

[Kúṭagundla. Telugu. Opposite Niruvagopálasvámi temple.]

Translation.

Hail! On the 5th of the bright fortnight of Ashádha of the year Hémalambi (Hévilambi) corresponding to the year 1579 of the illustrious, victorious, and prosperous Śáliváhana Śaka era, Péráreḍḍi, Jangam Reḍḍi, Koṇḍá Reḍḍi, Peda Vengana, Timmá Reḍḍi and China Vengana Gáru, descendants of the Yipparla *gótra*, sons of Lakshmi Reḍḍi, and grandsons of Yérva Koṇḍá Reḍḍi, got the ruined temple of Níruva Gopálasvámi built in stone and dedicated this charity to the deity.

We have given Paṭṭa Paḍamara (?) to Yérva Vengana Gopálasvámi under the orders of Rájaśrí Viṭhój Pantulu Gáru.

Note.—This official Viṭhoji Pantulu is not mentioned elsewhere in the inscriptions.

1. స్వస్తిశ్రీ జయాబ్యుద (యశో)
2. ఽవాహన శక (వరుషం)
3. బుఁు ౧౫౭౯ అనునేం టి
4. హేమళంబి సంవత్సర ఆ
5. షాఢ శు ౫ లు యిప్పళ్ళగోత్రో
6. ద్భవులైన యేర్వ కొండారెడ్డి
7. పవుత్రులును లచ్మిరెడ్డి పుత్రు
8. లునైన పేరారెడి । జంగ్గంరెడ్డి । కొండా
9. రెడ్డిపెదవెంగన తిమ్మ్మరెడ్డి । చిన
10. వెంగనగారు నీరువ గోపాలస్వామికి
11. ఖిలపడ్డ దేవళం శిళాదేవళంగా శేయిం
12. చ్చి యీధర్మం స్వామికి సమ
13. ప్పించిరి.

Second side.

1. రాజశ్రీ విఠోజి పం
2. తులుగారి ఆనతిని యేర్వ
3. వెంకన గోపాలస్వామి
4. పట్టపడమరచే
5. ఱించి నమప్పిస్తిమి

Kanigiri (17). (A.D. 1535–36.)

[Márella. Telugu. In front of Vénugopálasvámi temple.]

Translation.

Hail! On Sunday the 14th of the dark fortnight of Mágha of the year Manmatha, corresponding to the Śrí Śaka year 1457, on the holy occasion of Mahá Śivarátri, Śrímat Venkaṭádri Ayyaváru granted this charitable edict to Jívaraksha Bhaṭṭu Nandi Ráju. We have given you as a Bhaṭa (personal) Agrahára the village of Cheruvupalli which is in the *śíma* of Kanagiri which is attached to Udayagiri which is ruled by me and which (village) was formerly enjoyed by you, for the religious merit of Rámabhaṭlayyavàru. May you, your sons, and grandsons in succession enjoy it in peace. Whoever obstructs this charity will incur the sin of killing a cow and a Brahman and his parents at Benares.

[One imprecatory verse.]

Whoever violates this will be regarded as having sucked the yard of a donkey.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవర్షంబులు ౧౪౫౭ అగు నేటికి మ
2. న్మథసంవత్సరమాఘ బ ౧౪ (వ) ఆ . . నమహా శివ
రాత్రిపుణ్య
3. కాలమందును శ్రీమతువెంకటాద్రిఅయ్యవారు జీవరక్ష భ
4. ట్లునంద్రిరాజుకు యిచ్చినధర్మశాసనం మేము యేలివుద
యగి
5. రికిం జెలివచ్చి కనగిరికిం జెల్లివచ్చిన సీమలోను నీకు పూ
ర్వానపా
6. గివచ్చె చెరువుపల్లి అని గ్రామం రామా భట్ల అయ్యవా
రికిపుణ్యం
7. గానునీకు భటగ్రహారంగాను మేమును యిస్తిమిగాన నీ
8. పుత్రపవుత్ర పారంపరియంగాను అనుభవించి బ్రతుకు
9. వాండవు యీ ధర్మనకు యవ్వరుతప్పినాను నొబహ
10. నితమతల్లిదండ్రిని వారణాసిలోం జంపిన పాపాను
బోవువాండు.
11. స్వదత్తాద్విగుణంపుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పరదత్తా
12. పహారేణ స్వదత్తానిష్ఫలం భవేతు॥ యిందుకు
13. దప్పినవారు గాడిద శొప్నం కుడిచెనవారు.

Kanigiri (18.)

[Márella. Telugu. In field to east.]

Translation.

On the 10th of the bright fortnight of Kártika of the year Śukla, Kóḍamagúḷa Peddi Ráju and Chitṭe Mandári Guṇḍu . . . .

1. కోడమగూళ పెద్దిరాజు చిట్టెమందారి గుండు
2. శుక్ల సంవత్సర కార్తిక శు ౧౦

KANIGIRI (19).

[Márella Telugu. On southern boundary. Illegible for the most part.]

First side.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు
2. . . . . సంవత్సర
3. . . . . వర . . . . రిజ
4. . . స్వస్తిశ్రీ అనేకదే
5. రాజాధి రాజప
6. రపగమ . . ద్ర
7. తిలక నార . జ
8. ష్ట చంద్రధర ఖట్వా
9. మును . . .
10. తిరు వెంగడన . ది
11. దక కాంచిపుర వరా
12. బికాలబ్ధ వర ప్రసా
13. . . . . రక్ష
14. శరణ . . నార
15. మరకుతీర్ద . . . కరి
16. కుటఘటిత చరణకం
17. పుణ్యర ఖర శ్రీ
18. . . కంతక కూతప్రభ
19. కద్రకామవైరి
20. . వ్యకపిట్టీశ్వర
21. . ద్ద శ్రీ త్రిపరాంత

* * * *

Second side.

1. వ ప్ర . .
2. ర . . .
3. ఠి దే . వర
4. . . వరప .
5. . . .
6. . ర . మాళ్ల
7. . తు . .
8. . ద . . .
9. దికరయు
10. . . వనము
11. . . . శక
12. . . . .
13. . . . చ
14. . . త్తును
15. . . . .

KANIGIRI (20). (A.D. 1554–55.)

[Márella. Telugu. In front of Vénugópálasvámi temple.]

TRANSLATION.

While Śríman Mahárájádhirája Rájaparaméśvara Śrí Sadáśivaráyadéva Mahárája was ruling the world, on Thursday the 13th of the bright fortnight of Mágha in the year Ánanda corresponding to the year 1476 of the Śrí Śaka era, Manggaḷa Timmóju Kondójugáru, having done service to Śríman Mahámaṇḍaléśvara Rámaráju Rámayya Déva Mahárája and having made a request to the king, obtained a royal decree exempting the barbers

from the payment of *kaṭṭa méras*,[1] *kóru* tax,[2] *kánike*,[3] *khaḍḍáyam* and *veṭṭi* tax[4] and such taxes throughout the kingdom and set up inscriptions in famous places and set up a stone inscription at Márella also. Accordingly the kings who rule over the Kanagiri-Pólacharla *sîma* should remit taxes on the barbers. Whoever transgresses this will be considered to have harmed cows and Brahmans on (the banks of the) Ganges.

Śrí. Śrí. Śrí.

Perpetual devotion.

NOTE.—There are several inscriptions of the same sort granting special concessions to barbers.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవర్ష౦బు
2. లు ౧౮౭౬ అగునేంటి ఆ
3. నంద సంవత్సర మాఘ శు
4. ౧౩ ఆదివా శ్రీమ మహారాజా
5. ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ సదా
6. శివరాయదేవ మహారాజులు పృ
7. థ్వి సామ్రాజ్యం సేయం౯ను శ్రీమన్
8. మహా మండలేశ్వర రామరాజు రామ
9. య్య దేవమహారాజులకు వూడిగం సే
10. సి మంగళ తింమ్మోజి కొ:డ్డోజుగా
11. రు రాయలకు మనివి విన్నపం సేసుకొని
12. రాయరాజ్యాన నల్లాను మంగళవారికి కట్టమేరలా
13. కోరుపంన్ను కానికె ఖడాయం వెట్టి ఆటిపంన్ను

---

[1] This may mean merely the fixed *méras*.

[2] Perhaps means merely the share of produce usually paid as assessment to the State.

[3] Kánika according to Brown is a gift to a superior, a sort of 'benevolence'. *Khaḍḍáyam* according to the same authority is compulsory purchase of goods at an exorbitant rate.

[4] A tax for the support of the village *veṭṭi*.

14. లేకుండాను రాయశాసనం పుచ్చుకొని ప్రసి
15. ద్ధిస్థలాలను శాసనాలు వేశించ్చున్ను మా రెళ్ల
16. నుంన్ను సిలాశాసనం వేశించ్చిరి గనుక కనసి
17. రి పొలచల్ల సీమయేలిరాజులుంన్ను యీ
18. క్రమాన్యం మంగ్గళ్ల పంన్ను మాని నడుపుకొ
19. నిది యిందుకు యవరుదప్పినాను
20. గంగ్గక త్త్ర గోబ్రింహూల తప్పి
21. నవారు శ్రీ శ్రీ శ్రీ
22. సదాసేవా

Kanigiri (21). (A.D. 1554–55 ?)

[Másáyapéṭa. Telugu. South of village on fallen stone.]

Translation.

Hail! On the 15th of the bright fortnight of Márgaṣira, corresponding to the year 1476 of the illustrious, victorious, and prosperous Ṣáliváhana Ṣaka era, on the holy occasion of a lunar eclipse, the charitable edict setting forth the lands given by Kanṭibóyina Peda Koṇḍama Nendu to Nambi Rámanna. We have given one *kucchala* of land in the *sthalam* presented by Íḍiga Náganna to the east of the village in Uppunútu village, which is in our enjoyment, for the religious merit of Veligóṭi Kumára Timmánáyaḍu and Lingamakka Gáru. Therefore may you, your sons, and grandsons enjoy it and live happily. Whoever violates this will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the Ganges.

[One imprecatory verse.]

Ṣrí.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శా
2. లివాహన శకవర్షంబులు
3. ంగరల అనునేటి ఆనంద సం మార్గశి
4. ర శు ంగ సోమగ్రహణ పుణ్యకాల
5. మందు కంటిబోయిని పెదకొండమనెండు నంబి
6. రామన్నకు ఇచ్చిన భూదాన ధర్మశాసనములు
7. సాగివచ్చి వుప్పునూతుగ్రామమందు వూ
8. రికి తూర్పున యీడిగనాగనబెట్టిన స్థలం కుచ్చ
9. లక్షేత్రం వెలిగోటి కుమారుతింస్తా నా
10. యినికింన్ని లింగమకగారికిన్ని పుణ్యంగా
11. ను ఇస్తిమి గాన మీపుత్రపారంపర్యం అను
12. భవించ్చి బ్రతుకువాండ్లవు యిందుకు య
13. వ్వరుదప్పినాను గంగ్గకత్ గోబ్రాం
14. హాణ్ని వధించిన పాపానంబోదురు.
15. స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తా
16. నుపాలనం పరదత్తాప హారేణ
17. స్వదత్తం నిష్ఫలంభవేత్ ॥ శ్రీ ॥

Kanigiri (22). (A.D. 1586–87.)

[Másáyapéta. Telugu. On wall of Ádinárayana temple.]

Translation.

Adoration to Śiva! Hail! On Monday the 15th of the bright fortnight of Márgaśira of the year Vyaya, corresponding to the year 1508 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Lálukhánuningáru (Lál Khán) presented the village of Uppunútula as a tax-free *agraháram* to be enjoyed in a single share to

Podila Márkanḍa Sómayájulu, Sadáśiva Sómayájulu, and Yajnéśvarachayána Panchágni Díkshitulu for the religious merit of Muhammad Kulipátaśáningáru. The act of piety of Séku Issá (Sheikh Isa). May it last as long as the sun and moon endure.

[One imprecatory verse.]

In the illustrious *śima* of Kanigiri . . .

1. శ్రీ శివ॥స్వ స్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షం బ్బులు ౧౫౯౨ అగునేంటి వ్యయసంవ్స

2. త్సర మాగశిర శుద్ధ ౧౫ సో॥ మవారందుకలి పాత శానింగారిక్ పుణ్యముగాను లాలఖానునింగారు పాదిల

3. మాకండ సోమయాజులు సదాశివ సోమయాజులు యజ్ఞేశ్వరచయనపంచాగ్ని దీక్షితులుంగారికి ఉప్ప

4. నూతులగ్రామం పకబోగ సర్వమాన్య అగ్రహారంగా నిచ్చెను ఈ। సేకు ఇస్సాపుణ్యం।ఆ చంద్రార్కస్థాయి.

5. ప్ర్వవభగినిలో కే సర్వేసా మేవభూబుజాం నభోగ్యనకర గ్రాహ్య విప్రదత్తావసుంధరా ॥ శ్రీ

6. కనిగిరిసీమలోను.

Kanigiri (23). (A.D. 1393–94?)

[Mogilicherla. Telugu. On north boundary.]

Translation.

Hail! On Monday the 7th of the dark fortnight of Kártika of the year Śrímukha, corresponding to the Śrí Śaka year 1896, Śrí Víra Déva Oḍayalu, who is the son of Śríman Mahá Maṇḍaléśvara Hariráyarahita, Múruráyaraganḍa,[1] Básakutappuvaráyaraganḍa,[2] Ahitaráyámvá

[1] The disgracer of the hostile kings and the wicked three kings. *Hariráya* is evidently a mistake for *Aríráya*.

[2] The conqueror of kings who break their word.

[1] . . . Hinduráyasuratrána,[2] Śrí Víra Harihara Ráya, caused the tank Dévaráyasamudram to be constructed in the holy place of the Lords of the four worlds . . . . Siddhéśvara and Mandragiri Śrí Óbaladévara for the religious merit of his father Hari-Hara Ráya.

May Dévaráya Oḍayulu, who caused this tank to be constructed, rule the four oceans and reign over the earth, protecting religion in perpetuity as long as the sun and moon endure.

May it cause great prospcrity.

NOTE.—The Śaka date is clear but is of course a mistake. It should apparently be 1316. The construction of the tank is the son of the Vijayanagar king Harabara II who afterwards ascended the throne as Dévaráya I.

1. స్వస్తి శ్రీ సఖవరుషంబులు
2. రుగాట అగునేంటి శ్రీముక సంవత్స
3. ర కార్తీక బ ఒ సో॥ శ్రీ మన్మహా మండ
4. లేశ్వర హరిరాయ రహి తమూరురాయ
5. రగండ బాసకుతప్పరాయరగండ అహి
6. తరాయాంవా . . . హింమూరాయ సుర
7. త్రాణ శ్రీ వీరహరిహరరాయని కొమారుండు
8. శ్రీ వీరదేవరాయఒడయలు తమతండ్రి హరి
9. హరరాయనిర్ణ బుంయ్యమగానుచతుర్బుధవనాధీ
10. స్వరసకల . . . య్య సిద్దేశ్వరుండునుమంద్రగిరి
11. శ్రీ ఓబళదేవర స్థానమందు కట్టినచెర్వుదేవ

Second side.

13. రాయసముద్రం యీచెర్వేయిం
14. చిన దేవరాయఒడయులు చతుస
15. ముద్రాలుం నేలిపరివారుడకు అచంద్రా

---

[1] . . . of wicked kings. [2] The Sultan among Hindu kings.

16. కస్తాహిగాను ధర్మము ప్రతిపాలకంగాంప్రి
17. ద్వారాళ్ళం చెయ్యగలవారు మంగళమహాశ్రీ.

KANIGIRI (24). (A.D. 1268–69.)

[Nágalavaram. Telugu. Taken from three sides of a standing stone and from 3 fragments in a field.]

TRANSLATION.

Salutation be to Śrí Lakshmínáráyaṇa!

[One imprecatory verse.]

Hail! On Thursday the 5th of the bright fortnight of Vaiśákha of the year Vibhava, corresponding to the year 1190 of the illustrious and auspicious Śaka era, Śrìman Mahámaṇḍaléśvara Inu(m?)maḍidéva Mahárája, who is the supreme lord of many kings of kingdoms of the earth, who is the supreme ruler, who is descended from an excellent race, who is the ornament of the Pallava dynasty, who is of the Bháradvája *gótra*, who wears the lovely half moon, whose banner is the club (Śiva's weapon), who is the protector of others, whose crest is the bull, who is the lord of Kánchi the best of cities and (the residence) of Vengaḍanátha, who has obtained an excellent boon from the goddess Kámakóṭi, who is an Arjuna in valour, who is the ornament of his servants, who is the asylum of his kinsmen, who is the protector of the world, who is a Bhairava characterized by firmness of character, who is a Kaṇḍarpa (cupid) among princes, who is an ocean of liberality, who has established seven hundred Agraháras to the east of Śrí Parvata,[1] who is beautiful, having his

[1] Śrìśailam.

lotus feet touched by the jewelled diadems of numerous hostile kings, who is the maintainer of the duties of the four castes of the earth, and who is a descendant of the race of Mukkanṭi Káḍuveṭṭi,[1] set up the image of Chenna keṣava Perumál, performed the ceremony of infusing life into it for the religious merit of his father Bhímaráju and his mother Siriyádévi, appointed Perumáḍi Nambi, grandson of Śrí Rangabhaṭlu, of the blessed Kásyapa *gótra*, resident of the village Śrí Suka which is the support of the world, and who is the worshipper of the lotus feet of Tiruvengaḍa nátha, to perform the worship and gave for worship to the deity 13 *túms* of land as measured with a pole of 22 cubits;

For âmṛitapaḍi (sacred food)	14 *túms.*
For all kinds of decorations in Kákanampáḍu, 1 puṭṭi and	10 *túms.*
In Guḍipáḍu	3 *túms.*
In Rávulakola	3 *túms.*

For kariyamadu (food with vegetables) and flowers two gardens.

For the rice (to be distributed) among the travellers of different countries and for sandal to the God—a piece of land given by Masikáṭṭu Toḍuvu Prolé.

For (keeping) the light—a big plate (ಪಂಚಲೋಹ) given by Námana Appana.

A gong given by Malluka Kámana.

A bell used at time of offering incense and horns (éka sankalu) and for the abhishékam (anointing of the God) with milk—13 cows given by the royal family (racháváru).

[1] or Káḍuveṭṭu.

The following are the *vrittis* (shares) to Brahmans: — (Here follows a long list).

[Three imprecatory verses.]

Fifth side.

. . . . whoever causes obstacles to this charity will incur the sin of killing a tawny cow on the Ganges.

First side.

1. శ్రీ లక్ష్మీనారాయణా యన
2. మః సామా న్యోయం ధర్మ
3. సేతుంనృపాణం కాలేకాలే
4. పాలనీయోభవద్భి సర్వా
5. నేతాన్భావినః పార్థివేంద్రాన్ భూ
6. యోభూయో యాచతేరా
7. మచంద్ర ॥ స్వస్తి శ్రీ శుభజాతక
8. శకవరుషంబులు ౧౦౯ం య
9. సునేంటి విభవసంవత్సర వైశాఖ శు
10. ద్ధ ౪ గురువారము స్వస్తి అనేక మ
11. హీమండల రాజాధిరాజ ప
12. రమేశ్వర పరమవంశోద్భవ పల్లవ
13. కులతిలక భారద్వాజ గోత్ర
14. లలితార్ద్ధచంద్రధర (ఖట్వా)ంగధ్వజక
15. రువాయు పఱపోషణ వ్రిషభ

Second side.

1. లాంచ్ఛన వెంగెడనాథ కాంచ్చిపుర
2. వరాధీశ్వర కామకోట్యంబికా
3. లబ్ధ వరప్రసాద నోడువడి సాహా
4. సాజ్ఞ నిజసేవకాభరణ బంధు
5. జనాశ్రయ జగదగోపాల జలదంకర్ప్ర

6. ర:కుమారకంద్దప్ప త్యాగసముద్ర
7. శ్రీ పర్వత పూర్వాదిగుహాగ సప్తశతా
8. గ్రహార ప్రతిష్ఠిత అనేక రిపునిపతి
9. మణిమకుట ఘటితచరణారవింద
10. సుందర భూర్లోక చాతుర్వర్ణాశ్రా
11. య ధర్మరక్షణ శ్రీమన్మకంటికా
12. డువెటివంశావతారులైన శ్రీ మన్మహా
13. మండలేశ్వర ఇనుమడిదేవ మహారాజులు
14. తమతండ్రి భీమరాజు తమతల్లి శిరియాదే
15. వికి పుణ్యముగాను చెన్న కేశవపెరుమా
16. లు తిరుప్రతిష్ట తిరుమూట్టము కళ్యాం
17. శ నివ్యాహము శేసి ॥ జయంత్తి జగదా
18. ధార శ్రీశుకగ్రామవాసినాం తిరు
19. వెంగడనాథస్య పాదపంకజా (దారకం)
20. కాశ్యపగోత్రం శ్రీరంగభట్ల మనుమండు
21. పెరుమాడినంబిని తిరువారాధన శేయం
22. బెట్టిదేవరకు అచ్చ్యుతభోగమునకు బే
23. ను ఇరువైరెండు మూరలకొలను న ౧౩ అము
24. దుపడికిన ౧౮ అంగరంగభోగానకు కంక
25. నముపాటను ఖ ౧ న ౧౦ గుడిపాటను న 3 రా
26. వులకొలననున 3 కరియమునకూను పూ
27. వుఁకును[1]తోటలు ఎ। జరగు ఉభయనా
28. నాదేశియేవి అముపడిసాతుపళ్లకు మ
29. సికట్టు తొడువుప్రోలె ఇచ్చిన పెంటియ
30. దీపానకు నామనప్పన మాడపల్లిరము
31. మల్లికకామన ఇచ్చినది జేఘంటరాచ
32. వారి ఇవి ధూపఘంట యేకసంకులు
33. దివ్యదారకును గోవులు ౧౩

[1] పు for ఫు.

Third side.

1. శ్రీ బ్రాహ్మణవిత్తులు ఆపస్తంభయజు
2. సాఖ గౌతమగోత్రం బొల్లెమంచన
3. గారిన ౪ భట్టెనపెద్దిన ౬ బైయ్యెన
4. పెద్దిన ౩ నామన అప్పనన ౭ ప్రోవెమాల
5. చెన ౬ బట్టెన అప్పనన ౩ ౪ంగప్రోలేపు
6. ట్టిసాళువన ౩ ॥ పిన్నెన ౧ కాశ్యపగో
7. త్రం మాశెపెద్ది నూహారితగోత్రం గరగన
8. పెద్దిన ౧ కౌండింధగోత్ర మారపెద్దిన ౧ ॥ పై
9. సెన మారపెద్దిన ॥ శ్రీవత్సగోత్రం బయ్యనమం
10. చిన ౧ కౌశికగోత్రం మార్త్తండ మంచిగా .
11. . కేశిపెద్దిన ౬ వెంన్నెమంచెన ౪ చెంనిన
12. న ౩ గోవిందపిన్నిన ౩ ప్రోలె అప్పనన ౩
13. ఆంగిరస భారద్వాజగోత్రం విప్ర అ
14. ప్పనన ౬ బైయ్యన పెద్దిన ౪ కాశిక
15. గోత్రం మైలార అప్పనన ౪ నందిపెద్ది
16. న ౩ జన్నె అప్పనన ౩ ఆదిత్యమంచేన ౩
17. కౌండిందగోత్రం ప్రోలెపెద్దిన ౪ పోచె పె
18. ద్దిన ౪ ఆదిత్య అప్పనన ౨ శ్రీధర మంచిన. ౨
19. గౌతమగోత్రం పోతిపెద్దిన ౩ నారాణ పె

Fourth side.

1. దిన ౩ । భారద్వాజగోత్రం మాధవపెద్ది
2. ౪ అభిత అప్పనన ౩ శ్రీవత్సగోత్రంపెరు
3. మాడి పెదిన ౪ శౌవున కగోత్రం కేశ్వికె
4. చెన ౩ హారితగోత్రంబోయన పెద్దిన ౨ ॥
5. భారద్వాజగోత్ర బ్రమనపెద్దిన ౪ ।
6. కేశిక పెద్దిన ౨ పెరుమాడి అప్పనన ౩ ॥

7. . . ఎజశాఖ ఆత్రియగోత్ర బాచెనపె
8. దిన ఒ త్రిపురేమాచిన ౫ పాలెకూచిన ౫
9. పినబాచన అప్పన ౮ ॥ కాశ్యపగోత్రం
10. పోచన అప్పనన ౮ పాలెమంచిన ఒ ॥ కొ
11. న్తున పెదిన ఒ భారద్వాజగోత్రం సూర
12. అప్పనన ఒ ఆపస్తంబశాఖ కొండింద
13. గోత్ర పటుపోత ఉపాధ్యలున ఒ శివ
14. అప్పన ఒ మల్లిమంచిన ఒ మాచికూ
15. చిన ఒ భారద్వాజగోత్రం గంగిపెదిన 3
16. శ్రీవత్సగోత్రం దోనె అప్పనన ౧ ॥ ఆత్రియగో
17. త్రం మారపెదిన ౮ భారద్వాజగోత్రం వేమ
18. నపెదిన ఒ వైజనాథండున ౧ ॥ మా రేమం
19. చ్చిన 3 కొండిందగోత్రం కొంమనమంచెన ౧ ।
20. దోనపెదిని తంములునున 3 ॥ దాసికూచ .
21. న ౧ ॥ దామిపెదిన 3 అల్లాడపెదిన ౧ మా
22. ధవగాపాటుండున ౧ ॥ తులసినల్ల మం
23. చన ౧ ॥ కాశికగోత్రం తూతకిమల్లిన 3
24. మ్రుగున పక ఒ ॥ కొమ్మన అప్పనన ౧౫ ॥ బై
25. యనపెదిన ఒ నాగులవనము జనార్ద
26. న్నదేవరున ౬ శ్రీవత్సగోత్రం వాసుదేవ
27. పినిన ౮ భారద్వాజగోత్ర నాగదేవ పెదిన 3
28. స్వదత్తాం ద్విసణం పుణ్యం పూర్వదత్తాను పాల
29. నం పూర్వదత్తాపహారేణస్వ(ద)త్తంనిష్పలంభవేతు
30. దానాత్పాలనాశ్చేవ దానాశ్చే వోపపా
31. లనాతు దానాస్వర్గ మాప్నోతి పాలనాత్పర
32. మంపదం ॥ స్వదత్తం పరదత్తం వా యోహరే
33. తివసుంధరా షష్టివ్వర్షస హస్రాణి విష్టాయాం
34. జాయతేక్రిమిం॥

Fifth side.

* * * *
* * * *
* * * *

1. శ్రీదమఁము
2. నకు యెవరుని
3. ఘ్నము చెసినా
4. ను గంగకలు
5. తను కవిలం
6. బొడినినవా
7. డు

Kanigiri (25).

[Nalajanampádu. Sanskrit and Telugu in ancient character. To north-east of village.]

Translation.

Hail! Śrí Bodirájulu who meditated at the feet of the blessed Arhata the great Bhattáraka, who (Bodirája) was a great devotee of Śiva, and who was supreme lord. Among them Bá (Bo?) diráju, son of Paḷeyaru, gave land sowable with 3 *puṭṭis* of seed . . . . to me named Paḷayári. Whoever maintains this will obtain the merit of performing several Aśvamédhas. Whoever obstructs it will incur the sin of killing at Śrí Parvata. (This is) written by Pallaváchá(rya), son of Vá . . . dálu.

Note.—The transcription was done by Mr. V. Venkayya. Who Bodirája was is not apparent.

(To face page 676.)

KANIGIRI NO. 25.

First side.

1. స్వస్తి శ్ర-
2. గత్వద్ హైతా[మ్ప]-
3. రమభట్టారకస్తమా
4. దానుధ్యాతపరమమా
5. హేశ్వర పరమేశ్వర ప-
6. క్షవాదిత్య శ్రీబెాడి-
7. రాజుల అన్ను ప్ర్తె-
8. యరికోడుక భాడి [రా]
9. [జె] న్వాన్ట్ట రాజ . .
10. బు మూన్ట్ట వుట్టు అల్లి
11. పట్టు శ్రేత్రంబును ప . .
12. సి పళయారి
13. యనబునాకు ఇచ్చి[రి*]
14. దీని రక్షిఇచ్చినవాని .
15. అడుగడుగ-
16. శ్వమేధంబున
17. ఫలంబగు
18. దీ [ని] డచ్చిన-
19. వానికి చకలు
20. శ్రీ పర్వ్తంబు
21. డచ్చిన పాపం-
22. బగు [॥*] వ .
23. డాళ్ళు కొడుకు
24. పల్లవాచా-
25. [జ్య] స్య[1] లికి
26. [తం] [॥*]

[1] Read య్య్-స్యలికి

Kanigiri (26).

[Nallagandla. Telugu. On figure of Vináyaka under tank bund. Illegible.]

Kanigiri (27).

[Nandanavanam. Telugu. On image in Mallikárjuna temple. Velagonda hills. The last four lines are in a character unknown to us.]

Translation.

In the place where Rámasvámi released Gautama's wife from her curse while he marched against Lanka, the deities Maléśvara (? or Amaréśvara) and Umáranga (? or Mahálinga) were set up . . .

1. రామస్వా
2. మి లంకకు
3. పాయే
4. టప్పుడు
5. గౌతమి
6. మ ఆ [త్యం] సె
7. సినక్షళం (య or) అ
8. మలే (or రే) శ్వర
9. ప్రతిష్ట
10. వుమారం (or ళం) గ
11. ప్రతిష్ట.
12.
13.
14. 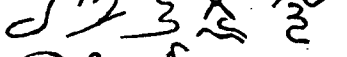
15. 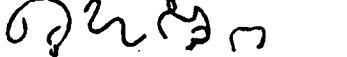

(To face page 678.)

KANIGIRI NO. 27.

KANIGIRI NOS. 27, 29 & 30.

(To face page 678.)

KANIGIRI (28). (A.D. 1785–86.)

[Nandanavanam. Telugu. In village. On doorway of Ánjanéya temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the 10th of the bright fortnight of Mágha of the year Viśvávasu corresponding to the year 1708 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Sarasi . . Pantulu Váru set up . . in the temple of Hanumantaráyalu. The temple . .

1. స్వస్తి శ్రీ వి
2. జయా భ్యు
3. దయ శాలివా
4. హన శతవర్ష
5. బులు ౧౭౦౮ అగు నేం
6. టి విశ్వా:సు
7. నామ సంవ
8. త్సర మాఘ శు
9. ద్ధ ౧౦ లు శ్రీ హ
10. నుమంత్త రా
11. యిలు యిదేవ
12. స్థానం . . సరసి
13. . పంతులవా
14. రు చేయించ్చి
15. న ప్రతిష్ట . . చే
16. వాలయం

KANIGIRI (29).

[Nandanavanam. Telugu. On stone inside Mallikárjunasvámi temple in Velagonda hills. Nothing can be made of the inscription as it contains letters of a peculiar type unknown to us. The only words that can be made out are "Gautama Mahámuni" and "Avadhútasvámi".]

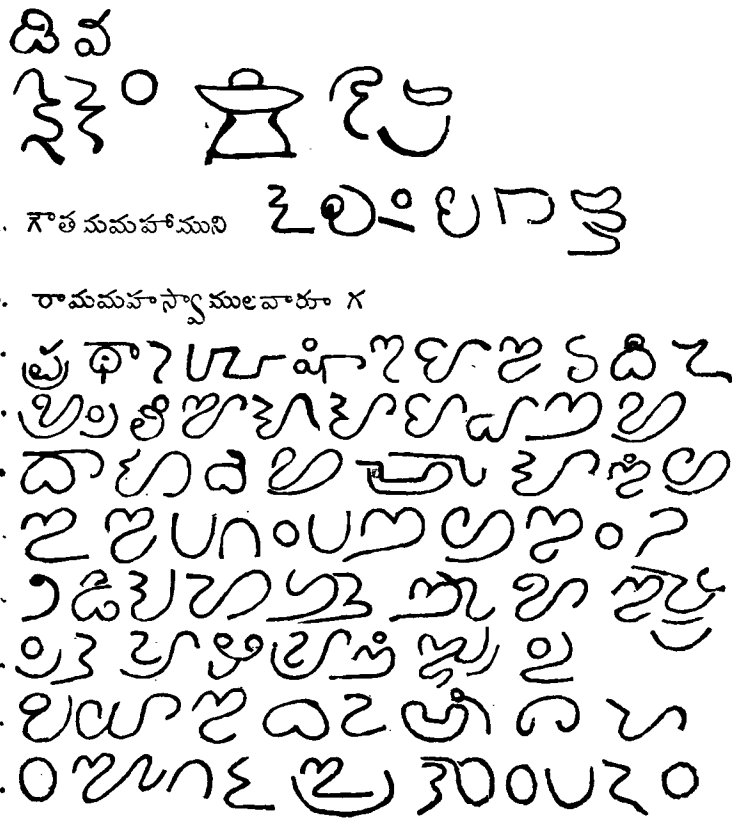

(To face page 680.)

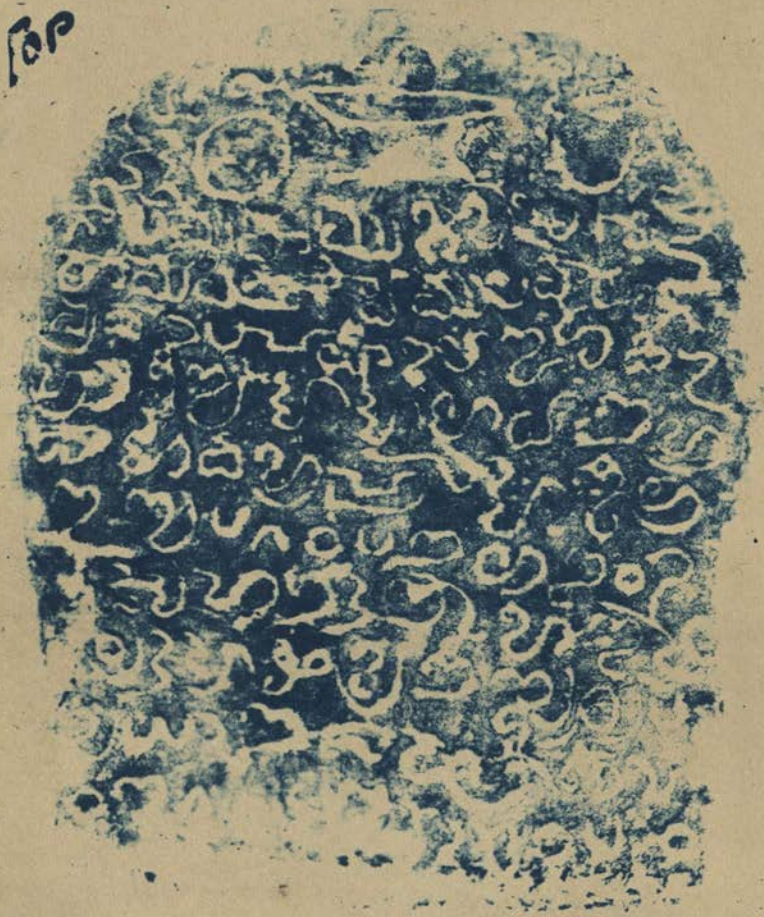

KANIGIRI NO. 29.

LIBRARY
ROYAL ASIATIC SOCIETY

(To face page 681.)

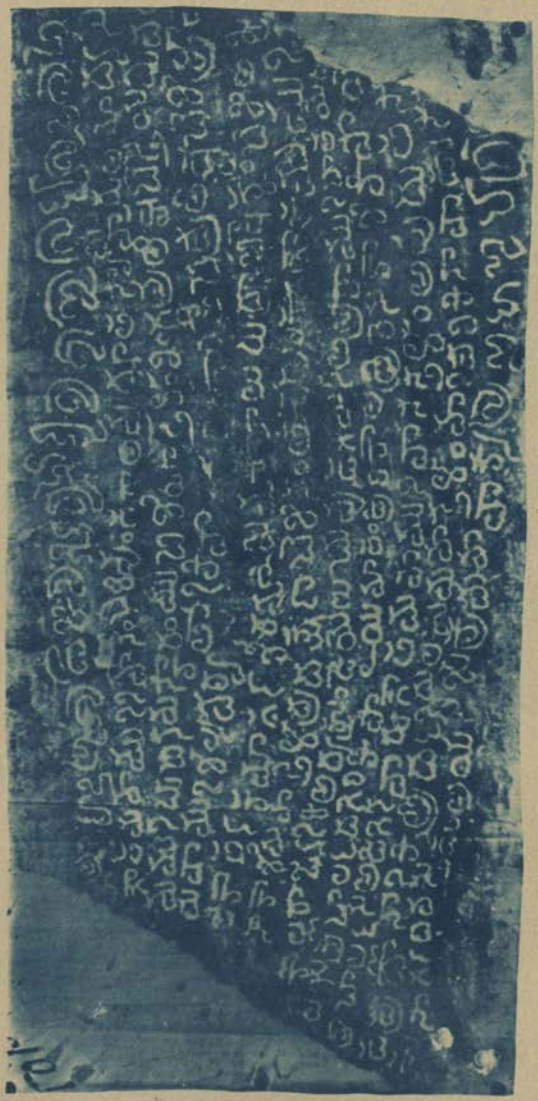

KANIGIRI NO. 30.

Kanigiri (30).

[Nandanavanam. Telugu. In small tank near Mallikárjunasvámi temple, Velagonda hills. The first and last lines contain letters of a type unknown to us. The inscription is incomplete and unintelligible in parts.]

Translation.

While the great sage Gautama was living (here ?), Avadhútasvámi (came from) Ayódhya, visited and made obeisance to us (and said): "If a *liṅgam* were established here . . . . ." The great sage Gautama went to Ṣalya Parvata (Śrí Ṣailam), brought a *linga*, and establishing it there (said that) if Rudrábhishékam were performed in the months of Ṣrávaṇa, (Áśvija), Kártika, Márgaṣira and Mágha and (if) a perpetual lamp were maintained, (one would have the merit of) having made a *pradakshanam* (walking round to the right) in the holy place Benares . . . to Lanka. While . . . was superintending and ruling the . . . (?) a kingdom bringing in crores (of rupees) (?), . . . by his father Rámuni having gone to Śukráchárya asked him as follows:—'My father . . . to Benares?' (Thereupon) he said 'This is the abode of the great sage Gautama. Avadhútasvámi (said) that this is a sacred place meet for performing Tirthavidhis (duties at holy places) . . . (He) attained heaven (when this was done). The great word of Śukra.

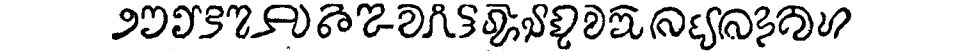

2. గౌతమమహాముని నిహసంకేశివుండగా అవుమాత స్వామి వారు అయోధ్యను

3. మమునిచూచి నమస్కారంముచిశి యీ స్తళం లింగ్గప్రతిష్ట చేస్తె యెమివం . . .

4. మహామని శల్యపర్వతానికి పొరులింగాని తెచి ప్రతిష్టచేశి శ్రావ . .

5. జకార్త్తక మాగశిరమాఖమాసాలు రుద్రాభిషేకర్ం చేశి అఖ (ండ) . .

6. నాకాశిమహాస్తళ ప్రదక్షిణచేశి నంతకులంకకు గౌతమ ముని .

7. కోట్లరాజ్యనికి అద్యక్షుండై యేలుచువుండగ వానితండ్రి రామునిచాతయేశె

8. ట శుక్రచాలదగిరికిపోయి మాతండ్రి లికాలత్రిరెను కాశి కిపోయె (శు)

9. క్రొచాలను అడిగినవారు గౌతమహామని వాసస్తళం అవుదూత సా(మివారు) . .

10. దప్రధానానికి త్రిథవిధులకు మహాస్తళంహని పలికినా వాడు స . . .

11. మసాగధివస్తుడు అయను శుక్రమహావాక్య

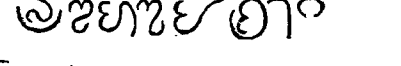

Kanigiri (31). (A.D. 1184–85?)

[Naramárella. Telugu. This stone is now at the Collector's bungalow at Nellore. It bears an armed god or hero and smaller figures, etc. A photograph appears opposite. The inscription is not fully legible.]

Translation.

During the illustrious Śaka year 1106 the master (éliki) of Sankináyaka (gave ?) 50, (?) . . . . (Ba) lakámaḍu the lord of Mannálavádu . . . . Sátula

(To face page 682.)

KANIGIRI NO. 31.

Samróju and Próléju (gave) at Gurrálachénu 2,000 *paṭṭus* of land; Dukiróju (gave) six *maḍis*.

(*Another portion.*)

Balakámaḍu

Nam Prólóju field Na (*túm*) 3.

and at Naḍalóddu one *paṭṭu* of dry land.

NOTE.—The name of this Balakámaḍu does not seem to appear elsewhere.

1. శ్రీ శక వషంబులు ౧౧౦౬ (అనునేండు)
2. సంకినాయ కుని ఏలికి ౫౦ యూ(దల . . ఐ)
3. లకామడు మన్నాలవాడి పతిము (ద్దనల).
4. కర్-సాతు లసంరోజు పో)లేజం (గుట్టాలచే)
5. లు బట్టుపొలము ౨౦౦౦ దు[కిరో]
6. జూనుం యాఁ[మండులాను.]

(*Another portion.*)

1. బలకా
2. మడునం
3. పో)లోజూ
4. చేను 3 న
5. నడలోద్దు
6. నం భూమి
7. ట్ట పట్లు
8. చే ను.
9. ను.

Kanigiri (32).

[Pándavanágalavaram. Telugu. On tank bund.]

Translation.

The perpetual devotion of Koṭiseṭṭi, son of Vákicherla Víriseṭṭi, on Wednesday the 10th of Jyéstha of the year Sarvadhári.

1. సర్వధారి సంవ్స
2. త్సర జేష్ఠ ఐ ంం భు
3. వాంకిచర్ల వీరి శెట్టి కొమారుడు
4. కోటి శెట్టి నిత్య శేవ.

Kanigiri (33). (A.D. 1526–27 ?)

[Pedda Alavalapád. Telugu. From a rock in the bed of the river.]

Translation.

May there be prosperity ! Hail ! The charitable edict presented by Rápúri Rághava Reḍḍigáru, who has the *birudas* :—Jaganobha Gaṇḍa,[1] Sangráma Dhannajaya,[2] Hemádridánachintámani,[3] Paṭṭulalátaráya,[4] and Basuvasankara,[5] on the holy occasion of a lunar eclipse, on Thursday the 15th of the bright fortnight of Pushya of the illustrious Śaka year 1448, for the religious merit of his father Basava Reḍḍi and his mother Amalámbika, after making prostrations and salutations to Lingálakonḍa

* *Note.*—These birudas are of the Reḍḍi dynasty with which Rághava Reḍḍi may have been connected.

---

[1] The sole hero of the world.

[2] An Arjuna in battle.

[3] The philosopher's stone of the gifts prescribed by Hémádri (?)

[4] The king whose forehead is adorned with a mark.

[5] Proper name.

Sómeśvara and Bagádi Ganga. We have presented (the village of) Gangapaṭnam, situated in Kanagiri-Pólacherla-Musumḍúru *śima* which was given for our chiefdom by Konḍa Marusayyangáru for (performing) the sixteen kinds of service to Someśvara and Bagádi Ganga. Therefore whoever acts in violation of this charity will incur the sin of killing a cow and a Brahman near the Ganges.

1. శుభమస్తు । స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబులు గరరర అగు
2. నేంటి పుష్యశుద్ధ ౧౫ గురువారమున్ను సోమగహ
3. ణమున్ను అశ్లేష పుణ్యకాలం అందును జగనై[1]
4. బ్బగండ్డ సంగ్రామధనుంజయ । హేమాద్రిదాన
5. చింతామణి వట్టులలాట రాయబసువ శ
6. ంకర బిరుదాంకుండు అశ్లేష రాపురి రాఘువ రెడ్డింగారు తమ
7. తండ్రి బస్వరెడ్డింగారికిన్ని తమతల్లిఅమలాంబికకున్ను పుణ్యమ
8. ఘునట్టుగాను లింగ్గాలకొండ సోమేశ్వరునికిన్ని బగాది గంగ్గకున్ను
9. సాష్టాంగ్గమున్ను దణ్ణముపెట్టి సమర్పించ్చిన ధర్మశాసనంము
10. కు కొండ మర్యయ్యగారు మానాయంకరానకరిచ్చిన కనగిరిపోల
11. చెర్ల ముసుడూసీమలో గంగ్గవట్నం సోమేశ్వరునికిన్ని బగాది గ
12. ంగ్గకున్ను సోడసోపచారాలకున్ను సమర్పిశ్తిమి గాన ఇధర్మను ఎ
13. వ్వరు తప్పినాను గంగకత్త గోవును బ్రాంహ్మణి చంపిన పాపాన పో
14. వుదారు.

[1] Read నొబ్బ.

KANIGIRI (34). (A.D. 1409-10.)

[Perugupalli. Telugu. In front of temple on Ranganáyakula hill.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday the 10th of the dark fortnight of Vaiśákha of the year Viródhi, corresponding to the year 1331 of the illustrious, auspicious and prosperous Śaka era, Vammanendu Vennapum Gáru . . . . . for the religious merit of Jannapa Náyadu . . . . having set up Śrí Kantha Rámésvaradéva of Srí Pálétikonda . . . . presented field . . . . for the deity in perpetuity to last as long as the sun and moon endure . . . Murári Náyani Chennama Náyanimgáru having set up this deity presented him with three *gorrus* of land as a sacred charity. He gave it in perpetuity to last as long as the sun and moon endure. May it cause great prosperity!

1. స్వస్తిశ్రీ శుభకాబ్యుదయ శకవరు
2. షంబులు ౧౩౩౧ అగు నేంటివిరో
3. ధిసంవత్సర వైశాళ బ ౧౦ గురువా
4. రాన జన్నపనాయనిక్ బుణ్యంగానువస్తునెం
5. దు వెన్నపుంగారు యీ . . . నెపత్తాముదు
6. పాలేటికొండ శ్రీ కంతరామేశ్వరదేవర ప్రతిష్ట సేయించి
7. దేవరకుడిపు . ందుపోల . . . . . జయ
8. దేవరకుండు చందార్క స్థాయి . . . మురారి
9. నాళని చెన్నమనాయనింగారు ఇ దేవరనుప్రతిష్ట
10. చెఱించి యీదేవకు తిరుపతిదరుమం కు(మూ)డు గొ
11. ల సమపిఁచిరి అచందార్క సఱితంగాను ఇచ్చిరి
12. మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయు.

KANIGIRI (35).

[Pólavaram. Telugu. In field to south.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday the 15th of the bright fortnight of Mágha of the . . . corresponding to the year . . 6 of the illustrious, victorious, and prosperous Śaka era, on the occasion of a lunar eclipse . . .

Second side.

In the field lying to the north of the village *mandapa* for the religious merit of his father Gópináyaningáru he caused a well to be dug, had a water-shed and a temple erected and planted a mango tope, a palmyra tope and a tope of trees yielding all kinds of fruits . . . .

Third side.

. . . . will incur the sin of killing a cow on the Ganges. May it cause great prosperity!

1. శ్వస్తి శ్రీ విజయా
2. బ్యుదయ శకవ
3. రుషంబులు . . . ర
4. అను నేంటి సం
5. వత్సరం మాఘ శు
6. ంఱ ను సోమగ్రహణ
7. కాలమందు . . .
8. . . . . .
9. సము . . .
10. . . . . సా
11. హా . . . . . .
12. యకు . . . . .

13. జ . . . ససి
14. మిమా . . .
15. పు . . . క్రిస
16. య . . . .
17. . రు య . . .
18. . . . . .
19. ద . . . .
20. ండు . . . యవిశన
21. . త . ను . . .
22. యుం . . .
23. నుచు . . . .

Second side.

1. గాామ మండ (ప)
2. వుత్తరపు పో
3. లానను తమ
4. తండ్రి గొపినా
5. యినింగారికిం
6. బుణ్యముగా
7. ను నుము ద్రవ్వి
8. ంచి చలిమెడీశు
9. నిధస్థ్యం గుడిం
10. ని పెట్టించి మా
11. మిడి తోపును
12. ను తాటివనము
13. న్ను నానావిధఫల
14. . పాలు పుట్టి . .
15. తులం . . . .
16. . . . . .

17. . . . .
18. . . . .
19. . . . .
20. . . లులెక్క-
21. . . తలపు
22. . . . .
23 . . . .
24. ను . నుదను
25. దన యొబైయా
26. రు యిచ్చేది.

Third side.

(1) చ్చినాను గంగ్గ కలు
(2) త గోవుంజంపిన పా
(3) పానం బోవు వారు
(4) మంగళ మ
(5) హ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
(6) శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

Kanigiri (36). (A.D. ?)

[Punugódu. Telugu. From stone in front of Siddhéśvaraswámi temple.]

Translation.

Hail! On Friday the 1st of the bright fortnight Śrávaṇa of the year Raudri, corresponding to the Śrí Śaka year 1755834581[1] Vipalam Véja Annapagáru of the family of Malipúṇḍi Aibulayyangáru caused to be

[1] The meaning of the date-figures is not understood.

made a thousand *lingas*, consecrated them, and caused to be built a temple. He performed the marriage of Víra-jiyya, son of Tammallu Mádasivalu; and purchased and presented a field of 10 *Singam* [1] *túms* to the deity. Whoever fails in this will incur the sin of killing a cow near the Ganges. May there be great prosperity!

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరు
2. షంబులు ంటఒ
3. ఒంబరఒంం ఆ
4. ఘనేంటి రవుద్రి న
5. ంవత్సర శ్రావణ శు
6. ద్ధ ం శు । మలిపూం
7. డి బిబుళయ్యంగా
8. రి విపళంవేజ అంన్న
9. పంగారు వేలింగా
10. ల చేయించ్చి ప్రతిష్ట
11. చేశి గుడిగట్టించి
12. తంమళ్ల మాదశి
13. వులు కొడుకు వీర
14. ళయ్యను పెండ్లి చె
15. శను దేవరకు సిం
16. గం పందుము చేను
17. కొని పెటెను యిం
18. దుకు యెవరు తప్పి
19. నాను గంగకరత గో
20. వుం జంపిన పాపా
21. నం బోదురు మంగ
22. ళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ

[1] Singam is apparently the same as Singampádu. The *putti* of that village was probably a standard measure.

KANIGIRI (37).

[Rállapalli. Telugu. On a rock to south-east.]

TRANSLATION.

On the full moon day of Mágha of the year Vijaya, Channamanédu son of Bíjam Channamanédu gave as a *mányam* to Kása Kondá Battudu a field of one *túm* at the southern extremity of Gollakunta in the village of Dúku Nágacheruvupalli for the goddess Gangá.

Whoever violates this (charity) will incur the sin of killing a cow and a Brahman near the Ganges.

1. విజయ సమచ్చర మాఘు శు
2. పవ్ననమీలు బీజం చన్నమ
3. నేని కుమారుడు చన్నమనేడు
4. దూకు నాగవచెరు ఉపల్లిగామాన
5. గంగాదేవికి గొల్లకుంట దక్షణం
6. కోంన్మన కాశకొండాయిత్తి
7. నికి తూమెడు చేను మానెం ఇ
8. చ్చితిమి ఇందుకు యవరు తప్పినా
9. గంగ కత్తగో
10. బ్రాంహ్మని చంపిన పా
11. పాన సోదుగ.

KANIGIRI (38). (A.D. 1517–18?)

[Sákhavaram. Telugu. From stone in a field.]

TRANSLATION.

This is the edict issued by Kondamarasayya, after making salutation in favour of the deity Harimskanda-sómésvara[1] of Chunddi, on the 11th day of the dark fort-night of Kártika of the year Īsvara. We have presented

[1] "Chundi Harimskandasómésvara" is probably a misreading for Chundi-puram Skanda Sómésvara = Skanda Sómésvara of the town of Chundi.

to this deity a wet land measuring 120 *gorrus* under the tank of Chávatalampúru [1] and a dry land of . . *gorrus* to last as long as the sun and moon exist. Whoever obstructs this charity will incur the sin of killing a Brahman and a cow on the banks of the Ganges. Śri!

1. యిశ్వరసంవత్సర కార్తికబం౧లు చుండ్డి హరిం సర్‌ంద
సోమే

2. శ్వరు దెవునికి కొండమరసయ్యంగ్గారు దండం వేటి యిచ్చి

3. న ధమ్‌శాసనం . . చావతలంపూరు చేరువుకింద్దను వరి

4. మడిగొ ౧౫౦ న్జే(వేలి)చేను యే(. . గొలు‌న్నూ దేవు
నికి అ

5. ర్పితము ఆచెందార్‌ర్‌స్తాయిగాను ఇస్తిమి యుత్తే

6. వాన్ను యెవరు తప్పినా గంగ్గ (కఱుత) బార్‌హ్మణునిగో

7. . వును జంప్పిన పాపానపోవువారు శ్రీ.

Kanigiri (39).

[Tállúru. Telugu. Opposite Channakéśava temple.]

Translation.

Salutation be to the illustrious Rámánuja! On Thursday the 1st of the bright fortnight of Chaitra of the year Vikrama, on the auspicious occasion of the consecration of Śrí Kéśavanátha of Tálúru, the following lands were given by Akáchi Maldéva Rájungáru, 2 *puṭṭis* of dry land, ½ *a chatu paḍi* (?) of wet land, and 3 *kuntas* of garden land. Whosoever transgresses this endowment will incur the sin of killing a cow on the Ganges . . . . . will incur the sin of killing a Brahman . . May it cause great prosperity.!

1. శ్రీమతేరామానుజాయనమః విక్ర

2. మ సంవత్సర చైత్ర శు ౧ ఆ, తాళూ

[1] Chávatalampa is apparently the old name of Sákhavaram.

3. రి శ్రీకేశ్వనాధనికి ప్రతిష్ట పుణ్య
4. ఫలమపుడు అకాచి మల్దవరా
5. జంగారువెట్టిన క్షేత్రం వెలిపాలం
6. ఖ ఆ నీరునేల అద్ధ చతు పడి
7. తోంట మూండు గుంటలు యాప
8. ద్ధతి ఎవండు దోసినాను గంగక
9. ష్ట గంగి గోవుంజంపిన పాపా
10. నం బోయినాండు శ్రీ .
11. . . బ్రాహ్మనిం జంపిన బా
12. పానం బోయినాం
13. డు . . . . మంగళం మహా శ్రీ శ్రీ

KANIGIRI (40)

[Uppalapádu. Canarese. On fallen stone near ruined fort to the south. The transcription was done by Mr. V. Venkayya.]

TRANSLATION.

1, 2 and 3. Śríman Mahárájádhirája-Rájaparamésvara Śrí Vírapratápa Dévaráya Maháraya's minister Chámа . . . damanagu . . .

4 and 5. Savaráju . . . . . a great devotee of Śiva . . . .

6. A man of great fame . . . . . in all worlds.

7. believer in Śiva . . . . . .

8. . . . eighteen times . . . . . .

9. Throne . . . . . eighteen times.

14. . . . was given . . . . . .

15. . . . . .

16. in the kingdom of Kamma[nádu?] . . . . their . . . . look to

17. if not this the rája . . . the (Ṣunkaḍa) fee . . . .

18. . . . my . . . . . .

19. . . . for begging purposes . . . . fail to obey

20. Dévaráyamahárâyaru's feet (order?) . . . . .

21. . . . . five (sins) . . . . . Dévaráya Mahárâyaru's order . . . . . the edict was executed.

22. May there be prosperity!

1. . . . . శ్రీ మన్మ హారా

2. జాధిరాజరాజ పరమేస్వర శ్రీవీరప్రతాప దేవ [రా యమ]

3. హారాయ . . . . మంత్రి చామ . . . దమ నగు . . . .

4. నపరాజు . . . . వరదాస [ద] మే [మ] స్థిన సుద్ధ సిమా

5. చారకంపన్నరమప్ప . మ . . . . తింహాణ

6. సుశాల [కీర్తి] నపన్నరప్పప . . . . సమస్త లోక

7. సివాకమపారాయరు . . . స్థియగళుహారు

8. . నహదినెంటు నమయదస . . . ళ . . బదెదసి-

9. cహాసనమ . మానాలుస . . . . హది నెంటునమయద

10. . . . . .

11. . . . . .

12. . . . . .

13. . . . . .

14. . . త[ళ] వార . . . . ముడియ బిట్టుకొట్టి
నాపు . . .

15. నయగు . యి . . రుపంచాళ[స] . బ్విఁమాన
లవరు

16. ఖండ్డపనూన [క] మ్మ రాజ్యదొళగె తఁమ . . .
నోడి కొంబరు

17. యిదు అల్ల వెందు అరుసు [ఆ] డిదరి[సు]ం[క]త·ళ వా
రగ [వు]

18. ణ్డునాయఁకర్ వాడిలవనానో[వ]ను సం[హా]జ - సం
కకద[చ్చ]మా-

19. డినవను ఆదుద . నతాతం[మ్మ]భిక్షెబిట్టిదెవరా-యమ

20. హారాయర పాదకుతప్పిదవర [కా]యడిచ్చి-యసంస

21. . . . . వోం అయిదు పాకన్నిదేవరాయ మహా
రాయరు అను

22. . . . . తి . నసాసనము మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

Kanigiri (41).

[Válicherla. Telugu. On steps of temple of Íśvara in the fort. The stone being broken and rough, this is illegible.]

1. .

2. .

3. . మి

4. న్న వద్ద
5. జము
6. శ్వరభు
7. స్వస్తి శ్రీ తి
8. పురాంతవ
9. . . అగన్న
10. స్టెట్టికి ఆగ .
11. . మం . చి
12. . . . లి అ.
13. . ర . వామ
14. . బరపం
15. ధరు
16. . . . తిమ
17. సంతిః
18. . . గ్రామ
19. ం పో . . సి
20. నేః వ
21. . మ్య . . లష్ఠ
22. వదిస . .
23. సిచుమిచు . .
24. స్తిమి . .
25. ము . . .
26 . .

KAVALI (1). (A.D. 1642-43.)

[Ánemaḍugu. Telugu. This inscription was conveyed a few years ago from Ánemaḍugu to the Collector's Cutcherry, Nellore, where it now lies.]

TRANSLATION.

(Adoration to) Śrí Ráma! Hail! On Wednesday, the 2nd day of the bright fortnight of Phálguna in the year Chitrabhánu, corresponding to the year 1564 of the illustrious, victorious, and prosperous Śáliváhana Śaka era, the conditions of the charitable edict issued by Véjarla Narasaráju Gáru, son of Ayyaparáju Gáru and grandson of Kasuva Ráju Gáru, descendant of the *Gótra* of Vasiṣṭha, follower of the Ápastambha *sútra*, and student of the Yajuśśákhá (are as follows):—

We shall continue the grant of *méras* (grain fees) attached to the tank of Ánemaḍugu given us as *amaram* (land held on service tenure) in the *śíma* (division) of Kandukúru . . . . For every *puṭṭi*[1] of dry crop, one *kuncham* (8 measures) as *méras* and also an entire *inám* of 40 *gorrus*[2] of wet land under the tank. . . . . (Illegible).

NOTE.—See also under KR. 80.

1. శ్రీరామా
2. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుద
3. య శాలివాహన శక

[1] 1 puṭṭi = 20 túms or 80 kunchams.

[2] 1 gorru = generally 3·16 acres or 50 kuṇṭas.

4. వరుమంబులు గఱ్ఱర
5. అగు నెంటి చిత్రభాను
6. నామసంవత్సర పూ
7. ల్గుణ శుద్ధ బు యజు
8. శాఖాధ్యాయులుంన్ను
9. ఆపస్తంభ సూత్రులున్ను
10. వశిష్ట గోత్రోద్భవులు
11. న్ను విన కసువరాజు
12. ంగారి పౌత్రులున్ను అయ్య
13. వ రాజు గారి పుత్రులుం
14. న్ను విన వేజర్ల నరసరా
15. జు గారు వేయించిన
16. ధర్మశాసన క్రమమెట్లు
17. ంన్నను కందుకూరు శీమ
18. లోను మాకు అమరం
19. నడిచె ఆ నెమడుగు గ్రా
20. మానచెర్వుకు నడు
21. చెడినైన మేరస్వాస్థ్యం
22. మును నడపెడు వారం
23. ము . . .
24. . మెట్టకు వుట్టికి కుం
25. చ్చండి లెఖమేరలు
26. చెర్వుక్రింద మాన్యం
27. గ్రొరు[1] రం సవమాన్యం
28. యీమాన్యము . . . .

[1] Read గొర్రు.

Kavali (2).

[Ánemaḍugu. Telugu. In tank bed. Illegible].

Kavali (3). (A.D., 1124–25 ?)

[Boḍagudipáḍu. Telugu. West of village.]

. . . Śaka year 1046 . . . . to Mallikárjunadéva . . . . . fields . . . . . Mahéśvara Máyá Chendraya . . . . .

[Three imprecatory verses.]

Second side . . . . . to Śrí Malikárjunadéva . . . . . .

Translation.

1. సకవ్వరు సంబుగ ంంర్ట . . .
2. (గట్టియిలం . . . అత్రిక పె)
3. (ంళ్లయాలు శ్రీ . . ంవదొక)
4. . . . . .
5. (క్రమ . నెచ . య . . . శ్రీ)
6. . . . కామల్లికాజ్ఞ-నదేవర
7. కు శ్రీ . . . . . .
8. . . డిలగంగకల . .
9. . . . . .
10. క్షేత్ర . . . . .
11. ర . . తమహేశ్వర
12. మాయా చేంద్రయ . .
13. . . ॥ సామాన్యోయం ధర్మసేతు
14. ర్నృపాణా కాలేకాలేపాల నీ
15. యోభవద్భిః । సర్వా-నేతాన్భావి
16. నః పార్థి-వేంద్రా- భూయోభూ

17. యోయాచతే రామచంద్ర ॥ స్వదత్తాద్వి
18. గుణం పుణ్యం పరదత్తానుపా
19. లనం పరదత్తాపహరేణ స్వదత్తం
20. నిష్ఫలంభవేత్ ॥ స్వదత్తం
21. పరదత్తం వాయోహరేతివసుం
22. ధరా షష్టివర్ష సహ
23. స్రాణి విష్టాయాంజాయ
24. తేక్రిమి ॥

Second Side.

1. శ్రీ శ్రీ పచ్చవల్లి . . .
2. శ్రీ మల్లికార్జునదేవరకు
3. వ . . . . . పట్టి
4. సావత్తర్వ యెకా అక్షర అ
5. క్షుబస్వ . . మాగ . .
6. కర . . జ . సై
7. . ప్నతావేగి . .
8. త్యస్సనాండు
9. మల్లినాంధ . .
10. మ . ంచు మగ్రరాడపి
11. తో . . . . .
12. రామాపాయాదవ

Kavali (4).

[Bráhmanakráka. Telugu. On a pillar of a temple. This is an incomplete inscription and is partly illegible. It seems to record a charity to Chennakésava to last as long as the sun and the moon.]

1. స్వస్తి మనుక్రా .
2. లి ప్రిస్తి కొసాని

3. కడిపాలపాక
4. చంద్రారాధన శేషిన
5. దమ్మంకె చన్నకె . .

Kavali (5).

[Bráhmanakráka. Telugu. On a pillar of the same temple. This is also partially illegible.]

Translation.

We have constructed a temple in Bráhmanakráka attached to Jaladanki *Samatu* in the . . . *ṣima* to last as long as the sun and the moon.

1. . . సీమకు సంమతుజ
2. లదంకి బ్రాంహణకాకలో
3. నుడిని ఆచంద్రార్కము
4. గాను గట్టించడము
5. . . .
6. . . . .

Kavali (6).

[Bráhmanakráka. Telugu. From a pillar in the same temple.]

Translation.

I believe in Śrí Ravi Rámalingasvámi. I believe in the sun and the moon. I always believe (in them).

1. శ్రీరవి శ్రీకామలింగస్వా
2. మినిం నే నంమినాను
3. సూర్య చంద్రాదులు నం
4. మినాను నిత్యం నంమినాను

Kavali (7).

[Chinna Annalúru. Telugu. From mandapam of Kálabhairavudu temple.]

Translation.

Hail! On the 2nd of . . . . fortnight of Áshádha of the year Sádháraṇa, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year . . . . Śrímad Rájádhirája, Rájaparaméśvara, Śrí Víra Pratápa Śrí Víra . . . . . Those who fail to do . . . . . to this tank will incur the sin of killing cows and Brahmans . . . . .

1. (స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యు)
   దయ శాలివాహన శకవర్షంబులు
2. (. . . . సాధా) రణ సంవత్సర ఆషాఢ . . లు శ్రీ
3. (మహాజాధిరాజరాజ) పరమేశ్వర శ్రీ విరప్రతాపశ్రీవిర
4. . . . . మరళ . . .
5. . . . . శాసచెరు
6. . . . . .
7. . . . . . య
8. . . . . . మా
9. . . . . .
10. . . . నిమలో

11. . . . . నిపతి
12. . . . . యచో
13. . . న్ను అ . . . . నీకు యిం
14. . . . . స్త . . . లివి ప్రతి . ద్వా
15. . . . . ను దారబ . వనరుగాన సర్వ
16. . . . . మియూ చెవ్వంటనకు యెవరు తప్పి
17. . . . . బ్రాంహాన వధజేసిన పాపానం బో
18. . . . . తాను వధించినవారు.

Kavali (8). (A.D. 1188-89.)

[Chinnakráka. Telugu. On a large stone opposite small Śiva temple.]

Translation.

Hail! On the occasion of Uttaráyana Sankránti (winter solstice) in the (cyclic) year Kílaka, corresponding to 1110 of the illustrious Śaka era, Pról Désahi, son of Nalagarula Kápa Désahi belonging to the *Désangulu* sect of Vinuradaka (town ?) of Pákinádu, constructed a temple to Páti Śrí Mallikárjunadéva for the religious merit of Taláru Próli Náyaka and gave one *paṭṭu* of wet land to the east of the village and in rear of the tank, to provide for burnt offerings, (other) offerings, and worship to the deity. None should obstruct the charity of the deity. We have given to this temple a large censer, a small censer, a plate for burning camphor, two perpetual lamps, a bell, and a conch. We have given dry fields in the west (of the village) for the performance of worship at the three *sandhyás* (morning, noon and

evening). Tripurántaka Pandit should receive these; he, his sons, and grandsons should maintain the charity.

NOTE.—Náyaks with the prefix Talári or Taláru are mentioned in KV. 10 and R. 47 also, the dates ranging from circ. 1187–88 to circ. 1211–12. R. 72 probably refers to the same family and perhaps KR. 84 of 1294–95 also does so.

1. స్వస్తిశ్రీ నకవర్ణంబులు
2. ంగంగం నెంటి కీలక సంవత్స
3. రంబున ఉత్తరాయణ సంక్రాం
4. త్తిని పాకినాటిలోని వినుఱభ
5. కిదే సెంగులు నల్గఱుల కాపదేస
6. హిగొడుకుప్రోల్ దెనహితలాఱి ప్రా
7. లినాయకునికి దమాత్తముగాంగా
8. పాటి శ్రీమల్లిఖార్జున మహాదేవ
9. రకు గుడి ఎత్తించ్చి ఇదేవరకు హా
10. బలి అర్చనలకు యగారితూపున
11. చెఱ్ఱువెనక నీరిపాలము పట్టు
12. నేల ఇచితిమి దేవరకు అడ్డే
13. నియయంపగీయలమునుం జట్టము
14. నుం ధూపళుండ్లయు ధూపహతియు [1] దీ
15. పాతియు అఖండదీపములు రెం
16. డునుజయఘంటయు సంఘును ని
17. చ్చితిమి ద్రిసంధ్య పూజచె గలాగమం
18. లకు వెలిపాల పడమటి సే
19. నిచ్చితిమి దీనిజేకొని త్రిపురాంత్త
20. క పండితులు పుత్ర పవుత్ర ప్రిథ్థినడవ క
21. లవాండు.

[1] Read ధూపహతి.

KAVALI (9).

[Chinnakráka. Telugu. From rough stone gate-posts of temple of Gópálasvámi. Beginning and end wanting.]

TRANSLATION.

In accordance with the charitable deed executed to last as long as the sun and moon exist, one *paṭṭu* of dry land and 100 *paṭṭus* of wet land for lighting a lamp and for daily offering, 100 (*paṭṭus*) of wet paddy fields were given to Śrí Gópáladéva by Pótana Bóya and also one *paṭṭu* of dry and wet lands was given by Embanasaddelu Níle Bóyundu; one *paṭṭu* of wet land also——.

. . . ఆచం
1. ద్రా కఁముగానిచ్చి[నధ]
2. మఁశాసస్థాకిం పట్ట[1]
3. వెచ్చేను నూఱుపట్ట[1]
4. వరిచ్చేను దీపముప
5. డిహారము బట్ట[1] వరి
6. ైనునీరుపొలమునూఱు
7. శ్రీగోపాలదేవర
8. కు పోతనబోయు
9. ండుపట్ట[1] వెలి
10. ైను నీరుపొల
11. ము ఎంబన స
12. డ్డెలునీ (లె) బోయుం
13. డు పట్టనీకిచెనుంను . . .

[1] May be పట్టు or పట్టి.

Kavali (10). (A.D. 1187-88 ?)

[Chinnakráka. Telugu. From the same place.]

Translation.

Hail! On Monday, the 11th of the bright half of Śrávaṇa, corresponding to 1109 of the illustrious Śaka era, as the idol of Vénugópáladéva was being consecrated, Apápi Reḍḍi (gave) to the Nambi (Vaishnavite priest) one *puṭṭi*[1] of wet land, 14 *paṭṭus* of dry land for providing oblation, offering and worship to Vénugópáladéva so that religious merit might accrue to Dalári Dámi Náyukuḍu.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవర్షములు
2. ౧౧౦౯ నెంటి శ్రావణశుద్ధ
3. ఏకాదశియు సోమవార నం
4. దు వేణుగోపాలదేవరను
5. ప్రతిష్టించినందున్ను ఆ పా
6. పిరెడ్డి దలాజిదామినా
7. యుకుని దంస్కుగాంగవే
8. ణుగోపాలదేవర
9. కు హవిబలి అర్చ
10. నలకు నంబారి
11. వసమున నీరుపా
12. లము పుట్టి చె
13. ను.వెలిసె ఱర నా
14. ల్లు పట్టులాను.

* * * *

[1] See note 1 on page 697.

Kavali (11). (A.D. 1322-23 ?)

[Chinnakráka. Telugu. From the same place.]

Translation.

Hail! On Thursday, the 11th of the bright half of Áshádha, corresponding to 1244 of the illustrious Śaka era, Nallamdérvula Peda Kóṭi Reḍḍigáru constructed a temple to Śrí Gópáladéva for the religious merit of Śrí Mahámaṇḍalésvara Daśavarma Déva Mahárája, his brothers, and his father Timmadéva Mahárája . . . .

Note.—We have not been able to identify this Daśavarma.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవర్ష౦బు
2. లు ఒ౨౪౪ అగునెంటి
3 ఆషాఢశుద్ధ ఏకాద
4. శించరు వాసరో
5. అందు శ్రీమన్మహా మ
6. ండలేశ్వర దశవర్మ్మ
7. దేవమహారాజులు అ
8. న్న తంబులు మరి తండ్రి
9. తిన్న దేవమహారాజు
10. లకు దన్మ్మముగానల్లం
11. డెఱ్ఱులపెదకోటిరెడ్డి
12. గారండి శ్రీగోపాలదే
13. వరగుడి గట్టించ్చిన
14. . . . చేయుము.

Kavali (12).

[Chinnakráka. Telugu. From the same place. This is an incomplete inscription.]

Translation.

— Chámaya, son of Dasaráju, gave one *paṭṭu* of paddy field lying due east and cultivated by Dambódanmi

Bhaṭlu as a gift to last as long as the sun and the moon exist so that religious merit might accrue to his grandfather. If any obstruct this ——.

1. మున నా
2. చంద్రార్క-ము
3. గా దసరా
4. జుకొడుక్-ేచా
5. మయ డమ
6. తాతకు ద
7. మ్-వుగా స
8. రి తూ-ప్-న
9. డంబోదన్నిభ
10. ట్లవారి దున్నని
11. వరిచేనుప
12. ట్టి నెలలిచ్చె-
13. దీనికి నెవ్వరు
14. విఫలముదల . .

* * * *

KAVALI (13). (A.D. 1214–15 ?)

[Dúbagunṭa. Telugu. To south near the Poliméra stream.]

TRANSLATION.

Hail! On the day of Uttaráyaṇa Sankránti, corresponding tō the Ṣaka year 1136, for the religious merit of Ṣríman Mahámaṇḍaleṣvara Manma Siddanadéva Chóḍa

Mahárájulu, son of Rajéndradéva Chóḍa Mahárájulu, on whose lotus feet are set the eyes of Trilóchana and all other kings of the earth, who is the jewelled lamp of the race of Karikála by whom the dam of the Kávéri[1] was built, who is an elephant-goad to wicked princes, who is of the Kásyapa *gótra*, who is sprung from the solar race, who is the lord of the best of cities Orayúr, who is Kírti Náráyaṇa, and who took tribute from Kánchi (?), his younger brother Kaḍanalle Tangadéva Mahárájulu (?) . . . *gópura* and excellent *prákára* (?) . . . .

1. స్వస్తి చరణ సరో రుహ
2. విహత[2] విలోచన త్రిలో
3. చనప్రముఖాఖిల ప్రిది
4. పీశ్వర కారిత కావేరీ తీర
5. కరికాలకుల రత్నప్రదీపాహి
6. త కుమారాంకుశ శ్రీ మను
7. మహా మండలేశ్వర కాస్య
8. పగోత్ర సూర్యవంశోద్భవ
9. ఒఱియూరి పురవరాధీశ్వ
10. ర కీర్త్తినారాయణ కాంచింగప్ప
11. ముగొన్నట్టి (జిత) శ్రీ రాజేం
12. ద్రదేవ చోడమహారాజు
13. ల కొడుకు మన్నసిద్ధన దేవచో
14. డ మహారాజులకు ధర్మువు
15. గా వారి తమ్ముండు బనువ
16. (తకల్ల) గోపుర వరప్రాకా
17. ర కడనల్లె తంగదేవమహా
18. రాజులు శకవర్షంములు

---

[1] See note on page 1250. [2] Read విహిత.

19. ంంశ్ యుగునేంటి

20. యుత్తరాయణ సంక్రాంతి

* * * *

KAVALI (14). (A.D. 1441–42?)

[Gaṭṭupalli. Telugu. From stone in bed of tank.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 1st of the bright fortnight of (Phálguna ?) of the year Iva (?), corresponding to, 1363 (?) of the illustrious Śaka era, while Rájádhirája Rájaparaméśvara, Śrí Víra Déva (Uḍeyu ?), the son of Śrí Hari Hara-Ráya, Mahámaṇḍaléśvara, Aririáyaraganḍa,[1] Bahusamudrádhíśvara,[2] Satruráyamanóbhayankara,[3] seated on the diamond throne, was ruling the kingdom of the earth, . . . gave . . . to Rámachandra Óḍeya Perumál, the excellent son of Ánkula Kóṭéśvaradévara . . . . to the west of the temple of Múlasthána Mahámudra——of Jaladanki in Pákinádu——to last as long as the sun and moon, for the increase of life and health of Rámachandra Bhaṭlu. This charity . . . . the seal has been affixed.

May it cause great prosperity!

NOTE.—The stone is considerably worn and hence illegible in several places. There is apparently some misreading in the case of the year.

1. శ్రీ శకవర్షంబులు ంశ్శ్ అగు [నే
2. టి] ఇవసం [పాల్గుణ] శు ం సో [శ్రీ]
3. మనుమహా [మండలేశ్వర] అరిరాయ [ర

---

[1] The conqueror of hostile kings.

[2] Lord of many seas. The usual biruda is chatussamudrádhíśvara = the lord of the four seas.

[3] The terror of hostile kings.

4. గండఖ [, . . . మూరురాయ] ర గండభహు[స]
5. ముద్రాధీశ్వర (. . . శేతృ) రాయమనో భ
6. యంకరండు శ్రీ వీరహరిహరరాయనికుమా[రుండు]
7. శ్రీరాజాధిరాజరాజవరమేశ్వర శ్రీ వీరదేవర [వు
8. డెయులు] వజ్రసింహాసనమందున ప్రిథ్వీరాజ్యం
9. చేయుచున్న .
10. కరామచంద్రభటులయ్యలకు అయురాభివ్రిద్ధిగాను [ఆ
11. రోగ్యా] భివ్రిద్ధిగాను అనెనిపాకినాటి జలదంకిలోను
12. ఘటకుమూలస్థాన శ్రీ మన్మనాముద్ర . .
13. దేవరగుడి వడ్డుమటదెగ్గరి ఆంకులకోటేశ్వర
14. దేవరగార సుపుత్రరాయవిభ్రదెల . . మ
15. ణ ఆరామచంద్ర ఓడెయపెరు[మాళ్ల]
16. చంద్రార్కముగా . . .
17. . . . ఇచ్చిను దమ్మపు . . .
18. . . వెనని తగిముచెఱువు క్రమన
19. ముద్రవెనిక డంచెను.— మంగళమహా
20. శ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయను.

Kavali (15).

[Gouravaram. Telugu. Two sides of a stone by Chennakéṣvaraṣvámi temple.]

Translation.

Hail! On the 12th of the bright fortnight of Ṣrávaṇa, corresponding to the illustrious Ṣaka year 1 . . . . . the daughter of Ṣrímat Chelvaráju, the lord of . . . . . konda . . . . Rámarámu . . . . gave one *máḍa* for the twilight lamp to Manma Kéṣavadéva to last as long as the sun and moon exist. Perumá Bhaṭṭu should

receive this *máḍa* and keep up the lamp. May there be prosperity!

Note.—Chelvarázu does not seem to appear elsewhere.

1. స్వస్తి శ్రీశకవ
2. షఁంబులు ం
3. . . . అగునెంటి
4. శ్రావణ శుద్ధ
5. ద్వాదశి నాండ్డు
6. . కొండప్రబు
7. శ్రీమతు
8. చెలవరాజు
9. (కూంతుఱువం)
10. (ఆ ప్రభుమం)
11. (ఆచిరా . .)
12. డముబు .)
13. . . .

Second side.

14. నివారితోనాం .
15. మరామరాము .
16. మనుమకేశవ దే
17. వరకు ఆచంద్రార్క
18. ముగా సంధ్యాదీపము
19. నకు ఇచ్చిన మా (డ) మొ
20. కర్-టి ఈ మాడపెరుమా
21. భూట్టకై కాని దీపము
22. నడవంగలవాండు
23. స్వస్త్యస్తు

KAVALI (16).

[Gouravaram. Telugu. On pillar to south of Chennakésavasvámi temple. Illegible.]

KAVALI (17).

[Gouravaram. Telugu. On pillar to north of Chennakésavasvámi temple.]

TRANSLATION.

The pillar of (constructed by) Srí Ádúri Mummadi Setti.

శ్రీ ఆడూరి ము
మడి సెట్టిక
ంబ్బము

KAVALI (18.) (A.D., 1422-23.)

[Gouravaram. Telugu. Over door of Párvati temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the 15th of the bright fortnight of Chaitra of the year Subhakrit, corresponding to the illustrious victorious and prosperous Saka year 1344 . . . . .

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శకాబ్దంబ్బులు ౧౩౪౪ అ
2. శుభకృత్ సంవత్సర చైత్ర శు ౧౫ క్రాయ . . .

Kavali (19). (A.D. 1274–75 ?)

[Jaladanki. Telugu. South front pillar of Chennakésavasvámi's temple. The inscription is illegible in various places.]

Translation.

Hail! On the 30th of the dark fortnight of Kártika of . . . . corresponding to 1196 of the illustrious Śaka era . . . . (gave) a lamp to the illustrious Chennakésava of Jaladanki. The wet fields given by him for lighting this perpetual lamp night and day as long as the sun and the moon last . . . . are 6 *gorrus*. Let the charity be maintained as long as the sun and the moon last.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబులు ంగ్ఁ వ
2. ను నేంటి . . . . . కార్తిక
3. బ 3ం లు స్వస్తి । శ్రీ చెన్నకేశవ దేవ
4. రకు బ్ర . . . . . .
5. దీపం దీని ఆచంద్రార్క-ముగా
6. ను అఖండదీపము అ[illegible]త్రిళ్లు
7. ను మూట్టింపుమని ఇచ్చిన నీటిచేలు
8. . . . . ఆరుగోరులు
9. . . . . ఆచంద్రార్క-ముగా
10. నడుపంగలవారు

Kavali (20). (A.D. 1789–90.)

[Jaladanki. From the same place.]

Translation.

Hail! On . . . . the 12th (of the dark fortnight of Pushya of the year Sádhárana), corresponding to

1712 of the illustrious Śaka era, two *guntas*[1] of land were given for the purpose of lighting an evening lamp to Chennakésavadéva of Jaladanki as long as the sun and the moon last. Receiving these we shall maintain this charity as long as the sun and the moon last.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబులు ౧౭౧౨ అగు
2. నేటి (సాధారణ సంవత్సరంబున)
3. (. . . . పుష్య బ) ద్వాదశినాడు
4. జలదంకి చెన్నకేశవదేవరకు స
5. ంధ్యా దీపానకు ఆచంద్రార్కముగా ము
6. ట్టి వసుని ఇచ్చిన బేలుగుంట ఆ పీని
7. జేకొని ఆచంద్రార్కము నడపంగలవారుము

Kavali (21). (A.D. 1274–75 ?)

[Jaladanki. Telugu. From the same place.]

Translation.

Hail! On Saturday the 3rd of the dark fortnight of Vaiśákha corresponding to the year 1196 of the illustrious Śaka era, Purushóttamadévara, son of Perumáreddidéva, gave 66 ewes for the purpose of lighting perpetual lamps every evening to Chennakésavadéva, of Jaladanki as long as the sun and the moon last, so that religious merit might accrue to his mother and father. Receiving these 66 ewes, the Nambis should maintain the charity as long as the sun and moon endure. Śrí. Śrí.

Note.—The cycle and S S. years do not agree.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబులు ౧౧౯౬
2. వసునేటి నై | బ | 3 | శనివారము

[1] Gunta or kunta = 2,756¼ square feet.

3. నాండు జలదంకి చన్న కేశవదేవరకు పె
4. రుమారడి దేవని కొడుకు పురుషో త్త
5. మదేవర తమ తల్లి దండ్రులకు పు
6. ణ్యంముగాను ఆచంద్రార్కముగా అఖండ
7. దీపముల సాయంత్రము ముట్టి పు
8. మని ఇచ్చిన గొఱ్ఱెలు ఓఓ ఈ అ
9. ఱువది ఆరుగొఱ్ఱెల జేకొని నం
10. బులు ఆచంద్రార్కముగా నడపంగ
11. లవారు శ్రీ శ్రీ

Kavali (22). (A.D. 1275–76 ?)

[Jaladanki. Telugu. From the same place.]

Translation.

Hail! On Monday the 11th of the bright half of Áśva (yuja), corresponding to the year 1197 of the illustrious Śaka era, Raḍḍi Dámi Raḍḍi, Pandru Próli Raḍḍi, Pinnama Raḍḍi, Kámi Raḍḍi, Prólama Raḍḍi, and Annama Raḍḍi son of Vámmi Raḍḍi gave to the Nambis for Chennakéśavadéva, with libation of water . . . . and a cow, for the religious merit of Pina Próli Raḍḍi and Pótasáni to last as long as the sun and the moon exist, for a lamp . . . . and to perform ceremony on the Ékádaśi day and other functions.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబులు ౧
2. ౧౯౭ వగు నేంటి ఆశ్వీ। శు। ౧౧। మ।
3. నాండు రడ్డి దామిరడ్డిన్ని పండ్రుప్రోలి
4. రడ్డిన్ని పిన్నమరడ్డిన్ని కామిరడ్డి ప్రోల
5. మరడ్డిన్ని వమ్మిరడ్డి కొడుకు అన్నమరడ్డి

6. న్ని పినప్రోలిరడ్డికిన్ని పోతసానికిన్ని ధర్మ
7. వుగ చెన్న కేశవదేవరకు దీపానికిన్ని .
8. . . . పకాదశి వ్రత్యాపవలందుల
9. . . . . గోవును ఆచంద్రార్కం
10. గా ధారవోసి ఇచ్చిరి న బులకు

KAVALI (23). (A.D. 1276–77 ?)

[Jaladanki. Telugu. From the same place.]

TRANSLATION.

Hail! On Saturday the 1st of the bright half of Mágha, corresponding to 1193 of the illustrious Saka era, Bammayándli Chetti, son of Chendímara Kannan gave 18 ewes for the purpose of lighting two evening lamps as long as the sun and the moon last to Chennakésavadéva of Jaladanki so that religious merit might accrue to his parents. A *sirasu rúká* (the value of this coin is not known) and a cow (have been given) to Chennakésavadéva as a charity to last as long as the sun and moon. Those who injure this charity will incur the sin of those who kill their parents on the banks of the Ganges.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబులు ంరర్ఎ వళు
2. నెంటి మాఘు శు । ం । శ । నాండు జలదం
3. కి చన్న కేశవదేవరకు చెందామ
4. రకణ్ణని కొడుకు బమయ్యాండ్డి
5. నెట్టి తమ తల్లితండ్రులకు ధర్మ
6. వుగా ఆచంద్రార్కముగా సంధ్యా
7. ములు రె డు మ్ట్టి పుచుని ఇచ్చి

8. న గొఱ్ఱలు ంలా
9. ఆ శిరసు హూకాను గోవూను చెన్న
10. కేశవ దేవరకు నాచంద్రార్కముగాను
11. అని ప్రతి బున్యంబుగ . . . . .
12. ఈ ధర్మవు చెఱిచినవారు
13. గంగకఱుత తెమ తల్లితండ్రు
14. ల వధించిన పాపాసం బోవు
15. వారు

KAVALI (24). (A.D. 1251–52 ?)

[Jaladanki. Telugu. From north front pillar of the same temple. This is mostly illegible.]

TRANSLATION.

Hail! In 1173 of the illustrious Śaka era . . gave to Chennakéśavadéva of Jaladanki to last as long as the sun and moon for the religious merit of his father . . . .

1. స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబులు
2. ంగ౭౩ నెంటి . . .
3. . . . . .
4. . . . జలంకి . . చన్న
5. కేశవదేవరకు . . . ఆచంద్రా
6. ర్కముగాను తమ తండ్రికి . .
7. . . ధర్మవుగాను .
8. . . . . .
9. . . . . .

KAVALI (25). (1244-45 ?)

[Jaladanki. Telugu. From south back pillar of the same temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday the 11th day of the bright fortnight of Kártika under the Uttará Phalguní Nakshatra, corresponding to the year 1166 of the illustrious Śaka era, in the reign of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Alluntirukaḍgati[1] Déva Chóḍa Maharájulu, the servant of Peddináyaka who is the director of seventy-two offices, for the religious merit of Náganabóyuṇḍu and for the religious merit of his father and mother, gave a "máḍa"[2] for (the purpose of lighting) evening lamps to the temple of Chennakéśavadéva of Jaladanki. From the interest derived therefrom the Nambis should maintain the evening lamp. The first "máḍa" should be the principal (or the *máḍa* which is to be the principal should be given to the temple treasury). This charity should be maintained as long as the sun and moon exist.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబులు ౧౧
2. ౬౬ యగు నేంటి కా_త్తీ-క శుద్ధ
3. ఏకాదశి గురువారమునం - ఉ -
4. ప - నక్షత్రమునందు స్వస్తి శ్రీమ
5. న్మహా మండలేశ్వర అల్లుంటి
6. రు కడ్డతి దేవచోడ మహారా
7. జుల రాజ్యమున బాహ_త్తరని యో

---

[1] Dr. Hultzsch reads Allundirukálatidéva (*vide* Ins. No. 208, Epi. Report for 1894-95), but the name seems to be as in the text. Other inscriptions shew clearly, however, that Dr. Hultzsch's reading is the correct one.

[2] A máḍa = 2 rupees.

8. గాధిపతియైనట్టి పెద్దిన్నాయు
9. కుని బ్రిత్యుండు నాగనబో
10. యనికి ధర్మ్మవుగ తల్లితం
11. డ్రులకు ధర్మ్మవుగాను జఁదం
12. కి చన్న కేశవ దేవరగుడికి సం
13. ధ్యానీపానకు నిచ్చినది మాడగ ం
14. దీనివడ్డికిసంధ్యాదీపము సెల్లు
15. పెట్టి దానడపంగలవారు నంబులు
16. మొదలి మాడబండారులై యు
17. ండంగలని యీ ధర్మ్మవు ఆచ
18. ంద్రార్క్కముగా నడపంగలవా
19. రు

Kavali (26). (A.D. 1264-65.)

[Jaladanki. Telugu. From north back pillar of the same place.]

Translation.

Hail! On Wednesday the 7th of the bright fortnight of Áshádha of the year Raktákshi, corresponding to the illustrious Śaka year 1186, Pemmáya, son of Kamppanu Boyudu gave a "Gadya" (a gold coin) to the Nambi on condition that he should light the evening lamps in a row in half the temple of Chennakésavadéva, for the religious merit of his parents, and that he should continue the charity so long as the sun and moon exist.

1. స్వస్తి శ్రీశకవర్ంబులు ంంా
2. వసునేంటి రక్తాక్షినంవత్సర ఆషాఢ
3 శుద్ధనవమియు బుధవారము

4. నాఁడు కంప్పను భోయనికొడుకు పె
5. మ్మాయ తమ తల్లిదండ్రులకు ధ
6 మ్మ్ంవుగ నుడి సగమువరుసయ
7. ందు సంధ్యాకీవము చేన్న కేశవ
8. దేవరకు ఆచంద్రార్కముగా ధర్మము నడ
9. పంబడినం నంబికి నియామకం చేసి
10. నంబికినిచ్చిన గద్య ం

Kavali (27). (A.D. 1278–79 ?)

[Jaladanki. Telugu. From the same place.]

Translation.

Hail! On Thursday, the 10th day of the dark fortnight of Mágha, corresponding to the year 1200 of the illustrious Śaka era, Orula Siddaya and Perumándi Nambigáru, Chennakésava's son Náraparázu, Singaya, and Pemmaya having bought a fourth part in Jaladanki village and a fourth part within the four boundaries of Jaladanki, gave them, with libation of water, to Késava Nambi and registered (them) in his name. Álla Pemmaya and Dhíraba Nambi should maintain (this charity) as long as the sun and the moon exist.

1. స్వస్తి శ్రీశకవర్షంబులు ం౨౦౦
2. వగునేంటి మాఘు బ ం౦ గురువారంనాఁడు ఒ
3. ఱలసిద్దయ పెరుమాండినంబిగాగుచె
4. న్న కేశవ కొడుకూను నారపరాజును శి
5. ంగయాను పెమ్మయను జలదంకిగామ
6. ముద్రమునందలి నాలగంపాలును.
7. జలదంకిదక్షిన్నీమల ప్రాపయుడి

8. గల నాలగుపాలును వెల తెగగొని కేశ
9. వనంబికి ధారాపూర్వకము నేసి పేరా
10. యికము పెట్టిరి ఆళ్ల పెమ్మ్యను
11. ధీర్ఘనంబి ఆచంద్రార్కముగాను
12. చెల్లించగలవారు

Kavali (28). (A.D. 1276–77?)

[Jaladanki. Telugu. From the south back pillar of same temple.]

Translation.

Hail! On Friday, the 3rd of the bright fortnight of Phálguna, corresponding to the year 1198 of the illustrious Śaka era, Vallama Próḷu Chetti presented 66 ewes for lighting day and night a perpetual lamp to Śrí Chennakéśava of Jaladanki for the religious merit of his parents. The 66 ewes should be accepted and the lamps should be kept up as long as the sun and moon last.

1. స్వస్తి శ్రీశకవర్షంబులు ౧౧
2. ౯౮ వగు నేంటి । పా । శు । 3 । శు । నాండు జల
3. దంకి శ్రీదన్న కేశవదేవరకు వల్ల
4. మప్రోలు శెట్టి తమ తల్లితండ్రులకు
5. ధర్మముగ అఖండదీపము అహోరాత్రా
6. త్రమువుట్టింపు మనిషిచ్చిన గొల్లు ఓఓ
7. ఈ అఱువది ఆఱుగొఱులజకొని
8. దీపాలు అచంద్రార్కముగా నడపం
9. గలవారు

KAVALI (29). (A.D. 1274–75 ?)

[Jaladanki. Telugu. From the north back pillar.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday the 11th day of the bright fortnight of the month of Márgaśira, corresponding to the illustrious Śaka year 1196, Búmaya gave 19 ewes as charity on behalf of his parents for lighting two evening lamps in the temple of Chennakésava Déva of Jaladanki as long as the sun and moon endure.

1. స్వస్తి శ్రీశకవర్షం
2. బులు ౧౧౯౬ వసునేంటి మార్గశర శు ౧౧। ఆ। నాఁడు
3. జలదంకి చెన్న కేశవ దేవరకు జూమయ దమ తల్లిదం
4. డ్రులకు ధర్మముగా ఆచంద్రార్కము సెంధ్యాదీప
5. ములు రెండుమొట్టింపుమని యిచ్చిన గొఱ్ఱె
6. లు ౧౯

KAVALI (30). (A.D. 1277–78.)

[Jaladanki. Telugu. From the same place.]

TRANSLATION.

On Friday the 3rd of the dark fortnight of Mágha, corresponding to the Śaka year 1199, Chendámara Dévanalla Gópála Setti gave 9 ewes for lighting an evening lamp in the temple of Chennakésava of Jaladanki as long as the sun and moon endure so that religious merit might accrue to his father and mother.

1. శకవర్ంబులు ౧౧౯౯ వసు
2. నేంటి మాఘ। బ। 3। శు నాండు జ
3. లదంకి చెన్న కేశవ దేవరకు చెందామ
4. రు దేవనల్ల గోపాళ సెట్టి తమ తల్లిద

5. ండ్రులకు దస్త్ంగా ఆచంద్రార్కము ఉ
6. క సంధ్యాదిపము ముట్టించము
7 ని ఇచ్చిన గొట్టులు తొమ్మిది

Kavali (31.) (A.D. 1217–18?)

[Kaḍanútala. Telugu and Sanskṛit in Telugu character. In enclosure of Mallésvarasvámi temple.]

Translation.

Hail! On Thursday the 10th of the bright fortnight of Chaitra, on the day under Pushya (the star), corresponding to the illustrious Śaka year 1139, (Hail!) Śrímat Kámi Reḍḍi, son of Aitama Reḍḍi and his wife Prólasáni, gave a perpetual lamp to Śrí Mallikárjunadéva of Kaḍavanúnti situated in Poritináḍu, for the religious merit of Súrapa Reḍḍi and Vennasáni, and presented 50 ewes, to last as long as the sun and moon exist. The *pújári* (worshipper) Prólamaráju should receive this excellent property of the deity and (keep up) 2 lamps.

Second side.

Hail! Śrímat Kámasáni, daughter of Srímat Aituma Reḍḍi and Prólasáni, gave a perpetual lamp to Śrí Mallikárjunadéva for the religious merit of Mádi Reḍḍi, Márásáni, Próli Reḍḍi, Vémasáni, Próli Reḍḍi, and Gangásáni, and presented 50 ewes. Prólamráju should receive these and keep up the lamp as long as the sun and moon endure.

Sanskrit. Whoever eats (misappropriates) even one-eighth of the size of a sesamum seed of the property of a god, he and all the men of his *gótra* will go to the hell called Raurava.

(To face page 724.)

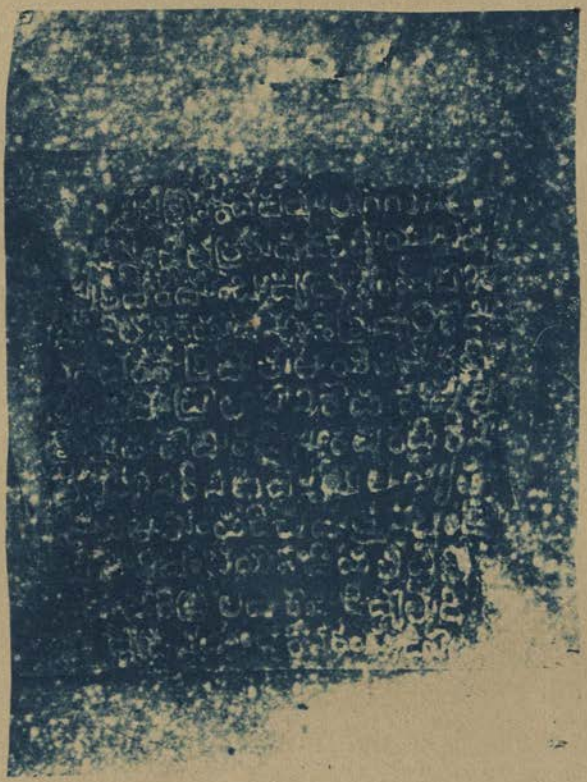

PART OF KAVALI NO. 31.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవర్షములు ౧౧౩౯ అ
2. గునేంటి చైత్ర శుద్ధ దశమియు బ్రిహ
3. స్పతివారముం బుష్యమునందు పోరితి
4. నాంటిలోని కడుపనూంతి శ్రీ మల్లికార్జు
5. నదేవరకు శ్రీమతు అయితమరెడ్డి
6. వెంక్లము ప్రోలాసాని కొడుకు స్వస్తి
7. శ్రీమతు కామిరడ్డి నూరపరడ్డికిని
8. వెన్నసానికిన్ని ధర్మపులయ్యకు
9. మని అఖండదివమొత్తె నాచంద్రా
10. కర్కమని ఏంభయిగొజియలిచ్చెను
11. పూజారి ప్రోలమరాజు దివ్యయాని
12. వ్యాసముంచెకొని రెండుదీపాలు

Second side.

1. శ్రీమతు అమితుమ
2. రడ్డి ప్రోలసాని కూంతుము
3. స్వస్తి శ్రీమతు కామసాని మాది
4. రడికి మారాసానికి ప్రోలిరడికి
5. వేమాసానికి ప్రోలిరడికి గంద్లా
6. సానికిని విరలకును ధర్మపు అ
7. య్యెడమని శ్రీ మల్లికార్జున దేవ
8. రకు అఖండ దీపమెత్తెనేంబైగొటి
9. యలిచెను ప్రోలమరాజు సెకొనె నాచ
10. ంద్రార్కం देवद्रव्यातिलाधीं अधंभ
11. क्षन्नितेनर तेषान्नामानि गोत्रानि रौरव
12. नरकं व्रजेत् ॥

Kavali (32.)

[Kákuṭúru. Telugu. To north of village near Gurrapuráḷḷagunṭa.]

Translation.

. . . . . a tank . . . . . Mára Manchiráju, karnam . . . . . gave with libation of water. Therefore whoever injures this charity will be considered to have killed a tawny cow and to have taken food in the skull of his eldest son.

[One imprecatory verse.]

1. . . . . తిరు
2. లమ . నుపుమదిర .
3. భూ ంకెం . . చెను .
4. ను . . . ము ం యువ
5. లు చెరువునున్ను బొవాప
6. డనికి మారమంచ్చిరాజాక
7. రణమును శెప . . జ
8. . . . . నటిరా .
9. దూది . . . . . రోన అ
10. పునకు ంఅ మనమాటి
11. నేండి వది . . . . కద
12. ముగ దారాపూర్వకముగ
13. గొంమషానిచ్చినవారుగ
14. నక మావిండుగ విలల బో
15. డిచినవారు పెద్దకోడుకుక
16. పాలంబున గుడిచినవాం
17. డు॥ స్వదత్తం పరదత్తం వాఓ
18. హరేతి వసుంధరా షష్టివ
19. ష సహస్రాణి విష్టాయాం
20. జాయతేక్రిమి॥

Kavali (33). (A.D. 1382–83 ?)

[Kákaṭúru. Telugu. To the south.]

Translation.

On Monday the day of Vishama Sankránti, corresponding to the Śaka year 1304, Bairapa Náyuṇḍu, son of Cha . . . . constructed a temple for the increase of wealth to Dánam Guraya, his sons and grandsons, and, for providing daily offerings to Mallikárjunadéva, he constructed a tank and gave . . . . under the tank . . . . for enjoyment of the deity . . . . . to last as along as the moon and stars endure.

[One imprecatory verse.]

1. సకవరుషంబుబు
2. ంబెంర అనునెంటివిషుమసంక్రాం
3. ్ది సోమవారమున చ .
4. . . . నకుకొడుర్ బైరపనాయుం
5. డు దానంచెరుసురయకు
6. పుత్రపౌతులకు అయిశ్వ
7. ర్యాభివ్రిద్ధిగా గుడిగట్టి మల్లికా
8. ర్జునదేవరకు నిత్యనివేద్యము
9. కుం జెర్వు గట్టించి చెరువు .
10. . బోగమునకు . . గుందా

Second side.

11. . . . . .
12. ది . . పరాభవ . . చంద్ర
13. తారకముగాను ॥ స్వదత్తంపరద
14. త్తంవా యోహరేతివసుంధరా ష
15. ష్టివర్షస హస్రాణి విష్టా
16. యాంజాయతేక్రిమి.

KAVALI (34).

[Kaligiri. Telugu. On tank bund. Illegible.]

KAVALI (35). (A.D. 1309–10).

[Kátráyapádu. Telugu. To west of village, on cattle-stand.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday the 15th of the bright fortnight of Bhádrapada of the year Saumya, corresponding to the illustrious Śaka year 1231, on the occasion of a lunar eclipse, under the Púrvabhádra star, Śrímat Tiruvéngaḍanátha Mahípála (king) (gave) Tiruvengadanátha Chaturvédimangalam *alias* the *agrahára* Kátṛavávi (or Kátṛavápi) to Śrímat Tyágasamudra Dharma . . máditya Dévaninḍu, Kátṛavápi Angáréni Tiruvengaḍa Bhaṭṭu, who is of the Kauśika *gótra* . . This Kátṛavávi *agrahára* is given with libation of water to these who are versed in the Védas, along with the eight kinds of wealth, in perpetuity to last as long as the sun and moon endure . . . . kings should protect this *vritti* . . . Hail! Those who think of injuring this charity will be considered to have committed Brahmanicide and other sins. They will be considered to have killed a tawny cow on the banks of the Ganges. May there be great prosperity. Śrí. Śrí.

NOTE.—The donor's name does not seem to occur elsewhere except in No. 37.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవర్షం
2. బుబు ంఅ౩ం వసునేటి సౌంమ్య సంవ

3. త్ర బాద్రపదశు ంఽ పూర్వభద్ర గరు
4. వారమున సోమగ్రహణ కాలమునం
5. ద్దు శ్రీమత్యాగ సముద్ర ధర్మ . . మా
6. దిత్యదేవ ఁండుకు శ్రీమతు తిరువెం
7. గడనాథ మహీపాలుండు యుగమా
8. రము కాట్రువాపినైన తిరువెంగడ
9. నాథ చతుర్వేదిమంగలము కాశి
10. క గోత్రజులైన కాట్రువాపి అ
11. ంగారేని తిరువెంగడ భట్టు . .

Second side.

12. వేద శాస్త్రజ్ఞులు . . . బుజనాథ
13. న . . . . . యు
14. ష్ట బోగసామ్యముతో నుదకపు
15. రముగానుం ఆ చంద్రార్కస్థా
16. యిగా నిచ్చిన యికాట్ర వాపి
17. అగ్రహారము యాగము
18. నైన ప . . . వేండ్రులు రక్షింప
19. వలయును యీ ధర్మ ప్రతిష్ఠిన
20. స్వస్తి యీ ధర్మమునకు విరో
21. ధము దలంచ్చిన వాండు
22. బ్రహత్యాది పాపములు
23. సేసినవాండు గంగక
24. ఱుతం గపిలముంబో
25. ద్చిన పాపానం బడువాండు
26. మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ.

Kavali (36). (A.D. 1312–13?)

[Kátráyapádu. Telugu. From a big stone north of village.]

Translation.

Hail! On Friday the 11th of the bright fortnight of Phálguna of the year Parídhávi, corresponding to the illustrious Śaka year 1233, (Sádamabo) Arupálisetṭi . . . . presented . . . as a *mányam* to Channakésa Perumál of Kátrávipádu for the religious merit of Hail! Śrímat Manda . . . Náyankaruváru . . . . . while Kákatíya Pratápa Rudradéva Mahárájulu was ruling the earth . . . . . Kákati Rudradéva . . . Siddhárthi year . . . dark fortnight. Monday . . . . with libation of water to last as long as the sun and stars endure.

Note.—The cyclic and S.S. years differ by a year.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబు
2. లు ంఒ33 అగునేంటి పరిధావి
3. సంవత్సర పాలుగుణ శు
4. ద్ధ ంం శుక్రవారం కాత్రావిపా
5. టి చన్న కేశ పెరుమాళ్లు
6. కు స్వస్తి శ్రీమతుమండ
7. . నాయంక్రరువారికి దరుమ
8. ముగాను (సాదమ బో) అరు
9. (పాలిశెట్టి . . . పాలిన)
10. (. . క యెట్టి . వా . ండి)
11. (. . విరారా . . గానం)
12. మాన్యముగాను ద . ము ఇస్తి

Second side.

1. . . కవ . ంబు
2. కాక తియప్రతాప రుద్రదేవ
3. మహారాజుగారు దరిత్రీయెలు
4. (మడా . . వారికృత . తానా)
5. (చక్రవాక . . తక)
6. (ంశక్రాంత . కలాక . .)
7. . . . . .
8. . (మ) . . . . . .
9. (మ . . యం . . . . మక)
10. (మ . . . . . వటి)
11. (న బాదిక్షితి శే . . . .)
12. (ద్రోజయతితి . వసం .
13. . . . కి చం దనిధాయ)
14. (స్త నిజ . . . . . త)
15. (తరకాక తిరుద్ర దెవవేలా)
16. (ని . లం . . . యెభాత)
17. . . . ను . . . విమ
18. (లచికాయ కొన . . . ద్ర)
19. . . . . సిద్ధాతి
20. సంవత్సరె . . . .
21. (వ . . తిసవ . కిణ్ణ చి)
22. నోవా . . దా . .)
23. (వతి . . . . . శేపంచ)
24. ద్రాయ శేగయ రంగ్రసా)
25. . . . . తారు సమక్షమా)
26. . . . చంద్రయో స్వస్తిశ్రీ.

Third side.

1. పుడినాయచ
2. మాకుం బుణ్యంగాను మా
3. (చానాంవలోన . పిర .)
4. (వకు . . . పరుల . పము)
5. (గా . రు మంగానున్ను)
6. (. . ఉశ్వ . . రు . .)
7. (లంగాను . . . గం)
8. జ . . . . . మగాను)
9. (న్నుష్టా . . . . తము)
10. గాను . . తారాకటంము
11. గాను దారా పూవకముగాను
12. చెసియియి . . .
13. . . . . .
14. . . . . .
15. . . ద్ధ్రాతా . . వత్సో
16. . . చ శెసి . సవరా
17. . . . టి ట్లుడు
18. . . . . .
19. . . . . .

Fourth side.

1. . . . శచశ్రీ
2. . . . . వా
3. . కా . . . దేవరకు
4. . . . . .
5. . . . . థారా
6. . ముశ్రీ . య
7. . . దేవరకు . . .

8. ను శీ . మతములు
9. ంతుమతు . . .
10. త మహేశ్వ . . . .
11. . . ళకును . కీకశిలు
12. . . . . శ్రీ .
13. . . . . .
14. . . . . సాయ
15. . . . . ల్లినలు నాయ.

KAVALI (37). (A.D. 1309–10.)

[Kâṭrâyapâḍu. Sanskrit in Telugu character. To the south on the cattle-stand.]

TRANSLATION.

V. 1. May the glorious boar be triumphant—resting on the tip of whose tusk the illustrious earth was resplendent like a *kétaki* tree standing on . . . .

V. 2. In the Śaka year reckoned by the Moon (1), the Rámas (3), and the Suns (12), (*i.e.*, 1231), in the year Saumya, ... on (the day of) a holy lunar eclipse, while king Ranganâtha was ruling the earth . . . the glorious king (of ?) Vengaḍêśa, who is sinless, presented the *agrahâra* Kâṭravâya . . . . to Bhîmarâmêśvara.

Śrí! Śrí!

NOTE.—The donor of this inscription is obviously the same as that of No. 35. The object of the gift is the same. The year is the same. The donor was a feudatory of king Ranganâtha, but it is not clear to what dynasty either of them belonged. Ranganâtha may be Madurântaka Pottapi Chôḷa Râja Gaṇḍa Gôpâladêva.

1. [श्रीव]राहस्स जयतात् यस्य दंष्ट्राग्रसंस्थिस्थ-
2. ता । रेजे . . . श्रीप्रिथिवी[1] केतकीव . . संश्रि
3. ता । [१*] शाकाब्दे चंद्रगमद्युमणिपरिमि-
4. ते वत्सरे सौम्य . . पुण्ये चंद्रोपरागे म
5. . . [स]ति प्रिथिवीं रंगनाथक्षितीं [द्रे] [।*] प्रादा-
6. त् श्रीवेंगडेशक्षितिपतिरनघ[:] काट्टवाया-
7. ग्रहारं . . . . . .
8. . . क्रितां भी[म] रा[मे]-
9. श्वराय [॥*] श्री श्री [॥*]

KAVALI (38). (A.D. 1228–29?)

[Kátráyapádu. Telugu. On calingulah of tank, north of village.]

TRANSLATION.

On the first Ékádasi (11th) day, corresponding to the Saka year 1150, Hail! In the reign of Śríman Mahámandalésvara Gandagópála Tirukáladéva Chóda Mahárájulu, Hail! Śrímat Patináyakundu constructed a temple, for the treasury of (?) Késavadéva of Kátravavi for the religious merit of his parents and himself and joyfully gave the last field to the east of the tank (Kálukucheruvu) to Perumállu to last as long as the sun and moon exist.

---

[1] Read श्रीपृथिवी.

1. శక వర్షంబులు ౧౧౩౦
2. అనేయేంటి ప్రభవ ఏకాదశి
3. నాండు స్వస్తి శ్రీమన్మహామం
4. డలేశ్వర గండగోపాల తిరు
5. కాళదేవ చోడమహా రా
6. జుల యేలికిని స్వస్తి శ్రీమతు
7. పాతినాయకుండు తమతల్లి
8. దండ్రులకుం దమకుం దమ్ము
9. వుగా కాట్రవని కేశవదేవరకు
10. భండారువుగా ని గుడియె త్తిం
11. చి . న దేవపెరుమాండ్లను బ్రి
12. మసమున నాచంద్రార్కముగా ని
13. చ్చెను చేనుకాలుకు చెరువు
14. దూప్ప్ర్ఖన కొన్నుచెరు ఇం
15. తవట్టుకు.

Kavali (39). (A.D. 1207–08.)

[Kàvali. Mainly Sanskrit in Telugu character. From stone near tank bund. This stone appears to be within the boundaries of Maddurpád village.]

Translation.

Sanskrit.

V. 1. Kasyapa was the grandson of Brahma, who was born from the lotus issuing from the navel of (Vishnu) the consort of Śrí whose broad chest is tinged with the saffron of the bosom of Śrí Kántá (Lakshmí).

His son was the Sun, the lord of the world. His son was the divine Manu. In the race sprung from him, in

regular succession from king Ikshváku, was born Ráma, who was united with Śrí (Lakshmí, *i.e.*, Síta).

V. 2. In his family was born king Karikála. In his lineage there was king Béta, who was devoted to the worship of the lotus feet of Śiva. His son Yerra-siddhíśvara, endowed with valour characteristic of his race, took the hand of Śrí Dévi, which was marked with the lotus, discus and conch.

V. 3. She (Śrí Dévi) the virtuous, who resembled the Srí (the goddess of fortune) of his kingdom, who was adorned with the aggregate of celebrated qualities, and who was liberal, brought forth sons, who were endowed with attributes abounding in prowess, and who were equal to Indra.

Of them the eldest, king Nalla Siddha, was anointed; by his favour (his younger brother) Śrí Tammu Siddha, lord of men, rules the whole kingdom as supreme lord.

V. 4. Distributing the aggregate of all gifts in company with his mother, protecting the earth, having summoned these venerable Bráhmans, Bandari Tripurárya and others, who are versed in the Veda, who are masters of all the sciences, and who are intent on the six karmas, having worshipped them, he, the wise, gave the village desired (by them) to be enjoyed in a hundred shares by them.

V. 5. In the Śaka year, reckoned by the treasures (9), eyes (2), earth (1), and moon (1), (*i.e.*, 1129), in the year Prabhava, on a holy day, at equinox—Śrí Tammu Siddhíśvara presented in perpetuity large gifts and an appropriate *agrahâra* called Śrípura after his own mother (Śrí Dévi), possessed of the triad of human objects of desire (virtue, pleasure and wealth), in the illustrious *Vishaya* (territory) Duddura.

Telugu.

(The boundaries of) the fields of Śrípura are :—
on the east, Rácherru (Kávali tank) ;
on the south, Velpuncherru (a tank) ;.
on the west, the cart-track near the tope of Boḍudévarapâḍu ; and
on the north water (a water course ?)

Those who protect this *agrahára* included within these four boundaries will get imperishable reward.

Sanskrit.

V. 6. By many (kings) has the earth been given ; by many (kings) has it been protected. Of whomsoever the land is, his is the fruit.

V. 7. He who resumes land, whether given by himself, or by another, is reborn a worm in ordure for 60,000 years.

1. श्रीकांताकुचकुंकुमां
2. कितबृहद्वक्षस्थलश्रीपते
3. र्नाभेरंबुजजन्ममूनुतनयो
4. यःकश्यपस्तत्सुतः । सूर्यो
5. लोकगुरुस्तदंगजानितोदेवोमनुस्त
6. द्भवादिक्ष्वाकोर्नृपते रनुक्रमकुला
7. द्भामोजनिश्रीयुतः ॥ (*v.* 1.) तद्वंशा
8. त्करिकाल मानवपतिर्ज्जातस्तुतस्या
9. न्वयादासिःद्वेतमहीपतिर्भ्भवपदा
10. मभोजातपूजारतः ॥ तत्सूनुः कु
11. लशीलशौर्य्यसहित श्रीयर्रासिद्धोश्व
12. र श्रीदेवीकरमग्रहीत्सरासिजश्री

13. शंखचक्रांकितं ॥ (*v.* 2.) तद्राज्ञश्रीसमा
14. ना ग्रथितगुणगणालंकृतिर्द्दानशीला
15. साध्वीसासूत शौर्य्यप्रबलगुणयु
16. तान्नदनानिंद्रतुल्यान् ॥ तत्रासीन्नछ
17. सिद्धिक्षितिपतिरभिषिक्तोग्रजस्तत्कटा
18. क्षादेव श्रीतम्मुसिद्धोनृपतिरखिलसां
19. ब्राज्यराज्यं करोति ॥ (*v.* 3.) तन्मात्रा सह स
20. र्व्वदाननिकरं कुर्वन्महीपालयान्वि
21. ग्रान्वेदविदस्सुमूलघटिकान्षट्कर्म
22. शीलानिमान्। भंडारित्रिपुरार्य्यमु
23. ख्यसुमुखानाहूय संपूज्य तान्।
24. भोगानाशंतसंख्यया परिवृतं ग्रा
25. मं स तेषांसुधीः ॥ (*v.* 4.) शकाब्देनिधिनेत्र
26. भूशशिमिते भूदानमत्राधि
27. कंपुण्येह्नि प्रभवेसमेविषुवति
28. श्रीतम्मु सिद्धीश्वरः ॥ श्रीमद्गुरु
29. नामधेयविषयेस्वस्यैवमातुश्चिर
30. नामश्रीपुरमग्रहारमुचितंप्रादा
31. त् त्रिवर्गान्वितं ॥ (*v.* 5.)

శ్రీపురమునకుం బూ
32. లము, పూర్వదికుఱ్ఱన ఱాచట్లులోను । దక్షిణ
33. దికుఱ్ఱనవేల్పుంజెఱువ్వు । పశ్చిమదికుఱ్ఱన (బో?)డబ
34. వరపాటితోపుదగ్గటిన బండివనఱ్ఱ । ఉత్త
35. రపుదికుఱ్ఱనేలు ॥ ఈ చతుస్సీమముంతోంగూడ
36. నీ యగ్రహారమురక్షించినవారి కక్షయఫలం.
37. बहुभिर्व्वसुधा दत्ता बहुभिश्चानुपालिता। य

38. स्वयस्य यथाभूमिस्तस्यतस्य तथाफलं (*v.* 6) स्वदत्तां

39. परदत्तांवायोहरेति वसुन्धरां । षष्टिवर्षस

40. हस्राणि विष्टायां जायतेक्रिमि ॥ (*v.* 7.)

Note.—This inscription is in Telugu character and the language is Sanskrit except where the boundaries are given. The Sanskrit portion is all in verse.

It begins with the genealogy of the donor Tammu Siddhi tracing him up to Vishnu.

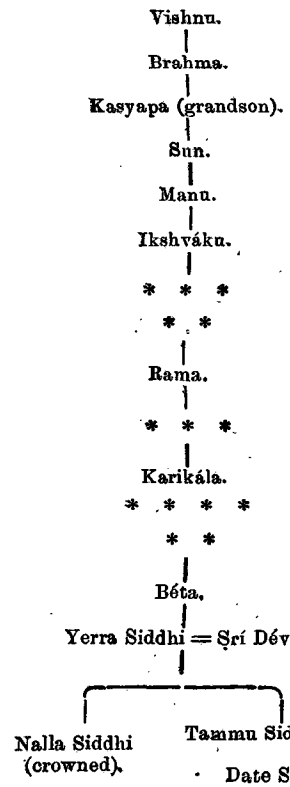

LIBRARY OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY

Dr. Hultzsch calls the family 'Telugu Chodas.' The genealogy given in this inscription differs slightly from that of Branch C given

on page 18 of Government Epigraphist's Report of the year ending with 30th June 1900, where the succession is given as—

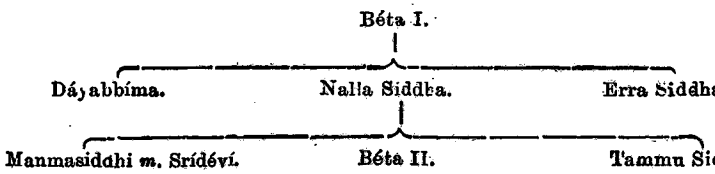

The donor Tammu Siddha was regent while his elder brother Nalla Siddha was the anointed king.

The object of the grant is an *agrahára* Śrípura named after Śrí Dévi, the mother of the donor. The inscription states that it was given to Tripurárya and other Bráhmans to be enjoyed in 100 shares which are enumerated on the back of the stone.

Kavali (40).

[Kávali. Telugu. From gateway of a detached shrine in enclosure of Anjanéśvara Svámi's temple.]

Translation.

They have given (the village) Jeldapáḍu to the deity of Jeldapáḍu to last as long as the sun and the moon for the religious merit of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Manma Siddhi Déva Chóḍa Mahárája, son of (Śrí)man Mahámaṇḍaléśvara Jagadobba-Gaṇḍa Kámaya Déva Mahárája.

Those who think of obstructing this will be regarded as having killed cows and children on the Ganges and as having killed their grandsons.

[One imprecatory verse.]

Note.—Manma Siddhi is of the family called 'Telugu Choḍas' by Dr. Hultzsch. Jagadobbagaṇḍa is also a biruda of the kings of the Reḍḍi dynasty and means "the sole hero of the world".

(1) (శ్రీ) మన్మహా మండలేశ్వర జ
(2) గ దొబ్బగండకామయ ; దే
(3) వ మహారాజుల కొమారులైన
(4) ట్టి శ్రీమన్మహా మండలేశ్వ
(5) ర మన్మసిద్ధి దేవ చోడ
(6) మహారాజులకు ధర్మా త్తమ
(7) గా జెల్దపాటిమదేవరకు
(8) జెల్దపాడ ఆచంద్రార్కము
(9) ౪ నిచ్చిరి దీనికి యేరుగాని విఘ్న
(10) ము తలచేవాండు గంగ కఱత అవు
(11) ని పిల్లల చంపినవారు వీండ్లు
(12) కొడుకు కొడుకును వధిం
(13) చినవారు । స్వదత్తం పరద
(14) త్తంవా ఓహరేతి వసుంధరాం
(15) షష్టివరుష సహస్రాణి వి
(16) ష్ఠాయాం జాయతే క్రిమి.

KÁVALI (41).

[Kottapalli. Telugu. To north of village.]

TRANSLATION.

55 *kuntas* of paddy field. If any one appropriates this field he will incur the sin of killing Bráhmans, &c.

(1) వరిమడికు ౫౫ ఇమ్మ
(2) డి యెవ్వరు పుచ్చుకొన్న
(3) ను బ్రహ్మత్యాది పా
(4) త కాలం బొందుదు
(5) రు.

[Maddurpád. See under Kávali.]

KÂVALI (42).

[Mungamúru. Telugu. On south wall of Ganésa temple.]

TRANSLATION.

(Adoration be to) the Lord of the Universe (?)

We gave 1,100 *kuntas* of wet land under the tank as a *mányam* to Kási Pápá Battudu, who constructed these temples. We shall maintain this as long as the sun and moon exist. Every one should maintain this act of piety without fail. Though it yield three crops, whoever wishes to appropriate it or thinks of injuring it, will incur the sin of committing the five cardinal sins.

1. శ్రీ జగబిదా నానుపతి
2. ఈ దేవుళ్లుగట్టిన కాశి పాపాభక్తు
3. నికి మావ్యం చెరువుకింద వరిమడి కుంట్ట
4. లుకు ౧౦౦ ఆచెంద్రార్కస్థాయిగాను
5. నడపువారు యీ పుణ్యానకు యెవ్వరు
6. న్ను తప్పక నడపువారు ముక్కారున్ను పం
7. డ్డినాను యీ మాన్యానకు యెవ్వరు ఆ
8. శించినాను కీడు దలంచినాను పంచమ
9. హాపాతకాలు శేసిన పాపానం బోవు
10. వారు.

KAVALI (43). (A.D. 1263-64 ?)

[Mungamúru. Telugu. Stone to east of Nilakanthéśvara temple.]

TRANSLATION.

On Thursday the 5th of the bright fortnight of Chaitra, of the illustrious Śaka year 1185 . . . of the

Śrívatsa *gótrá*, who is the prime minister (Mahá-pradháni) of Śríman Mahámandaléśvara Manma Siddhi déva Chóḍa Mahárájulu, gave 50 ewes as an act of piety for lighting two twilight lamps to Gaurísvaradéva of . . . varam in Poritinádu (a sub-division of) Pákanádu. The *Kápus* of the village should receive these ewes (and maintain lights).

The witnesses to this . . .

శ్రీ శకవర్ష౦బులు
౧౧౯౫ ఏటి చైత్ర
శుద్ధ పంచమిన్ని గురు
వారమునాండు పాక
నాంటిలోని పోరితినాంటి
వరము శ్రీ గౌరీశ్వర
దేవరక సంధ్యా దీపము
లు రెంటికి శ్రీమన్మహా
మండలేశ్వర మన్మసి
ద్ధిదేవ చోడమహా
రాజుల మహాప్రదాని శ్రీవ
త్సగోత్రం . . . . .
రళొ . . . ధ
మ౦గాను గొల్యలు ౫౦
గ్రామాన కాంపులు గొల్ల
చెకొని . . . దియ్యపకొ
. నూ జెకెర నూం బ్రో
. . దినికి సాక్ష్యాలు
మదమ౦ము దడినిభ . .
. . . . .

Kávali (44). (A.D. 1715–16 ?)

[Mungamúru. Telugu. On south wall of Ganéśa temple.]

Translation.

May it be auspicious! Hail! On Thursday the 11th of the bright fortnight of Mágha of the year Manmatha, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1660, as the temple of Gaṇádhipati (Ganéśa) of Mungamúr which had been constructed as an act of piety was in ruins, Kesima Reḍḍi Lingá Reḍḍi, son of Perumá Reḍḍi who has the *birudas*: Gaṇḍaragaṇḍá[1] Prajamechchuganḍa,[2] Paṇḍitapuṇḍaríkachaṇḍamártánḍa,[3] constructed a *maṇḍapa* in front of the temple of Nílakaṇṭhéśvara of Mungamúru, a temple to Mátángidévi, a sluice to the tank of Mungamúr, the Máram tank in the village of Kaḍvanútala,[4] and a temple to Vináyakasvámi for the religious merit of his parents, to last as long as the sun and moon endure. May it cause great prosperity. Śrí.

[One imprecatory verse.]

Note.—The S.S. and cyclic years do not agree. Who this titled Reḍḍi was is not apparent, probably only a big land-holder.

శుభమస్తు

1. స్వస్తి శ్రీ జయాబ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౬౬౦

2. అగునేంటి మన్మథ సంవత్సర మాఘ శు ౧౧ శు| ముంగ మూరిగణాధిప

---

[1] Hero of heroes.

[2] Hero who is praised by people.

[3] A powerful sun to the lotuses which are learned men (*i.e.*,) patron of learned men.

[4] Kadanútala.

3. తినగరు క్రితం పేళ్ళించిన పుణ్యం ఖలమళ్ళి పుండ్లంగాను గండ్లరగండ్ల ప్రజమె

4. చ్చుగండ్ల పండ్లిత పుండ్లరీక చెండ్లమాత్తాండ్ల | బిరు దాంకుండ్లైన పెరుమాళ్ళి కొ

5. మారుండు కేశిమరెడ్డి లింగారెడ్డి నుంగ్గమూరి నీలకంఠే శ్వరుని ముండ్దర మం

6. డ్లపమున్ను మాతాంగ్గిదేవి నగరున్ను ముంగ్గమూరి చెరువ్వ తూమున్ను కడ్వనూ(*)

7. తులందు మారంచెరువ్వన్ను యీ వినాయకస్వామి నగ రున్ను తమతల్లి దండ్రిలకు

8. పుణ్యంగాను ఆ చెంద్రాకర్కమంగాను యీడేర్చేను శ్రీ శ్రీ జేయను ॥ శ్రీ ॥ స్వద

9. త్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తాను పాలనం పరదతా పహా రేణస్వద

10. తం నిష్పలంభవేత్త.

Kavali (45). (A.D. 1230-31?)

[Músanúr. Telugu. From tank between Músanúr and Kávali. The inscription is not clearly legible. It is in Telugu verse. The following seems to be the purport]:—

Translation.

Hail! In the illustrious Śaka year reckoned by the hands (2), arrows (5), Hara (11), (*i.e.*, 1152), on Monday (the day of Kamalári = the moon) under the Uttará Phalguní Nakshatra (asterism) in the reign of Ganda

Gópála Dípakaltidéva who is possessed of complete glory, and who is the self-chosen lord of the earth.

Karáru Manmarámundu, the ruler of Muranapura (lit. the beloved of the lady Muranapura), the protector of all virtuous people, and who is delightful by reason of his virtues, presented with libation of water, free of encumbrance, two parts under the Tátichéruvu in this village of Musundu (Musunúr) while (his minister) Mantri Kétana presented one part to Ganda Gópála.

NOTE.—See under No. 47.

1. స్వస్తిశ్రీ శాకసంవత్స
2. రంబులు కరశేరహారసంఖ్యం
3. బరగం గోత్తరపు ఫలుగు
4. ణింగమలారి దినమున గం
5. డగోపాలుండఖండ కీర్తి
6. దివక్ష్మి చేవ భూవరుని రా
7. జ్యంబున మురణపురాంగనా
8. వరుండుసకల శిష్టరక్షణ
9. గలట్టి కరారు మన్మరామండు
10. సద్గుణరంజితుండు నేతయూ
11. ముసుండు గ్రామంబాటి చెరువు
12. నందుభాగములు రెండు గండ
13. గోపాలునకును మంత్రి కేతనుం
14. డొకపాలు మానుగాంగ నుదకస
15. మప్పంబుగాని చ్చెను దడయకుండ.

Kavali (46). (A.D. 1638–39.)

[Músanúr. Telugu. From stone in the garden of Révúr Lakshmayya.]

Translation.

Hail! Prosperity! (This is) the edict relating to Musanúr tank granted by Velugóṭi Venkaṭapati Náyaniváru,[1] in the victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1560, corresponding to the Bahudhánya year, on the 2nd of the dark fortnight of the month of Chaitra. The Sandháta (village official), lessee, amaradar, or ruler of the village should do work to the tank and channel for the *méras* attached thereto. If, not doing it, the ruler of the village, kápu or karnam or any one else, utilizes those *méras* or removes this edict, he will be regarded as having been born to a veṭṭi and the veṭṭi will ravish his wife.

1. స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ
2. శాలివాహన శకవర్షంబులు
3. ౧౫౬౦ అగు బహుధా
4. న్యసంవత్సర చైత్ర బ ర్తలు
5. వెలుగోటి వెంకటపతి నా
6. యనింగారు మునుమూరి
7. చెర్వు వేఖించిన ధర్మశాసనం
8. గ్రామం సంధ్దాతంసు స్త అ
9. మరం యేలిన చెర్వుమేర
10. చెర్వుకాల్వ పనిశేఖించ్చే
11. ది శేఖించక ఆమేరధా
12. ర్యం భూరుయేలే వాము కా

[1] A zamindar of Venkaṭagiri.

13. ంపు కరణం యవ్వరు ఆశి
14. ంచినా శాసనంతీసివేళ్ళి
15. ంచినా వెట్టివాళ్ళి పుట్టినవా
16. డు వాడి ఆల్ని వెట్టి
17. వాండు దెంగును.

KAVALI (47). (A.D. 1230–31 ?)

[Músanúr (hamlet Chentsugánipálem). Sanskrit in Telugu character. On stone opposite old temple of Vénugópál Svámi.]

TRANSLATION.

V. 1. Victorious in the world is king Chóḍa Tikkálati, the jewelled lamp of Jambudvípa (India), whose feet all kings approach with the desire of seeking refuge—whose fame is as white as snow, silver, white grass, the heavenly river, the conch, and crystal.

V. 2. While he, the glorious, whose shout of victory is raised by the kings of the three worlds which have been conquered by his own arm, who is the ornament of the earth, is ruling the kingdom which is pleasing to men,

V. 3. In the Śáka year reckoned by the arms (2), arrows (5), the three-eyed (Śiva 11) *i.e.*, 1152, on Monday the 12th of the bright half of Kártika, the ruler of Muraṇapura named Kóḍaráma, gave an endowment for lamps to Gópála in Músunúr village which is subject to him to the north-west of the tank . . . .

NOTE.—This inscription is in Sanskrit verse and in Telugu character.

It records the grant of an endowment for lighting lamps to the deity Gópála.

The donor is Kóḍaráma, the ruler of Muranapura, a feudatory of king Chóḍa Tikkálati.

The stone is defaced in several places and the text is illegible in parts.

The date of this grant is 1152, the same as that of Kávali (45) where the ruler of Muranapura is given as Karáru Manmarámuḍu and said to be subject to Dípakaltidéva, which name is probably a variant of Tikkáltidéva.

Muraṇapuram does not appear in the list of villages in Nellore district.

1. जयति जगति जंबु
2. द्वीपरत्नप्रदीपश्चरण
3. शरणवांच्छायातनाना
4. नरेंद्रः । तुहिनरजतका
5. शाकाशनद्यंबुकंबुस्पटि
6. कधवलकीर्त्तिश्चोडतिक्काल
7. तीशः ॥ (1) ॥ श्रीमति निजभुज
8. विजितात्रिजगज्जनपाल
9. जनितजयशब्दे । तस्मिन्भू
10. तलातिलके राज्यं तन्व
11. ति जनानुरागकरम् ॥ (2) ॥ शा
12. काब्दे बाहुबाणत्रिन
13. यनगणिते कार्त्तिके शु
14. क्लपक्षे द्वादश्यामिंदु
15. वारे मुरणपुरपतिः
16. कोडरामाभिधानः ।
17. प्रादाद्वायोस्तटाके (?) निजा
18. धीश मुसुंरुग्रामके

19. दीपकृत्यं गोपालाय
20. श . . . . ॥ (3)

KAVALI (48). (A.D. 1273-74.)

[Peddakondúru. Telugu. To east of hamlet Víráreddipálem.]

TRANSLATION.

Hail! On Saturday the day of Vishuma Sankránti, in the year Śrímukha, in the illustrious Śaka year 1195, (Hail!) Śríman Mahámandalésvara Nágadévarájulu, who is endowed with all eulogistic titles, gave with libation of water to Mehâyini Tikkinâyadu of (Prápa) * Kondúru for the religious merit of Rudradéva Mahárájulu, son of . . . and Nágadévarájulu for providing worship, sacred food, light, and dancing as long as the sun and moon exist. This charity shall be maintained for ever.

[One imprecatory verse.]

* * * *

Those who violate this charity will be considered to have killed 10,000 tawny cows near the Ganges, to have committed the five cardinal sins and to have administered poison in the food given to their parents and to gods and goddesses. Śrí, Śrí, Śrí.

* NOTE.—Prápakondúru is possibly a misreading for Peddakondúru.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవర్ంబులు ంంగ్ము విభు
2. మ సంక్రాంతిని శనివారమునాందు
3. స్వస్తి సమస్తప్రశస్తి సహితం శ్రీమన్మ
4. హా మండలేశ్వర నాగదేవరాజుల (పట్టు

5. పణ్ణ పాశముశిః యాంద్ర?) కొడుర్ రుద్రదేవ
6. మహారాజులకు నాగదేవరాజులకు
7. ధర్మవుగాను వారియూరి ప్రాపకొండ్డూరు మె
8. హాయిని తికిఁనాయిని సెతికి అచ్చిన
9. భోగానకు అమృత పడికి దీపానకు పాత్ర
10. భోగానకు శ్రీముఖ సంవత్సరమున ధారా పూ
11. ర్వకముసేసి ఆ చంద్రతారకముగా నిచ్చె
12. ఈ ధర్మవు ఎల్లకాలము నడపంగలవారు
13. స్వదత్తం పరదతంవా యోహరేతివ
14. సుంధరా షష్టివర్ష సహస్రా
15. ణి విష్టాయాం జాయతేక్రిమిః॥
16. జడతుపా . . ఈ ధర్మవునకు
17. దప్పిన గంగ్గక్క బదివేల గపిలల
18. బొడ్డినవారు పంచమహాపాతకము
19. సేసినవారు తల్లితండ్రుల దేవిదేవరు
20. కంచ్చాన విషముపెట్టినవారు శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

KAVALI (49). (A.D. 1638–39?)

[Tállapálem. Telugu. From stone in front of old temple.]

TRANSLATION.

Hail! In 1558 of the victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, corresponding to the cyclic year Bahudhánya on the 5th day of the month Phálguṇa, while the illustrious supreme ruler of kings, Víra Pratápa Śrí Víra Venkaṭapatiráya seated on the throne of Penugonda was ruling the kingdom of the earth, we

have settled *méras* at one *kuncha* per *puṭṭi* for the tank of Jútúr village situated in Udayagiri Ṣíma which was given to Veligóṭi Venkaṭapati Náyaniváru (by the Rája) as an *amaram*. If any person covet (the *méras*) and do not give the *kunchas* (*méras*) of that tank to Upparas [diggers] and maintain the tank, he will incur the sin of killing a cow and a Bráhman on the Ganges. His [wife's] honour will be given to a Chandála and he will be put on a donkey with a toddy pot tied round the neck and despatched to the town of Yama.

NOTE.—Bahudhánya corresponds to 1560 S.S. expired and not 1558.

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక
2. వర్షంబులు ంఒఒఒ వ అను నెడి బహుధాన్య సం
3. వత్సర పాల్గుణ ఒ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ వరమేశ్వ
4 ర వీరం ప్రతాప శ్రీవీర వెంకటపతిరాయలయ్యవారు పెను
5. ంగొండ శింహాసనాధీశుండై పృథివి సామ్రాజ్యము
6. యెలుచు వెలిగోటి వెంకటపతినాయనివారికి అము
7. రానకు పాలించినది పుదయగిరి శీమకు చె
8. ల్లివచెడి, జూటూరి గ్రామానను చెర్వుకుంచాలు
9. కట్టడ శేస్తిమి గనుక ఆ చెర్వుకుంచాలు పుష్పల్ల వెశా
10. నయిచి చెర్వుమీంద వేయించక యెవరు ఆశించినాను
11. గంగ కర్తను గోవు బ్రాంహ్మణి చంపిన పాపానం
12. బోదురు తనమానము చాండాలునికి యిచ్చిగాడిదెను
13. యెక్కి- లొట్టిమెడగటుకొని యమపురికి యెంగును.

Kavali (50). (A.D. 1636–37.)

[Tállapálem. Telugu. From stone by a pond near the temple.]

Translation.

Hail! In the victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1558 corresponding to the (cyclic) year Dhátu on the 7th day of the dark fortnight of Chaitra, while Víra Venkaṭapati Ráya, seated on the throne of Penugonḍa, is ruling the kingdom of the earth, Kunchála Venganna, the agent (mudrakartá) of Venkaṭapati Náyaniváru, under the orders of Venkaṭapati Náyaniváru, commands as follows with regard to the *méras* fixed at one *kuncha*[1] per *puṭṭi* for the tank attached to the village of Kávali in the *śíma* of Udayagiri given to Velugóṭi Venkaṭapati Náyaniváru as *amaram* (service tenure) by the Rája (Śrí Víra Venkaṭapati).

If any person covet (the *méras*) and do not give the *kunchas* of that tank to Upparas (diggers) and maintain the tank he will incur the sin of killing a cow and a Bráhman on the Ganges. His (wife's) honour will be given to a Chaṇḍála, and, without respect to the rule of caste, he will be put on a donkey with a toddy pot tied round the neck, eating . . . and despatched to the town of Yama.

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా .
2. హన శకవర్షంబులు ంఒఒగ అను నేటి
3. ధాతృ సంవత్సరచైత్ర బ ఒ లు శ్రీమద్రాజా
4. ధిరాజపరమేశ్వర శ్రీవీర ప్రతాప శ్రీవీర వేంక
5. టపతిరాయలయ్యవారు పెనుంగొండ సింహా

[1] = 8 measures.

6. సనాసీనుడై పృథ్వీసా|మాజ్యమున్ను శేయుచున్న వెలి
7. గొటి వెంకటపతినాయనివారికి అమరానుర్ పాలి
8. ంచిన పుడయగిరి శీమలోని కావలి గ్రామా
9. న చెల్లెచరువు పుటి[1]కుంచాలు వెంకటపతి నాయనివా
10. ఠి ముద్రకర్తకుంచాల వెంగ్గన వెంకటపతినాయ
11. నివారి ఆనతిప్రకారానను చెరువుకెకట్టడ శేశేగనుర్ ఆచె
12. రువు కుంచాలు పుప్పరవారి వశాన యిచ్చి చెరువుమీం
13. దవేయించక యెవరు ఆశించినాను గంగ్గకర్త గోవుబ్రాం
14. హ్మణంచంపినపాపానంబోవును. తనమానిముంచండాలునికి
15. యిచ్చివావివరసలుతప్పి గాడిదెను యెక్కి లొట్టిమెడంగట్టి
16. ంచి . . . బఖీంస్తా[2]ను యమపురికి యెంగును.

Kavali (51). (A.D. 1198–99.)

[Timmasamudram. Telugu. From stone in field bearing Survey Number 170.]

Translation.

Hail! On Sunday, the 11th of the bright half of Vaiśákha, under the Uttara Nakshatra (asterism), in the year Kálayukta, corresponding to the year 1120 of the illustrious Śaka era, Śrí Pati Náyuḍu set up the image of Prasannakéśavadéva at Chintagunṭa for the religious merit of his father, and gave with libation of water four *paṭṭus* of dry land at Kálavarmagunta, and 200 *kuntas* of dry land behind Chintacheruvu, to Kéśava Bhaṭṭa Nambi to provide for burnt offering, other offerings and worship to the deity. Vindla Késami Náyuḍu and Mangala

---

[1] Read పుట్టి.

[2] Read బఖీస్తాను.

Késami Náyudu gave the Gandávaram póliméra field for providing daily offering, one *paṭṭu* of dry land at Elamanchigunṭa, 100 *kunṭas* of paddy field in rear of Chóḍa Rámala tank, one *máḍa* (Rs. 2) for lighting twilight lamps, one *rúka* (probably a silver coin worth 5 as. 8 p.) for the observance of Ekádasi (11th day), and a cow on the day of Uttará Nakshatra. This charity should be maintained as long as the sun and the moon exist.

Those who obstruct this charity will incur the sin of killing their parents and 1,000 cows on the Ganges, and the sin of taking food from the skull of their eldest sons.

1. స్వ స్తిశ్రీ శకవర్షంబులు ౧౧౩౦ అ
2. గునెంటి కాల యుక్తి సంవత్సరాన వైశాఖ
3. శుద్ధ ఏకాదశీని ఆదివారమూను ఉత్తర
4. నక్షత్రమున శ్రీవతినాయండు తమ
5. తండ్రులకు దమ్ముఁవుగాను చింతగుంటన
6. ప్రసన్న కేశవదేవరు ప్రతిష్ట చ్చేసి దేవరకు
7. హవిబలి అర్చనలకు కేశవభట్టన
8. ం బింగ్గారికి ధారాపూర్వకముశేసి ఇ
9. చ్చిన వెలిశేను శాశవమ గుంటలోపల
10. ను పట్లు ర చింతలచెఱువు వెనక
11. వెలిచేవి గుంటలు ౩౦౦ బింక్లకేశ
12. మినాయండూను మంగళ కేశమినా
13. యండూను గండావరముపోలిమేరచె
14. ల్లినివేద్యమునకు ఎలమంచి గుంటను
15. వెలిశేనుపట్టు ౧ ఇచ్చితిమినని చోడ
16. రామలచెఱువువెనక ఇచ్చిన వరిచే
17. ని గుంటలు ౧౦౦ సంధ్యాదీపానకు కా
18. ను మ ౧ ఏకాదశి దెళ్ళూపనముల శి

19. రసుఱూకాను ఉత్తరవాసస్సూనుగో
20. వూను ఈదమ్మవు ఆచంద్రార్కము
21. చెల్లకలది దీనించెఱిచినవారు గం
22. గకఱుత తల్లి తండ్రులాను వేయి
23. గోవులానువధియించి పెద్దకొడుకు
24. కపాలమున కసరికూడువండి
25. కుడిచిన పాపానంపోవువారు.

NELLORE (1). (A.D. 1638–39.)

[Allúru. Telugu. On Nandi mandapam opposite Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śrímat Velugóṭi Venkaṭapati Náyaningáru executed this charitable edict for the tank at Allúru. We have ordered that the tank *méras* of the various villages. collected in the prescribed manner should be spent for the maintenance of the tanks of the respective villages Therefore whether the village be under *sandhátá*, or under an *amaradár*, or lessee, or whoever be the rulers the grain collected as tank *méras* must be spent on the tanks. If, not doing work to the tanks and channel with the grain realized as tank *méras*, any one object, or if any *kápu* or karnam obstruct or if any one remove this inscription, he will be considered to have been born to the *veṭṭi* of this village and to have given his wife to the *veṭṭi* of this village. In these terms has the charitable edict been issued.

1. స్వస్తిశ్రీ జయా
2. భ్యుదయ శాలి
3. వాహన శకవ
4. ఱంబులు
5. ంఱటం అను
6. నేంటి బహుధా

7. న్య సంవత్సర
8. ైచైత్ర శు .ఐలు.
9. శ్రీమతు వెలు
10. గోటి వెంకటప
11. తినాయనిం
12. గారు ఆల్లూరు
13. చెర్వుకు వే
14. ఇంచిన ధర్మశా
15. సనం యేయే
16. గ్రామ మూలం
17. చెరుపుల మేర
18. లు యే యే
19. క్రమాన వచ్చే నా
20. మేర ఆయూ
21. గ్రామం చెర్వు
22. మీందవేసి
23. బె ట్టేట్టులు
24. గా నిర్ణయ
25. ం శేశినారం
26. ము గనక ఇ
27. గ్రామం స
28. ంధాతానను
29. ండినా అమ
30. రగానికి ఇ
31. చ్చినాను గు
32. త్తగాండ్రవ
33. శాన నుండ్డి
34. నాను యేదొర
35. యేలినాను చెర్వు మే

36. రఒకు నిర్ణయ
37. మైన ధాన్యా
38. లు చెరువు
39. పనిముఖాలు
40. శేఖించ్చు
41. గలవారు చె
42. రువుమేర
43. ఖ ధాన్యం చె
44. రువుకాల్వ
45. పనిముఖాలు శే
46. ఖించ్చక యవ్వ
47. డు ఆక్షేపిం
48. చ్చినా యే కా
49. ంపు కరణం
50. అడ్డాడినా
51. నున్ను నీశాన
52. నం యవ్వరు తీ
53. సివేసినా వాండు
54. ఖవ్వారి వెట్టివాని
55. కి బుట్టినవాం
56. డే వాండాలిని ఖ
57. యూరి వెట్టివానికి
58. యిచినవాండ్లు
59. అని ఖచ్చిన ధర్మశా
60. సనం

Nellore (2). (A.D. 1533–34.)

[Allúru. Telugu. In Vishnu temple.]

Translation.

May there be prosperity! Hail! On . . . . dark fortnight of Áśvíja of the year Vijaya, corresponding to the illustrious Śaka year 1455 . . (Manḍa)léśvara . . . . . (gave) . . . . . to the deity Kéśavanátha . . . . at Allúr . . . .

1. శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీశక
2. వరుషంబులు ంళ౫౫ అగునే
3. టినిజయ సంవత్సర ఆశ్వీజ బ
4. తడే . . పూర్ణి . .
5. నేయ . . . . . .
6. వేశ్వర . . లిరుభ . .
7. . . . వైన . . .
8. . . . కేశవనాంధనికిన్నిమా
9. . . కిమ . . అమ్లూరిలోని బొన
10. . . . . .

Nellore (3). (A.D. 1756–57.)

[South Ámalúru. Telugu. From stone to east of village.]

Translation.

(May there be prosperity)! Hail! On the 15th of the dark half of Áshádha of the year Dháta, corresponding to the year 1678 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era . . . . Náya-

ningáru . . . . . the *kunchas* of the tank . . . . . that *méra* grain . . in the *ṣíma* . . Náyuḍu—they should do work to the tank with the tank *kunchas*. Whoever causes injury to the tank *kunchas* will be considered to have given his (wife's) honour to the *vetti* of the village.

1. . . . స్తు స్వస్తి శ్రీ
2. (జ) యాభ్యుద
3. (శా) లివాహ
4. (నశక) వరుషం
5. (బు) లు ంఒఒ అ
6. (ఖనెటి) ధాతు సంవత్సర
7. (ఆషా) ఢ బ ంఒ లు పో
8. . నమూరిలోం .
9. . . నాయనింగారు చె
10. (ర్వకు) ంచాలది ధాన్యం
11. లును ఆమేర
12. ను శ్రీ నెలవె . .
13. ద్రనాయడు . .
14. ర్శీమలో ..
15. లూర నడిచె (చెర్వు)
16. కుంచాలు (చెర్వు)
17. మీంద వె (ఖంచగ)
18. లవారు యీకుం
19. చ్చాన్ను యవ్వ(రు)
20. చెరిచినారు (వా)
21. డిమానం వె (ట్టివానికి కిచ్చి)
22. నవాడె.

Nellore (4). (A.D. 1638–39.)

[Batrakágollu. Telugu. On fallen stone in street the south of village.]

Translation.

Hail! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious and victorious Śáliváhana Śaka era, Velugóṭi Venkaṭapati Náyaniváru issued this charitable edict for the *méras* of the tank at Kámgollu. The village *sandhátá*[*gâr*], the lessee, the *amara*[*dâr*] or the ruler should cause the work to be done to the tank and channel. If, not doing the work, any one covet these *méras*, a *Mádiga* will ravish his wife.

1. స్వస్తి శ్రీవిజయా శాలివాహ
2. నశకవర్షంబులు ౧౫౬౦ బ
3. హుధాన్య సంవత్సర చైత్ర శు ఁలు వె
4. లుగోటి వేంకటపతి నాయనివారు
5. కాంగొల్లు చెర్వుమేరకు వేఁయించిన ధ
6. ర్మశాసనం గ్రామం సంధాతంగుత్త అమరం
7. యేలినచ్చెర్వుమేర చెర్వుకాల్వని శేఁ
8. ంచేది శేఁచక నీమేరయవ్వండు ఆ
9. సించినావాండి ఆంల్నిమాదిగవా
10. ండు దెంగేడి.

Nellore (5). (A.D. 1653–54.)

[Batrakágollu. Telugu. From same stone.]

Translation.

Hail! On the 10th day of the bright fortnight of Ásvíja of the year Vijaya, corresponding to the year

1575 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Boligadacha Vrajagoruvindla issued this charitable edict. The residents of the village of Kágollu which has been given as a *mányam* to Pákanala Kristnappa Náyaniváru are exempted from fees for the marriage of their daughters. If any one collects these fees 'putabitur suxisse pudenda feminæ *Mála*.' If he does not care for it, a *Mádigɑ* will ravish his wife.

1. స్వస్తిభుశ్రీ జయా భ్యుదయశాలివాహన శకవర్ష
2. బులు ౧౫౭౫ అగునేటి విజయనామసంవత్సర శ్వే
3. జ) శుద్ధ లు । బొలిగడచ వ్రజగొరు విండ్ల
4. జగాను పెట్టిన ధర్మశాసనము (పాకనలక్రిష్ణ
5. ప్పనాయనివారి మాన్యలనురాను పాలించ్చి)
6. న కాగొల్లు గ్రామానకు ప్రజలకు ఆండ
7. ఐడచుల పెండ్లిసుంఖంమానినారు యీ
8. సుంఖం యవ్వరు తీసుకున్నను మా
9. లదానిపూకు నాకినవాండే
10. అందుకు రోయకుండే వాని ఆలిని
11. మాదిగవాడు దెంగేది.

NELLORE (6). (A.D. 1625–26.)

[Bhujabhujanellúru. Telugu. From stone near the village.]

TRANSLATION.

(Adoration to) Śrí Ráma! Hail! On the 3rd of the bright half of Jyéshṭha of the year Kródhana, corresponding to the year 1547 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, the following

charitable edict was issued for the tank at the village of Bhujaballi Ráya Nellúru which Velugóṭi Venkaṭapati Náyaniváru gave as an *amaram* to Iṭṭikila Venkaṭagirigáru. Formerly the *méras* were to be collected at the rate of one *kunchaḍu* per *puṭṭi* of all kinds of grain. Therefore we have ordered that hereafter one *kunchaḍu* more should be collected. Therefore they should do considerable work to the tank with the *méras* collected at two *kunchams* per *puṭṭi* of all kinds of grain. Those who fail to keep up this charity will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges. [One imprecatory verse.] Whoever fails to keep this will be considered to have given his wife to the *veṭṭi* of the village. Thus has the charitable edict been issued.

1. శ్రీరామా స్వస్తిశ్రీ
2. జయాభ్యుద (య) శాలివాహన
3. శకవరుషంబులు ౧౫౮౭
4. అగునట్టి క్రోధన సంవత్సర
5. జ్యేష్ఠ శు 3 లు వెలిగోటి వె
6. ంకటపతినాయనివా
7. రు। యిట్టికిలవెంకట
8. గిగారిక అమరానకు
9. యిచ్చిన భుజబల్లిరా
10. య నెల్లూరి గ్రామానకు చె
11. రువు శాసన క్రమం యె
12. ట్లన్నను పూర్వాననానాధా
13. న్యం ళ ం టిక ౿।[1] లెళను
14. నడుచు గనుక ఇటు యీ
15. వలమరికుంచడు కట్ట

[1] Symbol for kuncha.

16. డశే స్థి మిగనక
17. పుట్టి ఖంకి ఒ౨[1] లెఖ
18. ను నానాధాంస్యం వట్ట
19. చెరువు విస్తారంగాను
20. వేయించ్చగలవారు
21. యీధర్మ్మానకు యె
22. ష్వరు గనుక తప్పినాను గం
23. గకత్ర గోబ్రాహ్మనుల
24. చంపిన పాపానపోదు
25. రు॥ స్వదత్తాద్విగుణంపుణ్య
26. ంపరదత్తాను పాలనం
27. పరదత్త పహారేణ స్వద
28. త్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥ యి
29. ందుకు యెవ్వరుగనుక త
30. ప్పినాను వాని ఆలిని పూ
31. రివెట్టివానికి ఇచ్చినవాడు
32. అనివేశినధర్మ్మశాసనం

NOTE.—Bhujabhuja Nellúru is apparently a corruption of Bhujabala Ráya Nellúru and the epithet Bhujabala is attached to the Choḍa kings.

NELLORE (7). (A.D. 1638–39.)

[Chennúru. Telugu. In bed of tank.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Velugóṭi Venkaṭapati Náyaningáru issued a

[1] = ½ túm = 16 measures.

charitable edict for the tank at Chennúru. The *sandhátá* [*gár*], lessee, *amaraldr* or whosoever be ruler of the village should get the work done to the tank and the channel from the different kinds of grain received as *méras*. If any *kápu* or *karnam*, not doing work to the tank or channel. . . the *vetti* will ravish his wife . . . . . *Kápus* should get work done to the tank. *Karnams* should . . work . . . . . They should collect *méras* at 1 *kuncha* on every *putti* for the tank . . . . . will be considered to have committed the cardinal sins.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుద
2. యశాలివాహన శకవర్ష
3. ంబులు గఱం అనునేటి బహుధాన్యసంవ
4. త్సర చైత్ర శు ఏలువెలుగోటి వేంకటప
5. తినాయనివారు చెన్నూరు చెర్వుకు వేఱ
6. ంచిన ధర్మశాసనం గ్రామసంధాతంను
7. త్త అమరం యేలినా చెర్వు మేర నానాధాన్య
8. లుచెర్వుపని కాల్వపని చేఱించ్చు
9. వారు (కాంపు కరణం చెర్వుపని కాల్వపని
10. చెఱించక . . . . . న్న
11. ట్టివాండిఆలిని వెట్టివాండు . . .
12. . . . . .
13. (కాంపులు చెఱువుపని చెయించ్చు)
14. వారు కరణములు వనుల వారు మఱు
15. . నాను . . . . . .
16. . దన్ను . . . గామ . .
17. చెరువుల పుట్టికుంచ్చాలు వే
18. యంగలవారు . . . . . .

19. ణయ్యలన్నాను . . . . . .
20. ండుపున్న . . . . . పోను
21. . . . . య మహాపా
22. తకాలుచేసినట్టివారు.

NELLORE (8).

[Chennúru. Telugu. From stone in enclosure of Múlasthánéśvara temple.]

TRANSLATION.

. . . nugi Peddanamgáru issued this charitable edict after making libation of water in the *Mukha Maṇḍapa* of Múlasthánéśvara to . . . Múlasthánéśvara of . . . ṭaya panáyani Chennúru, Kéśavanátha Víréśvara, Konapillam Jánakamma of Pallekonḍa and other village deities. He has presented offerings to the deities of these villages with libation of water for the religious merit of his father Basavanáyanimgáru, and his mother Mummammá gáru. Therefore, if any one fails to keep this up, he will incur the sin of killing his parents; he will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges. Whoever rules this village . . he will incur the sin of killing . . . .

[Two imprecatory verses.]

Signature of Peddayya. Srí, Srí, Srí!

1. . . . . టయపనాయనిచెన్నూరిమూలస్థా
2. నే శ్వరుండ్డున్న కేశవనాంధుండున్న వీరేశ్వరుండ్డు పల్లెకొ
3. ండను కొనప్పిం జానకమ్మకున్న గ్రామదైవాలకు యరవనం
4. . . . . నుగిపెద్దనంగారు మూలస్థానేశ్వరునిముఖ మండ్డ

5. . . . . మంద ధారవోశెయించ్చిన ధర్మ్మశాసనం
యీ గ్రామ్మదైవాల
6. వైభవాలు తమదండ్రి బస్పనాయనింగారికిని తల్లి ము
మ్మస్మ్మ
7. ంగారికిన్ని పుణ్యంగాను ధారవోశి యిస్తిమి గనక యిందు
ము య
8. వ్వరు తప్పినాను తమ తల్లిదండ్రాజుల వధియించిన పా
పానపోదు
9. రు గంగ్గ కతగో బ్రాంహ్మనిచంప్పినపాపాన బోదురు
యీగ్రా
10. మం యెవ్వరు యేలినాను . . . చంప్పిన పాపానం బో
దురు.
11. స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం (పరదత్తానుపాలనం)
12. పరదత్తా పహారేణ (స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్).
13. యేకే క భగిని లోకే సర్వేషాం (మేవ భూభ్రుజాం)
14. నబోజ్యా నఖర[1]గ్రాహ్యా (విప్రదత్తా)
15. వసుంధరా॥ . . . . . .
16. పెద్దయ్య గ్రాలు శ్రీ శ్రీ శ్రీ

Nellore (9). (A.D. 1635-36 ?)

[Chinna Cherukúru. Telugu. Near the Vináyakudu temple.]

Translation.

On . . . . day of Bhádrapada of the year Yuva, under the orders of Ákula Ranganáthayya, agent (*káryakartá*) of Śrímat Velugóṭi Venkaṭapati Náyanimváru, Bóyinapalli Bápanamgáru issued a charitable edict for the *kunchas* of the tank at Cherukúru. If the rulers

[1] Read నకర.

of the village, the *kápus*, the *karanams*, the holders of the *mányam* or anybody else, not doing work to the tank with the above said grain, object to it, they will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges. Those who fail to keep it will be considered to have given the honour of their womenfolk to *Málas* and *Mádigas*. Thus has the edict been executed.

NOTE.—This agent is mentioned again in Nos. 110 and 115.

1. యివ సంవత్సర భాద్ర
2. (వది) . . లు శ్రీమతువె
3. లుగోటి వెంకటపతినా
4. యని వారి కార్య కర్త
5. లైన ఆకుల రంగ్గనాధ
6. య్య గారి అనుమ తిని
7. బోయినిపల్లి భావన
8. ంగారు చెరుకూరి చెరు
9. వు కుంచ్చాలకు చిల్లుట
10. కు వేయించిన దమ్మశా
11. సనం గ్రామం దేమలేవా
12. రు కాంపు కరణాలు మా
13. న్యగాండ్లు ఆ ధాన్యం చె
14. ర్వ మీందే ఇంచ్చకయె
15. వ్వరు కీడు ఆడినాను
16. గంగ కర్తను గో బ్రాంహ్మలను
17. వధించిన పాపాన బోయినట్టె
18. అది తప్పి నడిపించ్చిన
19. యాడవాండ్లు మానంమా
20. ల మాదిగలకు ఇ
21. చ్చినవాండ్లు వే ఇంచ్చి
22. న ధర్మ శాసనం.

Nellore (10). (A.D. 1535–36.)

[Daggadarti. Telugu on boundary between Chennúru and Daggadarti.]

Translation.

Hail! On Tuesday the 7th of the dark half of Phálguna of the year Manmatha, corresponding to the year 1458 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, under the orders of . . . . Governor of Udayagiri *durgam*, the boundary between this village and Chennúru (was settled) in the manner that the people of these four villages:—Jaidanka, Alúru, Gangáram, and Vavvéru acted . . . This inscription has been planted . . .
on the east . . gúlúr, to the south of that . . . to the west of that . . . . .

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహ
2. న శకవర్షంబులు ఎరుగుఅను నెంటి
3. . కి మన్మథ సంవత్సర ఫాల్గుణ బ ఓ మ॥ శ్రీమతు
4. ఉదయగిరి దుర్గాధిపతిరైమె నెలుకదా . . .
5. య్యవారి ఆనతిని జాఇదంక అలూరు గంగారం
6. వవ్వేరు యీ నాలుగుగ్రామం వాండ్లు నడచిన
7. ట్టి గాను యీగ్రామ చెందూరి పాలిమెర . .
8. జ . . . . . ంచ్చి వేయించ్చిన య్ల్ల
9. . శా సనం పూర్వానకు . . . . నులూరును ఆదఱి
10. ణం వొడ్డు ఆపడమర . . . . . ల . . . . . .

NELLORE (11). (A.D. 1638–39).

[Dámavaram. Telugu. South of village.]

TRANSLATION.

On the 2nd day of the bright fortnight of Chaitra of the year Bahudhánya corresponding to the Śáliváhana Śaka year 1560 this charitable edict was issued for the tank of Dámavaram by Velugóṭi Venkaṭapati Náyudu. The village *sandháta*, or the amaradár, or the lessee or the ruler should keep the tank in repair with the *méras*. If, not getting the work done, the *karnam* or *kápu* or any one covet those *méras*, his wife will be ravished by the village *vetti*.

1. శాలివాహన శక
2. వత్సరంబులు ౧౫౬౦
3. బహుధాన్య సంవ్స
4. త్సర చైత్ర శు ఎ
5. లు వెలుగోటి వెంక
6. ట పతినాయని వా
7. మ (దాం) వరంచెరువు
8. కువేయించిన ధర్మశా
9. సనం గ్రామంసందా
10. తం గుత్త అమరం యే
11. లిన చెర్వు
12. పని చేశించేది చే శి
13. ంచక ఆ మేగ కరణ
14. ం కాంపు యెవ్వరుడు ఆ
15. సించినా వాండి
16. ఆలిని వెట్టివాండు
17. డెం గేది

Nellore (12).

[Duvvúru. Sanskrit in Grantha character and Tamil. From gópuram of Dúrvásula Kótéśvara temple.]

This is a fragment. The beginning is Sanskrit and mentions Rájagaṇḍagópála. In the Tamil portion the cyclic year Vijaya and the village of Pákkam "on the northern bank" are mentioned; it says that some gift was made with libation of water to last as long as the moon and sun endure.

[1] . . . . .

[2] ஸாராஜமண்ணெழாவாகும் விகுரிவிம்ஹ [வ-ர] ரொதுர விர[கு]ி விகுவெந வ-ர . . . . .

[3] ரெிசிதுழ் | வ-ஷ்ஷவிவகூ . . . . . கவ்ஷ்ஷ வகம் வகுரும் வம்ஷி . . . . .

[4] ன்ன வடகரைப்பாக்கது . . . . .

[5] தான விஜயவம்வகுவரத்து . . . . .

[6] கமாக உஉகம்பண்ணி சந்ராதித்தவரை[செல்ல] . .

Nellore (13). (A.D. 1613–14.)

[Gaṇḍavaram. Telugu. Southern wall of enclosure of Vénugópálasvámi temple.]

Translation.

Hail! On Sunday, the 7th of the dark half of Jyéshṭha of the year Prámadícha, corresponding to the year 1535 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Vóbánáyaningáru who is pure by reason of descent from the Pácharla *gótra*, who is the moon of the ocean of the Ujaini family, who is the grandson of Chondakunáyaningáru and the son of Pullánáyanin-

gáru, and who is the maintainer of Dharma, caused to be constructed a stone *prákára* (enclosure) to (the temple of) Gópáladéva of Gaṇḍávaram, who is the lord of crores of worlds of the whole universe to last as long as the sun and moon last, for the religious merit of his preceptor Tirumala Tátáchárlu Ayyaváru, Veligóṭi Venkaṭapati Náyaningáru, who is the ruler of the *śíma*, his father Pullánáyaningáru, and his mother Dharmáyammagáru. May it cause great prosperity!

(1) స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి వా
(2) హన శకవర్షంబ్బులు ౧౪౩౪ అగు నేటి
(3) ప్రమూదీచ సంవ్వత్సర జేష్ట ఐ ౭ ఆదివా
(4) రాన వశ్చల్‌గోత్ర పవిత్రులుంన్ను వుజ్జేని
(5) వంశపారావారసుధాంశులున్ను చో
(6) ండకునాయనింగారి పవిత్రుండును పుల్లా
(7) నాయనింగారి పుత్రుండును ధర్మ. . .
(8) ప్రతి పాలకులుంన్ను అయిన వోబా
(9) నాయనింగారు అఖిలాండ్డ కోటిబ్ర
(10) హ్మాండనాయకులయిన గండ్డావరం గో
(11) పాలదేవునికి ఆచంద్రార్క్‌స్థాయిగా మా
(12) ంకు గురువులు తిరుమల తాతాచార్యుల
(13) అయ్యవారికింన్ని శీమయేలే వెలిగో
(14) టి వెంకటపతి నాయనింగారికిన్ని తమ
(15) తండ్రి పుల్లానాయనింగారికింన్ని త
(16) మతంబ్లి ధర్మ్యాయంన్నాగారికింన్ని పు
(17) ణ్యంగాను శిలాప్రాకారం గట్టించె
(18) ను శ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయును

Nellore (14).

[Gaṇḍavaram. Telugu. Eastern wall of enclosure of Vénugópálasvámi temple.]

Translation.

Śrí Ráma!

Timmana, son of Janná Jéjam Śeṭṭi caused (this) well to be constructed and presented it to Gópálasvámi of Gaṇḍavaram. Śrí!

1. శ్రీ రామ కం
2. డ వరం గోపాల
3. స్వామికి జంనా జే
4. జం సెట్టి కొమారుం
5. డు తిమన నయ్యి
6. గట్టించి సమప్పిం
7. చె ను శ్రీ.

Nellore (15).

[Gaṇḍavaram. Telugu. From a stone bearing also a Tamil inscription to north of gate of Udayakáléśvara temple.]

Translation.

That successful man (danyuḍu) who obtained the village of Bonḍaváḍa by the grace of Allun Dirukálti, the ornament of kings, who is a Vishnu (Murári) to the Dánavas who are his proud enemies, and who is the crest jewel of the Pallava family, got a tank excavated in that village, constructed a village which he named after his father Dámávaram, to the knowledge of the world, and, out of love, gave that village to Udayakalavatí-śvaraḍéva in perpetuity as long as the moon, water, sun

and stars exist and also constructed a *mandapa* in the name of his mother Kaṭṭaḍi Prólama and published this as a charitable edict.

4. మదశౌత్రవదాన
5. వమురారి పల్లవ
6. వంశ శేఖరుండ నవ
7. అత నల్లుండిరుశా ల్తి
8. వసుమ తీశ్వర తిలక
9. ంబుచేం ఖ్రాభవశ క్తి
10. యెవ్వడంగ బొండవా
11. డనా గ్రామంబు వడ
12. సి యందొనరందటూకం
13. బు గట్టించి లోక మెఱి
14. ంగ్గం దమతండ్రి పేరి
15. ంట్ట దామావరం బు
16. ను పేరిడి యాయూ
17. రు ప్రీతి నుదయక
18. లవతీశ్వర దేవునకు
19. చంద్ర జలార్క తారక
20. ంబుగా నిచ్చిన ధన్యు

On the north side.

21. ం గన్నతల్లి పెర
22. మండవమునుం
23. ం . యోం ధర్మం
24. గ్గాను ననంగ్గ కట్ట
25. డి ప్రోలమ వినుతి సే
26. యం

Nellore (16). (A.D. 1182-83.)

[Gaṇḍavaram. Sanskrit in Grantha. From the same stone as No. 15.]

Translation.

Próli Reḍḍi of Prabhugaṇḍavára the best of villages (obtained) from the illustrious king Alluntikka who is the crest-jewel of kings, who is a blossom among blossoms (or Pallavas), who is blessed with courage . . . to the god Vallíśvara whose forehead is adorned by the moon, ... the village . . Bontapáḍu in the *vishaya* (country) called after Báta in the month when the sun was adorning the *nakra* (crocodile) (Márgaḷi) in the Śaka year 1104 expressed by bána (5), arkka (0), vichandra (11) corresponding to the cyclic year Śóbhakrit.

[Imprecatory verse.]

[1] ஸ்ரீ(ஃ) ஶ்ர ர[ஜ]
[2] ஸிொர[ர*]தாஶ்
[3] வல்லவாதிவ
[4] வல்லவாஶ் [|*] க-
[5] ம-ஜிக்ஷீஹீவ-
[6] ராஶ் ஸ்யம் ஷி-
[7] ரவகெ ஸ்ரியஃ [||*]
[8] ஸ்ரஹராவிவார-
[9] ஶ் கஸ்ரஶ் வ்ர [ஹ-]-
[10] ஸ்ணாவ-ாரஸ்ய [|*]
[11] வொராஸிொஸ்ரி
[12] ஆகி வ்யாகொ வ்ர-
[13] ஹ-ாயக க-ம . .
[14] வக உதை . .

[15] [வல்லி] ஸ்ரீதெவர-
[16] ச் தெவாயி . .
[17] விக . . .
[18] மாரூ-ப . . . வை-
[19] வாய வந்ரான-
[20] க்ஷகளேஷெய
[21] ஹாண[ர]க்ஷ-ழ் வி-
[22] வந்ரமணிகெ ஸ-
[23] கவச்வஸெர ஸெ-
[24] ரஹக்ஷ வச்வஸெ-
[25] ர கக்ரஷ்ணக-வ்வ-ள்-
[26] கி ஹாவ்வகி வெ-
[27] ரகநாவீவ்வீர-
[28] வெ விஷ்யெ ஒ-
[29] . வொக்கபாட
[30] . வ-ஷ்வ்வ-ள்ரவ்ருஷ
[31] . . .. வ-ரழ் கழ் ஸ்ர-
[32] . . . . .
[33] . . . . . உ-
[34] . . . . . வ்வஉ-
[35] த்தழ் [வரஉத்தழ் வ]ர ஒ-
[36] யர [ஹரொக] வவ-ப-
[37] ந்ர [ரரம் வஷ்டிவ] வ்ஷ-ள்-
[38] வஹரவ்ரரணி
[39] விஷ்டாயாவ்ஜ்[ரய]-
[40] கெ க்ரஸ்டிஃ-||

NELLORE (17).

[Gaṇḍavaram. Telugu. By the Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! (He whose feet are adorned by the coronets of kings and form a shelter to those who prostrate themselves humbly before him . . . . .) Śrímanmahámaṇḍaléśvara Kulóttuṅga Chóḍa, Chitrakhaṇva, Tribhuvana Chakravarti Kulóttunga Chóḍadévara . . . Śrí Tribhuvana Chakravarti Kullóttungadéva Chóḍa executed an edict and gave to the deity Mahádéva and his wife Udaya Kalavati 20 *paṭṭis* of wet land at Bódemaram. This was given to Nambi Vasamuradévalenḍu with libation of water. He should receive and enjoy it in peace. This is the stone inscription. Those who maintain this charity will be considered to have given a charity five and twelve times greater than this. One *kuncham* of grain should be given for every *puṭṭi* of produce. Nine cows were given. The tope should last for ever.

Signatures. BIDDANA VÍRACHÓḌA.

(Signed) KARNAM NÁRANAYA.

(Signed) SÓMANAVAPA PEGGADA GÓVINDANA.

1. స్వస్తి శ్రీ . . . . . విన
2. య వినమిత నిస్తంద్రిడ . . .
3. మకుటతర . . . తస్తగిత
4. . . . ణోక్తి . . . చరణ సర
5. స . . . విమలచిత్త మైనయనేక
6. స్వస్తి శ్రీమ-మహామండలేశ్వర కులో
7. స్తుంగచోడ చిత్ర ఖణ్వ . భువన

8. చక్రవర్తికులోత్తుంగ చోడదేవర
9. . . . . నార
10. . . . పొనమైన . . . బోడమార
11. మున ఉదయకలవతి సమేతనైన మహాదే
12. వరకు శ్రీత్రుభువన చక్రవర్తి శ్రీకులోత్తు
13. ంగ్గ చోడదేవరు విరువది పట్టిసీరు నీరు నేలసాస
14. న బద్దముగాన . . . తానసంబి వసము
15. రదేవలెండు ధర్మువుగానున్ను పీరికి ధారవోశితి
16. చేకొని సుఖమనుభవించి శెప్పడ శిలాశాసన
17. ముగా నప్పకమంచి కొన్నది దీనికి పూను
18. వారు నేనుంబండ్రెండుద్దుల సాసనము
19. నిచ్చితి బుట్టికి ౭౯ మోదలు తొంభండ
20. నిరంతము . . బిడ్డని వీరచోడ కణ్ణనారన
21. యక్షాలు నోమనవప పెగ్గడ గోవిందనక్షాలు

Nellore (18).

[Gandavaram. Telugu. To south of Udayakálésvara temple. From a stone bearing also a Tamil inscription. Illegible.]

Nellore (19).

[Gandavaram. Tamil. From the same stone as No. 18. Beginning lost.]

Translation.

The five vélis of demarcated dry land in that village which we left when we visited that *Mandalam* to the *pújári* (dévarkanmi) and to the overseers of the Śrí Máhéśvaras of the temple of the god Valléśvara at Kanthanáráyana-

puram *alias* Kulóttuṅgachólapuram situated in Muṇḍainádu in . . . Kulamánnikkavalanádu (a sub-division of) . . . Chólamaṇḍala for three rice offerings and the five vélis . . . of land in the village of Tunamasíríḍúr, which, in accordance with the request contained in a letter received by us, we gave on the same day for celebrating the festival to that god, for feeding the ascetics at the *maṭh*, for paying those who attended to the sacred flower garden . . . . (mutilated portion) This is the signature of Kulóttuṅgachólappallavaraiyan. Year 41, day 125.

[1] வ்ஷ . . . . . .
[2] . . . . . .
[3] . . . . . சொழ்ம-
[4] . . . . . குலமாணிக்கவளநா-
[5] [ட்டு] முண்டைநாட்டு கண்டநாரா[யண புர]-
[6] மாக குலொத்துங்க சொழபுரத்து உடையார்
[7] வல்விஷ்ணுமூடைய ஶ்ரீமாஹெவர்கன்மிகளுக்கும்
[8] ஸ்ரீ சாஹஷ்ணாக்கண்காணிசெய்வார்களுக்கும் அத்-தெவ-
[9] ர்க்கு முன்பு நாம் அம்மண்டலத்துக்கு வந்தபொழுது மு[வ]-
[10] முதுபடிக்கு அவ்வூரில் புஞ்சை நிலத்தில்த்[திரு]த்தி க்கொ-
[11] ள்கைக்கு விட்ட அஞ்சுவெலிநிலமும் அந்திக்கெ அத்தெ-
[12] தவர்க்கு திருவுடலுவத்துக்கும் மடத்திலுண்ணுதவரி-
[13] களுக்கும் திருமுகவாகஞ்செய்வார்க்கும் இக்நமசிறி தா[ரி]ல்
[14] நாம் பெறவெண்டுமென்று நமக்கு ஒலைவந்த
[15] . எட்டி நா . . . . . அமுதுபடிக்கு வி-
[16] ட்ட நிலம் அஞ்சுவெலியெ இ . . . யான இநாற்பா
[17] . . . . . டக்கு நடத்தி . .

[18] ன்னு . . . . .

[19] . வெளி நிலம் . . . . . விட்ட சொக்கொ-
ட்டு ஆக

[20] . . . . . நிலமும் கைக்கொ-

[21] காண்டு . . . லெப்ப . . ண்ணி . . ஞட்டி-

[22] [மூன்று] வாரம் செய்யப்பண்ணுக இவை கு-

[23] லோத்தங்கசொழப்பல்லவனை[யான்] எழுத்து உ

[24] யாண்டு சயி[க] கால் ாஉயிரு.

Nellore (20).

[Gudipallipádu. Telugu. Stone opposite Śiva temple.]

Translation.

On the 10th day of the bright half of Bhádrapada of the year Yuva, Śrímat Velugóṭi (Timmánáyanigáru) . . . . . whoever fails to keep it up . . . . . will be considered to have given his honour to *Málas* and *Mádigas*. Thus has this charitable inscription been issued.

1. యువ సంవత్సర భాద్ర
2. పద శు ౧౦ లు శ్రీమ
3. ను వెలుగోటి వి . . . . .

* * * * * * *

* * * * * * *

1. ఆది తప్పినడి
2. పిచ్చి (రాయని?)
3. వాండ్ల మానం
4. మాల మాదిగె
5. లకు ఇచ్చినట్టు

6. వా. ళ్లు ఇటని
7. వేయించ్చిన
8. ట్టి ధర్మ శా
9. సనం . .

NELLORE (21). (*A.D. 1272–73?*)

[Ídúru. Sanskrit in Grantha and Tamil. West wall of Chokkanáthaswámi temple.]

This inscription which is only a fragment begins with a Sanskrit introduction giving the birudas of a king named Nágadévamahárája. The Tamil portion which follows states that in the expired Śaka year 1193 corresponding to the cyclic year *Ángirasa*, on the date corresponding to Monday, with the *nakshatra* Púśa, being the tenth day of the month of Mágha, one Nágadevan of Nellúr *alias* Vikramasingapura gave (with libation of water) to the lord Bhímanádéva *alias* the god of Veṭṭuván Paṭṭaividu, for offerings, some lands in Angapaḷandanádu free of tax to last as long as the moon and sun endure.

NOTE.—Angiras corresponds with 1194 expired, not 1193.

[1] ஷஷ்டி ஶ்ரீ உசுஉஹா உண்ணெஷ்ஷா [ஒ]ல் நாமாஜ்ஞ-ன விலவஜித நாமெஷ்ஷா விசுஉ [மெஉவி] ய நாமஒவ உஹா-ரா[ஜ] . . . . .

[2] [ன்] சகரையாண்டு தினகூயிந சென்ற ஆங்கிர வரு-வகூவாரத்து ரோவுரோவத்து உமதியும் வொரோவாரமும் பெற்ற பூசத்துநாள் . . . . . .

[3] ள்ளார் ஆன விசுஉவிம்ஹ வ-ாரத்து வெட்டுவான் பட்டைவிட்டு உடையார் ஹிஉநாஒவருக்கு அங்கபழந்த நாட்-டில் சாந்தனம் பன் . . . . . .

[4] சையும் அழுதுபடியும் சந்திராதித்தவரை கடத்துவ தாக வவ்வுசோதியமாக இக்கொயிற் . . . . . உஉ . . .

[5] பண்ணிக்குடுத்தென் காமதெவனென் இத்தன்மத்தை குலைக்குமவன் மங்கைக்கரையிற் குரம்பசுவை வ த்தான் பாவங்கொள்வான்.

NELLORE (22).

[Indukúrpéṭa. Tamil. From gópuram of Narasimhaswámi temple. Beginning lost.]

TRANSLATION.

. . . . kávanúrkiḻavan Malaikiḻiyaninṟán Pichchaṉ Uḍaiyár of Máḷigaikávanúr (situated) in Póḷigainádu in Maṇaviṟkóṭṭam (a sub-division) of Jayaṅkoṇḍachóḻamaṇḍala gave, to last as long as the moon and sun last, 750 (*kuḻi*) consisting of sacred flower garden and mango tope.

If anybody should cause obstacles to this charity, he will incur the sin of one who kills a cow on the banks of the Ganges.

[1] த்திச்செய்த கமுடி குமு . . . . மவல க்கறதி_
[2] ருகந்தவானமாத்தொட்ட நில எழுநூற்றை-
[3] ம்பது சந்திராதித்தவரை செல்வதாக விடுவி-
[4] த்தாங் செயங்கொண்டசொழமண்டலத்-
[5] ல மணவிற்கொட்டத்துப்பொளிகைகாட்டு
[6] மாளிகைக்காவனூர் காவனூர்கிழவன் மலை-
[7] ளியநின்றான் பிச்சன் உடையார் இத்தன்-
[8] மத்துக்கு விக்கம் பண்ணினாருண்டாகில் கெ-
[9] ங்கைக்கரையில் மொவதை பண்ணினான்
[10] செய்த பாவத்திலெ பொவாக்.

NELLORE (23).

[Indukúrpet. Telugu. On threshold of gópuram of Vírabhadrasvámi temple.]

TRANSLATION.

The grain realized from the *kunchas* of the tank should be spent by these in repairing the channel and the tank. If there should be any balance, it should be given for the repairs of these temples. Whoever fails to keep this will be considered to have given his (wife's) honour to the menial servant of the village. If the *mányagádu* hides (the grain) and says anything, the same censure will apply to him.

1. యీ చెర్వు కుంచ్చా
2. లవల్ల వచ్చిన ధాన్యం కాల్వి
3. లం నూరిచెర్వుల మీ
4. ందను వీరు వేయించ్చగ
5. లవారు మీగులు గలిగినా
6. యీ దేవళ్ళాలపని ముఖా
7. లకు యియ్యగలవారు యి
8. ంద్దుకు యవ్వరు గనక త
9. ప్పినాను ఫాని భూనం గు
10. లాపువానికి ఇచ్చిన వా
11. డె మాన్యగాడు దాంచి
12. చెప్పినాను యిదే వట్టు

NELLORE (24).

[Kákaṭúru. (Hamlet Pátachennudu gunṭa.) Telugu. In bed of tank.]

TRANSLATION.

(Adoration to) Śrí Ráma!

On the 15th of the bright half of Kártika, corresponding to the Śaka year 156 . on the holy occasion of a lunar eclipse, ... granted (the village) as an *amaram*. Therefore the different kinds of grain received from this village as *méras* should be spent on doing earth work to the tank. Therefore we have given this with libation of water on the holy occasion of a lunar eclipse on this abovesaid *tithi*. They should therefore do the tank work as long as the sun and moon exist. Those who fail to do so will incur the sin of killing cows and Brahmans on the river Ganges. They will be considered to have given their (wives') honour to the *toṭi*; they will be considered to have sucked the yard of a horse. If they fail to keep this they will be considered to have given their (wives') honour to the *vetti*. Thus (has) the charitable edict (been issued).

1. శ్రీ రామ
2. శక సంవత్సర
3. ంబులు ంఱ౬
4. ం అను కార్తిక
5. శు ంఱ లు శోమగ్రహణ
6. . . . . కామ౯
7. . . . ఎనాన
8. . . . . తిని
9. ఖని . . . తుచుంన

10. య . . . . . డపా
11. . . . . : . . . రికి
12. . . . . మం
13. టచును అమరా
14. నకు పాలించినారు గనక-
15. యీ గ్రామన పచ్చిన
16. మెఱలు నా
17. నాధాన్యాలున్ను చెరువ
18. మీంద మట్టివేసే
19. వారు
20. యిందుకు
21. ఖతధాతి
22. ధి శోమగ్ర
23. వాణపుణ్య
24. కాలనుంద్దు
25. ధారవోసి ఖ
26. స్తిమి గనక ఆచ
27. ంద్రార్క స్థాఖి
28. గాను చెరువపనిచే
29. యంగలవారు
30. ఖ(యికపుచ్చ ండు)
31. నను గంగలోను
32. గోవును బ్రాంహ్మని
33. చంపిన పాపా
34. నం బొందురు గు
35. లాపువానికి మా
36. నం ఖిచ్చి పోదు
37. రు గుఱపు భూ
38. డ్డ గుడిచిన వాం

39. డి యిందుకు
40. తప్పినా వెట్టివాని
41. కిం మానంభిచ్చిన వా
42. ండె భిట్టనెంటిధ
43. ర్మశాసనము

NELLORE (25).

[Kandamúru. Telugu. To north in Survey No. 61.]

TRANSLATION.

On the 30th day of the dark fortnight of Áshaḍah of the year Sarvadhári, on the holy occasion of a solar eclipse, Bairapa Reḍḍi Annayya of Páṇḍéru gave with libation of water 200 *kuṇṭas* of dry land to Channa Kéṣavanátha of Kandamúru for the religious merit of Basuvarusayya Ayyávaru. Whoever causes obstruction to this land will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the banks of the Ganges. May it cause great prosperity!

1. సన్వ్ఁదారి సంవత్సర ఆషాడ బ 3 ం లు నూ
2. ర్యగ్రహణ పుణ్యకాలమందు కందమూరి చ
3. ంన కేశవ నాధనికి బసువరుసయ్య అయ్యవా
4. రికిపుణ్యముగాను పాం డేటి బైరపరెడి అన్నయ్య
5. వెలిచేను భిన్నా (రు) ఎం ం కుంటలు దారవో స్తిమి
6. భిశ్రేత్రానకు యవ్వరుగనక తప్పినాను గం
7. ంగకత్ఁ గోంబ్రాంహ్మని చంప్పిన పాపా
8. నఁబోవరు ॥ మంగళమహా శ్రీ శ్రీ
9. శ్రీం చేయునూ॥

Nellore (26). (A.D. 1638-39.)

[Kanupartipádu. Telugu. In field No. 30 to north of village.]

Translation.

On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the Śáliváhana Śaka era, Velugóṭi Venkatapati Náyaniváru issued a charitable edict for the *méras* of the tank of Kanuparti. The village *Sandháta*, lessee, *amaradár*, or ruler should cause the work to be done to the tank and channel. If, not doing the work, the *amaradár*, *kápu*, *karnam* or any one else covet the tank *méras*, the *veṭṭi* will ravish his wife.

1. శాలివాహన శకవ
2. ర్ంబులు ౧౫౬ం అను నేం
3. టి బహుధాన్య సంవత్సర
4. చైత్ర శు ఏ లు వెలుగోటి వెంక
5. టపతినాయని వారు కనువర్తి
6. చెర్వు మేరకు వేఖించిన ధర్మశాస
7. నం గామం సంధాతం గుత్త అమఱ
8. యేలినిని ర్యమైన మేర చెర్వు కా
9. ల్వపని శేఖించ్చేది శేఖించక చెర్వుల
10. మేర అమరగాబడు కాపుకర
11. ణం యవ్వరు ఆశించినవాండి
12. ఆల్ని వెట్టివాడు దెంగును.

(To face page 789.)

NELLORE NO. 27.

NELLORE (27).

[Kanupartipádu. Tamil. From field No. 383 to east of village.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 37th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájarájadéva, I, Pramaladéví, had the steps leading to the shrine (pallichchandam) of the Jain temple (called after) Karikálachoḷa, built on behalf of Matiságaradéva.

[1] ஸ்வஸ்திஸ்ரீ திரு-வலக-
[2] சகரவத்திகள் ஸ்ரீராஜ-
[3] ராஜதெவற்(க்)கு ஆண்டு
[4] நூல வது மதிசாகரத்-
[5] [கு]தவற்காக கரிகாலசொ-
[6] முஜிலையத்துப்பள்-
[7] ளிச்சந்தம் இறங்க-
[8] ல் பிட்டுக்குடுத்தெ-
[9] ன் பிரமலதெவி[ய்]-
[10] யென்.

NELLORE (28). (A.D. 1346–47.)

[Koḍavalúru. Telugu. Near western gate of Nágéśvara temple. The last few lines perhaps form a separate inscription.]

TRANSLATION.

May there be freedom from impediment! Hail! On Sunday the 7th of the bright half of Kártika of the year Vyaya, corresponding to the year 1268 of the illustrious Śaka era, Mudra Chiddi Sáyanna Oḍayalu who is the prime minister (Mahápradháni) of Kampaṇati Oḍayar, who is

the lord of the eastern and western seas (presented) . . for a perpetual lamp to Śrídhara Perumál who dwells at Kodavalúr for the expiation of all sins of his parents. Prólé Bainṭi and Prólelu Víralivi, the sons of Rámiseṭṭi Póliseṭṭi, presented a *sarva mányam*, half each (?), for the perpetual lamp to the temples of Śrí Dhara Perumál and Nágéśvara, though these deities have many ewes (?), to last in perpetuity as long as the sun and moon last.

1. అవిఘ్నమస్తు
2. స్వస్తి శ్రీ శకవ
3. మ్బులు ంటూ
4. అను వేటివ్యయ
5. సంవత్సర కార్తిక
6. సుద్ధ । ఒ । భాను
7. వారాన కొడువ
8. లూరి ప్రసంన్నుండు అభ
9. నాశ్రీధరపెరుమా
10. శ్లకు అఖండ దీపా
11. నకును భూవ్యవ
12. శ్చిమ సముద్రా
13. ధి పర్యంతంపణతి
14. ఒడయర మహా
15. ప్రతాని ముద్రది
16. ట్టి సాయన్న ఒడ
17. యలు తమతల్లి
18. దండ్రులకు సకల
19. ప్రాయశ్చితము
20. గాను ।శీధరపెరుమా
21. శ్లకును నాగేశ్వర దే
22. వకును అఖండ దీ

23. పాలకు రామిసెట్టి
24. పోలిసెట్టి కొడుకు
25. లు ప్రాలేబైంటిని
26. ప్రాలెలు వీరలిఖి
27. జీవధనము య
28. (నే) కలిగినాను శా
29. (స్వీత) మాన్యము ఆ
30. చంద్రస్తాథిగాను
31. ఈ రెండు స్తానాల
32. కును చెటిసగం
33. యిచ్చెను.

NELLORE (29).

[Kodavalúru. Telugu. From gateway on southern side of Śrídharasvámi temple.]

TRANSLATION.

Whoever causes any injury to this permanent charity will fall into 21 hells. The fruit of this charity is unlimited.

[One imprecatory verse.]

This charitable inscription was engraved by Poddarasu under the orders of Sáyánna Odayalu. This should last as long as the sun and moon last.

1. యి శాశ్వత
2. దమ్మపుకు
3. యవ్వరు యే
4. మి యుప
5. హాపుట్టి

6. ంచ్చినాను వాగు
7. యేకవింశతి న
8. రకాలోను పడు
9. వారు ం యిద
10. ర్మ-వునకు ఫ
11. లము । అపరి
12. మితము॥
13. సామాన్యో
14. యం ధర్మ-సే
15. తున్మ-పాణాం
16. కాలే కాలే పా
17. లనియ్యో భవ
18. ద్భిః । సర్వ్వ-నేతా
19. న భావినః పా
20. ర్థి-వేంద్రాన్ భూ
21. యో భూయో
22. యాచతే ॥ రామ
23. చంద్రః ॥ యీ
24. దర్మ్మ-శాసన
25. ము సాయాన్న
26. ఒడయల ఆన
27. తిని పొడ్డరసు
28. వ్రాయించ్చిన
29. శాసనము ఆ
30. చంద్రసూర్య్య-
31. ల కలంత్తాను చె
32. ల్లం కలది॥

NELLORE (30). (A.D. 1268–69.)

[Kodavalúru. Telugu. From eastern gateway of Śrídharasvámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On . . corresponding to the Śaka year 1190, the children of Náraparáju and Appalaráju have made a partition of the *vrittis* between themselves into two shares in Rámapuram; the sons of Náraparáju of Gudlúr (have divided) their property into 7 parts; Tikkana, &c., sons of Gutto Appalaráju (have divided) their property into 7. The witnesses for this are the elders of the village Mahájanulu), the sun and moon . . .

1. స్వస్తి శకవ
2. రుషంబులు
3. ంంగ్ం నే
4. ంటి నారవ
5. రాజుబిడ్డ
6. లూను అప్ప
7. శరాజు బిడ్డ
8. లూందమలో
9. వ్రిత్తులు పం
10. ిన భంగ్ి
11. రామాపుర
12. ము రేండు
13. గుజ్లూరి నార
14. పరాజు కొ
15. డుర్లు భాంగం
16. టి వేండు, గు
17. త్తో అప్పర్ల్రా

18. జు కొడుకు
19. లు తికర్ర్నమా
20. లోం బంప్ప
21. వేండు దీనికి
22. సాత్తిమ
23. హోజను
24. లుం చెంద్ర సూ
25. యాలూను
26. . . . .

NELLORE (31). (A.D. 1284–85.)

[Koḍavalúru. Sanskrit in Grantha character and Tamil. From a fallen stone in the tank bed.]

TRANSLATION.

The beginning which is in Sanskrit is not very clear. It seems to state that in the Śaka year (expressed by rasa 6, *na* 0, drik 2 and bhú 1) or 1206, in the month Mágha, a certain image of a god was set up.

Tamil portion.

Hail! Prosperity! In the 3rd year of the reign of Manumagaṇḍagópáladéva, corresponding to the cyclic year Târaṇa, on the date of Saṅkránti, on Monday the first day of the bright half of the month of Pushya, the sons of the ryots Kámireḍḍi and Chóḷappireḍḍi, gave as a charity on behalf of their parents for the deity, the lord Tirunágéśvara, at Koḍavalúr (situated) in Muṇḍainádu, and to Aṇṇappiḷḷai Náyakkar in order that he may reside in the building constructed on the banks of the sacred

pond attached to the temple of this god, to the temple treasury, the money (collected) at the rate of half a *chinnam* per month on every loom.

If there be anybody who hinders this (charity) (he will incur the sin) of killing a cow on the banks of the Ganges.

First part.

[1] ஷஹி ஸ்ரீ
[2] ஸகவஸ் ஷ-
[3] ெர ஸஷஹஜ்ர-
[4] கீஹ-ஷ்ஹம்வ்ய-
[5] யாஷம்ய-ஷ்ெ-
[6] க ெவன [ெ]-
[7] [ஷ்ய்] ஸோஷி [ஜ்]
[8] [க்ஷாயநாஸ-ஷ்வி
ண்]
[9] . ஷ்ெவ காஸோ-
[10] வ்ய் ெஹாஜ்ா-
[11] வ்யெ ெஜ-
[12] ந்யாயாஜ்ா
[13] . க-ஷ்விந் வாட
[14] ஷஹிகந்த்ரா-
[15] ப்ரகிஷ்ணம் ஷ-ஷ்ர-
[16] காஂ ப்ரய்ஷ்கீ-
[17] தி-ஷ்வெஜ் நய-
[18] ாவஜ்வகி

Second and third parts.

[1] ஷஹி ஸ்ரீ மனுமக-
[2] ண்ட ெகபாலெ-
[3] தவற்கு யாண்டு ஈ
[4] ஆவது தாரண ஷம-
[5] ஸ்ஷா ஷ-ஷ்ய்ஜ்வெ-

[6] ஊ வரயுமையும்இ-
[7] ங்கள் கிழமையும் ெ-
[8] பற்ற வஂகூரஜிகா-
[9] ள் மூண்டைகாட்-
[10] டில் கொடுவஆரி-
[11] ல் உடையார் திருகா-
[12] இஶ்வரமுடையகா-
[13] யகார்க்கு தெவதா-
[14] னமாக மாஹமொ-
[15] ன்றுக்குத்தறி ஒன்று-
[16] க்கு அரைச்சின்னம்
[17] இன்னயனர் சிப-
[18] ண்டாரத்துக்கு
[19] இட்டு இன்ன-
[20] யகார் திருக்கொ-
[21] யிலில் திருப்ப[திக்]-
[22] குட்டையிலெ மடை-
[23] விளாகமாகக்கட்டி
[24] இருப்பாரா-
[25] க [அ]ண்ணை-
[26] ப்பிள்ளாகா-
[27] யக்கருக்கு-
[28] ம் காமிரட்டிக்-
[29] குடியார் குடி-
[30] சொழப்பிர-
[31] ட்டி குடியா-
[32] ர்க்கு தர்மம்-
[33] மாக இவர்-
[34] கள் பிள்ளா-
[35] கள் எற்றிவி-
[36] த்தார்கள் இ-
[37] தக்கு விலங்-

[38] குச்செய்தாரு-
[39] ண்டாகில்க-
[40] ங்கைகக-
[41] சையில் பசு-
[42] வை வகித்த.

NELLORE (32). (A.D. 1314–15 or 1354–55 ?)

[Kódúr. Telugu. At Chennakésava temple on stone bearing figure of Anjanésvara.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 15th of the bright half of Ásviyuja of the year Jaya, corresponding to the year 1236 of the illustrious Śaka era, on the holy occasion of Tulá Sankramaṇa, the offerings presented to Kótésvaradéva and Késavaperumál of Kódúr (are these): The fields which were formerly in the enjoyment (of the deities)—A field of 200 *kuṇṭas* in "the Rájá's fields" by the side of Nallapaguṇṭa under the tank, 300 *kuṇṭas* below the above said tank, and 500 *kuṇṭas* in the Gundani Muluva land. They formerly gave in total 1,000 *kuṇṭas*. Those who fail in this charity will incur the sin of killing a Brahman and a cow.

NOTE.—The Saka and cyclic year do not agree.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబు
2. లు ౧౨౩౬ అగునేంటి జయ సంవ
3. త్సర ఆశ్వియుజ శు ౧౫ ఆ తు
4. లానం క్రమణపుణ్యకాలమందు కొ
5. డూరకోటేస్వర దెవర కేశవ పెరుమా
6. ళ్ల భోగాలు వారికి పూర్వానం జెల్లి చ్చే

7. త్రంము చెఱువుక్రింద నల్లపగుంట
8. (వాముపడి) ని రాజుల చెల్లోనుచేను
9. కుంటలు ౩౦౦ ఆ చెఱు దిగువను కుం
10. టలు ౩౦౦ గుండ నిములువునం
11. గుంటలు ౪౦౦ వుభమును గుంటలు
12. ౧౦౦౦ పూర్వాన ఇచ్చిరి మరి యీ ద
13. ర్మానకు యవ్వరు దప్పినను బ్రహ్మ హత్య
14. గోహత్య . . శేసిన పాతకాన
15. ం బోవువారు.

NELLORE (33). (A.D. 1645–46.)

[Kodúr. Telugu. In a street of the village.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Párthiva, corresponding to the year 1567 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era while Śrímat Rájádhi Rája Rája Paramésvara (Śrí Víra-pratápa Venkaṭádri Ayya)váru, seated on the diamond throne at the city of Penugonḍa, was ruling the kingdom of the earth, Krishnappa Náyaningáru gave as an *amaram* to Rávula Venkaṭádrigáru the village of Kóḍúru attached to the *śíma* of Sarvémpalli which was granted as an *amaram* to Rávéla Muddu Krishnappa Náyaniváru by Venkaṭádri Ayyaváru. Therefore this is the charitable edict relating to the *méras* of the tank issued by Venkaṭádrigáru. It is ordered that one *kuncha* should be given (as *méra*) on all sorts of grain raised in and all income of this village. Therefore this grain should be spent on the

tank. Whoever desire to appropriate it will incurthe sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges. If the *sandhâta*, revenue inspector (Parupatagâḍu), lessee, *amáragándlu, Kápus, karanams* or whoever they may be, desire to appropriate it, they will incur the sin of . . . . . will be regarded as having killed . . . . . Whoever covets the *méras* or removes this stone inscription, elephants, horses, donkeys, pigs, and dogs. . will have intercourse with his wife.

(1) స్వస్తి శ్రీజయా
(2) భ్యుదయ శాలి
(3) వాహన శకవర్ష
(4) బులు ంగఒ౭ అ
(5) సునేడి పార్థివ
(6) సంవత్స చైత్రశుద్ధ ఎ
(7) శ్రీమద్రాజాధిరాజ
(8) రాజపరమేశ్వర [శ్రీ విరప్ర
(9) తాప వెంకటాద్రి అయ్య్యా]
(10) వారు పెనుగొండ పట్ట
(11) ణమందు వజ్ర శింహ్వాస
(12) నారూఢులై పృథివి
(13) సామ్రాజ్యమును పాలి
(14) ంపుచున్ను రావేల ము
(15) ద్దు క్రిష్ణప్పనాయని
(16) గారికి ఇచి అమరానకు
(17) వెంకటాద్రి అయ్యవారు అ
(18) వధరించిన సర్వేంపల్లి
(19) శీమకుచెల్లె కొడూరు
(20) గ్రామాను క్రిష్ణప్పనాయుని

Second side.

(21) గారును
(22) రావుల వెంక
(23) టాద్రిం గా
(24) రికి అమరా
(25) నకు యిచ్చిరి
(26) గనక వెంక
(27) టాద్రింగారు
(28) వేయించ్చినట్టి
(29) చెర్వు మేర
(30) ధర్మశాసనం
(31) యీ గ్రామానను
(32) నానాధాన్యాన
(33) కున్ను సకలాయం
(34) ళ ం కి ం లెఖ
(35) ఏప్పాటు గనక
(36) ఆ ధాన్యం చెర్వు
(37) మీంద వేయి
(38) ంచ్చగలవార
(39) ంయిందుకు
(40) యవండు ఆ
(41) శించ్చినాను
(42) గంగకత్త
(43) గోబ్రాంహలా
(44) నుచ ంపిన పాపా
(45) నం బోవువారు
(46) యీ కోడూరిం
(47) యీండూరి గా

Third side.

(48) మాలను చ .
(49) నే సంధాత ప
(50) రుపతగాం
(51) డు గిత్తకాం
(52) డు అమరగా
(53) ంట్లు కాం
(54) పుంకరణాలు
(55) యెవ్వరు ఆశిం
(56) చ్చినాను (యేల
(57) తిసివేస్నె) పా
(58) తకంబున బొ
(59) యినవాంట్లు
(60) వధించినవాం
(61) డు యెవం
(62) డు ఆశించ్చినా
(63) ను యీ శాసన
(64) ంరాయిని యెవం
(65) డు తీశివేసినా
(66) ను వాండి ఆలిని
(67) యేనుగలు గు
(68) గ్రాలు గాడిదె
(69) లు వందులు
(62) న్ను కుక్కలును
(71) . . . .
(72) దెంగును
(73) . . . . . .

Nellore (34).

[Kodúr. Telugu. In Koṭésvarasvámi temple. On ceiling near the door.]

Translation.

Rájayya, son of Śrímat Sítayya (constructed) a temple to the excellent goddess Śrí Naṭarájésvarí of Śikralapáḍu . . . . . :

1. శ్రీమ సీతయ్యయొక్క-
2. కుమార్డు రాజయ్య
3. . మునివల్ల వొఐ
4. శిక్రలపాతినందు దే
5. వివర శ్రీనటరా
6. జేశ్వరికి గుడి . . .
7. ర (నారిదా) . . . . .

Nellore (34A). (A.D. 1525–26.)

[Kommarapúḍi. Telugu. On a step in the temple on Narasimhakonḍa.]

Translation.

Hail! On Wednesday the 15th day of the bright half (of Phálguṇa of the year Párthiva), corresponding to the year 1448 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śríman Mahámaṇḍalésvara . . . Achyutadéva Mahárayulu, seated on the diamond throne at Vijayanagar, was ruling, Timmaráju Nandayyagáru, the agent in the city of Udayagiri of Śríman Mahámaṇḍalésvara (Śrí) Ráju China Tirumala Ráju Mahárajulu, after making prostrations to the divine lotus feet of

Védádri Śrí Narasimhadéva, issued a charitable edict as follows :—On the holy occasion of Utthána (the day of the awaking of Vishnu) the 12th he presented the village, otherwise named Komarapúḍi, situated to the south of the hill Védádri and to the west of . . in the *śíma* of Prabhákarapaṭṇam, in Pánka *náḍu*, in Udayagiri *Rájya*, which is attached to the chiefdom of Śrí Ráju China Tirumalayyadéva Mahárájulu, to Śrí Narasimhadéva for sacred food (*amritapadi*), to secure long life, health and increase of wealth to Achyutadévaráyalu. May the deity enjoy it! Thus runs the charitable edict.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యు
2. దయశాలివాహ
3. న శ ంరరు అను నేటి
4. (పార్థివ సంవత్సరపాల్గు
5. ణ) శు ంగ బు। మున
6. (శ్రీమన్మహామండలేశ్వ
7. ర . . . . .) అచ్యుతదే
8. వమహారాయలువారు విజయన
9. ంరమందు వజ్రసింహాసనా
10. రూఢులై ఏలుచుండ
11. వుదయగిరి పట్నంబున
12. శ్రీమన్మహామండలేశ్వర (శ్రీ)
13. రాజు చిన తిరుమలరాజు
14. మహారాజులవారి కార్యక
15. ర్త్తలైన తిమ్మరాజు నందయ్య
16. గారు వేదాద్రి శ్రీ నరసింహ
17. దేవుని దివ్య శ్రీపాదపద్మము
19. లకు సాష్టాంగదండప్రణామ
20. ం బులు సమర్పించి యిచ్చి

21. న ధర్మశాసన క్రమమెట్లన్నను.
22. (స్వా) మిని శ్రీరాజుచినతిరమ
23. లయ్య దేవమహారాజులకుం
24. నాయంకరానకుం జెల్లె
25. వుదయగిరి రాజ్యంపాంక
26. నాండు ప్రభాకరపట్నం శీమలో
27. వేదాద్రికి దక్షణం న . . .
28. వక్షర కొమరపూడి అనెడు
29. వరనామముగల అచ్యుత దేవ
30. రాయలకు ఆయురారోగ్య అ
31. శ్వర్యాభివృద్ధి అవునట్లగాను వు
32. ద్ధానద్వాదశి పుణ్యకాలమందు
33. శ్రీ నరసింహ్మ దేవునికి అమ్మ
34. తపట్లకు సమర్పించె దెవుండు
35. అవధరించెడి ధర్మశాసనం.

NELLORE (35).

[Kommarapúdi. Telugu. On outside wall of temple on Narasimhakonda.]

TRANSLATION.

On the 15th of the bright half of Kártika of the year Pingala, Śríman Mahámaṇḍaléśvara Cháḷikya Náráyaṇa Chauhattamalla[1] Ranavijaya[2] Velamapáṭi Tirumala

---

[1] Chauhattamalla—(1) A hero having the strength of four elephants—Chaturhastimalla. (2) Vishnu—Chaturhastamalla.

[2] Ranavijaya—A conqueror (Arjuna) in war.

Rájayadéva Mahárájulaváru performed service to Védádri Śrí Narasimhadéva and the shrine (of that deity).

NOTE.—Compare Nellore No. (112) where the name of a different man of perhaps the same family is given as Chálukya Náráyana Chauhattamalla Ranavijaya Vengaḷayya.

1. పింగళ సంవత్సర కార్తీక శు ౧౫లు శ్రీమన్మహామండ్ల
లేశ్వర చాళిక్యనారాయణ చౌహత్తమల్ల

2. రణ విజయ వెలమపాటి తిరుమలరాజయదేవ మహారా
జుల వారు వేదాద్రి శ్రీ నరసింహ

3. దేవునకి తీర్థనకుగల భుభయం.

NELLORE (36).

[Koruṭúru. Telugu. East wall of Puttanáthéśvara temple.]

TRANSLATION.

On the 9th day of the dark fortnight of Phálguṇa of the year Hévalambi, Changappa, son of Barhari Kónari Seṭṭi of the . . . Paṭiṇḍala *gótra* founded an endowment for providing a daily offering of 3 measures of rice daily to Puttanátha (god) and Párvatidévi (goddess) of Kóraṭúru for the religious merit of his father Kónéri Seṭṭi and his mother and put it in the possession of the temple servants. The temple servants should maintain this in perpetuity as long as the sun and moon last.

1. హేవళంబి సంవ్వత్సరపాల్గుణబ్ల . . . . .
2. పటిండల గోత్రం బహరి కోనరిసెట్టి కొడుకు
3. చంగప్పతమ తండ్రి కోనెరిసెట్టికిన్ని తమ తల్లికిని పుణ్యం
4. గాను కొరటూరి పుట్టానాధునికిన్ని పార్వతి అమ్మవారలకు

నిత్య

5. నైవేద్యానుకు దినముదినము మూండుపళ్లుబియ్యము స్వా
మి ఆ
6. రాధనకున్ను కట్టడసెసి స్థానికులవశాన యిచ్చెను యీ
7. పుణ్యం స్థానికులు ఆచంద్రార్కస్థాయిగా న
8. డుపువారు.

NELLORE (37).

[Koruṭúru. Telugu. From west wall of Puṭṭanáthéṣvara temple.]

TRANSLATION.

Basudévu gave golden ornaments to Śrí Putanádha (deity). These jewels will last as long as the sun and moon exist. Such being the case, those who misappropriate them will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges.

శ్రీ పుటనాంధునికి ప్పింపుంబసు
దేవు సమర్పించిన బంగారంపట్టలు
యీ పట్టం ఆచంద్రార్కస్థాయిగా
ను వుండును యిది గనక యె
వ్వారు అపహరించ్చదలచెవారు
గంగకత్తగోవు బ్రాహ్మణుని
వధించిన పాపానుం బోవువారు.

NELLORE (38).

[Koruṭúru. Tamil. From wall of enclosure of temple.]

TRANSLATION.

. . . . . for sacred food, and flowers . .
. . . . . these lands . . . . . (free of tax)

to last as long as the moon and sun endure . . . . . this charity.

[1] . . . . . க்கு அமுதுபடி சாத்துப்படி இ-
[2] . . . . . பொம் இங்கிலங்களுக்கு . சொ-
[3] . . . . . வவ்வ-ர்மாநயுமாகச் சந்திராதித்தவ-
[4] . . . . . ள்வதெ கொ . . . . இத்தன்
மத்து.

NELLORE (39).

[Koruṭúru. Tamil. East wall of temple. Unintelligible.]

NELLORE (40). (A.D. 1190–91 ?)

[Kóvúru. Tamil and Sanskrit in Grantha character. Opposite Vishnu temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! This is the edict of the glorious (god) Gópálanátha, the lord of the world, who is worshipped by crores of gods and kings.

In the Śaka year expressed by *pra*(2), *khya*(1), *yó*(1), *gyo*(1), (or 1112), the king Siddhi gave to the god Góvinda (some portion here is not clear) the village of Kóvúr.

In the Śaka year one thousand one hundred and twelve corresponding to the 14th year of the reign of the emperor of the three worlds who was pleased to take Madurai and the crowned head of the Pándya, the glorious Kulóttuṅgachóḷadéva, Madurántakapottapichóḷa (*alias*) . . . . raiyan . . . . . at Tiruváyp-

pádi in Nellore *alias* Vikramasiṅgapura, (situated) in Piḍánádu in Chédikulamánikkavaḷanádu (a sub-division) of Jayaṅkoṇḍachóḷamaṇḍala . . . .

Note.—This stone bears two Telugu inscriptions also. Of these one seems to be a portion of a Telugu copy of the above while the second is a fragment, dated S.S. 1468. The regnal year was originally read as the 32nd but has been changed on local inspection to 14th. As a fact it should be the 12th apparently.

[1] ஸ்வஸ்திஸ்ரீ வகக விஜ-ர-
[2] ணகொடி ர[ாஜ கொடி] ஸ்ர-
[3] ீஜ்ர-கழ [1*] ஸ்ரீவ மொவ-
[4] ாயகாய [ஸ்ர] ொக
[5] காயஸ்ர [ர]ாஜகழ [11*]
[6] ஸ்ரீவ்ரீாதி ராஜயாக [வாய]
[7] ஸ்ராவ்ராயா [ஒஹ] ீ [மொ]-
[8] வஜாகி விரயாத்ர-ழ மொ-
[9] விதாயா உயக விஜி-
[10] [ஹ-ஒ] வீ கொவ்ராழ்ராழ வ்ர-
[11] வ்ரயொமெர்ரா ரகாஒவ
[12] சகவருஷம் ஆயிரத்தொ-
[13] ருநூற்றொருபத்திரண்டா-
[14] வதில் திரீபுவனச்சக்கர-
[15] வத்திகள் மதுரையும்
[16] பாண்டியன் முடித்த-
[17] லையுங்கொண்டருளின
[18] ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொ-
[19] ழ தெவற்கு யாண்டு [ந] ஔவ-
[20] கு ஜயங்கொண்ட சொ-
[21] ழ மண்டலத்துச் செதிகு-
[22] ல [மாணிக்கவ] ளகாட்டுப்பி-
[23] டா[ர]ட் [டு] கெல்வாரான வி-
[24] க்கிர[மசி]ங்கபுரத்துத்தி[ரு]-
[25] வாய்ப்பாடியில் . . .

[26] . க்கு மதுராந்தக[ப்பொ]-
[27] [த்*] தப்பிச்செ . . . . . .
[28] யரையன் . . . . . ட .
[29] ட்டிற்குள் . . . . க்கி
[30] ரத்தவ . . . . . தாக
[31] திருவினா . . . . . க்க
[32] குடித்த . . . . .

NELLORE (41).

[Lébúru. Persian. On pillars of gópuram of Chennakésava temple.]

TRANSLATION.

This building was constructed by Muhammad Husain Beg Khán. If, in the present building, the descendants of Husain Beg Khán live, they must look after the condition of the fakirs. Should they hesitate, his younger brother Hamza Husain Khán will be invested with full powers . . .

این حویلي ساخت محمد حسین بیگ خان اگر دراین حویلي حال والاد حسین بیگ خان باشند آگاه ازحال درویش باشد و اگر فکرے مي کنند برادر خرد ایشان همزه حسین خان را حاکم نموده *

NELLORE (42).

[Lébúru. Persian. From pillar of *gópuram* of Chennakésava temple.]

TRANSLATION.

Prayers and benediction. This building has been presented to Imám Husain for the purpose of an Áshúr

Khána (temporary house erected in the Muharram for the purpose of prayer). Ghulám Muhammad Husain Beg Khán.

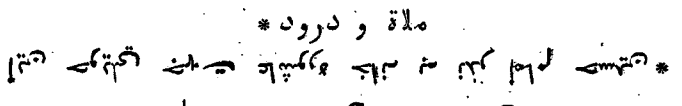

NELLORE (43).

[Lébúru. Telugu. In the Válésvara temple.]

TRANSLATION.

They should utilize on the tank the *kunchams* of grain (set apart) for the tank in the village of Vémúru. They should give the balance to the temple. Those who speak evil of this, or desire to appropriate that grain, will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges.

1. వేమూరిగ్రామాన చె
2. రువు కుంచ్చాల ధాన్యం
3. చెరువుమీఁదనే వేఱం
4. చ్చుంగలవారు మిగిలిదె
5. వుళ్ళాలుగాందినిచ్చువారు
6. ఇందుకు యన్యరు కీడా
7. డినాను అధాన్యం ఆశిం
8. చినాను గంగకత్త
9. గోబ్రాం హ్మణుల వధి
10. ంచిన పాపానం బోవు
11. వారు.

NELLORE (44).

[Lẻbúru. Telugu. In the Válésvara temple.]

TRANSLATION.

I have given a field in the swampy land for providing enjoyments in this temple. I have made the gift so that it may be maintained as a *Sarvamánya* (tax free).

1. యీ దేవళంలోను
2. దానుంబోంగాను
3. . . . వాంకను చే
4. నునిచ్చినాను సర్వమా
5. న్యంగాను నడుపువా
6. ండ్లని యిచ్చినవాం
7. డ్లను. . . .

NELLORE (45).

[Lébúru. Tamil. From interior of Kunkálamma temple. Illegible.]

NELLORE (46). (A.D. 1591–92?)

[Marripádu. Telugu. On a stone near the choultry.]

TRANSLATION.

Hail! In the year 1513 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, ... Venkaṭádri Náyaningáru, the servant (?) of Vengappa Náyaningáru, who is the grandson of Póli Náyaningáru, and the son of Vengappa Náyaningáru, granted with libation of water the village of Marripádu situated in Rápur *śima* and in Udayagiri *rájya* which was granted to Venkaṭapati

Náyaniváru, who is the grandson of Peda Kondama Náyaningáru and the son of Ammánáyanigáru, in ratification of the former gift to last as long as the sun and moon endure . . . . .

Whoever whether among you or any one else covets this charity will incur the sin of killing a cow and a Brahman near the Ganges, and will incur the sin of killing his parents and his *gurus*.

Thus has this charitable edict been issued. Śrí! Śrí! Śrí!

1. స్వస్తిశ్రీజయా
2. భ్యుదయ శాలి
3. వాహన శకవర్ష-బులు
4. ంఒంది పెదకొం
5. డ్డమనాయని.
6. ంగారి పౌత్రు
7. లైన అంమ్మనా
8. యనిగా రింపు

Second side.

9. త్రులైన వెం
10. కట-టపతినా
11. యనివారిక-
12. యియ్య నవ
13 ధరించిన వు
14. దయగిరి రా
15. జ్యములోని
16. రాంపూరి శి
17. మలోను నడిచె
18. మరిపాడిగా

19. మం ధారవోసి
20. . . .
21. . . పోలి
22. నాఱినింగారి
23. పొత్తలును
24. వెంగమ్మనాఱి
25. నింగారి పుత్తె

மதக்ககா
க்கதம்மக } These Tamil letters appear.

Third side.

26. దు వెంగ్గప్పనా
27. ఱినింగారి పా
28. లించిన వెంక
29. ట్రూద్రి నాఱినిం
30. గారు పుగఃప్ర
31. తిష్ఠగాను ఆ
32. చంద్రాకర్ఁంగా
33. ను నడిచెట్టుగాను
34. . . కశ
35. . డ
36. . .
37. . లఱి
38. లముఖ
39. చ్చిర యీధమ్ఁపు
40. మీలోనుగాకయ
41. వ్వరు ఆశించ్చినా
42. ను గంగ్గక త్తఁంగో

Fourth side.

43. బ్రాంహ్మ ని
44. వధియించ్చిన
45. పాపానను
46. తల్లిదండ్రా
47. జులు గురు
48. వులుయుం వ
49. ధియించి
50. న పాపానం
51. పోదురు ఇ
52. ట్టనిబ్రాఖిం
53. చ్చిన ధర్మ
54. శాసనం శ్రీ
55. శ్రీ శ్రీ .

NELLORE (47). (A.D. 1638–39.)

[Módegunṭa. Telugu. Near choultry to west.]

TRANSLATION.

(Adoration to) Śrí Ráma! Hail! on the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Velugóṭi Venkaṭapati Náyaniváru . . issued this charitable edict for the tank . . . . . veṭṭi . . . .

* * * *

1. శ్రీరామా
2. స్వస్తి యాభ్య
3. •దయ శాలివాహన

4. శకవర్షంబులు
5. గడం అగు నేటి
6. బహుధాన్య సంవత్స
7. ర సైత్రశు ఁలు వెలు
8. గోటి వెంకటపతి
9. నాయనింవారు .

Second side.

10. . . . . గారు చెర్వుకు
11. వెళ్ళించిన ధర్మశాసనం
12. . . . . .
13. . . . . .
14. . . . . .
15. . . . . .
16. . . . . .
17. . . . . .
18. . . . . .
19. . . . . .
20. . . . వెట్టివాడు

NELLORE (48).

[Náyuḍupálem. Telugu. Fallen stone in field to north of village.]

TRANSLATION.

* * * *

They will enjoy. The field given to Prakála Dévata is to be maintained by Biddalakú Mallináthundu.

He who obstructs this will incur the sin of eating food from the skull of his eldest son. He who maintains it . . . . May it cause great prosperity !

* * * *

1. . . . . .
2. . . . . .
3. అనుభవించువారుగాను
4. నెసి ప్రకాళదేవతకూను
5. ఇచ్చిన చేనుకు బిడ్డల
6. కూ మల్లినాధుండు
7. నెల్లించెదీనికి విఘాత
8. ముసేసినవాండు తన
9. పెద్దకొడుకు కపాలము
10. న వన్నము పెట్టికొని కుడి
11. చిన పాపానంబొందు
12. వారు దినిపాలించినవానికి
13. . . అనె తలనుండు
14. . . . . .
15. న మంగళమహా శ్రీ శ్రీ
16. (సిద్ధము వానలిండు
17. నట్టిన వాడికి . రిలూప)

* * * *

NELLORE (49).

[Nellore. Telugu. From a Muhammadan tomb at Dargamitta.[1] Evidently the stone was taken from an older building. An unintelligible fragment.]

1. రామేశ్వర శ్రీకాళకాటవికర్ణ రేశ్వరదేవ
2. శ్రీపాదపద్మారాధకులైన తిరుపతిబు
3. ద్ధాతివ్యాభావతత్భోధలాలన్ను నెలూరు
4. ను మాధుగర, దేయభూంతలికోవనాయ
5. గధద్రోహులకు లోనుగాకతమలోందాము
6. స్తున్ను పుచ్చుకొన్నం వోరిమప్పాత్రం తిరుపతికులూ
7. రువచ్చిన దాంకాను తర్లివచ్చినవారు.

---

[1] Of Dargamitta it is said in the District Manual that tradition declares it to have once been the site of a large town surrounded by a forest known as Dandakáranyam. Tradition has it, further, that the ghosts of the lions which once inhabited that forest still wander roaring about the locality. These ghostly noises so terrify sleeping elephants that they die of fright (cause and effect; there are no elephants in the neighbourhood). Dargamitta is now the European quarter of Nellore and takes its names from a group of tombs of Muhammadan saints. Of the chief of these it is related that he lost his head in battle and, carrying it with him, wandered about the world looking for a place for his grave. When he got to Nellore he was so pleased with it that he decided to settle there, which he did and over his remains was raised one of the tombs now standing. The tombs are said to have been discovered two centuries ago by Muhammad Rahimtulla ancestor of the present inamdar along with an iron plate bearing an inscription that twelve martyrs were buried on the spot. This plate is said to have been presented by the finder to the ruler Nek Nám Khán (obviously a fancy name) who established the existing inam. While on the subject of Nellore we may mention that there is in one of the temples of that town a seated figure, about life-size, which now bears the Vaishnavite mark, but which is clearly a Buddha or a Jain saint, probably the latter. It is called the Kónéti Ráyi, having been dug up when a pond, or kónéru, was constructed, half a century or so ago, in front of the Collector's cutcherry. Scattered here and there about the town and, indeed, about the District generally, are numerous small images of a Jain type but we know of no other approaching the Kónéti Ráyi in size.

Nellore (50).

[Nellore. Tamil. Built into the big Muhammadan tomb at Dargamitta.]

Translation.

We shall maintain (the charity) as long as the moon, and the sun endure. With this promise, Kitti Álvaṇ, goldsmith of Kúvam and son of Máveḍuttán, presented one evening lamp and Perúmál the goldsmith, son of Tondáravén, the son of Orrikoṇḍár of Palantaṇḍala, presented one evening lamp. (For these lamps they give a *máḍai*). This *máḍai* to be lent out on interest . . . . Madurántaka Potta . . . . . whoever injures this will incur sin. (The second side is of the reign of Kulóttunga Chóḷadéva and seems to record the grant of some land to the god Akkasálíśvara).

[1] இத்தவரை செலுத்தக்கடவொ-
[2] ம[ாக] கூவத்தில் விழுகுடி-ர-
[3] வானமாவெடுத்தான் மகன்
[4] கி[த்]தி ஆழ்வாந் வைச்ச சந்-
[5] திவிளக்கு க பழன்தண்ட-
[6] வத்து விழுகுடி-ர ஒற்றிகொ-
[7] ண்டார் மகன் தொண்டாரெ-
[8] வள் மகன் பெருமாள் இட்ட
[9] சந்திவிளக்கு க இம்மாடை
[10] எறை இழிச்சி இறை இ . . . . .
[11] மதுராந்தகப்பொத்த . . . . .
[12] னென் இதுக்கு அகி . . . . .
[13] யில் மொவயெ பண் . . . . .

Second side.

[1] ஷஷ்டி ஸ்ரீ குலொத்துங் . . . . .
[2] வது அக்கஸாலிஸ்வரமு . . . . .

[3] ரவனென் பெரி எரிகிழ் . . . . .
[4] உதூர சய புஞ்சை ஈ . . . . .
[5] பறச்செரிக்கு தெற்கு . . . . .

NELLORE (51).

[Nellore. Tamil. Built into the big Muhammadan tomb at Dargamitṭa.]

This inscription is made up of two fragments. One of these records the gift of gardens by Pottapichóḷa *alias* Gandagópála with libation of water to the deity Akkasáli, and prays that it may be kept under the protection of the Máhéśvaras. It gives boundaries but they are not complete.

The second appears to be a gift to the god Tirunágéśvara. It was received by Dévapiḷḷai, son of . . . and Kálatti Uḍayár and they bind themselves to maintain the charity as long as the moon and sun endure.

[1] . . . . . சை இந்த கூதாழ் யாராவ-ஒவ்ழ் வண்ணி.
[2] . . . . . வனெங் . பண்டாரிக்கொயில் மட வினாக
[3] . . . . . நிதியும் வழிக்கு வடக்கும் தொட்டம் குழி ஈ
[4] . . . . . ளிக்கு மெற்குத்தொட்டம் செங்கழனி குழி
[5] . . . . . ழி சாஉல இத்தொட்டங்கள் அக்க-ஸாலி-
[6] . . . . . ற்கு பொத்தப்பிச்சொழன் கண்ட கோபா-
[7] . . . . ஒவ்ழ் வண்ணினெங் ஸ்ரீரெஹஸ்ர.

Second side.

[1] . . . . . ரும் திருஞகிசரமு-
[2] . . . . . மகக் தெலப்பிள்ளை . .
[3] . . . . . காளத்தி உடையார் . . .
[4] . . . . . ப்பிள்ளை உள்ளிட்டார் . .
[5] . . . . . கைக்கொண்டொரும் . . .
[6] . . . . . ஈ வரை செலுத்த
[7] . . . . . ம்.

NELLORE (52). (A.D. 1635–36.)

[Nellore. Telugu. From the bund of the big Nellore tank.]

TRANSLATION.

Hail! On the 15th day of the bright half of Śrávaṇa of the year named Yuva, corresponding to 1557 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Arula Rághayamgáru issued a charitable edict as follows for the *mérás* of the tank of Nellore under the orders of Śrímat Velugóṭi Venkaṭapati Náyanáyyamváru. We have granted with libation of water the *mérás* collected from all the fields under this tank within the four boundaries and ordered that they should be spent on the tank by the residents of the town (?). Therefore those who walk by those places, the cultivators, the *káp*us, and the *karnams*, should give the grain derived from the *mérás* of this tank to Upparas and get the tank put in order by them. If any fail to carry this out they will be considered to have[1] given their honour to Málas and Mádigas. In such terms has the charitable edict been executed.

---

[1] The phrase apparently means "prostituted their wives."

1. స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలి
2. వాహన శకవరుషంబ్బు
3. లు ౧౫౫౭ అగునెంటి యువ
4. నామ సంవత్సర శ్రావణ శు
5. ౧౫ లు శ్రీమతు వెలుగో
6. టి వెంకటపతినాయనయ్యం
7. వారి ఆనతిని అరులరాశు
8. యంగారు నెల్లూరు చెర్వుమేరా
9. కుగాను యిచ్చిన ధర్మశాసనపద్ద
10. తి యీచెర్వు కిందిపొలంయల్లచ
11. తుశీమాను వారలు సహితంగా
12. ను నడిచె చెర్వు మెరనగరం బడసిద్ధారా
13. పూరంచెసిచెర్వుమీందనె వేయించేట
14. ట్టుగాకట్టడశ స్తిమి గనక అక్కడస్తళాం
15. త్తరాల నడ్చెవారు సీత్యగాండ్లుకా
16. ంపు కరుణాలు ఆచెర్వు మేరవల్ల వ
17. చ్చిన ధాన్యం ఉప్పల్లకిచ్చి చెర్వుమీ
18. ద వేయించ్చుంగలవారు యింద్ర తప్పి
19. నట్టిదాయినా వాండ్లాలిం మాలుమాదిగ
20. కుఁములు వాండ్లకు యిచ్చినవాండు
21. గానిచ్చిన ధర్మశాసనపద్దతి

NELLORE (53).

[Nellore. Telugu. Alongside the Madras road.]

TRANSLATION.

The charitable *matham* of the illustrious Dattátréya Svámi, who presides over the whole universe, who is a *paramahamsa*, the excellent *guru*.

NOTE.—There was doubtless a matham of a guru near this stone.

Paramahamsa is the title assumed by a Hindu sannyási after a certain stage in his spiritual progress.

1. శ్రీమద్వి
2. శ్వాధిష్టాపన
3. పరమహాంస
4. సద్గురు దత్తా
5. త్రేయ స్వాము
6. లవారి ధర్మ
7. మఠం॥

Nellore (54). (A.D. 1573–74.)

[Nellore. Telugu. From northern wall of Ranganáya-kulasvámi temple.]

Translation.

Hail! On the 15th of the bright half of Vaiśákha of the year Śrímukha, corresponding to 1495 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Venkaṭapa Naiḍu, the secretary (mudrakartá) of Veligóṭi Timmapa Náyaningáru the agent (káryakartá) of Śrímad Rájádhirája, Rája Paramésvara, Śrí Víra Pratápa Śrí Víra Śrí Rangaráyadéva Mahárája, for the religious merit of the Ráyalu (Rangaráya) and Timmapanáyani-(ngáru), made the following arrangements, for showing respect to Panchahánas [1] during the festival days of Paḷikonḍanátha of Nellore. We shall show respect to all the Panchahánas who come in the car as at Tirupati (?)

---

[1] The five classes of artizans.

The *Sthala Karanams, Kápus, Settis* and *Páka Reddis*[1] having been made to agree to the observance of this etiquette, if any obstruct this etiquette, they will incur the sin of killing cows, Brahmans and newly-born infants near the Ganges.

Srí

This edict has been written by Karanam Muttaráju Venkaṭádri.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౮౧౫ అగునెంట్టి శ్రీముఖసంవత్సర వయిశాఖ శు౧౫ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీవీరశ్రీరంగరాయ

2. దేవమహారాయులు అయ్యవారి కార్యకర్తలయిన వెలిగోటి తిమ్మపనాయనింగారి ముద్రకర్త వెంకటప్ప నాయండు రాయలవారికిన్ను తిమ్మపనాయనికిన్ను పుణ్యముగాను। నెల్లూరి

3. పట్టికోండనాధునికి తిరుగ నిప్పించితిరుతిరునాళ్లకు।పంచ్చహాణం వారికినడపి మర్యాదకు కట్టండచేసిన వివరము॥ తేరుయెక్కివచ్చి యందుకు తిరుపతిమర్యాదను పంచ్చహాణం వారికి నడపంగలవారము

4. యీ మర్యాదకు స్థలకరణాలనున్ను కాంపులనున్ను శెట్టిపాకరడ్లనున్ను వొప్పించి యీ యామర్యాదకు యవ్వరుదప్పినాను గంగకర్తను గోబ్రాంహల పుట్టిన శిశువులనున్ను వధించిన పాపాన బోవువారము। శ్రీ। కరణంము త్తరాజు వెంకటాద్రి వ్రాశిన శాసనము

[1] This seems to mean "Reddis of Pákanádu."

NELLORE (55). (A.D. 1197–98.)

[Nellore. Tamil. North wall of Ranganáyakalaswámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! The following is engraved from verbal orders received:—

This is the edict of Chitraméla who is the son of the illustrious Bhúdéví, and who was sprung from the fourth class (Śúdra), (promulgated) for the benefit of all the world . . . . . .

In the Śaka year one thousand one hundred and nineteen, the inhabitants of (a number of) *nádus* (Pédainádu, Péráttinádu, Muṅgaláṟattainádu, Kaḍaiyaśinganádu, Pûṅgainádu, Tongaipúnuḷnádu, Chakalanádu, Pottappinádu) of Jayaṅkondachóḻamaṇḍala having all assembled at Chittiraméḻimaṇḍapa in Tiruppáṟkaḍaṟchittiraméḻivinnagar, gave to the god at Chittiraméḻivinnagar, free of tax, lands to the extent of 2,200 *kuḻi*. We shall give this (extent of land). He who hinders this will incur the sin of stabbing a tawny cow on the banks of the Ganges.

Thus agreeing we have made the gift.

(Then follows a list of signatures of those who consented to this grant).

[1] ஸ்வஸ்திஸ்ரீ திருவாய்க்[கொ] கழ்வி முன்னுடைத்ததாக ஸ்ரீ-
சகலகெவிவரதரவ்ய ஆகவவ்ணர்கவொகலவவவ்ர்-
வொகஹிகாத்ர்ய விதரஜெவ்யஸாவகழ் அரம்வனர்க . .
. ப்புகழ்பெருக . . . . . நியாய நடாத்துகின்ற ஜயங்
கொண்டசொழமண்டலத்துப் பெடைநாட்டு இவிஷைய .
. . . . இவிஷையத்தொமும் பொரத்திநாட்டு வ-

[2] யி[ர]விஷையத்தொமுங்க[ர]றத்தைநாட்டு விஷையத்தொமுங்கடையச்சிங்கநாட்டு விஷையத்தொமு[ம்] பூங்கைநாட்டு விஷையத்தொமுந்தொங்கைப்பூது[ள்]நாட்டு விஷையத்தொமுஞ்சகலநாட்டு விஷையத்தொமும்பொத்தப்பிகாட்டு விஷையத்தொ[ம்*] உட்பட்ட பெரியநாட்டு விஷையத்தொம் சகராயாண்டு ஆயிரத்தொருநூற்றொருபத்தொன்பதாவ-

[3] (த்)துத்திருப்பாற்கடற் சித்திரமெழிவிண்ணகரிற்சித்திரமெழிமண்டபத்துக்குறைவறக்கூடி நிறைவற நிறைந்திருந்து இச்சித்திரமெழிவிண்ணகரெம்பெருமானுக்கு எங்கள் திருவிடையாட்டமாக வைத்துக்குடுத்த பரிசாவது பெருராள்வை ஆயிரங்குழியும் நடுவுதரத்தாள்கள் எழுநூற்றைம்பதுகுழ்யுஞ்சீற்காள்வை ஐந்நூறுகுழியும் டள்ளிபட-

[4] இப்படி விடி[த்தார்]பெரிய நாயகார்க்குப்பழைத்தார்பட இது விடக்கடவர்களாகவும் இது விலக்கினர் கெங்கைக்கரைக்குராற்பசுக்குத்தினை பாவத்தெப்படவாராகவும் இப்படி சம்மதித்து வைத்துக்குடுத்தோம் பெரியநாட்டு விஷையத்தொம் பணியாள் சித்திரமெழிவெனான் எழுத்து இப்படிக்கு இவைகடவெவிவிஷையசிசனபதி எழுத்து இப்படிக்கு

[5] இவை முதிபுறத்துக்கங்கை கொண்டானெழுத்து இப்படிக்கு இவை கண்டநாராயணபுரத்துத்தாமிரட்டகுடி எழுத்து இப் டிக்கு இவைகெரள உருப்பிரட்டகுடி எழுத்து இப்படிக்கு இவை வெங்கூர் சொமிரட்டகுடி எழுத்து இப்படிக்கு இவை அல்லூர் முப்பிட்டகுடி எழுத்து இப்படிக்கு இவை அல்லூர் அயித்தமி-

[6] ப்படிக்கு இவை விரியூர்ச்சியபயநாயக்கனெழுத்து இப்படிக்கு இவை . . . ப . . . .

NELLORE (56).

[Nellore. Tamil. From northern wall of Ranganáyakulaswámi temple.]

This inscription refers to the grant of land in various villages.

[1] ஸ்வஸ்திஸ்ரீ சிறுகப்பைநாடு மன்[று]பொழில் குழி ஐநூறும் அப்[பூ]ர் குழி . . நூறுக்குமூர்கு ழி ஐஞ்ஞூறுகறுப்பூர்குழி ஆயிரம் குடிச்செறுகுழி முன்னூறு சிறுக்கனப்பூண்டி குழி இருநூறும் இலனூர்குழி முன்னூறு ஒட்டப்பூண்டி குழி ஐஞ்[ஞூறு]

[2] மிறுத்தியூத்தக்கா குழி முன்னூறு குருத்தலூர் குழி ஐஞ்ஞூறு ஊட்டக்கூர் குழி மூன்ஞூற்றைம்பது கொம்மலப்பூண்டி குழி இருநூறு விக்கூர் குழி நானூறு பென்னிலக்கூர் குழி இருநூறு பிடியூமுன்னூறு

[3] சாதெயன்கொண்டர் குழி இருநூறு விருகங்கபொ[ல்]லி குழி முன்னூறு சொமெயன்பூண்டி குழி இருநூறு பாறிசெல்மை குழி நூற்றம்பது முங்கொடுகுழி நூறு வெமூர் குழி முன்னூறு மூவுக்கலதாணை பூண்டி குழி

NELLORE (57).

[Nellore. Tamil. North wall of Ranganáyakulaswámi temple.]

This inscription is not complete. It is dated in the cyclic year Pingala corresponding to the second year of the glorious Kóló̱ttuṅgachó̱ladéva who was pleased to take Madurai, Íl̤am (Ceylon) and the crowned head of the Páṇḍya king, and the fifteenth year of the reign of the glorious Kulóttungachó̱ladéva who was pleased

to take the crowned head of Vírapándya, on the date corresponding to Friday with the *nakshatra* Révati, the fourteenth day of the month of Vriśchika. It records grant of 250 *kulis* of land and closes with a number of signatures.

The year of the former Kulóttunga was read first as second but on check *in situ* as twentieth.

[1] ஷையத்தொமும் . . . . . விஷயத்தொமும் காட்டுவிஷையத்தொமுங்கெ . . ட்டத்பாடு காட்டுவிஷயத்தொமுங்கடைப காட்டுவிஷயத்தொமுங் . . . . . காட்டு விஷயத்தொமுங்கடை . . . . .

[2] பிங்குல வ[வொ]ஷவரத்து மதுரையும் ஈழமுமுங்கொண்டு பாண்டியன் முடித்தலை கொண்டருளின ஸ்ரீகுலத்துங்கசொழதெவர்க்கு யாண்டுவிரண்டு(?)பாண்டியன் முடித்தலைகொண்டருளின ஸ்ரீகுலோத்துங்க சொழதெவர்க்கு யாண்டு பதினை[ந்தா]வது வு ஸ்ரிகநாயற்றுப்பதி[காலாந்தி]யதியான வெள்ளிக்கிழமையும் ரெவதியுமான நாள் இம்மண்டலத்து நெல்லூரான விக்கிரமசிங்கபுர . . . . .

[3] இக்கண்ணவை இருநூற்றைம்பது குழியும் நிர்நிலத்திலெ விட்டு காலு முலெயிலும்[த்]திருவாழிமஞ்சித்திரமெழியும் இட்ட கல் நட்டுச்சந்திராதித்தவரை செல்லக்கடவதாக விடகடவொமாகவும் இப்படி மிவ-ஹாணபுரசெவகம் விற்றுள்ளனெதெமெழியிடத்து மக்கடவர் எல்லாமும் விடக்கடவ . . . . . ாகவும் . . . . .

[4] இவை நெல்லூர் உடையான் எழுத்து இப்படிக்கு இவை குறட்டப்பூண்டிப்பிரட்டகுடி எழுத்து இப்படிக்கு இவை கொடுவெருர் வெளான் எழுத்து இப் . . . ண்டிப்பிரட்டகுடி எழுத்து இப்படிக்கு இவை கொடுவெளூர் வெளர் எழுத்து இப்படிக்கு இவை உருவூர் உலகுய்யாகொண்ட சொழத்தரட்டி எழுத்து இப்படிக்கு இவை பூத்தக்கூர் இராயிட்டகுடி எழுத்து இப்படிக்கு . . . . .

[5] டிகுடி எழுத்து இப்படிக்[கு*] இவை முங்கமூர்ப்-பொ . . . . . சிரட்டகுடி எழுத்து இப்படிக்கு இவை குமிழூர் இராசெந்திரசொழவெந்த . . . . சிரட்டகுடி எழுத்து இப்படிக்கு இவை குமிழூர் இராசெந்திரசொளமு-வெங்வெளனெழுத்து இப்படிக்கு இவை செறவனூர்த்திருக்-காளத்தி தெசிரட்டி எழுத்து இப்படிக்கு இவை சறுமவனகாக-ட்டி நாயக்கனெழுத்து இ . . . . .

Nellore (58).

[Nellore. Tamil. On the northern wall of the Ranganáyakulaswámi temple appear lists of lands granted to the temple. It has not been thought necessary to print them.]

Nellore (59).

[Nellore. Telugu. Western wall of Ranganáyakulasvámi temple.]

Translation.

Up to (on) the 5th of the dark fortnight of Chaitra in the year Śrímukha, the dancing girl of Śrí Talpagiri Ranganátha Svámi gave a *paṭṭi* of dry land in Páta Chintapalli for providing services with sandal and basil (*Ocymum sanctum*). . . . . of Venkaṭá Chári . . . . . .

శ్రీముఖనామ సంవత్సర చై
తిర బ ౫ లు ఏరకు శ్రీతల్పగిరి
రంగనాథస్వామివారి సానిది

చంధనం తులసి కైంకర్యములకు
పాతచింతపల్లి వెలిచేనూపట్టి
ని యీ వెంకటచారిదిండ్ల చేటాం

NELLORE (60). (A.D. 1301–02.)

[Nellore. Tamil. Western wall of Ranganáya-kulaswámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the Śaka year 1224 Plavanga (Plava?) corresponding to the 12th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájagaṇḍagópáladéva, on the date corresponding to Monday with the *nakshatra* Róhiṇi, the tenth day of the bright half of the month of Makara, I, Madurántakapóttapichóḷa *alias* Ránganáthan *alias* Rájagaṇḍagópáladéva, gave to last as long as the moon and sun to (the god of) Chitramḗḷivinnagar namely Paḷḷikoṇḍaperumáḷ at Tiruppárkaḍal in Nellúr *alias* Vikramaśiṅgapura (situated) in Paḍainádu in Chédikulamánikkavaḷanádu (a sub-division) of Jayaṅkoṇḍachóḷamaṇḍala, for ceremonies including sacred food, ornaments, daily offerings and temple repairs, free of tax and as exclusive property, the dry and wet lands included within the four boundaries of the village of . . . in Padainádu.

If there is anybody who obstructs this charity, he will incur the sin of killing of a tawny cow on the banks of the Ganges.

NOTE.—The date was first read as 1228 but on check *in situ* appears as 1224. The cyclic year is given as Plavanga, but we should

doubtless read Plava which is S S. 1224 current. To agree with other inscriptions, however, we ought to have the *expired* Saka year 1224.

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ சகளையாண்டு ஆஉஅடச [பிலவங்க-ளஸ்ஸரி திரவ-ாவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீ இராசகண்டகொ-பாலதெவற் (க்)கு யாண்டு

[2] பன்னிரண்டாவது மகரநாயற்று பூவ-ற்பக்ஷத்து உபமியும் திங்கட்கிழமையும் பெற்ற உரொசணிநாள் மதுராந்தக—

[3] ப்பொத்தப்பிச்சொழன் செங்கநாதன் ஆன இராசகண்ட-கொபாலதெவனென் செயங்கொண்டசொழ-

[4] மண்டலத்துச்செதிருலமாணிக்கவளநாட்டுப்படைநாட்டு நெல்லூரான விக்கிரமசிங்கபுரத்து

[5] திருப்பாற்கடல் சித்திரமெழிவிண்ணகரான பள்ளிகொண்ட பெருமாளுக்கு அமுதுபடி சாத்துப்படி உள்ளிட்ட நிமந்த-

[6] ங்களுக்கும் திருப்பணிக்கும் உடலாக படைநாட்டித்தண்டி . ப்பூறு நாற்பாற்கெல்லைக்கு உட்பட்ட நன்சைபுன்சை நிலம் திருவி-

[7] [டையாட்டம்] வஸ்வ-ாமானியமாக சந்திராதித்தவரை செல்வதாக விட்டென் இயஷ்விலக்கினருண்டாகில் கெங்கை-

[8] [க்கரையில் குர]ாற்பசுக்கொன்றுன் பாவத்திலெ|படுவான்.

Nellore (61).

[Nellore. Tamil. From western wall of Ranganayakulaswámi temple.]

Translation. (*Abstract*).

Hail! Prosperity! In the . . . of the reign of the emperor of the three worlds, the unequalled among

kings, Sundara Pándyadéva, we (the king) gave at the recommendation of Kálingaráyar the village of Mávadikuṇḍai in Muṇḍanádu, all the lands in the village, wet, dry, house sites, gardens and other lands, taxes and rights of ryots, ínevari (?), sittáya (toll ?) and all kinds of taxes accruing from the village, from the month of Ávani of the same year, for offerings in the hall constructed in our name (and) called Sudarapándyaśandi and at festivals and for daily offerings to the god Chittiraméḻivinnagar namely Paḷḷikoṇḍaperumál at Nellúr *alias* Vikramásiṅgapuram situated in Paḍainádu in Chédikulamánikkavaḷanâḍu.

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ திருபுவனச்சக்கரவத்திகள் கொகெரின்மை-கொண்டான் சுந்தரபாண்டியதெவற்கு யாண்டு . . . .

[2] வணிமாதமுதல் செதிகுலமாணிக்கவளநாட்டுப்பெ-டைநாட்டு நெல்லூரான விக்கிரமசிங்கபுரத்துத்திரு . . . .

[3] சித்திரமெழிநணகரா[வி]பள்ளிகொண்டாழ்வாற்குநம்-பெரால் கட்டின சுந்திரபாண்டியன் சந்திக்கும் திருனெ . . . . .

[4] அமுதுபடி சாத்துப்படி உள்ளிட்டு வெண்டும் நித்த நிமன்தங்ஙளுக்கு முண்டநாட்டு மாவடிகுண்டை . . . . .

[5] ல்லைக்கு உட்பட்ட நிர்நிலமும் கருஞ்செய் . புன்சையும் கத்தமும் தொட்டமும் குமுமகுள ப்பரிவும் மற்று . . . . . .

[6] ட்டவையிற்றுக்குடி இருக்கும் கடமை[யி]னெவரி சித்-தாயமும் மற்றும் எப்பெற்பட்ட வரிகளும் உட்பட ஸ . . . .

[7] மாகத்திருவிடையாட்டமாக இடப்பெற வெணுமென்-று காலிங்கராயர் சொன்னமையில் இவ்வாழ்வார்க்கு . . .

[8] ரை செல்வதாக இவ்வூர் குடித்தெகாம் இதுவிலக்[கி]னை-
ருண்டாகில் கெங்கைக்கரையிற் குரால் பசுவைக் . . . . . .

Nellore (62). (A.D. 1299-1300.)

[Nellore. Tamil. Western wall of Ranganáyakula-swámi temple.]

Translation.

In the expired Śaka year 1221 corresponding to the 9th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious . . . [Ganda] Gópáladéva, on the date corresponding to Monday with the *nakshatra* Anusha . . . . . of the bright half of the month of Makara, [Madurántakapo] ttapichóḷa, the glorious Raṅganátha *alias* Rájagaṇḍagópáladévan gave to the god of Chitraméḷivinnagar namely Paḷḷikoṇḍaperumáḷ at [Tiru]ppáṟkaḍal in Nellúr *alias* Vikrama[śiṅgapura] (situated) in Paḍainâḍu in [Chédi]kulamáṇikkavaḷanáḍu (a sub-division) of Jayaṅkoṇḍachóḷa[maṇḍala] for daily offerings and temple repairs, as long as the moon and sun last, free of tax with libation of water, the dry and wet lands included within the four boundaries of the village of . . . ṅgalakkoṇḍai.

He who obstructs [this] charity will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

[1] க . . . . . [ண்டு] கதஉாஉலக செல்லாநின்ற
திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீ-

[2] . . . . . பாலதெவற்கு யாண்டு கூ-வது மகர-
காயற்று வவ்ஃபக்ஷத்து

[3] . . . . . ட்கிழமையும் பெற்ற அனுழத்திகாள்
ஐயங்கொண்டசோழ-

[4] . . . . . குலமாணிக்கவளநாட்டுப்படைநாட்டு கெல்லூரான வி[கு]-ம|

[5] . . . . . ப்பாற்கடற்சித்திரமெழிவிண்ணகரா-ன பள்ளிகொண்டபெருமாளுக்கு

[6] . . . . . படி உள்ளிட்ட நித்தநிமந்தங்களுக்குக்-கிருப்பணிக்கும் உடலாக-

[7] . . . . . ராத்தப்பிச்சொழன் ஸ்ரீரங்கநாதரான இராஜகண்டகொபாலதெவன் நந்தா-

[8] . . . . . ங்கலச்கொண்டை நாற்பாற்கெல்லை உட்பட்ட நன்சையும் புன்சை-

[9] . . . . . லுங்திருவிடையாட்டமாகச்சந்திரா-த்தவரை செல்ல உதகவு—ஒவ்—ம்மாக

[10] . . . . . ஓம் விலக்கினர் கெங்கைக்கரையில் குராப்பசுக்கொன்றுன் பாப-

[11] . . . . . டவன். க

NELLORE (63).

[Nellore. Tamil. Southern wall of Ranganáyakula-svámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the reign of the emperor of the three worlds, who was pleased to take Madurai and the crowned head of the Pándya, the glorious Kulóttuṅga-chóladéva, . . . gave to Chittiramélivinnagar *alias* Pallikondaperumál . . Setti of Tiruppárkadal in Nellur *alias* Vikramasiṅgapura (situated) in Pidanádu in Chédi-kulamánikkavaḷanádu, (certain villages, names not clear) free of tax. We the authorities of this temple agreed to provide, as long as the moon and sun endure, rice, food, food with vegetables, ghee and curds.

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ திரிபுவனச்சக்கர[வர்]த்திகள் மதுரையும் பாண்டியன் மு[டி]த்தலையுங்கொண்டருளின ஸ்ரீ கு[லொத்துங்]க சொ[ள]தெ- . . . . .

[2] செதிகுலமாணிக்க வளநாட்டுப் பிடாநாட்டு[வ]நல்லூரான விக்கிரமசிங்கபுரத்து திருப்பா[ற்]கடற் சித்திரமெழிவிண்ணகரான பள்ளிகொண்டபெருமாள் கொ . . . . .

[3] மசெட்டியாற்குச் சீவிதமான முண்டைநாட்டு பெரும் பள்ளி நி[ம்]ம[ல்]யின்னயனூர் திருவிடையாட்டமான தாமணம் வெற்கலந்த . . . . .

[4] முதபடிகாயமு[த*]நெய்யமுத தயிரமுதுடனெந் சதிராத்தவளை செல்வதாகச் சமித்தொம் இக்கொயற்தானத்தொம்

Nellore (64).

[Nellore. Tamil. Southern wall of Ranganáyakulasvámi temple.]

This is a fragment dated evidently in the reign of Kulóttuṅgachóḷadéva who was pleased to take Madurai and the crowned head of the Páṇḍya and it appears to grant the village of Peṭṭidakuṇḍai . . . . . at Nellúr *alias* Vikramaśiṅgapura (situated) in Paṭṭainádu.

[1] . . . . . தாகமதுரை[யு] . . . . .

[2] ணிக்கவளநாட்டு பட்டைநாட்டு நெல்லூரான விக்கிரமசிங்க[புரத்து] . . .

[3] [ம]ஹாதெவியர் சிறுகடமை நாட்டுப்பெட்[டி]லகொண்டைத் . . . . .

[4] . . ஊரான பெட்[டி]டகுண்டையில் உடலானது இந்நாயனூர்க்கு

[5] . . . . . வையவர்க்கும் வர[வாசிகளுக்கும்] செல்வதாகச் சிவபூதன் வான-

NELLORE (65).

[Nellore. Tamil. Southern wall of Ranganáyakula-svámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! The following is the list of evening lamps given up to the month of Chittirai of the 35th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Kulóttuṅgachóḷadéva who was pleased to take Madurai and the crowned head of Páṇḍya, it being promised that the lamps will be kept lighted by means of the interest accruing on one *máḍai* for each lamp for the god of Chittiramélivinnagar namely Pallikoṇḍaperumál.

[Then follows a list of the donors of lamps.]

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ மதுரை[யு]ம் பாண்டி[யன்மு]டி[த்தலை]யுங்-கொண்டருளின திருபுவனச்சக்கரவர்த்திகள் ஸ்ரீ குலொத்துங்-கசொழதெவர்க்கு யாண்டு கூ(டு)

[2] ஆவது சித்திரைமெ[ழிவி]ண்ணை[கர]ான பள்[ளி]கொ-ண்டபெருமாள் கொயிலுக்கு இல்வாண்டை சித்திரை மாஸ-வரை செ[சலு]த்த சந்திவிளக்கு பொலி-

[3] யூட்டாக மாடை ஒன்று[க்கு]காரு விளக்கு-[எற்றுவ]-தாக மாடை இட்ட சந்திவிளக்குக்கு மூதல் சிவபூதன் வானவ-ராயகன் விளக்கு ரா[ற்]பதும் இளங்கிழவன் திருக்க[ர]

[4] ளத்தியுடையான் விளக்கு மூன்றும் நுளம்பியன் வ . ஸ . . . மதெவன் விளக்கொன்றும் மெற்படிகூத்தர் விளக்கொன்றும் சிவ[ர]தன் சொக்கர் மானவர் [பிடிய]பி[ள்-ளை]விள-

[5] . . . . . .

Nellore (66).

[Nellore. Tamil. South wall of Ranganáyakuḷasvámi temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! In the 28th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájarájadéva, in the month of Áni, one *máḍai* was presented for an evening lamp (to be burnt) before Tirukkéḷi Uḍaiya Viyalálvár by Vaitumban Pitusuramuḍaiyán.

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ திரிபுவனச்சக்காவத்திகள் ஸ்ரீ[ரா]-
[2] ஜராஜதெவர்க்கு யாண்டு இருபத்தெ-
[3] ட்டாவது ஆனிமாசத்தில் வைதும்பன் [பி]து-
[4] சுரமுடையான் திருக்கெளி உடைய [ய] விய[ல]-
[5] ழ்வார்மின் இட்ட மாடை ஒ[ன்று]க்கு சந்திவி-
[6] ளக்கு ஒன்று.

Nellore (67).

[Nellore. Tamil. South wall of Ranganáyakalasvámi temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! Under orders verbally received (the following is engraved). In the 31st year of the reign of the emperor of the three worlds who was pleased to take Madurai and the crowned head of the Pándya king, the glorious Kulóttuṅgachóḷadéva, in the month of Mésha, (the undermentioned) was left (free of tax) by Periyasiddappanáyakka a follower of Madurántakapottapichóḷa *alias* Nallasiddharaśa, to the god Chittaramélivinnagar *alias* Pallikoṇḍaperumáḷ at Tiruppárkaḍal in Nellúr *alias* Vikramaśiṅgapura (situated) in

Pédainádu in Chédikulamánikkavalanádu (a sub division) of Jayaṅkoṇḍachólamaṇḍala.

He gave with libation of water the village of Viṟkádu free of tax to Paḷḷikoṇḍaperumáḷ, the village being included within the four following boundaries viz., on the east the boundary of Kóḷúr, on the south the boundary of Mérappayúr, on the west the boundary of Yámalúr and on the north the boundary of Kuraṭṭúr, after setting up in (that village) Viṟkádu (situated) in the same nádu (Pédainádu) (the image of) Viddharasa-siddharasa.

Those who violate this (charity) will incur the sin of those killing a cow on the banks of the Ganges, and the sin of those who kill their parents.

[1] ஸ்வஸ்திஸ்ரீ திருவாய்கெழ்விமுன்னுடைத்தாக மதுரை யும்பாண்டியன் முடித்தலையுங்கொண்டருளிக திரிபுவநச்சக்கர-[வ]த்திகள் ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெவற்கு யாண்டு கூகா-வது ெ-

[2] [மஷ]காயற்று ஈயங்கொண்[ட]சாழமண்டலத்துச்-செதிகுலமாணிக்கவளநாட்டுப்பெடைநாட்டு நெல்லூரான வி-க்ரமசிங்கபுரத்துத்திருப்பாற் [கடற்கித்]தரமெழி விண்ணகரா-ன பள்-

[3] [ளி]கொண்டபெருமாளுக்கு மதுராந்தகப்பொத்தப் பிச்சொழநான கல்லவஸீரவர் கன்மிகளில் பெரிய ஸித்தப்ப-நாயக்கன் திருவிடையாட்டமாக விட்ட பரிசாவது [யிக்நா]-

[4] ட்டுவிற்காடு வஸீரால வஸீரவ்ரையிடுவித்து நிர்வார்-பித்து குடுத்[த]னிதற்கு கிழ்பாற்கெல்லை கொ[ணூரெ]ல்லைக்கு மெற்கும் தென்பாற்கெல்லை மெறப்பபூரெ[ல்லை]க்[கு வட]-

[5] க்கும் மெல்பாற்கெல்லை யாமலூரெல்லைக்கு கிழக்கும் வடபாகெல்லை குறட்டுரெல்லைக்கு மிக்காற்பாலெல்லைக்குட்ப-ட்ட விற்காடு திருவிடையாட்டமாகப்பள்-ளிகொ[ண்ட பெரு-மாளு]-

[6] க்குக்கு மித்தான் இது விள[க்கு]வார் கெங்கைக்கரை கு-
ராற்பசு கொண்ரூர் பாவ[த்]தைப்படுவோன் தன்-மாதாபிதாக்
களைக்கொன்ரூர் பாவத்தை பொவார்

Nellore (68).

[Nellore. Tamil. Southern wall of Ranganáyakula-svámi temple.]

Translation.

Dévándai, son of Śivapútan Senda Pillai, presented one *mádai*, for one evening lamp.

Méṟvaigunda Pillai presented one evening lamp to Tirumavár (?). Méradiyálandai presented one evening lamp.

[1] சிவபூதன் செத்தபிள்ளை
[2] மகன் தெவாண்டை இட்ட
[3] மாடை ஒன்றுக்கு சந்தி-
[4] விளக்கு ஒன்று மெ[ற்]
[5] வைகுந்த[பிள்ளை] திரு-
[6] மவாற்கு வைத்த ச[ஞ்]ஞி-
[7] விளக்கு ஒன்று மெற-
[8] டியாளண்டை வைத்[த]
[9] சந்திவிளக்கு ஒன்று

Nellore (69).

[Nellore. Tamil. Eastern wall of Ranganáyakulasvámi temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! In the tenth year of the reign of the emperor of the three worlds, who was pleased to

take the crowned head of the Pándya and Madurai, the glorious Kulóttuṅgachóḷadéva, we, the Mudalis belonging to the army and the citizens of the three streets of Nellúr *alias* Vikramaśiṅgapuram (situated) in Péḍaiṉáḍu in Chedikulamáṇikkavaḷanáḍu (a sub-division) of Jayaṅkondachóḷamaṇḍala gave the money, 10 *chinnams*, accruing from certain dues (the details are not clear owing to the mutilated state of this portion) to Tiruppárkaḍal Pallikoṇḍaperumáḷ of this city (Nellúr).

We the villagers . . . gave . . . so that it may be maintained in other *maṇḍalams* also.

He who obstructs this charity will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ திரிபுவனச்சக்கரவர்த்திகள் பாண்டியன் மு-

டித்தலையு[ம]துரையுங்கொண்டருளின ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொ.

[2] முதெவர்க்கு யாண்டு ல வது செயங்கொண்டசொழ-

மண்டலத்துச்[சதிதுல] மாணி[க்க]வளநாட்டுப்பெடை-

[3] நாட்டு நெல்லூரான விக்[கி]ரமசிங்கபுரத்துப்படை-

முதலிகளும் முன்னூதெருவில் நகரத்தாரும் இவ்-

[4] [ர்]த்திருப்பாற்கடல் பள்ளிகொண்டபெருமாளுக்கு

நாங்கள் ஆயம் வைத்து குடுத்த . . . . . ப்படினி-

[5] ரு[ம்]பன் உட்பட்டாருக்கு . [வ]னல்லாத்திலும்

பிள்ளையார்குத்திரந்த தங்கத்தில் . . . . . ங்கொ-

[6] ள்ளக்கடவர்களாகவும் மஞ்ஞலங்களிற்கொண்டப[த்து]-

ச்சின்னமுங்குடுத்த [வன்தார் சின்ன]மும் இ[ட]க்-

[7] கடவர்களாகவும் இப்படி பரமண்டலங்களிலும் செல்-

வதாகவும் வைத்துக்கு[டுத்தெ]தாம் சடைம . . . . ணத்தன்

[8] . . . உனரொம் இதுவிலக்குவான் கெங்கைக்கரை

குரார்பசுக்குத்தினை [பாவத்தை படுவான்]

NELLORE (70).

[NELLORE. Tamil. Eastern wall of Ranganáyakulasvámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 31st year of the reign of the emperor of three worlds, who was pleased to take the glorious Madurai and the crowned head of the Páṇḍya, the glorious Kulóttuṅgachóḷadéva, I, Vémayáḷván the son of Véṭṭandandainambiyáṇḍi of the city of Púndamali (situated) in Puliyúrkóṭṭa *alias* Kulóttuṅgachóḷavaḷanáḍu, a sub-division of Jayaṅkoṇḍachóḷamaṇḍala, gave to Śrivaráha Emberumáṇ whose image was set up by my father Nambiyáṇḍi in the inner sacred enclosure of the temple of Chittiramélivinnagar (*alias*) Paḷḷikoṇḍaperumáḷ at Tiruppaṛkaḍal in Nellúr (*alias*) Vikramaśiṅgapuram (situated) in Péḍainádu in Chédikulamánikkavaḷanáḍu, (a sub-division of) this maṇḍala (Jayaṅkoṇḍachóḷamaṇḍala), free of tax, two shares in this Tiruppaṛkaḍal city made up of the shares bought from my father Uṛaṅgávillidásár (otherwise called Nambiyáṇḍi) and Mádhavabhaṭṭaṇ of this city.

I, Vémiyáḷváṇ (the son of) Veṭṭandai, gave (these two shares) to last as long as the moon and sun.

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ திரிபுவநச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீ மத[ரையும்]
பாண்[டிய]ன் முடித்தலையுங்கொ-

[2]ண்டருளின ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதேவர்க்கு யாண்டு
நடுக வது ஜயங்கொண்ட-

[3] சொ[ழ]மண்டலத்து புலியூர்க்கொட்டமான குலொத்-
துங்கசொழவளநாட்டு நகரம்

[4] பூக்தமலி வெட்டங்தைகம்பி[யா]ண்டி மகன் வெமபாழ்-
வானென் இம்மண்டலத்-

[5] து செதிருலமாணிக்கவளநாட்டுப்பெடைநாட்டு நெல்லூரான விக்கிரமசிங்கபு[ர]-

[6] த்து திருப்பாற்கடல் சித்திரமெழிவிண்ணகரான பள்ளிகொண்டபெருமாள் கொயி-

[7] ல் உட்திருச்சுற்றில் [எ]ன்தவப்[ப]நம்பியாண்டி உகந்தருளவித்த சிவாகமம்பெருமானு-

[8] க்கு திருவிடையாட்டமாக இத்திருப்பாற்கடல் அகரத்து முன்னு[ளி]ல் என்தவப்பன்

[9] உறங்காவில்விதாவர் பாடுகொண்டு விட்ட பாகம் ஒன்றும் இவ்வாண்டுரான இவ்வக-

[10] ரத்து மாதவபட்டன் பாடுகொண்டு விட்ட பாகம் ஒன்றும் இவ்வாண்டுபாகமு-

[11] ம் சந்திராதித்தவரை செல்வதாக கொண்டு விட்டென் வெட்டுர்தை வெமயா-

[12] ம்வானென்

NELLORE (71). (A.D. 1296–97.)

[Nellore. Tamil. From shrine of Ranganáyakulasvámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the expired Śaka year 1218 which corresponds with the 6th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Vijayagaṇḍagópáladéva, on the date which fell on Wednesday with the Nakshatra Uttiráḍa and Saṅkrama, the first day of the bright half of the month of Makara, we, Madurántakapottapichóḷan *alias* Raṅganáthan *alias* Rájagaṇḍagópáladévan gave for the daily offerings including rice, ornaments, etc., and for sacred building purposes, to the god

Chittiramélivinnagar *alias* Pallikondaperumál at Tiruppár-kadal in Nellúr *alias* Vikramasingapura (situated) in Pidainádu in Chédikulamánikkavalanádu (a sub-division) of Jayankondachólamandala, with libations of water, free of tax, the dry and wet lands situated within the four boundaries of (the village of) Alangádu in Mundainádu.

Those who obstruct this charity will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ சகராயாண்டு [உ]ஆ—செல்வாநின்றதிரிபுவனச்சக்காவத்திகள் ஸ்ரீவி[சயகண்டகோ]பால--

[2] தெவற்கு யாண்டு சுவது மகாநாயற்று ஓ[ஆ]பகூத்து ஏகமையும் புதன்கிழமையு[ம்] பெற்ற

[3] உத்திராடமும் சங்கிரமமான நாள் ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்துச்செதிருலமாணிக்க-

[4] வளநாட்டுப்பிடைநாட்டு நெல்லூரான வி[க்*]கி[ர*]மசிங்கபுரத்துத்திருப்பாற்கடர்சித்திரமெழிவிண்ண-

[5] கரான பள்ளிகொண்டபெருமாளுக்கு அமுதுபடி சாத்துப்படி உள்ளிட்ட நித்தநிமத்தங்களுக்கும் திருப்பணிக்கும்

[6] உடலாக மதுராந்தகபொத்த[ப்பி]சொழன் ஸ்ரீரங்கநாதரான இராஜ[கண்]டகொபா[ல]தெவன் முண்டைநாட்டு அலங்காடு

[7] நாற்பாற்கெல்லைக்கு உட்பட்ட நன்[சை]புன்[சை]யும் உள்ளடங்கலுந் திருவிடையாட்டமாக[ச்ச]ந்திராதித்தவரை-செல்ல உதக-

[8] ஓ[ஆ]மாக குடுத்தோம் இவ்ழம்[வி]லக்கினர் கங்கைக்கரையிற்குராற்பசு[க்கி]கான்றுன் பாவத்திலே படக்கடவன்

NELLORE (72).

[Nellore. Tamil. From Ranganáyakulasvámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! Under orders verbally received (the following is engraved).

In the 26th year of the reign of the emperor of the three worlds, who was pleased to take Madurai and the crowned head of the Páṇḍya, the glorious Kulóttuṅgachóḷadéva, we, Madurántakapottapichóḷa *alias* Tammusiddharaśa gave to Pallikoṇḍaperumáḷ at Tiruppáṟkaḍal *alias* Chittiraméḻivinnagar at Nellúr *alias* Vikramasiṅgapura (situated) in Péḍainádu in Chédikulamáṇikkavaḷanáḍu (a sub-division) of Jayaṅkoṇḍachóḷamaṇḍala, as long as the moon and sun last, (the village of) Támaraimaḍuvu (the lotus tank) *alias* Chitraméḻinallúr in Muṇḍainádu free of tax.

[Then follows the imprecatory portion which is incomplete.]

[1] ஷ்வஸ்தி ஸ்ரீ திருவாய்க்கெழ்விமுன்னுடைத்தாகத்திரிபு-
வனச்சக்காவர்த்திகள் மதுரையும் பாண்டிய-

[2] ன்முடித்தலைபுங்கொண்டருளின ஸ்ரீகுலொத்துங்க
சொழதெவர்க்கு யாண்டு உய[சு]வது செயங்கொண்ட-

[3] சொழமண்டலத்துச்செஜிகுலமாணிக்கவள்நாட்டுப்-
பெடைநாட்டு நெல்லூரான விக்கிரமசிங்கபுரத்துத்-

[4] [தி]நுப்பாற்கடற்சித்திரமெழிவிண்ணகரிர்ப்பள்ளி-
கொண்டபெருமாளுக்கு திருவிடையாட்டமாக மதுராந்தகப்-
பொ-

[5] த்தப்பிச்சொழனை த[ம்மு]ஷ்டிபரைசனென் மு-
[ண்டை]நாட்டுத்தாமரைமடுவான சித்திரமெழிநல்லூர் சங்-
கிராகித்-

[6] தவரை செல்வதாகக்கொடு [த்தொம்] இது விலக்கு-
வான் கங்கைக்கரைக்குராற்பகலை அன்னியாய . வதைதா-

Nellore (73). (A.D. 1280–81 ?)

[Nellore. Tamil. From shrine of Ranganáyakulasvámi temple.]

Translation.

In the Śaka year 1202 Vaitumápperumáppiḷamá and Pámaṇḍai (gave) the interest on . . . for an evening lamp to Paḷḷikoṇḍaperumáḷ.

[1] சகளையாண்டு க[து]உாஉவது
[2] வைய்துமாபெருமாப்பி-
[3] ளமாயும் பாமண்டையும்
[4] பள்ளிகொண்டபெருமாளுக்கு
[5] பொலியிட்டு யிட்ட சன்திவிளக்கு

Nellore (74). (A.D. 1315–16).

[Nellore. Tamil. From shrine of Ranganáyakulasvámi temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! In the Śaka year 1237 expired which corresponds to the 25th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájaganḍagópáladéva on the date which corresponded to Wednesday with the *nakshatra* Punarpúṣa, the tenth day of the bright half of the month of *Mína*, Madurántakapottapichóḷa *alias* . . . . Rájaganḍagópáladévan . . . . gave . . . . for the sacred lamp and ghee to

the god at Chitraméḷivinnagar, Paḷḷikoṇḍaperumáḷ at Nellúr *alias* Vikramaśingapuram (situated) in Piḍainádu in Chédikulamáṇikkavaḷanádu (a sub-division) of Jayaṅkoṇḍachóḷamaṇḍala.

[Imprecatory lines.]

NOTE.—The regnal year was first read as 25th but on check *in situ* as 15th. A further reference to the estampage confirms the reading 25th. The Śaka year too is doubtful and we may read either 1227 and 15th or 1237 and 25th. The Śaka year was first read as current but on check as expired.

[1] வஷ்ஷி ஸ்ரீ சகளையாண்டு ஆவா[ங]ய செல்லா[நி]ன்ற [திரிபுவனச்ச]க்கரவத்திகள் ஸ்ரீ இராஜகண்டகொபா . . . .

[2] யாண்டு உம்மிலது மினராயற்று வ-ஒவ்-பக்கத்து [தெசமியும் புதந்]திழமையும் பெற்ற புணர்பூசத்திந . . .

. . . .

[3] கொண்டசொழமண்டலத்துச்செகுலமாணிக்க[வள-நாட்டுப்பிடைநாட்டு நெல்லூ[ரான] . . . . .

[4] கபுரத்துத்திருப்பாற்கடற் சித்திரமெழி[விண்ணக]ரான பள்ளிகொண் . . . . .

[5] திருவினக்குக்கும் நெய்பழுதுக்கும் உட[லா]க மது[ராந்த]கப்[பா]த்தப்பிச்சொழன் ஸ்ரீ . . . . .

[6] இராஜகண்டகொபாலதெவன் நிலனமவ . . . . . னவிடோம் இது விலகினர்

NELLORE (75).

[Nellore. Tamil. From Dwajasthambam of Ranganáyakulasvámi temple.]

This is a Grantha fragment which mentions Tammusiddhi and his ancestors Kalikála and Bédabhanátha. (Beta?)

[1] ஸ்ரீகாகை கூஞாவடகஸ்திர-
[2] வொயகாஉ்ஃ கலிகாஞவொ ஊ-
[3] கஞாவ்ய்ய கஉ்ஃஞ்ஸ்ய்கிஞ-
[4] ஊஉ்ஒகா வொஉஹக ய ஷ ஜ்ஜ
[5] ஸ்ரீகஉ்-ஹஸ்ரிவகஃ ஷஸ்ரிஸ்ரீ
[6] [ராஸ] ஸிஹ்ரவஸ்ரிகெஸ்ரி கஉ்-ஹஸ்ரிஸி

NELLORE (76). (A.D. 1400–01 ?)

[Nellore. Tamil. Ranganáyakulasvámi temple; outer wall, facing river.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the Śaka year 1322 which corresponded to the twenty-fifth year of the reign of Rájaparaméśvara Harihararáya, on the date corresponding to Sunday bearing the *Nakshatra* Púśa, during the bright half, the 15th of Vaigáśi, the big *maṇḍapa* in the temple of Śayyanáráyaṇaperumáḷ at Vikramasiṅgapuram *alias* Nellúr was the charity of Puḷavadalvar *alias* Chamayattár.

[The remaining portion of the inscription is mutilated, mentions the emperor Sundarapáṇḍya and appears to record the gift of five sacred lamps.]

[1] ஷஸ்ரீ சகரை ஆண்டு ஊஞாஉ்ஐஉவது ராசபரமெசுர
[2] ஆன அரிஅசராயனுக்கு ஆண்டு உ்ஐறுவது வைய்கா-
சிம-
[3] ாதம் ்ஐறுக்கு பூற்வபக்ஷத்தில் நாயற்றுக்கிழமையும் பூ-
[4] சமபெற்ற நாள் விக்கிரமசிங்கபுரமான நெல்லூரில் சய்-
[5] யநாராயணப்பெருமாள் கொயில் பெரியமண்ட-
[6] பம் புலவதல்வரான சமயத்தார் கட்டுவிச்ச தர்மம்

[7] புலவதல்வரில் சுந்தரபாண்டியச் சக்ரவதிகள் இந்த
ண்டு . . . . .

[8] . . . . . ட்டத்திருவிளக்கு ‖ ருப்ப

NELLORE (77).

[Nellore. Telugu. From threshold of Ánjanéya temple in Santhapet.]

TRANSLATION.

(*a*) The perpetual devotion of Gádam Seṭṭi Séshayya.
(*b*) The perpetual devotion of Gadde Rangáyya.
(*c*) The perpetual devotion of Kommá Chenchu Vóbuḷu

(a) 1. గాదం శెట్టి శేషయ్య
2. నిత్య శేవా॥
(b) 1. గద్దె రంగాయ్య నిత్య శేవా
(c) 1. కొంమ్మ చెంచువోబు
2. లు నిత్య శేవా.

NELLORE (78). (A.D. 1364–65.)

[Nellore. Telugu. From gate jambs of Irukalamma Temple.]

TRANSLATION..

Hail! On Friday the 5th of the dark fortnight of Márgaṣira of the year Ródhi corresponding to the year 1286 of the illustrious Ṣaka era, while Śríman Mahámandaléṣvara Víra Ṣrí Sávanna[1] Oḍayalu was ruling the earth, the people of all countries came to agreement in connection with the Friday market established by

[1] It may be Sáyanna.

Kánchannamgáru in Nellore. They arranged to devote (the fees raised in the market) to providing all sorts of enjoyment for Irukalá Paraméśvari for the religious merit of Kánchannamgáru the best of officials (adhikáru). They have settled that this charity of this village should be maintained as long as the sun and moon last. Whoever causes obstacles to these conditions will incur the sin of committing the five cardinal sins. This charity has been founded with the consent of the people of different countries. May it cause great prosperity!

1. స్వస్తి శ్రీశక
2. వరుషంబు
3. లు గిరూ అను
4. నెంటి క్రోదినం
5. వ్వత్సర మాగ్ర
6. ర ఖ ఎ శు శ్రీమ
7. మహామండలేశ్వ
8. ర వీర శ్రీసావం
9. ణ ఓడయలు బ్రి
10. థివిరాజ్యము సే
11. యంగాను నెల్లూర
12. ను కాంచణ్ణంగారు
13. చెయించిన శుక్రవా
14. రము సంత్తను నానా
15. దేశి పెకర్ండ్రాను ఒడం
16. బడిరి అధకారి సై
17. కరు కాంచణ్ణంగా
18. రికి ధర్ముంగాన
19. యిరుకలావర
20. మేశ్వరి కేఅబర

21. పినవట్టి కట్టడనుం
22. గట్టవెట్టి నడచెడులా
23. ను అంగరంగ భోగాలకు
24. కాను ఆ చెంద్రా
25. క్ష్మముగా యీ గ్రామ
26. మాన ధర్మ్ము

Second side.

27. చెల్లం శెతిడిరి
28. యీమేరకు ఎ
29. వ్వరు విఘ్నము
30. చేసినాను వంచ
31. మహాపాతకా
32. లు చేసిన పాపా
33. నం బోవువాండు
34. నానాదేశాల పెక్కిం
35. డ్ర పంపునాంను
36. (ముల) ధర్మ్ము
37. చెసినట్టి। మంగ
38. ళ మహా శ్రీ శ్రీ
39. శ్రీం జేయును.

NELLORE (79).

[Nellore. In Dévanágari character. From pillar of shrine of Irukalamma temple.]

TRANSLATION.

The stone of Irukalá Paramésvari.

इरुकलापरमेश्वरिचिला

Nellore (80). (A.D. 1314–15 ?)

[Nellore. Telugu. From shrine of Irukalamma temple.]

Translation.

Hail! On Monday the 15th of the dark fortnight of Bhádrapada of the year Ánanda corresponding to the Śrí Śaka year 1239, while Śríman Mahámaṇḍaléśvara Kákatiya Pratáparudradéva Mahárájulu was ruling the earth in pleasant communication (with his feudatories), Nágayánulóka Bóyuḍu and Brammana Bóyuḍu, the sons of Hari Déva, the servant of Náganagana, caused to be constructed behind . . . Śrí Ranganátha for the merit of the agent and viceroy of that Pratáparudradéva Maháraja lu, (namely) Śrí Muppaḍi Náyani Gáru and of Pedda Rudra Dévani Gáru for the prosperity of the kingdom, for the falling of rain thrice a month at Nellúr and for the increase of wealth. . . Pina Bóyuṇḍu and Siddaya Bóyuḍu . . . Irukalá Paramésvari in Nellúr . . . . we have granted. He who does harm to this charity will incur the sin of killing a tawny cow on the Ganges and the Bhágírathi. This charity should last as long as the sun and moon exist. Thus have we granted . . . . . May it cause great prosperity.

Note.—Ananda is S.S. 1237 current but perhaps we should read Anala (A.D. 1316–17).

1. స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబు ంఅఐ౯ అనునేంటి ఆనంద సం
వత్సర భాద్రపద శుద్ధ ంఅ
సో॥ శ్రీ మన్మహా మండలేశ్వర కాకతియ్య ప్రతాప రుద్రదేవ
మహారాజులు సుఖసంకతాని

2. నోదంబునం బ్రిథివీరాజ్యము జేయచుండగాను ఆ ప్రతా
ప రుద్రదేవ మహారాజుల

వారి కార్యకర్త ప్రతినిధిగారు స్వస్తి శ్రీ ముప్పడి నాయనిం
గారికింన్ని పెన రుద్రదేవనింగారికిన్ని రాజ్యాభి

3. వృద్ధిగాను నెల్లూరి భూమికి నెలమూండువర్షములు కు
వ్ర ధనకనక సమృద్ధిగానుంన్ను నాగణ
గణభృత్యుండు హరిదేవని కొడుస్లు నాగయానులోకబోయుం
డూను బ్రుంమనబోయుండూను శ్రీ రంగనాథుండుని
వెనుక

4. (గట్టించిరి) పినబోయండూను సిద్దయబోయుడూను . . .
యబోయుండూను . . . . రహరహభ . .
లూను .
క . . తం శ్రి . . . . నెల్లూరిలోన ఇరుకలా పరమే
శ్వరికి నెలమి ఆటుస . . డ జఱ పముగాను చెనదా

5. . . ను . . నెలనుండడకులక . . లమేర . డి నడపు
వాండు శ్రి కాంపును . . . .

6. రి కిస్తిమి శ్రి ధరమ్మమునకు నెవ్వండు విఫలము తలంచి
నాను భాగీరథి గంగకుతక పిలలను వధి

7. శ్రించినదోషం వారు ఇదరమ్మను చంద్రసూర్య్యలు క
లంత కాలము నుండునటుల శ్రిచ్చినవారు . . .

8. శ్రీ-య్యుక్షల . . . . . .
మంగళమహా శ్రీశ్రీశ్రీం జేయును

NELLORE (81).

[Nellore. Tamil. Irukalamma temple.]

This is the pillar presented by Ammaṇadévanâth; to the god Salîsvara.

[1] [உட]யார்ச[வி]சுரமு(ஒ)-
[2] டைார்கு அம்ம-
[3] ணதெவகாதென்
[4] இட்ட தாண்

Nellore (82).

[Nellore. Tamil. From a house in Kápu street.]

This is a fragment and appears to record the grant of lands in Errampalḷi in Púṅgainádu as temple land to the god Nágaríśvara in Nellúr *alias* Vikramaśiṅgapuram in Chedikulavaḷanádu by Madurántakapottapichóḷa *alias* Manumasiddarasa.

[1] ணிக்கவளகாட்டெ பள . . . . .
[2] ல் கெல்லாரான விகரம . . . . .
[3] புரத்து ஸ்ரீ[க]மஸிஙாரமு . . . . . .
[4] பிகாயனுக்கு பூங்கை . . . . .
[5] ட்டில் எற்ற[ம்]பள்ளியர . . . . . .
[6] ர்காற்பாலெல்லைக் . . . . . .
[7] . . . . தெ[வ]தா[ன] . . . . . .
[8] . . . ந்தகப்பொத்த[ப்] . . . . .
[9] . . முகான மனும[சித்] . . . . . .
[10] [ற்]கும் [ஒ]சல்ல கொ . . . . . .

Nellore (83).

[Nellore. Tamil. In a house in the Chinna bazaar.]

Translation.

Hail! Prosperity! (In the reign of) the emperor of the three worlds, the glorious Kulóttuṅga (chóḷadéva),

who was pleased to take Madura and the crowned head (of the Pándya king), Irá . . . . pallá . . . of Murónóttamaṅgala in (Va)luvanádu presented a sacred lamp to Manuma(késavaperumál ?) of Nellúr *alias* Vikkiramasiṅgapuram (situated) in . . . . (a subdivision) of Jayankoṇḍachólamaṇḍala.

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ திரு-ருரச்சக்காவத்திகள்மது . . . . .
[2] கலே கொண்டருளிக ஸ்ரீகுலொத்துங்க . . . . .
[3] ஜயங்கொண்ட சொழமண்டலத்து . . . . . .
[4] லநெல்லூர் விக்கிரமசிங்கபுரத்து மனும . . . .
[5] ஸ்வகாட்டில் முகொனெத்தமங்கலத்து இரா . . .
[6] பல்லாச் . கயெங் வைத்த திருநன்தாவி . . . .

NELLORE (84).

[Nellore. Tamil. From coping of well by Dharmarájá temple. Illegible.]

NELLORE (85).

[Nellore. Tamil. Over a drain in Big Mosque street.]

This inscription which is dated in the [ninth ?] year of [Kulóttuṅgachóḷadéva] who was pleased to take Madurai, Ceylon and the crowned head of the Pándya, appears to record some gift to the god Manumaśidíśvara at Nellúr *alias* Vikramaśiṅgapura by Madurántakapottapichóḷa *alias* Nallasiddharaśa.

[1] ஸ்வஸ்திஸ்ரீ மதுரையும் ஈழமும் பாண்டியன்மு . .
[2] பதாவது மகாராயற்கு பூர்வபக்ஷத்து ஸ . . .
[3] டலத்து நெல்லூரான் விக்கிரம்சிங்கபுரத் . . .
[4] த்திப்பிச்சொழந் நல்லசித்தியாசன் தெவ . . .

[5] டையார் மனுமசித்திஸ்வரமுடையனைய . . . .
[6] . . . லெகுடியிருந்து னயனர் கோயிலுக்கு
. . . .

Nellore (86).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's cutcherry.]

This is the end of an inscription being the imprecatory portion thereof.

[1] . . . . . ம் வெட்டிக்கொள்வது
[2] . . . . . ழ் பண்ணுவார் தலைகை-
[3] ய்தார் செய்த பாவத்

Nellore (87).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's cutcherry.]

Translation.

Hail! Prosperity! In the 36th year of the reign of the emperor of the three worlds the glorious Kulóttuṅga-déva, amongst . . . . the Śivabrahmanas of the temple—Śrímádévabhaṭṭa, (of the) Bhárádvája (gótra), Madanugrahacharaṇabhaṭṭa, Aṭkoṇḍapiḷḷai and Sittáṇḍâr agreed to light one evening lamp without failure, beginning from the month of Tai of the 36th year, as long as the moon and sun last, in a niche in the temple of the lord Áḷuḍaiyár Manumamasiddhíśvara at Nellúr *alias* Vikkiramasiṅgapuram in the Jayaṅkoṇḍachóḷamaṇḍalam.

NELLORE NO. 87.

(To face page 854.)

[1] ஸ்[ஸ்தி] ஸ்ரீ திரு-ாவனச்சக்கரவர்த்திகள் ஸ்ரீ குலொத்-துங்கதெவர்க்கு யாண்டு ந்ய[சுவது]

[2] ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து நெல்லூரான விக்-கிரமசிங்கபுரத்து அளுவ-

[3] டயார் மனுமசித்தீசு [ர*]முடையனயனூர்க்கு ந்யசு-வது தைய்மாஸமூதல் மாடைக்கு

[4] னித்தமொரு சந்திவிளக்கு மூட்டாமைச்சகிந்ராகித்த-வரை யெரிப்பார்களாக இவ[சக்]-

[5] ன இக்கொயிலில் சிவப்பிராமணரில் பாரத்துவாசன-ன ஸ்ரீமாதெவபட்டனுமாத-

[6] ன[கரகச்சர]ணபட்டனும் ஆட்கொண்டபிள்ளையும் சித்தாண்டாரும் இன்னயி-

---

Nellore (88).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's cutcherry.]

This is a fragment mentioning the name of a god Manumasittíśvara.

[1] . . . . . ார் கொயிலில் தான[த்*]தார் கண்டெ-விடைமனும-

[2] . . . . . யான மனுமசித்திசுரமுடைய நாயன-ற்கெ கட்

Nellore (89).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's cutcherry.]

This inscription is a fragment dated in the 25th year of the reign of the glorious Vírarájéndrachóḷadéva.

[1] . . . . . ள் ஸ்ரீவிராஜேந்திரசொழதெவற்கு-
குயாண்டு உய[ரு] ஆவது மதுராந்தகப்பொ-
[2] . . . . . ள தெவதானபற்றிலும் சாலியகு[ட]-
மனைகுமாற்றுமிடத்து நமக்கு இறுகற்ப-
[3] . . . . . சொன்னெம் இப்படிக்கு க[ல்*]லிலு
ம்செம்பிலும் வெட்டிகொள்வாத

Nellore (90).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's cutcherry.]

This is a fragment which mentions Nellúr.

[1] . . . . . தெவர்க்கு யாண்டு மூப்-
[2] . . . . . காண்டசொழமண்-
[3] . . . . . மதுராந்தக்ப்பொ-
[4] . . . . . ரெலெ கெல்லூர் ஆளு-
[5] . . . . . ாயனுர் திருமடைவிளா-
[6] . . . . . குடி அறுபதும்

Nellore (91).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's cutcherry.]

This inscription, the beginning of which is lost, records the grant of one *máḍai* for an evening lamp to Manumasiddhiśvara by one Valuvándán, the son of Kumárandaiperumâḷ. The money was received from the month of Tai of the 36th year of some king's reign by Áṭkondapillai, Siddándár and Bharadvája Mahádéva. It ends with stating that they made the gift so that the

lamp might be burned as long as the moon and sun last.

[1] . . . . . ருபுதிரவாணிகன குமாரக்தைபெரு மான் மகன் வறுவாண்டாங் க-

[2] . . . . . [மனு]மசித்திசுரமுடை[ய]நாயநா[ர்]-க்கு வைத்த சந்திவிளக்கு ஒன்று விட்-

[3] . . . . . கொன்றுக்கு ஆட்கொண்டபின்னையும் சித்தாண்டாரும் பரத்துவாசிமாதெவ-

[4] . . . . . ப்பரும்மாதிராசனுக்காக சாணபட்-டனுமன் மூப்பத்தாறுவது தையம-

[5] . . . . . மழுதல் கையக்கொண்ட மாடை க இ-ம்மாடை ஒன்றுக்கும் பலிசை-

[6] . . . . . ல் உள்ளது கொண்டு சந்திராதித்தவ-ரை எரிக்கடவனாக இவ்விளக்கு வைத்தான்

Nellore (92).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's cutcherry.]

This inscription is dated during the reign of Kulóttuṅgachóḷadéva. The object of the grant is not ascertainable.

[1] வூஸ்ரீ ஸ்ரீ குலொத்துங்கசொழ . . . . .

[2] ம் பெற்ற சொதினுள் ஜயங்கொ . . . . .

[3] திஸ்வரமுடையனுயநார்க்கு . . . . .

[4] தகப் பொத்தப்பிசொழன் . . . . .

[5] ெ ம்னும சித்திஸ்வரமுடைய ந . . . . .

[6] ம் இறப்பார்களாக வாணிய . . . . .

Nellore (93).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's cutcherry.]

This inscription is dated in the thirtieth year of the reign of the emperor of three worlds, who was pleased to take Madurai and the crowned head of Pándya, the glorious Kulóttuṅgachóḷadéva, at the time of the equinox during the month of Aippasi.

[1] [ஸ்ரீ]ஹ் ஸ்ரீ கிரிபுவனச்சக்காவத்திகள் மதுரை . . .

[2] யுங்கொண்ட ருளிய ஸ்ரீ குலொத்துங் . . . . .

[3] ப்பதாவது ஐப்பசி விஷவில்கா . . . . .

Nellore (94).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's cutcherry.]

Translation.

Kaḍambáṇḍi . . . . son of . . . . rutu (ru) ḷáṅ Pariyáṇḍi placed (presented) one evening lamp to . . . the god Nágéśvara . . . (Jayan?)koṇḍa Pillai and Sittáṇḍár . . . . received one *máḍai* (for keeping it). In order that with this *máḍai* they may burn (the lamp) as long as the moon and the sun endure (I have presented) this lamp.

[1] . . . . . ருது[ரு]ழான் பறியாண்டி மகன் கடம்-
பாண்டி வ-

[2] . . . . . ஞகிசுரமூடை[ய*]நாயந[ர*]ர்க்குவைத்
த சந்திவிளக்கு ஒன்று

[3] . . . . . ங்கொண்டசிவ்வாயும் சித்தாண்டாரு-
ம் பரத்துவாசமாதை-

[4] . . . . . ங்க . . சாண்பட்டனும[ன்பு பட்டு]-
தாரூவது தை . .
[5] . . . . . கொண்ட மாடை க இம்மாடை ஒன்றுக்-
கும் பலை-
[6] . . . . . ண்டு சந்திராதித்தவரை எரிக்[க*]கட-
வ[ர்க*]ளாக இவ்விளக்குவை-

NELLORE (95).

[Nellore. Tamil. From stone lying by the gate of the Collector's cutcherry.]

This is a fragment and no meaning can be made out of it.

[1] . . . . . ளன் . . . . .
[2] . த த[ாவ]னும் செசவபெருமாளுக்கு சந்தி-
[3] . . . னியார் . காம்மாசானியார் வி
[4] . . . தி . . சாத அப்பசானியார்விட்ட ச-
[5] . . மகன் ப[ாச]க்கனப்பெற்தமஸாச

NELLORE (96). (A.D. 1706–07?)

[Nellore. Telugu. Nílakanthéśvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the 14th of the dark fortnight of Mágha of the year Vyaya corresponding to the vear 1628 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era this vritti (was given) after salutation to the Omnipotent Nílakantha Svámi associated with Párvatí residing at Śrí Víravikramasimhapura who is the lord of all the crores of universes. The following are the details of the charitable stone-edicts planted in the villages:

Vírasimhapuram, Nellúru, Allúru, Várijákaḍi Véru, Saidápuram, Kámpúr, Chennúru, Gúḍúru, Kaluváy, Duttalúru, Mahimalúru, Bráhmalakáka Jaladanki, Kávali, Allúrpelleru, Pulugulapáḍu, Pallelapáḍu, etc. In the temple of Nílakanṭhanáthasvámi . . . . . Nellúru . . . they shall maintain . . . .

1. స్వస్తి శ్రీ జయాబ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు
2. ంటూ అగునేంటి వ్యయసంవత్సర మాఘ బ ంర లు . . . . .
3. ద్ద కాఱ బ్రుంహ్మోండనాయకుండైన శ్రీ వీరవిక్రమ సింహ పురిని పు . . .
4. డె శ్రీ పార్వతీసమేతుండుగ నీలకంఠేశ్వర స్వామివారి శా వాచె
5. సి వ్రిత్తియకు అందుల వీరసింహపురం నెల్లూరు ఆల్లూరువా రిజా
6. కడివేరుసైదాపురంకాంపూరు చెంన్నూరు గూండూరు కలువాయి

Second side.

7. దుత్తలూరు మహిమలూరు బ్రాంహ్మలకాక జలదంకి కావలి అల్లూరు పెల్లెరు
8. న్ను పులుగులపాడు వల్లిలపాడు మొదంయిన శీమలోనిం గ్రామాలం వే
9. ఱించ్చిన ధర్మ శిలాశాసన క్రమమెట్లన్నను నెల్లూరు . . .
10. నీలకంఠ నాథస్వామి దేవాలయ . . . . లానుం
11. . . . . నడపంగలవాడు

NELLORE (97). (A.D. 1267-68?)

[Párlapalli. Tamil. From stone in front of Alaganáthasvámi temple.]

This inscription which is mutilated records the gift of a perpetual sacred lamp to Aḷagaperumáḷ by somebody (name not clear) in the month of Ádi of the *Śaka* year 1189 corresponding to the cyclic year Bhava which should probably be Prabhava.

* * * *

* * * *

[1] ஸகவஷ-ம் ஆ[ண்]ச-

[2] ல்கூ [சென்ற] ஹவ-

[3] ஸம்வத்ஸரத்து

[4] ஆடிமாஸம் வெ-

[5] ங்[கதா . ததமங்]-

[6] கடியென் நாயண-

[7] ர் அழகப்பெரு[ம]-

[8] ாளுக்கு திருனக்தா-

[9] வினக்குக்கு இன்ன

* * * *

* * * *

NELLORE (98).

[Párlapalli. Tamil. From stone bearing another inscription in front of Alaganáthasvámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the . . . year of the reign of Vijayagaṇḍagópáḷadéva corresponding to the cyclic year. . . . on the date corresponding to Monday, *nakshatra* rósani, the thirteenth day of the bright half

of the month of Dhanu, the father Véṅgaḍamuḍaiyán (*alias*) Éran and his sons gave with libation of water before the god 85 ewes for a sacred lamp to (the god) Aḷagaperumáḷ at Vikramachóḷachaturvédimaṅgala.

Let there be prosperity!

[1] ஸ்வஸ்தி [ஸ்ரீ விசைய-
[2] கண்டகொ . பர[ல]
[3] தெவற்கு யாண்டு .
[4] வது . , . ஸம்வத்ச-
[5] ஸரத்து [யக-ந]காயற்று பூ-
[6] ர்வபக்ஷத்த்து தரெய[ர*]உசிய-
[7] ந்திங்கட்கிழமையும்கெ-
[8] பற்[ற] ரொபணி . . . .
[9] நாள் விக்கிரமசொழ-
[10] ச்சதுர்வேதிமங்கலத்து
[11] [அ]முகப்பெருமாளுக்குத்-
[12] திருநந்தாவினக்குக்கு வெங்க-
[13] முடையான் எறன் தந்தை-
[14] யனும் பிள்ளைகளும் திரு-
[15] முன்னெ நிரவார்த்துக்குடு-
[16] த்த ஆடு சயடு [ஸ-ஹஸ்ர-ந].

Nellore (99). (A.D. 1638–39.)

[Párlapalli. Telugu. To east of village.]

Translation.

Hail! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious, and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śrímat Velugóṭi Venkaṭapati Náyaningáru . . . . . situated in Nellore *śima* . . Nellore . . .

Whether the *méra* grain is with the village *Sandháta* . . . . . whoever be the ruler . . . . . they should get work done to the tank . . . . . If, without doing the work to the tank, (any one appropriates) the *méra* grain or removes (this inscription), (the *vetti*) of the village (will ravish) his wife.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవ
2. ర్షంబులు గచ్చిం అగు నేంటి బహుధాన్యసం
3. వత్సర చైత్ర శు ఁ లు శ్రీమతు వెలుగోటి వెంకట
4. పతి నాయనింవారు నెల్లూరి శీమలోం చెల్లె
5. . . . న . . శ్రీ . చె . . .
6. . నెల్లూరి . . . . చెరినవి గనక
7. మేర ధాన్యం సంధాతానవుంన్నా . . . ండావేయిం చ్చినాను
8. . . . . రలుచినాను యెవ్వరైనా
9. . . . . పని . . . చేపట్టినారు చెర్వు మేరలు
10. . . . . చెర్వు . . . . యవ్వరు
11. . . . . చెర్వు (పని) చేయిం . . . .
12. . . . . వేయించినాను యెవ్వరు తిసినా . . .
13. . . . . ర్చినవాండ్లు వాండ్లు ఆలిని ఆవూరి . . .
14. . . . . నాండు.

NELLORE (100.)

[Rámatírtham. Telugu. Above door of the temple.]

TRANSLATION.

(For the merit of) Bhujabala[1] Malla Siddi Chóḍa Mahárája . . . son of Chóḍéśvara . . . . at Rámatírdham . . . . .

[1] The inscription is mutilated. It may be Nalla Siddhi.

1. చోడేశ్వరకు
2. మాఱుడు . . .
3. భుజబలమ
4. ల్లసిద్ధిచోడ
5. మహారాజుకు . .
6. ణర . . . రామ
7. తిధ్దమందు
8. దానూటి కూ
9. . దొవమ ఆ
10. . . . నీయ
11. . . . . .

Nellore (101).

[Rámatírtham. Tamil. Over shrine of temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! In the 31st year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Kulóttuṅga-chóḷadéva who was pleased to take Madura and the crowned head of the Páṇḍya (king), Madurántakapotta-pichóḷa *alias* Tirukkáḷattidéva gave to Manumákéśava Perumáḷ of Manumakéśavapura (a suburb) of Nellúr *alias* Vikramasiṅgapura (situated) in Pérúrnáḍu in Chédikula-máṇikkavaḷanáḍu (a sub-division) of Jayaṅgoṇḍachóḷa-maṇḍala, free of tax, the village of Iḍappúr situated in Maṇḍaináḍu (a sub-division) of this náḍu (Chédikula-máṇikkavaḷanáḍu).

The boundaries of this village are: on the west the boundary of *Śáṇi*; on the south the boundary of *Vávikai*;

(To face page 864.)

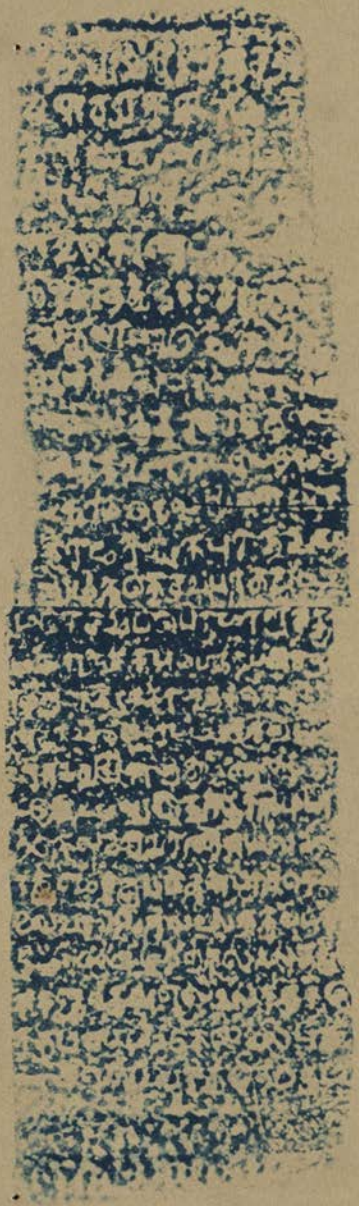

NELLORE NO. 101.

on the west the boundary of *Tirukkâñjéru*; and on the north the boundary of *Purundil*.

* * * *
* * * *
* * * *

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ திரிபு-
[2] வனச்சக்கரவர்த்தி-
[3] கள் மதுரையும் ப[ர]-
[4] ண்டியன் முடிதலை-
[5] யுங்கொண்டருளின [ஸ்ரீ]
[6] குலொத்துங்கசொழதே-
[7] வற்கு யாண்டு கூக வது
[8] ஜயங்கொண்டசொழம-
[9] ண்டலத்துச்செதிருலமா-
[10] ணிக்கவளநாட்டுப்பெரு-
[11] ர்நாட்டு நெல்வூரான விக்-
[12] கிரமசிங்கபுரத்து ம-
[13] னுமக்கெசவபுரத்து [மனு]
[14] மகெசவப்பெருமாளுக்கே
[15] மதராந்தகப்பொற்பிச்செ-
[16] ாழனை திருச்ரணத்திதெவகெ-
[17] ன் திருவிடையாட்டமாக இட்ட [ப]
[18] ரிசாக இன்னு[ட்டு] மண்டைகா-
[19] டு இடப்பூர் இதுக்கு கிழ்பா-
[20] ற்கெல்லை சாணியெல்லை-
[21] க்கு மெற்கும் தென்பாற்கெல்-
[22] லை வாவிகெல்லைக்கு வடக்-
[23] கும் மெல்பாற்கெல்லை திரு-
[24] க்கஞ்செறு எல்லைக்கு கிழ-
[25] க்கும் வடபாற்கெல்லை புரு-
[26] ண்டிலெல்லைக்கு தெற்கும்

Nellore (102). (A.D. 1227–28.)

[Sangam. Telugu. From northern wall of temple.]

Translation.

Hail! On Thursday the 7th of the bright half of Chaitra corresponding to the illustrious Śaka year 1149, on the day of Vishu Sankránti, Kandamúri Baichana Api Reḍḍi Prólisáni (presented) an evening lamp to Sangaméśvara for the religious merit of her husband. . . .

1. స్వస్తిశ్రీ శకవర్షములు ఎఱ్ఱ నేట్టి చైత్రంబు
2. నందు శుద్ధసప్తమియు గురువారము విషుసంక్రా
3. ంతినాందు కందమూర బైచ్న అపిరెడ్డి ప్రోలిసాని తన
4. పెన్నిటికి దమ్ర్వగా సంధ్యాదీపము సంగమేశ్వరునికి.

Nellore (103). (A.D. 1218–19.)

[Sangam. Telugu. On the northern wall of the temple.]

Translation.

Hail! On Tuesday the 3rd of the dark fortnight of Phálguna, corresponding to 1140 of the illustrious and auspicious Śaka era, Páti Reḍḍi, Surapa Reḍḍi, and Brahmanayu gave three slaves to Sangaméśvara Mahá-déva, so that religious merit might accrue to their parents. May there be great prosperity! Śrí! Śrí!

1. స్వస్తి శ్రీ శుభసకవర్షంబులు
2. ఎఱం నేంటి భల్గుణక్రిష్ణ
3. త్రితియయు మంగ్గడవార
4. మునదు పాతిరడసురప

5. రడ్డి బ్రమ్మనయు దమ్మతల్లిద
6. ండ్రికి దర్మంగా సంగమేస్వ
7. రమహాదేవరకు దానాలు
8. మువ్వుర నిచ్చిరి మంగళ
9. మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

NELLORE (104). (A.D. 1551–52.)

[[1] Sangam. Telugu. On the western wall of the temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday the 7th of Chaitra of the year Viródhikṛit, corresponding to 1473 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śrímad Rájádhirája Rájaparaméśvara Víra Prátápa Śrí Sadáśivadéva Mahárája, seated on the diamond throne at Vijayanagar, was ruling the earth, Rámi Reḍḍi, son of Duvvúri Koṇḍávara Nandi Reḍḍi, granted a charitable edict as follows after making obeisance to Sangaméśvaradéva, for the religious merit of Chivvakalúri Bayacha Rájayya, who is the governor (ádhipati) of Udayagiri *rájya* which belongs to the chiefdom of Śríman Maṇḍaléśvara Rámarájayya Śrí Tirumalayya déva Mahárájulayya. We have presented with libation of water the proceeds realized from the sale of the produce of the tope planted by us in the *sthala* of Sangam in Udayagiri *rájyam* for providing worship with light to Sangaméśvara. We have done this under the orders of Śrí Mahá Maṇḍaléśvara

---

[1] At Sangam is a fine monolithic Sthambam, the top of which is unfortunately broken off. The obelisk bears a graceful scroll-pattern.

apratihata (invincible) Paricheja Mummayadéva Chóḍa Mahárája. Duvvúri Rámi Reḍḍi.

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబు ౧౪౭౩ అగునేంటి విరోధి కృతు సంవ

2. త్సర చైత్ర బ ౭ ఆ । శ్రీ మద్రాజాధి రాజ రాజపరమే శ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ సదాశివదేవ

3. మహారాయులు విజయనగరమందు వజ్రసింహాసనా రూఢులై పృథివి సామ్రాజ్యం

4. ము సేయుచుండంగాను శ్రీ మన్మహామండలేశ్వర రామ రాజుయ శ్రీ దిరుమలయ్య దే

5. వ మహారాజులయ్యవారి నాయంకరానకు చెల్లి వుదయగిరి రాజ్యానకు ఆధిపతిలయిన (అ

6. ఉ) చింవ్వకలూరి బయచరాజయ్య వారికి పుణ్యముగాను దువ్వూరికొండా వరనంది రెడ్డి

7. ంగారి కొమారుండు రామిరెడ్డి సంగమేశ్వరదేవునికి దం డంపెట్టి సమర్పించి యిచ్చినధర్మశా

8. సన క్రమమెట్లన్నను వుదయగిరి రాజ్యంలోని సంగాము స్థళమందును తాము వేయించిన తోంపును మావల్ల ఫలపరుపు

9. టకు రొఖం సంగమేశ్వరు దిసారాధనము సాగెయట్లు గాను ధారవోసి సమర్పించ్తిమి శ్రీ మహామండలేశ్వర అప్రతి

10. హతపరిచెజమమ్మయ దేవచోడ మహారాజులంగారికి నాయంకరానకు చెల్లిపడశేష్తిమి, దువ్వూరి రామిరెడ్డి

Nellore (105). (A.D. 1570–71.)

[Sangam. Telugu. From stone in front of temple. Translation conjectural in parts.]

Translation.

Hail! On Monday the 7th of the dark fortnight of Chaitra of the year Pramódúta corresponding to the

victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1492 when Śrímád Rájádhi Rája, Rája Paramésvara, Śrí Víra Pratápa Sadáśiva Mahárája, seated on the diamond throne was ruling the earth, we Veligoṭi Timmappa Náyanimgáru, the agent (káryakarta) of Śríman Mahá Mandaléśvara Rámarája Śrí Ranga Rájayyadéva Mahárájulayya, after making obeisance to Sangaméśvaradéva, have given this charitable edict. On the holy occasion of Mésha-Sankránti, with a libation of water, for providing all enjoyments and worship to Sangaméśvara, we have remitted the taxes on cattle and sundry articles of merchandise and the service for the river channel and the *veṭṭi* fees for the religious merit of Rangarájayya. Therefore, if any person obstructs this charity, he will incur the sin of killing his parents at Kási. This charitable deed has been granted in perpetuity to last as long as the sun and the moon exist. Śrí! Śrí!

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుద
2. య శాలివాహన శకవ
3. ఱంబులు ౧౪౯౨ అను
4. నేటి ప్రమోదూత సంవ్స
5. త్సర చైత్ర బ ఒ సో శ్రీమ
6. ద్రాజాధిరాజ రాజపర
7. మేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాపశ్రీ
8. సదాసివదేవ మహారాయ
9. లు వజ్ర సింహసనారూఢు
10. లై బృథివి సామ్రాజ్యమున్ సే
11. యుచుండంగాను శ్రీమన్
12. మహామండలేశ్వర రామరాజ
13. శ్రిరంగరాజయ్య దేవమహా
14. రాజులయ్యవారి కాయ్యక

15. త్తర్‌లైన వెలిగోటి తిమ్మప్పనా
16. యనింగారు సంగమేశ్వర
17. దేవునికుం దండం సమర్పించి

Second side.

18. యిచ్చిన ధర్మశాసనం
19. యీ సంగాననగరికి ఐశ్వేబేడి
20. గెళుడాయం సంగమేశ్వరునితీ
21. ర్థం కానికదానః శిరంగ్గరాజయ్య
22. వారికి బుణ్యంగాను మేమసం
23. క్రాంతి పుణ్యకాలమందు అం
24. గరంగవై భూమ ఆరగింపులుకు
25. న్ను ధారాపూర్వంగాను సంగమేశ్వ
26. రునికి ధారపోసి యిచ్చిపట్టుమ
27. సులు చిల్లర పరకస్తులు యేటి
28. కాల్వ వెట్టిసహా మానితిమిగన
29. క యీ ధర్మానకు యివ్వరు అయిన
30. విరోధంశేశి తప్పినాను గంగ
31. కర్త గోబ్రాహ్మలను వధియి
32. ంచిన పాపానం బోవువారు
33. తమ తల్లిదండ్రులను కాశి
34. లోను వధియించినపాపా
35. నంబోవువారు । ఆ చంద్రా
36. ర్క స్థాయిగాను ఇచ్చిన ధ
37. ర్మశాసనము ॥ శ్రీ శ్రీ.

NELLORE (106). (A.D. 1183–84.)

[Sangam. Telugu and Tamil. In survey number 253 to east of village.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday the 5th of the bright fortnight of Chaitra, corresponding to the Śrí Śaka year 1105, Kóllapúḍi Nílama Náyakuḍu, Kétam Náyakuḍu and Mámiḍi Nílama Náyakuḍu presented the tank of Kondakarrikili lying to the east of the temple of Sangaméśvaradéva situated on the northern bank of the river Penna (Pennér) in perpetuity to last as long as the sun and moon exist for providing incense, worship with light, offerings and gifts to Sangaméśvaradéva.

Those who cause delay (obstruction) to this charity will incur the sin of killing a thousand tawny cows on the banks of the Ganges.

[One imprecatory verse in Telugu characters.]

[The same in Grantha characters.]

1. స్వస్తి శ్రీశకవర్ష
2. బులు ౧౧౦౫ నేం
3. టి చైత్ర సుద్ధ పం
4. చ్నమి యు గురువా
5. రామునాడు పెన్న
6. తీరము నుత్తరము
7. న సంగమిశ్వర దేవ
8. రగుడి తూర్వ్ఞన
9. కొండకటికిలి చె
10. ఱువు వితియూరి
11. కోల్లపూడి నీలము
12. నాయకుండు కేత

13. మ నాయకుండు మా
14. మడినీలమనాయ
15. కుడును సంగమీశ్వ
16. ర దేవరకు దూపదీప
17. నైవేద్యములకు దాన
18. మానములకు ఆచం
19. ద్రాకర్ద్ధస్థాయిగానిచ్చిన
20. చెలు శిధమ్ము భున
21. కు నెవ్వరేని విలంబ
22. ము సేసినవారు గంగ

Second side.

23. కటుతవేయి
24. గ విలల జంపిన
25. పాపమునబోయి
26. నవారు ॥ స్వదత్తం
27. పరదత్తంవాయో
28. హరేతి వసుంధరా
29. భష్టిర్వరుప సహా
30. స్రాణి విష్టా యాంజాయా
31. తేక్రిమి.

32. }
33. }
34. } The above slóka is re-
35. } written in Grantha
36. } character—Tamil.
37. }

NELLORE (107).

[Sangam. Tamil. From northern wall of temple.]

This inscription records the gift of some money (?) as long as the moon and sun last for a sacred lamp by one Náyakkayakka.

[1] த்தநாயக்கயக்கநென் திருதுக்த[ர]-
[2] விளக்கு தரணி வாவியிலெப்பயிர் ப[யி]-
[3] தறைகுடுத்தெந் சந்திராதித்-
[4] தவரை

NELLORE (108).

[Sangam. Tamil. From two sides of a stone which also bears two Telugu inscriptions.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the fifth year of the reign of Rájáyirájadéva, we, Nílamanáyakkar, Kéttamanáyakkar and Mummadi Nílamanáyakkar who govern Viriyúr (and) Kollappúndi, gave for incense, lights, sacred food, and other expenses, to Máridéva known as Kadikkili (whose image is) situated at the north-east corner of the temple of Saṅgaméśvara (situated) on the north bank of the Penṇár at Viriyúr in Pákkainádu (situated) within Jayaṅkoṇḍachólamaṇḍala.

He who injures this charity will incur the sin of killing thousand tawny cows on the banks of the Ganges.

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ
[2] ராஜாயிராஜ-
[3] தெவற்கு யா-

[4] ண்டெ அஞ்சார-
[5] வது செயங்-
[6] கொண்டடெ-
[7] சாழமண்ட-
[8] லத்துள் பா-
[9] க்கைகாட்டி-
[10] ல் விரியூரில்
[11] பெண்ணற்-
[12] றில் வடக்ை-
[13] [ாயி]ல் ஸ்ரீசங்-
[14] [க]மிச்சரமூ[ட]
[15] [ய]ாற்கு விரி[யூ]-
[16] [ர்க்] [கெ]கால்ல-
[17] பபூண்டிகா-
[18] யக்களுசெய்-
[19] வர்கள் நிலம-
[20] காயக்கரும் கெ-
[21] த்தமகாயக்க-
[22] ரும் மும்மடி
[23] நிலமகாயக்-
[24] கரும் சங்கமீ-
[25] சுரமுடையார்
[26] கொயிலுக்கு வ-
[27] டகிழக்கு கொ-
[28] ண்ட க[இ]க்கிலி-
[29] யெக்குமாரி-
[30] தெவற்கு தாபதீ-
[31] பங்களுக்கும்
[32] அமுதுபடிக்கு-
[33] ம [ற்று].ள்ளதாகம-
[34] ாக அழிவகளுக்-
[35] கும் குந்தெதாம்

[36] இத்தக்மத்தை
[37] யாவர் சிலாழி-
[38] பார் கங்கைக்கர-
[39] யில் ஆயிரங்குரா-
[40] ம்பசுவை கொக்ரு-
[41] க் பட்ட நாகத்தில்
[42] படுவாக்.

NELLORE (109). (A.D. 1221–22 ?)

[Talamanchi. Tamil. On gate of Rámalingasvámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the Śaka year one thousand one hundred and forty-three . . . . . the interest on the gold deposited in previous years by various persons for the gods Sénapatipillaiyár (Subrahmaṇya) and Uḍutómuḍaiyár in the temple of the lord of Âḍúr (situated) in Rájéndrachólamaṇḍala . . . . . for oil . . . .

[1] லுஷ்டி ஸ்ரீ சக-
[2] வருடம் ஆயி-
[3] ரத்தொருநூ-
[4] ற்றுநாற்பத்தி-
[5] முன்றில நாலெ-
[6] ஈரசொழமண்-
[7] டலத்து முண்[டை]-
[8] நாட்டு ஆ[டு]ர்-
[9] த்தெவ[ர்]கள் செ-
[10] ஞவதிப்பிள்-
[11] ளையார்க்கும் உ-
[12] டு தொழுடையா-

[13] ர்க்கு மூன்னூளில்
[14] [ப]வ[ரும்] வைத்-
[15] க பொன் கொண்-
[16] ஓ பெ[ரவி]யூட்ட-
[17] க்குக்கும் பிடவா-
[18] ரி ளண்ணைக்கு[ம்]-

Nellore (110).

[Tótapalligúḍúru. Telugu. In street to the east.]

Translation.

* * * *

under the orders of Ákula Ranganáthayyagáru, agent of Rája Śrí . . . . . Venkaṭapati Náyanigáru, Bóyanipálli Bápannagáru issued this charitable edict for the grain to be collected at 1 *kunchaḍu* for the tank of the village. If the rulers of the village, the *kápus*, *karnams* or *Mányagáḍus* or any one else fail to spend that grain on the tank and object to it, they will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the banks of the Ganges. They will be considered to have been born of a donkey.

1. . . . . .
2. . వ . . . .
3. జే శ్రీ . . . .
4. వెంకటపతి నాయనింగారి కా
5. ర్యక ర్త్తలైన ఆకుల రంగ్గనా
6. ధయ్యగారి అనుమతినిబో
7. యిని పొల్లి బాంపనంగారు
8. ను యూరి చెరువుకుంచాల ధా
9. న్యాలకు వేశించ్చిన ధమ్మశాస

10. నం గ్రామం యేలువారు కాపు
11. కరణాలు మాన్యగాండ్లు ఆ
12. ధాన్యం చెర్వు మీంద వేశించ్చిక
13. యెవ్వరు అపేక్షించ్చినా గంట్ల
14. కర్త్తను గోబ్రాంహాని చం
15. పిన పూపానం బోదురు
16. గాడిద కడుపున పుట్టిన
17. వాండు.

Nellore (111). (A.D. 1204–05?)

[Tóṭapalligúḍúru. Tamil. Opposite Vináyaka temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! In the Śaka year (one) thousand one hundred and twenty-six, on the date corresponding to Wednesday . . . . with the *nakshatra* Róhini, the fourth day of the bright half of the month of Tulá, Malaikiḻiyàniṉṟán Pichchan Uḍaiyán, the headman of Kávanúr forming part (?) of the village of Máligaikkávanúr (situated) in Pónagainádu in Maṇaviṟkóṭṭa gave to last as long as the moon and sun, with libations of water, to (the temple of) the lord Siddappa at Póyiṇḍanpaḷḷi (situated) in Piḍainádu in Chédikulamáṇikkavaḷanádu (a sub-division) of Jayáṅkoṇḍachóḻamaṇḍala, after having set up in the temple (an image of) Madurántakapottapichóḻa *alias* Peddaraśa, as temple land, one thousand five hundred *kuḻi* of areca-nut plantation situated to the south of the temple.

If there be anybody who cause disregard of this charity, he will incur the sin of one who kills a tawny cow on the banks of the Ganges.

[Then follows what is evidently a separate inscription dated in the month of Aippasi of the thirty-fifth year of the emperor of the three worlds.]

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ வகு[வஷ-ர்]-
[2] மாயிரத்தொருநூ-
[3] ற்றுயி[ருபத்]தா[று]-
[4] வது து[லா]ரை-
[5] [ய] ற்று [பூலு-ர்பகூ]-
[6] த்து [சதுர்த்]தி ெ-
[7] பற்ற புதன்கி-
[8] முமையுங்க-
[9] . வி . . . கி[ண]-
[10] [ம]யும் [உ ெ]ாகி-
[11] ணியுமான நாள்
[12] [ெ]ஜயங்கொண்-
[13] டசொழமண்ட[ல]-
[14] த்துச்செதி-
[15] குலமாணிக்க-
[16] வனாட்டுப்பி-
[17] டைநாட்டுப்-
[18] பொயிண்டன்
[19] பள்ளியில் சித்த-
[20] ப்பமுடையா[ர]-
[21] யனுர்க்குத்தெ-
[22] வதானமாக ம-
[23] ஹராக்தகப்ெ-
[24] பாத்தப்பிச்ெ-
[25] சாமுனை பெ-
[26] க்தரசரை இெ-

[27] வித்து இக்கொ-
[28] மிலுக்கு தெ-
[29] ற்கடைந்த க-
[30] முகக்தொட்ட-
[31] மான நிலம் ஆ-
[32] பிரத்தைந்நூ-
[33] று குழியும் ஊரா-
[34] . . . . .
[35] . . . . . சக்
[36] தி[ராதி]த்தவரை செல்-
[37] வதாக விட்டான் ம[ண]-
[38] விற்கொட்டத்துப்பெ-
[39] ர[ன]கைகாட்டு மாளி-
[40] கைக்கா[வ]லூர்க்காவ-
[41] நூர்[தலை]வன் மலைகிளிய-
[42] ங்ன்ரூன்[பி]சசன் உடை-
[43] [யான்] இத்தன்மத்துக்-
[44] கு [அவமானம்] பண்ணி-
[45] னு[று]ண்டாகில் மண்ணை-
[46] கசையில் குரால்-
[47] பசுவை வதித்தார் ப-
[48] ண்ணின பாவத்திலெ
[49] பொவார் திரிபுவன-
[50] ச்சக்கரவத்திகளுக்கு
[51] ய[ாண்]டு மூப்பத்தை-
[52] ஞ்[சா]வதில் ஐய்-
[53] ப்[ப] ரிமாசத்தில உ-
[54] . . . . டி ந . . .

Nellore (112). (A.D. 1558-59.)

[Vangallu. Telugu. From tank bund.]

Translation.

Hail! On the 8th of the bright half of Mágha of the year Kálayukti corresponding to the year 1480 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, this is the lease of the tank in Duvvúru *sthalam* in the *sima* of Udayagiri granted by Śríman Mahámaṇḍaléśvara Rámarájuyara Timmaya Dévara Mahárájulugáru to Śríman Mahámaṇḍaléśvara Cháḷukya Náráyaṇa Chauhattamalla[1], Raṇa Vijaya[2] Velmapáṭi Veragaḷayya (Vengaḷayya?) Déva Mahárájulu Ayyaváru.

This charitable edict was issued for the tank at Yókámbram Vávélúru . . . . for the religious merit of Máḷu Vengaḷarájayyaváru. Whoever obstructs this charity will incur the sin of killing cows and Bráhmans on the banks of the river Ganges.

(a)

1. స్వ స్తి శ్రీ జయాభ్యుద
2. య శాలివాహన శకవర్ష
3.ంబులు గరుం అను నేంటి కా
4. లయు క్తి సంవత్సర మాఘశు ద్ధ
5. లు శ్రీమంమ్మహా మండ్లలేశ్వ
6. ర రామరాజుయర తిమ్మయ
7. దేవర (మ)హారాజులుంగారు శ్రీ
8. మన్మహా మండలేశ్వర చాళుక్య

---

[1] Chauhattamalla=(1) Vishnu—Chaturhastamalla.
(2) a hero having the strength of four elephants—chaturhastamalla.

[2] Rana Vijaya—an Arjuna in war.

9. నారాయణ చౌహత్త మల్ల ర
10. ణ విజయ వెల్మపాటి వెరగళ
11. య్య దేవ మహారాజులు అ
12. య్యవార్ని పాలించిన వుద
13. యగిరి శీమలోను దున్నూ
14. రి స్తళాన చర్వమీలసుత్త

Second side.

15. మాళు వెంగళరాజు
16. య్యవారిక్ పుణ్యం
17. గా యోకాంభ్రం వా
18. వేలూరి చెర్వుకట్ట యి
19. దమంటి
20. కట్టడశేశి ఇచ్చిన
21. ధర్మశాసనం ఇ
22. పుంణ్యానక యె
23. వ్వరు గాదంనా
24. ను గంగ్గక త్తక గో
25. బ్రాంహ్మని వధి
26. యించిన పాపా
27. నం బోదురు.

NELLORE (113).

[Varakavipúḍi. Telugu. To south of village.]

TRANSLATION.

The village Varakalapándu which was received as a gift by Tirumala Sómayájulu. . . . has also got the name Tiruvenkata(námagrámam).

* * * *

Venkata Ayyarpatnam (in Tamil characters). .

1. తిరుమల సోమ
2. యాజులు ప్ర
3. తిగ్రహించిన
4. వరకల పాండు
5. గ్రామానికి ప్ర
6. తి నామమైన
7. తిరు వెంకటనామ
8. గ్రామము . . .
9. . . . . .
10. . . . . .
11. வெகட அயரபட்ண

NELLORE (114). (A.D. 1638–39.)

[Varigonḍa. Telugu. From stone by path to east of village.]

TRANSLATION.

Hail! On the 3rd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Velugóṭi Veṇkaṭapati Náyaningáru issued this charitable edict for the tank at Varigonḍa. The village being dealt with under *Sandhátá* lease, or *amaram*, the *méra* grain settled for it should be used on the tank. If, not doing the work, any *kápu* or *karnam* or any one else covets the grain, the *veṭṭi* will ravish his wife.

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ
2. శాలివాహన శకవర్షంబు
3. లు ఎఱిం అగు నేటి బహు

4. ధాన్య సంవత్సర చైత్రశు 3
5. లు వెలుగోటి వెంకటప
6. తినాయుడు వరిగొండ చె
7. ర్వుకు ఇచ్చిన ధర్మశాసనం
8. గ్రామం సంధాతం కుత్త అ
9. మరంచేసి నిర్ణయమైన
10. చెర్వు మేరధాన్యం చెర్వు
11. పని చేఇంచేది శేఇంచక
12. కాపు కరణం యవరు ఆశి
13. ంచిన వాండి ఆల్ని వెట్టి
14. వాడు దెంగేది॥

NELLORE (115). (A.D. 1635–36?)

[Vávilétipáḍ. Telugu. Now at Collector's bungalow.]

TRANSLATION.

On the 8th day of the bright fortnight of Bhádrapada of the year Yuva, under the orders of Ákula Ranganáthayya the agent of Śrímat Velugóṭi Veṅkaṭapatináyaniváru, Bóyanapalli Bápanayagáru issued charitable edict for the *kuncha* grain of the tank. If the ruler of the village Vávilétipáḍu or the *kápus* and *karanams* or the *mányadárs* fail to get the tank repaired with the *kuncha* grain or if any speak ill of the charity and decline to give (the grain) they will incur the sin of killing a cow near the Ganges. They will incur the sin of killing their parents. Those who do not maintain this (charity) will be considered to have given their honour to Málas and Mádigas. In these terms has this charitable edict been issued. Śrí! Śrí! Śrí!

1. యువసంవత్సర భాద్రపదశుద్ధ ౨ లు శ్రీమతు వెలు గో
2. టి వెంకటపతి నాయనివారి కార్యకర్తలయిన ఆకులరంగ్ల
3. నాధయ్యంగారి అనుమతిని బోయిని వల్లిబాంపనయగారు
4. చెరువు కుంచ్చాల దాన్యాలకు వేయించిన ధర్మ్ శాసనం
వావి
5. లేటిపాటి వూరుయేలేవారు కాంపు కరణాలు మన్యగాండ్లు
6. కుంచాలధాన్యం చెర్వుమీద వేయించ్చక యవ్వరు ఇయ్యక
కీడు
7. ఆడినాను గంగ కరుతను గోవును చంపిన పాపానపోదురు.
8. వారి తలితండ్రుల వధించిన పాపాన పోదురు అ
9. ది తప్పి నడిపించ్చిరా వాండ్లు మానం మాలమాదిగెలకు
10. ఇచ్చినవాండ్లె ఇటని వేయించిన దమ్మశాసనము శ్రీ
11. శ్రీ శ్రీ.

Nellore (116). (A.D. 1638–39.)

[Vávilla. Telugu. Opposite the Vishnu temple.]

Translation.

On the 2nd of the bright fortnight of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the Śáliváhana Śaka year 1560, Velugóti Kumára Timmánáyaniváru gave grain to the tank of Vávilla; the village . . . Sandhátá . . . . should get the work done to the tank. If any Kápu or karnam, etc., fail to get the work done to the tank and utilizes the *méra* grain it will be considered that his wife has been given to the *vetti* of this village.

1. శాలివాహన శకవర్షంబు
2. లు ౧౫౬౦ అగునేంటి బహు
3. ధాన్య సంవత్సర చైత్ర శు ౨ లు
4. వెలుగోటి కుమా(రతిమ్మ) నాయిని
5. వారు వావిళ్ల చెర్వుకిచ్చినధాన్య

6. నను . . గ్రామ . . . స
7. ంధాతా . . . .
8. . . . చెరువువని సేయించ్చేది
9. సేయించక యామెరధాన్యం ఎ
10. కాంపుకరణం యవరు అయిన్నామా
11. రించినవాడి అలిని శిక్షారి
12. వెట్టివానికి ఇచ్చినవాండు

NELLORE (117). (A.D. 1572–73.)

[Vavvéru. Telugu. In a garden to the east of village.]

TRANSLATION.

Hail! On the 11th of the bright half of Śrávana of the year Angírasa, corresponding to the year 1494 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, this "Ranga" fountain was caused to be constructed by Mámandu (Muhammad) Miyá for the religious merit of the illustrious Rájádhi Rája Rája Mahárája Rájaśrí Kóvaṭi (Kónéṭi ?) Ranga Raogáru. May it cause prosperity!

1. స్వస్తి శ్రిమతు
2. జయాభ్యుదయ
3. శాలివాహన శకవర్ం
4. బులు గర్ర అగు నెంటి
5. అంగీరస సంవత్సర శ్రావణ
6. శు ౧౧ లు శ్రీరాజాధిరాజ
7. రాజమహారాజ రాజశ్రీ కో
8. వటి రంగారావుంగారికి పుణ్య
9. ంగాను మామందు మియ్యాగట్టి
10. ంచ్చిన రంగ్గచలమ॥ శ్రీ శ్రీ
11. ంజేమ.

Nellore (118). (A.D. 1193–94.)

[Vavvéru. Telugu. In purohit's *mányam* to south of village.]

Translation.

In the year 1115 of the illustrious Śaka era. . . .

* * * *

శ్రీశక వర్ష
బు ౧౧౧౫ దగు
జు నేటి (నాసగమేశదా)
ము . సే . జుకదోజులుకు
వ్రా లేటి విడినికి ఇచ్చినాను
. . శకమ సదాచెను ప
. దేవగా నిచ్చినచేను
న్ను జు గుంటలో
జెను . ఆం . జు
. టలు శ్రీ . . .
. ని . నాలుగు . .
* * * *
* * * *

Nellore (119).

[Vavvéru. Telugu. In Chennakésava temple.]

Translation.

The service to the goddess. The perpetual devotion of Gummaráju Guravayya.

అంమ్మవారి వుభయం గుమ్మ
రాజు గురవయ్య సదా శేవ.

NELLORE (120).

[Végúru. Tamil. From enclosure of Kailásanátha temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 21st year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Kulóttuṅga-chóḷadéva, I, Śevvan Póyiṇḍan gave to the God of Śrikailása at Veṅgúr for Ámaváśipaḍi[1] 330 *kuḻi* of land measured with the twenty *śáṇ*[2] rod settled by Tantipóyiṇḍan.

If anybody would injure this land, he will incur the sin of killing a cow on the banks of the Ganges.

This charity (is placed under) the protection of all the *Máheśvaras*.

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ திரு-வக[ள]-
[2] ருவதிதகள் ஸ்ரீ குல[ோ]ர-
[3] த்துங்[க*]சொழதெவ-
[4] ற்கு யாண்டு உயிக ஆவ-
[5] தில் வெங்கூர்ில் ஸ்ரீ
[6] கைலாயமுடையார்-
[7] கு ஆமவாசிப்படிக்கு ஒ-
[8] சவ்வர்பொயிண்டன்-
[9] நென் வெங்கூரார் வை-
[10] கய்யிலெ கொண்டுவி-
[11] ட்டநிலம் தன்திபொயி-
[12] ண்டன் குரவரத்து இரு-
[13] பதின்சாண்கொலால்
[14] அளன்து விட்ட நிலம்

---

[1] Endowment to the temple in memory of a certain disease having been cured [ஆமம் = disease; வாசி = cure (Winslow)]. Donations of this kind to temples are very common.

[2] Sáṇ = 9 inches.

[15] ஞாஙயிருழி இன்த நில-
[16] ம் இறக்குவான் மஂஙெ-
[17] மக்கரையில் பசு-
[18] வைக்கொன்றுன் பா-
[19] வத்திலெ படுவான்
[20] ஸ்ரீரொஹஸ்ரரஙெகூத

Nellore (121). (A.D. 1243–44?)

[Végúru. Tamil. From enclosure of Kailásanátha temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! In the Śaka year one thousand one hundred and sixty-five during the Chittirai equinox, the ryot Púśali Reḍḍi, the son of the ryot Piḍammi Reḍḍi of Kaṭṭappúṇḍi gave for a sacred lamp to the god of Śrí Kailása at Vélúr (situated) in Muṇḍainádu in Nellúr-nádu in Paiyyuriḷaṅkóṭṭa (a sub-division) of Jayaṅkoṇḍa-chóḷamaṇḍala 59 full-grown undying and unaging sheep.

(The gift of) these sheep should last as long as the moon and sun endure.

If anybody obstructs this charity, he will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

(*Ślóka*) He who misappropriates land given by himself or by others will be born a worm in ordure for sixty thousand years.

[1] ஸ்வஸ்திஸ்ரீ ஶகவருஷ ஆயிரத்தஒரு[நூற்று *]-
[2] அறுபத்தஅஞ்சாவது சித்திரை வி[ஷுவில்]
[3] ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து

[4] பையூரினங்கொட்டத்து நெல்லூர்கா[ட்]-
[5] டெ மூண்டைநாட்டில் வெ[ல்லூர்] ஸ்ரீ க[ம்பிலா]-
[6] சமுடையநாயநாற்கு கட்டப்பூண[டி].
[7] [மி]டம்மிரட்டகுடியார் மகன பூ-
[8] [ச]விரட்டகுடியென் வைத்த திரு-
[9] ங்தாவிளக்குக்கு வைத்த சாவா-
[10] மூவாப்பெராடு நிலை இந்த
[11] ஆடி சகதராதித்தவரை செல்-
[12] லக்கடவதாவதென்ய-
[13] ஜ இறக்குவார் மங்கை க்க[ண]ர-
[14] [யி]ல் குரால்பசுவை வதித்தான் பாவ-
[15] த்திலெ பதிவான் - ஸஜ தச-
[16] த ழ வாஜ தத ழ வா யொஹஹெ-
[17] ஸத வஸ ந்யாஸ [|*]ஷஜிவ்ஜ ர
[18] ஷஸஜரஸ்ராணி விஷ்ணாயா-
[19] ழ ஜாயதெகரஜிஃ [|] ஹஸிஃ || ஜ||-

Nellore (122). (A.D. 1524–25.)

[Vellanṭi. Telugu. Opposite to Ánjanéya temple.]

Translation.

Hail! On Sunday, the 10th of the bright half of Kártika of the year Táraṇa, corresponding to the year 1447 of the illustrious Śaka era, Śríman Mahámaṇḍalésvara Dantalúr Cháganṭi Déva Mahárájulu (gave for the religious merit) of his father Vóbularáju . . . . . (for providing) offerings to the deity Hanumán. We gave to Mahádéva . . . . . under (the tank) . . . and dry field to the south of the field . . . . .

to the east of the field . . . . . .
We gave one hundred *kuntas* of dry field to Kéṣavadéva for offerings. Whoever fails in this will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges. May it cause great prosperity!

Note.—We have not identified the donor.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరషంబులు (పయి
2. ని) ంరరరి అగునెంటి తారణస
3. ంవత్సర కార్తిక శు ంం ఆ। శ్రీ
4. మ్మమహా మండలేశ్వర దంత లూ
5. రి చాగంటి దేవమహారాజులుత
6. మతండ్రి వోజులరాజుంగారి

Second side.

7. చేతం ఇచ్చి . . . . . .
8. మానుమంతునికి నివేద్యానకు
9. . . . . .
10. . . . క్రింద మహాదేవునికి . .
11. ర చేనికి దక్షిణం వరిమడి . . .
12. నచారియ చెనితూప్ప . . .
13. నును ఇచ్చితిమి వెలిసెను కు ంం
14. కేశవదేవనికి నైవేద్యానకు ఇ
15. స్తిమి ఇపుణ్యంకు యవ్వరు త
16. ప్పినాను గంగక ర్తనుగోవును
17. బ్రాంహానిం జంపిన పాపానం
17. బొవువారు ॥ మంగళమహా శ్రీ.

NELLORE (123).

[Vellanṭi. Telugu. In street to the south.]

TRANSLATION.

On the 2nd of the bright half of Áshádha of the year . . . . . the *méra* given to (by?) Velugóṭi Venkaṭapati Náyanimgáru . . . . . We gave . . . . . on the east. They should enjoy its produce as long as the sun and moon exist. Those who fail to keep this charity will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges. [One imprecatory verse.]

1. . . . . సంవత్సర
2. ఆషాఢ శు ఁ లు వెలిగోటి వెంకటప
3. తినాయినింగారికి యిచ్చిన మేర
4. . . . . శిరంగంబు మొదలయినవి క
5. . . . . గానేను . . . ను తూర్పుగా . . .
6. స్తిమి గనక అందుల ఫలం ఆ చం
7. (బ్రాహ్మణుఅనుభవించువారు)గనక తప్పినాను గంగకత్తనుగో
8. (బ్రాహ్మల వధించినపాపానంబోయినవారు)॥ స్వదత్తం పరదత్తం
9. (వాయోహరేతివసుంధరా షష్టివర్ష) సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమి॥

NELLORE (124). (A.D. 1582-83.)

[Vidavalúru. Telugu. From rock on Pólérammamitta.]

TRANSLATION.

Hail! On the 5th of the bright half of Chaitra of the year Chitrabhánu, corresponding to the year 1504 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śrímad Rájádhirája, Rája Paramésvara Śrí Víra Pratápa Śrí Víra Rangaráyadéva Mahárájulugáru, seated on the diamond throne at the city of Penugonda, was ruling the earth, Kónéṭi China Timma Náyanimgáru of the Vellaṭla *gótra*, grandson of Rávéla Kanṭi Náyanimgáru, and son of Tirumalayyagáru, issued a charitable edict for the tank. The old grant of *méras* at 1 *kuncha* per *puṭṭi* for the tank at the village of Vidavalúru, situated in Udayagiri *śíma*, which was granted for our chiefdom by the king has been discontinued. Therefore we have again granted *méras* at 1 *kuncha* per *puṭṭi* on all kinds of grain raised in the village, including fields leased by the estate, garden lands, and *bhaṭa vritti mányams* (personal inams), for the religious merit of the above said China Kónéṭi Timmanáyanímgáru and to last as long as the sun and moon exist. We have also given 100 *kuṇṭas* under the tank to the south of the *báḍava* (marshy land) as a *mányam*. This is the charitable edict issued for doing work to the tank every year, with the yearly income derived from the *mányam* and the *méras* at 1 *kuncha* per *puṭṭi*. Those who fail in this will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges, and will incur the sin of killing their parents at Benares.

If any one speaks ill of this, the Upparas will ravish his wife; also Angírula Súradu will ravish his wife. Śrí! Śrí! Śrí! [One imprecatory verse.]

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా
2. హన శకవషఁంబులు ంఱంర అగు నేటి చిత్రభా
3. ను సంవత్సర చైత్ర శు ఴ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రా
4. జ పరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ వీర రంగరాయ దే
5. వ మహారాయలుంగారు పెనుగొండనగరమందు వజ్ర శిం
6. హాసనారూఢుడై పృథ్వి సామ్రాజ్యము చేయుచును
7. వెల్లట్ల గోత్రులైన రావేల (కం) టి నాయినింగారి పౌత్ర లైన తి
8. రుమలయ్యంగారి పుత్రులైన కోనేటి చిన తిమ్మానాయనిం
9. గారు ఇచ్చిన చెరువు ధర్మశాసనం రాయులవారు మా నాయం
10. కరానకు పాలించిఇచ్చిన పుదయగిరిశీమలోని విడవలూ రి గ్రా
11. మానను చెరువు పుట్టికుంచాలు పూర్వాన సాగింది ఖిలపడి పుండు
12. గనక ఆచినకోనేటి తిమ్మనంగారికి పుణ్యంగాను ఆచంద్రా కఁంగా
13. ను గ్రామాననుపండిన నానాధాన్యానకు నగరి కమతా లనుములు
14. పులను భటబ్రహ్మిమాన్యాలును సహా విత్తినపుటికల పుట్టికి కుం
15. చడు మేరసాగింస్తిమి మాన్యం చెరువుకిందను బాడవ లోన

16. దక్షణం నూరుకుంటలు ఇస్తిమి మాన్యంవల్లను పుట్టికుంచా

17. లవలను యాటవచ్చినవి యాంట చెరువుమీంద పనిశే యటకు

18. ఇట్టని ఇచ్చిన ధర్మశాసానం ఇందుకుతప్పినవాండుగంగ కత్తె

19. గోవు బ్రాంహని చంపిన పాపానపోదురు వారణాసిలోను తమ

20. తల్లితండ్రుల వధించిన పాపానపోదురు ఇందుకు యవ్వ

21. ండు కీడాడిన వానిఆలిని పడందిసియ యెటి పువరవారు

22. దెంగుదురు మరిని వానిఆలిని ఆంగీరుల నూరడు

23. దెంగును శ్రీ శ్రీ శ్రీ స్వదత్తా ద్విగుణంపుణ్యం పర ·

24. దత్తానుపాలనం పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్పలం

25. భవేత్ ॥

Ongole (1).

[Addanki. Telugu. From roof of Nánchárámma temple.]

Translation.

The servant of Bána Sindhúru . . . . the dark fortnight of Chaitra . . . . Śrí Pina Kampi Mallani . . . . the excellent charity of Vírárya at Vémanúru

Note.—There are 8 short inscriptions on the pillars of the Nágéśwara temple at Addanki. They are not worth printing.

1. బాణ సింధూరి బృత్యుండుపు . . . . .
2. చైత్రవలహ పక్షవిలశిత్ శ్రీ . . . . .
3. రువారు శ్రీబిన కంపిమల్లని . . . . .
4. ణ తవీ-ర్య బువివెమ నూర ధర్మము . . .

Ongole (2). (A.D. 1404–05?)

[Addanki. Telugu. From eastern wall of Rámaswámi temple.]

Translation.

Hail! On the 12th of the bright fortnight of Kártika . . . . corresponding to the illustrious Śaka year 1326, Chinni Dontama Setti plastered the wall of the temple for the religious merit of his father and of his mother Bayya Sáni and of himself.

May it cause great prosperity!

Note.—Two small inscriptions on the mandapam are not worth printing.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవర్షంబులు ౧౩౭౬ అగునేం (టి . . .) . . .
2. కార్తిక శు ౧౫ బు చిన్నిదొంతుమ శెట్టి త (. . . .) . . . .)
3. తమ తల్లి బయ్యసానికిన్ని తనకున్నను (. . . . .) . . . .
4. నగరికి గోడలాలు వడెను వరుంబని (. . . . .) (మంగళంమ)
5. హా శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

ONGOLE (3).

[Addanki. Telugu in Chálukyan character. In a backyard.]

TRANSLATION.

. . . . . In the first year after the coronation of the king . . . . . , having gone to war, the lord Bantaragu (Pándurangu?) having been appointed to the command of the army . . . . .

Tribhuvanánkusa of Véginándu . . . . . having planted a pillar (?), having captured the fortress Kittepudurgam,[1] (?)

Pándurangu Parama Mahéśvara granted land sowable with 8 *puttis* of seed in Dhammapuram (Dharmapuram) as charity to Ádhitya Bhattára. Whoever protects this will acquire the merit of a horse sacrifice.

1. . . . . భూపాలకుండు
2. పట్టుం గట్టి[న] ప్రథమబుం నేడు బలావ్వ[ం]బో

[1] For Kittepudurgam we should perhaps read Kíranapuram.

(To face page 896.)

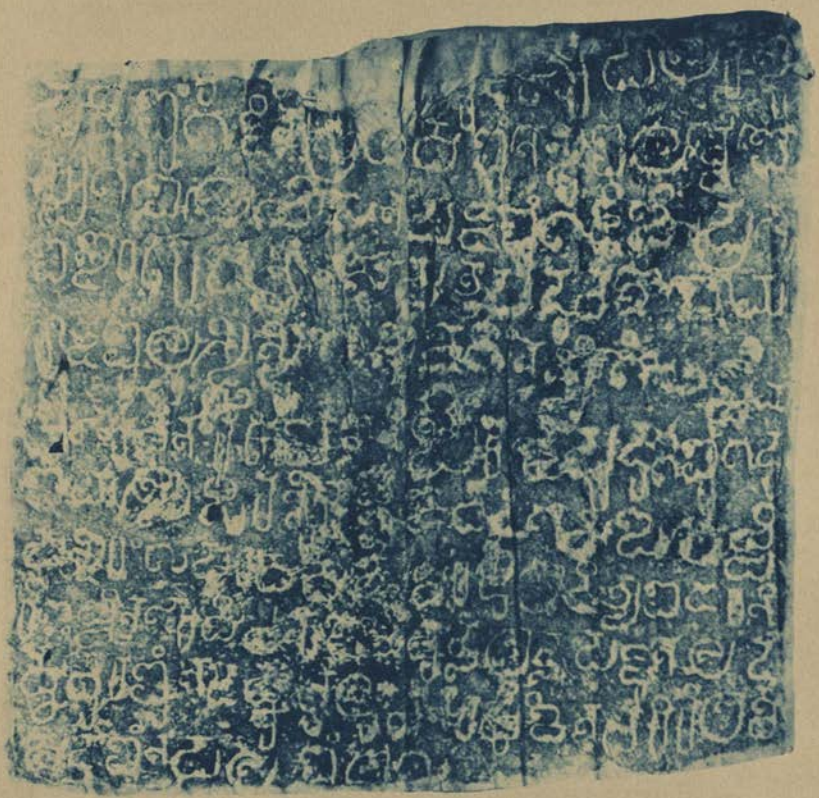

ONGOLE NO. 3.

3. ప్పగ బై లేచి శేన పట్టబుం గట్టిచ్చి ప్రభు
4. బణ్ణరగు బణ్ణన సమక్త పమ[వశో]బోయ
5. కోట్టబుం ల్పణ్డ్రెష్టు . . వేగినాణ్టి గొండల్టమ
6. త్రిభువనాంకుశ [బాణ] నిల్వ కిశ్టేపుదుర్గ్గబుం గ[డు]
7. బయల్సేసి కణ్టుకబ్బజవహమిచ్చి వచ్చి
8. పాణ్డురంగు పరమమా హేశ్వరణ్డు ఆదిత్యభటారని
9. కి ఇచ్చిన భూమి ఎనుబోది వుల్లె అట్లు పట్టు నేల ద
10. న్మపురబుంన దమ్మపులు [విని] రక్షిచ్చినవారికి అశ్వ
11. మేదబుంన పలబుం అగు [॥*]

Ongole (4). (A.D. 1578–79.)

[Allúru. Telugu. Opposite Vírabhadra temple.]

Translation.

On Monday, the 12th of the dark fortnight of Márgasira of the year Bahudhánya, corresponding to the Śáliváhana Śaka year 1500.

The leading people of Párvatipuram and the residents of the fifty-six countries with a joyful heart founded (méras) as *Múlavísam* [1] in the village of Ayyapalli which is the abode of the best of Brahmans for providing worship to Śrí Vírabhadra.

Those who do not pay (these méras) will incur the sin of killing a cow and a Brahman.

Pepper, gingelly-oil and frankincense are intended for lighting and fragrance.

Fees to be collected on head loads of grain and oil *per putti* . . . .

(The text is not thoroughly understood.)

---

[1] This phrase is not understood.

1. శాలివాహనశకవరు
2. పంబులు ంఱంం అనేటి బా
3. వు ధాన్య సంవత్సరు మాగ
4. శిర బైశ ంఅ సో శ్రీ వీరభద్ర
5. నికి నిలయింగిపులకు ఆయ్య
6. వల్లి విప్రముఖ్యమైన చాయ
7. ముల సహృదయన పార్వతి
8. పురజన ముఖులన వలుపురు
9. జనలును యిడంవారు యాం
10. బైఅరుదేశాలవారు పాగించిన
11. మూలపీసాలు ఇయ్యనివారు
12. గోబ్రాంహ్మణ చంప్రిన పాతకంన
13. పోదురు మిర్యాలు నూనే గుగ్గిలం ధూ
14. ప దీపాలకుం ముం
15. చాన్యాదులకు రసవగాంకు రు
16. తల మూటకు క ళ ం

ONGOLE (5).

[Allúru. Telugu. On stone in front of Adivi Rámálingaswámi temple.]

TRANSLATION.

Malleswara Swámi, the self-existent, consecrated by Śrí Paraśuráma, graciously protected Immánéni Kótilingam, the son of Bápayya.

For offerings and worship with the lamp eight *kuchalas* of dry land and one *gorru* of wet land where $\frac{3}{4}$ *puṭṭi* of seed can be sown were given in the fields of Allúru. Besides this mányam, the ryots who cultivate

the sandy fields according to the deed of gift executed by them should give at the rate of one anna for every *kunṭa* of land of high assessment and at 4 pies for every *kunṭa* of land of low assessment. It is the duty of the Karnams to collect and give this amount. They must utilize it for the deity.

This is the truth.

1. శ్రీ వరశురామ ప్రతిష్ట
2. శ్రీ వుప్పలుడు మల్లేశ్వరస్వామి
3. వారు యిమ్మూనేని బాప
4. య్య కొమారుడు కోటి
5. లింగం హృధిస్థితుడై రచ్చించెను
6. యీ స్వామి వారి నయివేద్యం దీ
7. పారాధనలకు అల్లూరు పొ
8. లంలో మెట్ట యెొ్ది కుచ్చ
9. ట్లు మాగాణి ఖం ఋ విత్తులగొ
10. ర్రు మాన్యంగాక యిసర్‌పొలం
11. సాగుబడి చేసేవారు వ్రాయించి యి
12. చ్చినదాన పత్రం ప్రకారం హెచ్చు
13. శిస్తుగల పయిర్లు భూమికి
14. కుంటకు అణాన్ను తగ్గు శిస్తు ప
15. యిల్‌కు కుంటకు డబ్బున్ను
16. యీవలసినది కరణాలు జరిగిం
17. చి యిచ్చే నిన్న్‌యం యిందు స్వామి
18. కి జరిగించుదురు. సత్యము.

Ongole (6). (A.D. 1268-69?)

[Allúru. Telugu. In Amarésvara temple.]

Translation.

Hail! On the occasion of Uttaráyaṇa Sankránti corresponding to the Śrí Śaka year 1190 for the religious merit of (Hail!) Śríman Mahámaṇḍaléśvara Kaḷáráyanánṭa Singaḍadéva Mahárájulu, 240 *guṇṭas* of dry field were given to Kondavíḍu Kumára Svámidévaru of Ongole for providing worship, enjoyment and *nivédya* and 40 *guṇṭas* of wet land situated in the tank bed to Sámidévaru . . . . to Nágéśvaradévara . . . .

1. స్వస్తిశ్రీ శక
2. వర్షంబులు ంగ్ం
3. అనునేంటి ఉత్తరాయ
4. ణ సంక్రాంతి నిమిత్యంబున
5. స్వస్తి శ్రీ మన్మహామండలే
6. శ్వరుడు కళ్రారాయనాంట
7. సింగడదేవ మహరాజు
8. లకు దమార్త్థముగాను
9. ఒంగోలని కొండపీడుని
10. కొమాఱస్వామి దేవరకు
11. అర్చన భోగనివేద్యము
12. లకు నిచ్చిన వెలిపొలము
13. గుంటలు ఱరం చెర్వు
14. సాకిపట్టు మడి గుంట
15. లు రం సామిదేవరకున్ను
16. నాగేశ్వర దేవరకున్ను
17. . . . .
18. . . . . .

Ongole (7). (A.D. 1314–15.)

[Allúru. Telugu. On a big stone in the temple of Ishṭa Kámeśvara.]

Translation.

[One imprecatory verse.]

Hail! On Wednesday, the 10th of the bright fortnight of Chaitra of the year Ánanda, corresponding to 1236 of the illustrious and prosperous Śaka era, on the day of Vishvu Sankránti, Rudranáyakulu made a charitable gift to Ishṭa Kámeśvaramahádévara of Aṛalúru, consisting of kóru land wherein 15 *marttu* can be sown, to last as long as the sun and moon exist. This *vritti* is given as a *sarvamánya*. Whatever ryots cultivate these fields they will not have to pay tax. This is given for the religious merit of Pratáparudra Mahárája. Those who protect this (charity) will get religious merit. On the contrary, any one who thinks of injuring it, will be considered to have committed incest with his sister and to have allowed his wife to be covered by a donkey.

Note—See also O. 99.

స్వదత్తం । పరదత్తంవా । యోహరేతి । వసుంధరా
షష్టివర్ష సహస్రాణి విష్ఠాయా జాయతే క్రిమిః
స్వస్తిశ్రీ శుభ శకవర్షంబులు ంఒ3౬ అగు నేంటి ఆనం
ద సంవత్సర చైత్రశుద్ధ ంం బుధవారమునాండు
విషువు సంక్రాంతి దినమునప్పుడు అజలూరి
శ్రీ ఇష్టకామేశ్వర శ్రీ మహాదేవరకు రుద్ర
నాయనింగారు చేసిన దర్మ్మదానం కొరునేలపెట్టిన మ
ర్త్తులువేసి ంఒ ఆచంద్రతారార్కము ఈ వ్రిత్తి సర్వ
మాన్యము ఈచేలు పకాంపులు దున్నా

ను వంగ్గము లేము ఈ దమ్ము వు ప్రతాప
రుద్రదేవ మహారాజుకుం బుణ్యము
గానిచ్చినది ప్రతిపాలించినవారికిం బుణ్య
ము ఆప్లుగాక చెల్వందలంచినవాడు దమ
చెలియలిం తొంబోయిన వాండు దన
ఆడిది గాడిదలం దెంగ్డించినవాండు

Ongole (8). (A.D. 1317–18.)

[Allúru. Telugu. Inside the Ishṭa Kámeśvara temple.]

Translation.

Hail! On Wednesday, the 10th of the dark fortnight of Śrávaṇa of the year Pingaḷa, corresponding to 1239 of the illustrious and prosperous Śaka era Gáḷa Muddana Bóyuṇḍu and Dana Mádhava, in the presence of Pinnaya Venkangáru, the Reḍḍis of Aralúr, the karnams and all people, gave as charity 50 *kuṇṭas* and 1 *kunchaḍu* of ghee per month for lighting the lamp to Ishṭa Kámeśvara of Aralúru, for the religious merit of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Pratápa Rudradéva Maháráju luváru and will acquire merit. Those who protect this charity will acquire religious merit.

Note.—The modern village of Allúr according to this inscription was formerly called Aralúr.

స్వస్తిశ్రీ శుభ
శకవర్షంబులు
౧౨౩౯ అగునేం
టి పింగళ సంవత్సర
శ్రావణ బహుళ ౧౦

ఱు స్వ స్తిశ్రీ మన్మహా మ
ండలేశ్వర ప్రతాపరుద్ర
దేవమహారాజులకు
చబుణ్యమ్ముగాను పిన్న
య వెంకంగారును ఆఱు
లూరి రెడ్లున్ను కరణాలున్ను
సమస్త ప్రజానె ఱుంగను గా
లముద్దన బోయుండు దన
మాదవ్రలు ఏంబదికు
ఱం కల్ను ను ఱులూరి ఇ
ష్ట కామేశ్వర దేవర
రికిని అఖండ్డ దీపమున
కు నెలకుం గుంచండు నె ఱి
వోసి పుణ్యము ఱనుభ
వించువాండు ఈ ధర్మ
వు ప్రతిపాలించ్చి పుణ్య
మునం బొంద్దువారు
ఏలికలు——

ONGOLE (9). (A.D. 1320–21.)

[Allúru. Telugu. On stone by the Ishṭa Kámésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! In the month of Áshádha of the year Rávudri corresponding to 1242 of the illustrious and prosperous Śálivahana Śaka era, Śríman Bamma Náyaningáru gave as *vritti* 400 *kuntas* of dry land to the deity Śrí Ishṭa Kámésvara Mahádéva of Aṛalúr, and 100 *kuntas* for

worshipping, to last as long as the sun and moon exist to secure religious merit for (Hail !) Śríman Mahámandalésvara Pratápa Rudra Déva Mahárájulu. Let these two charities be maintained (?). We have given 100 *kuṇṭas* of dry land as a *sarvamánya*.

Note.—The donor re-appears in the following inscription.

స్వస్తి శ్రీ
శుభశాలివాహన
శకవర్షంబు
లు ౧౨౮౭ అగు
నెంటి రౌద్రి సంవ
త్సర ఆషాఢన
స్వస్తిశ్రీ మన్మహా
మండలేశ్వర ప్రతా
ప రుద్రదేవ మహా
రాజులకుం బుణ్యం
బుగాను శ్రీమత్
బమ్మయినాయ్నింగారు
ఆఱలూరి శ్రీ ఇష్ట కా
మేశ్వర మహా దేవరకు
బ్రతి ష్ఠి ర౦౦ గుంట
లు వెలి సెను అర్చన ప్రతి ష్ఠి
౧౦౦ గుంటలు ఆ చంద్రా
ర్క ముగా నిచ్చిరి దమ్ము
వుంజంట . సెసెడివారు
రిపలి సెను ౧౦౦ గుంటలు
. . . సర్వమా
న్యములుంగ మాన్యము
ఇస్తిమి

ONGOLE (10). (A.D. 1320–21.)

[Allúru. Telugu. On the same stone by the temple of Ishṭa Kámeśvaradéva.]

TRANSLATION.

Hail! On the 11th of the bright fortnight of Ashádha of the year Ravudri, corresponding to the year 1242 of the illustrious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śrímat Bamaya Naiḍu Gáru gave to Ishṭa Kámeśvaradéva of Aṟalúru 400 *kuṇṭas* as *vṛitti* and 100 *kuṇṭas* of dry land as *archana vṛitti*[1] for the religious merit of (Hail!) Śríman Mahámaṇḍaléśvara Pratápa Rudradéva Mahárájulu to last as long as the sun and moon exist. He has given for (lighting) a lamp to the deity 50 *kuṇṭas* of dry land at Nannalapáḍu as a *sarvamányá* free from tax. To those who make this great gift will accrue the merit of performing many gifts, and the gift of cows; to those who injure (the charity) there will be hell and all kinds of misery.

[One imprecatory verse.]

First side.

స్వస్తిశ్రీ
శుభ శాలివహన
శకవర్ంబు
లు ంరర్ అను
నెటి రౌద్రి సంవ
త్సర ఆషాఢ శు
ద్ధ ంం
స్వస్తిశ్రీ మన్మహా

[1] Land granted for the purpose of conducting worship.

మండలేశ్వర ప్రతా
ప రుద్రదేవ మహా
రాజులకుం బుణ్య
ముగాను శ్రీమతు
బమయ నాయ్నింగారు
అఱలూరి శ్రీ ఇష్టకా
మేశ్వర దేవరకు
. . వృత్తి రం గుంట
లు వెలిసెను అర్చనవృత్తి
గం గుంటలు ఆ చంద్రా
ర్కముగా నిచ్చిరి దేవరకు
వుండెంటి సేసి దిపానకు
కి వెలిసెను ౫౦ గుంటలు
నన్నలపాటందు సర్వమా
న్యము వంగమాన్యము

Second side.

ను నిచ్చిరి
ఈ మహాదానం
చెల్లించ్చిన దానా
లనేకం ఇట్ల గోవు
ల దానమును సేసిన
ఫలమును పొ
ందువారు ఉప
ద్రవము సేసినవారి
కి నరకము సకలా
దిగ ద్రోహాలు
స్వదత్తం పరదత్తం
వా యోహరేతి

వసుంధరా ప
ృష్ఠి వరుష సహ
స్రాణి విష్ఠాయా
ం జాయతేకృమి

ONGOLE (11).

[Allúru. Telugu. On east side of enclosure of Ishṭa Kámésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! Śrímat Rudrama Náyaningáru presented . . . . for the cattle of Aṛalúru . . . . and for the cattle of all people. Whoever upholds this charity will get unlimited merit. On Sunday, the 9th of the bright fortnight of Áshádha of the year Ánanda, Hail! Śríman Rudradéva Náyaningáru . . . . we have given . . . as a *sarvamánya* for (providing) offerings to Ishṭa Kámésvara.

Those who uphold this charity will acquire the merit of giving . . . . cows.

స్వస్తి శ్రీ మతు రుద్రమ
నాయనంగారు అఱలూరి పసు
లకు . రిలరి విడిచిం . . కాలా
నకును సర్వమైనవారి పసులకు
ఈ ధర్మం పాలించినవారికి అనంత పుణ్య
ము ఆనంద సంవత్సర ఆషాఢ శుద్ధ ౯
ఆదివారాం స్వస్తి శ్రీమతు రుద్రయనా ఞ
నింగారి . . . ర బెరము . . .
ఇష్ట కామేశ్వర దేవరకు నైవేద్యానకు సర్వమా

న్యముగ నిస్తిమి . . . సాలందున . డు . దిపా
నకుం చాయువారు ఈ ధర్మము పాలించినవారు
నవేక గోవుల . ఫలములు.

Ongole (12).

[Ammanabrólu. Telugu. From eastern pillar of mandapam of Chenna Késava temple. Not quite clear in parts.]

Translation.

On the 10th of the dark fortnight of Jyéshtha of the year Yuva, Tiruvírunendu, Gudhani Nírigáru, and the *Kápus* of Ammanabrólu, Yádattidiráya, Dammála Pápandu, Yaranalúri Mallayya, Nallapáti Póllayya, the *motarfa*[1] *Kápus*, the karnams, the *sthalakarnams*, and Mélúri Anantayya, after making obeisance, issued this charitable edict to the deities and barbers of Ammanabrólu.

Formerly *méras* used to be in the possession of Késavadéva in Ammanabrólu.

In addition to the following items granted by us the Kápus, namely, 10 *puttis of sáluva* (?), 4 *túms* of dry, 4 (?) of land under the tank, the *Panta Reddis*,[2] karnams and cultivators should give (méras) at 3 *túms* on every *putti* of produce, and 3 *puttis* . . . . (?)

The ten *puttis* of land that have been given should not be taxed. [What follows is not clear; the general

[1] This phrase is not understood. Does it mean the headmen charged with the collection of the motarfa tax?

[2] A sub-division of the Reddi caste.

meaning is that, if objections are taken to the grant, Náráya Kondóji is to see that it is carried out. The inscription ends with certain signatures.]

First side.

1. యువసంవత్సర జేష్ట
2. బ ంం లు అమ్మనబ్రో
3. లు గ్రామదేవళ్లకు మం
4. గళ్ళకు తిరుపీరునెండుగు
5. ధనినీరిగారును అం
6. మ్మ నంబ్రోలిం
7. కాంపులు
8. యాదట్టిడి
9. రాయ, దం
10. మ్మాలపా
11. వండు, య
12. రనలూరి మల్లయ్య
13. నల్లబాటి పోల్లయ్య
14. మొతర్పాకాంపులు
15. కరణాలు స్థలకర
16. ణాలు మేలూరి అనం
17. త్తయ్యను దండంసమ
18. పిఁంచి ఇచ్చిన ధర్మ
19. శాసనము
20. అంమ్మనం
21. బ్రోలిగ్రామా
22. ననుకేశవ
23. దేవమీర పూ
24. వ్వఁంసాగివ

25. చ్చేదికాం
26. పులమయ్ని
27. మావల్లసా
28. భువ ళు ం పూర్వనవెలిచ్చే
29. ను ళుం ంర న్ను తధాతిధిపె
30. యైన చెవ్వ్‌ను (ర) లమంద్రు
31. నున్ను యీ అధికారంసాగిం
32. చ్చివని నుంన్నూ కూడాను పం
33. డ్డె పుట్లపంటకు ళుం ం ౩
34. పంటరెడ్లున్ను కరణా
35. లు వ్యవసాయాన్ను పూ
36. ర్వాన సాగివచ్చేటట్లు ౩ శ్తాను
37. నున్ను తధాతిధినపూర్వం
38. సాగించినవిధిగాన్ను పం
39. ధారంవది పుట్లపంప్ప
40. కూడుదుమున్ను

Second side.

41. యివి పది పుట్లపంప్ప
42. ను పంగమును లేవు ఇతరులు
43. ఎవరు కీడాడి దీనికి
44. లెకర్ర నేసిమే
45. ర పెట్టెవా
46. రము అ
47. ట మీదా
48. చక కరణాల వ్యవసాయం
49. వల్ల పదివుట్లపంటకు తూ
50. మెండ లెఖను పూర్వంసడచి
51. న పీన్ని హరిస్తిమి అని

52. న్ని పుట్టివుట్లు పెచ్చునవుర్వ
53. తకుర-నను కీడాడి దినికిని
54. వారు కేరమాడినా పు
55. త్రకంగాను కాంపులు
56. కరణాలు అందరిగా
57. లాను పూర్వం సాకు
53. మాట్లాడెడివారు అడ్డం
59. కిపెట్టిట్టు నడుపు
60. వారు యేమికీడాడిన
61. ను వారయకొండోజు న
62. డుపువారు
నడుమసాగించ్చి యిస్తిమిగా
న ఆచంద్రతారార్కంగాను నైవేద్యాలుర-
అవధరించెది యప్పడానాం
యప్పరుగాన్యాను గంగకత-
నుగోవుబ్రాహ్మణిని వధశేసి
న పాపానబోవువావారు త
మ తండ్రులను వారణా
శిలా చంపిన పా
పానం బోవువారు
తిమ్మయ గంగయ్య
వ్రాలు సర్వయవ్రాలు
అయ్యగాని

Third side.

వ్రాలు చెన్నయ్య వ్రా
లు పెద్దయ్యవ్రా
లు

Ongole (13).

[Ammanabrólu. Telugu. Opposite Śiva temple.]

Translation.

Salutation be to the glorious Raghunáyaka (Ráma)!

V. 1. Salutation be to Śambhu (Śiva) who is charming, as with a *châmara*, with the moon which kisses his lofty head, and who is the main pillar of the creation of the city of the three worlds.

V. 2. May the staff-like tusk of Hari, who assumed in sport the form of a Boar—resting on which the earth with Mount Méru as its apex resembled an umbrella—protect you.

Vs. 3 and 4. May that descendant of Yadu, who though without support is of immense size,—in regard to whom the moon is the growing nail, the celestial tree is the line of the fingers of the hand, the cow of plenty is this nectar-like speech, the desire-fulfilling stone is the eye, the line of clouds is the incomparable hue of the body, and the ocean of nectar is the mercy—protect you always.

V. 4. Náráyana, in a palace of gems, resembling the Śvétadvípa where celestial trees abode, in the milk ocean, is adored by Sanaka and other sages, Garuda and the lord of serpents. His glory is eternal bliss and knowledge and is supreme (without a second). Being the soul of all, and the origin of truth, he is eternally resplendent; and his form is characterized by the lotus which is the face of Ráma.

V. 5. From his navel-lotus was formerly born the creator (Brahma) from whom the world was created. His mind-born son was Vasishṭha, the best of sages

His son was Ṣakti, the store-house of good precepts, the ocean of compassion. His son was the sage Parásara of pure intellect, devotee of Vishnu, thereby excelling all.

In his exalted *gótra* were born Vyása, the gem of preceptors, the Brahmans, Ṣuka and others, granters of the merit of the scriptures which deserve to be praised.

V. 6. . . . . Then shines king Singa who was like a lion . . . . to the elephants . . . . ., who was possessed of might resembling that of . . . .

. . . .

[V. 7. The verse as it stands makes no sense. Its purport seems to be that Singárya was esteemed by the Carnatic kings.]

V. 8. His son was Bhava, the prince of ministers, who acquired victory by polity; who made king Apa a dependant on his feet by means of the profusion of the splendour of his fame which shines like the milk ocean and the autumnal cloud, who made all the elephants of the cardinal points shine like Indra's elephant, able to read the thoughts of others, of illuminating speech. His son was the glorious king Rámachandra, who was as handsome as Indra's son (Jayanta), who by the fierce sword resembling Ráhu destroyed the moon and the sun of the fame and valour respectively of his enemies, who was eminent in might, who in valour resembled lighted fire, who in great fortitude resembled the mountain of gems (Méru), who was always a *Kámadhénu* (cow of plenty) to his relations.

Ṣrí Ráma—

Devoted to Dharma, who had destroyed the heap of his enemies' arrows . . . . . army, whose . . .

was possessed of Ganeśa's strength, who resembled the son of the daughter of ocean (Káma) devotee of Rághava —Mádhava.

He, king Ráma, married a wife named Telingama who resembled Anasúyá in virtue, of radiant speech, the earth (abode) of fame, sprung from the Lohita race, of great splendour, daughter of the Gangárya race, famed in the three worlds for chastity.

The ocean which was Ráma bore on the Ganges which was Talingama five sons who resembled the celestial trees (5), liberal to the gods (scholars).

Timma Malla Suréndra

Bháskara Chamúpati . . . . .

Bha . . nárya

The worshipper of the feet of Śrí Raghuráma, the benefactor of intelligent men, serene, whose speech resembled nectar towards sages, calm.

Śrí Timma . . famed as Kártavírya.

Śrí China Timma Mantritilaka was peerless.

The brothers China Timma and Bháskara Chamúnátha possessing the splendour of Ráma and Lakshmana, praiseworthy like Ráma and Krishna, possessed of glory, flourish as if they were the sole fortresses to the garden which is the excellent town of Kondavídu.

Like the párijáta among celestial trees, like Gándíva (Arjuna) among the five Pándavas, he among them .

(Incomplete.)

Note.—We have not been able to identify these chiefs.

1. श्रीर[घु]नायक[॥*]
2. नमस्तुंग सिरश्चुं [बि]-

3. चंद्रचामर चारवे ।
4. त्रैलोक्य नगरारंभ-
5. मूलस्तंभाय शंभ-
6. वे । [१*] हरेर्लीलावरा-
7. हस्य दंष्ट्रादं तस्त-
8. पातुवः । हेमाद्रिक-
9. लशा यत्र धात्री छत्र-
10. श्रीयं ददौ ॥ [२*] शुभ्रांशु
11. ः[शि]खरोत्करस्सुरतरुः श्री
12. पंचशाखांगुळिः [श्रेणी]
13. [कामग] नी सुधा[सु]म-
14. . . चिंत्तामणी द[श्यतां]
15. श्रीकादंबिन्यतुलां-
16. गकांतिरमृतां भो-
17. धिः कृपायस्यवः शश्व-
18. त्पातु स यादव
19. [श्वे]रम[ना] धारोप्युदा-
20. राकृतिः । [३*] क्षीरा[ष्धौनतक]-
21. ल्पपादप सित द्वीपेनु-
22. रुपे मणिप्रासादे सन-
23. कादि योगि खगराट्
24. नानाधिपाराधितः । सो
25. व्या[न्यं]थ चिर[द्यु] तिर्य
26. [दु*] भवः(।) सर्वात्मकः
27. नित्यं भाति रमाव-

28. धू [जयप] ताकारोहि-
29. नारायणः । २ । तंना
30. भीनलिनाभिजात . . . .
31. रातिकर्ता जग[ज्जा]ते मा
32. नसनंदनो सयमिरा
33. द श्रेष्ठो वसिष्ठोभवत् ।
34. शक्तिः सूक्तिनिधिः कृपां[बु]
35. धिरभूत्तस्यात्मज [भ्रासु]
36. धीरासीद्विष्णुपरः पराश
37. रमुनिः सर्पातिशायी
38. ततः । गोत्रे तस्य महो
39. न्नते गुरुमणिर्व्या
40. से शुकादिद्विजः स्तो .
41. . . . म सत्फल प्र-

Second side.

Some lines lost.

1. लागा . . . . . .
2. व्वारण गा[ढ]
3. ताप . नय
4. . . पंचाननं
5. दि . द्यशा जातो
6. भाति नृसिंह
7. साम्य विभ[वो]
8. संग्गेन शिंग्गाधि
9. पः । ९ कर्णाट

10. भूपतिलकै क
11. थि तात्मवंशो
12. पूर्वोक्षितीश
13. हितमंत्रि
14. वसिष्ट चर्ये । शि
15. गार्य[मौ]नि
16. सुधियस्थिरनी
17. तिकार्य धुर्या
18. विचार्य कविता
19. : किलमंत्रि व
20. र्याः । . । तस्या
21. सीत्तनयो न[यो*]
22. जित जयः [पा]
23. दाश्रितापोधि
24. पः क्षीरांभो
25. निधि शारदां
26. बुधलसत्कीर्त्ति
27. प्रभापूर्त्ति
28. पः । दिद्रं
29. त्ति प्रवरान्[स]
30. दाश्रमु[ख]
31. रानेवाखिलान्
32. भासयन् भा
33. व[ज्ञ]: प्रति
34. भाति भासुर

35. वचा श्रीभो .
36. मंत्रीश्वरः ।
37. सूनुस्तस्य
38. सुरेंद्रसू
39. नु सुषमः स्वा

Some lines damaged.

Third side.

1. . . . . .
2. नारातियशः प्रता-
3. पसितरुग्भानु प्रभा-
4. वोन्नतः । तेजोदीप्त कृ-
5. शानुरुंन धृति श्री
6. रत्न सानुर्ग्ग . वं
7. दी बांधव कामधेनु-
8. रनिशं श्रीर[ि]मदं
9. डाधिपः [२] सधौत्रा
10. . . . . .
11. . . . . .
12. राढया शतधर्मगो
13. चरपरो लूनारि बा
14. णोत्करः (।) सेना . हि-
15. कृङ्गणाथिप बलोपा-
16. थोधि भूनंदनः श्री
17. राम प्र . . .
18. नुभजि[त] श्रीराघ

19. वोमाधवौ । ८ । भा
20. र्य्या . . . . .
21. . . . . गुणशा
22. [खा]नसूयां स्फु
23. रद्वाणीं लोहि
24. तगोत्र संभवय
25. शः क्षोणीमुदार
26. श्रियं गंगार्या
27. न्वयवर्द्धिनीं त्रि
28. वनप्रख्यात साध्वी
29. पदां पत्नीपुर्य . .
30. यमदा[त्ते]लंगम
31. नाम्नीं स[रा] [मा*] धिपः । [९*] ।
32. रामाध्विरा . तिलं
33. गमांब्बर निम्नगा
34. यां पंचामरद्व
35. मसमान् सुमनोव
36. दान्यान् पुत्रान

Fourth side.

1. सूत . . . .
2. यति मम[ल्ल]
3. सूरेद्र भास्क[र]
4. चमूपति भ .
5. नार्यान् । १० । .
6. श्रीरघुराम पा

7. दभजनः [क्षेमा]
8. करो धीमतां
9. शांतः शांत[सु]
10. छानुकारिन .
11. चाःदांत . .
12. रांतरः । श्री[तिं]
13. मोय्यणच . .
14. . वतयु . .
15. गतो कार्थवी .
16. ति श्रीचिनतिंम
17. मंत्रितिलक .
18. त्राद्वीतीय्यो
19. सः । ११ । कि वे
20. रभावसोदरी प्र
21. तिभा तापु . .
22. . तले सौभ्रा . .
23. तराम लक्ष्मण
24. विभूतिं रामकृ
25. ष्णाविति । संस्तु त्यौ
26. चिनतिंम्म भास्कर
27. चमूनाथौ स ना
28. थौश्रिया वर्धते
29. वरकोंडवीडु नग
30. रोद्यानैक दुर्ग्गावि
31. वा ॥ १२ ॥ तेषु द्यु

32. दक्षेष्विव पारिजा
33. तः सगांडिवः [पं]
34. [च]सु पांडवेषु ।
35. . . . . .

Incomplete.

ONGOLE (14).

[Bollapalli. Telugu. On a boundary stone.]

TRANSLATION.

The pillar planted after walking round the boundaries of the village of Yasali otherwise called Bollápalli and Konḍa Munjalúru.

1. యసలియో
2. శీప్రతినా
3. మ బోల్లా ప
4. ల్లి కొండుము
5. ంజలూరి సొ
6. లిమేర నడచి వె
7. ట్టిన కంభం

ONGOLE (15). (A.D. 1545–46.)

[Bollapalli. Telugu. In front of Ánjanéya temple.]

TRANSLATION.

Salutations be to the illustrious Rámánuja.

Hail! On Thursday, the 12th day of the dark fortnight of Áshádha of the year Viśvávasu, corresponding to the year 1467 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śrímat Rájádhi Rája

Rája Paraméśvara, Śrí Víra Pratápa, Śrí Sadáśivadeva Mahárávulu, seated on the diamond throne at Vijayanagar, was ruling the kingdom of the earth, he granted with libation of water and gift of gold the village named Bollapalli in Addanki *śima* attached to Kondavídu *rájyam* as an *agrahára*, to last in perpetuity as long as the sun and moon endure, ... to Kóṭi Tiruvengaḷanáthayya, the son of Śrímat Tálapáka Tirumalayyagáru, who is the establisher of the two schools of the Vedánta.

[One imprecatory verse.]

May it cause prosperity!

NOTE.—See also Nos. 21 and 141. Kóṭi stands for Kónéṭi apparently.

1. శ్రీమతే రామానుజాయనమః। స్వస్తిశ్రీ
2. జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు
3. ౧౪౬౭ అగునేటి విశ్వావసు సంవత్సర ఆషా
4. ఢ ఐ ౧౫ ఆ । శ్రీమదుభయవేదాంత ప్రతిష్టాపనా
5. చార్యులభిన తాళపాక తిరుమలయ్యంగారికి
6. మారుండు కోటితిరువెంగళనాథయ్యంగారికి
7. శ్రీమద్రాజాధిరాజరాజపరమేశ్వర శ్రీవీర ప్ర
8. తాప శ్రీ వీరసదాశివదేవమహారాయులు విజ
9. యనగరమందు వజ్రసింహాసనాశీనుండై ప్రిథ్వీ
10. సామ్రాజ్యముచేయుచు కొండపిటిరాజ్యో
11. నకు చెల్లివచ్చె అద్దంకిశీమలోని బొల్లాపల్లనే
12. గ్రామమును హిరణ్యోదక దానధారాపూర్వ
13. కముగాను ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను ధార
14. పోసిఇచ్చిన అగ్రహారము॥ దానపాల నయో
15. మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోను పాలనం దానాత్స్వ
16. ర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతంపదం॥
17. శ్రీ శ్రీ శ్రీ ంజేయము॥

Ongole (16). (A.D. 1271-72 ?)

[Bollapalli. Telugu. Fallen stone opposite Agastésvara temple.]

Translation.

Hail! On Saturday, the full moon day, under the Krittiká *nakshatra* in the month of Kártika, corresponding to the Śaka year 1193, Śrímat Svayapa Náyaka dedicated (this) to Agastésvara Mahádevara.

[One imprecatory verse.]

1. మల్లికార్జు న ఫలము
2. స్వస్తి సకవరుషంబులు ం
3. ంగ3 గునేంటి కార్తీకమా
4. సంబున పున్నమక్రిత్తికా
5. నక్షత్రము సనేశ్వరవా
6. రమున శ్రీమతు శ్వ
7. య్యవనాయకుండు
8. అగస్తీశ్వర మహాదే
9. వరకచ్చించిన వారము.
10. స్వదత్తం పరదత్తం
11. వా ఒ హరేపివసుంధ
12. రా పష్టివర్ష సహస్రాణి
13. విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః

ONGOLE (17). (A.D. 1218–19 ?)

[Bollavárapáḍu (hamlet Daiválarávúru). In front of Chenna Kéṣava temple. From line 22 a second inscription begins. The meaning is doubtful in parts.]

TRANSLATION.

(1) Hail! During the illustrious Śaka year 1140 Śríman Mahámaṇḍaléśvara Kákatíyya Gaṇapatidéva Mahárájulu, having seen the old inscription and having learnt that the agraháram had been given to Brahmans, gave Dayyálarévúru (Káḍiveṭṭi Chitri Kánḍa ?) situated in Kammanáḍu.

Boundaries are—

On the east—Renkulakuṇṭa (pond). On the south-east—Bammanipáḍu and Mrontavikuṇṭa (pond).

On the south— . . . . river bed.

On the south-west—Mandikalakuṇṭa (pond).

On the west—Baireḍḍikuṇṭa (pond) and north of it Bulumaḍikuṇṭa (pond).

On the north-west—Machavárikuṇṭa (pond).

On the north—Durgamúlakuṇṭa (pond).

On the north-east—Two ponds.

Those who obstruct this will be regarded as having killed 1,000 cows on the Ganges, as having committed murder at Benares and having eaten . . . . from the skull of their eldest sons.

(A.D. 1227–28 ?)

(2) Hail! On the year 1149 of the illustrious Śaka era Hail! Śríman Mahámaṇḍaléśvara Mallidéva Chóḍa Mahárajulu, whose lotus feet are adorned (by the prostrations

of) all illustrious rulers of the earth, to wit, the Viló́chana, Triló́chana and others, and who shines like a gem in the family of Karikála who built the dam[1] across the Kávéri, knowing (?) . .. . . gave Takkellapáḍu and old Dayyálarévúru situated in Kammanáḍu.

[One imprecatory verse.]

1. స్వస్తిశ్రీ శకవర్షంబులు ౧౧౮౦
2. శ్రీహిశ్రీమన్మహా మండలేశ్వర
3. కాకతీయ్య గణపతిదేవమహా
4. రాజులు అనాదిశాసనము సూ
5. చి కమ్మనాంటిలోని దయ్యాల
6. రెన్నూరు కాడివెట్టి చిత్రికాండ
7. విప్రాగ్రహారంబు అనాదిగానెఱి
8. ంగిచ్చితిమి త . . తూప్పు-
9. న రెంకులకుంటయు ఆజ్ఞేయ
10. మున్న బమ్మనిపాడును ప్రొంత్త
11. (వ) కుంటయు దక్షణంబున
12. . . కుల్య నైరిత్యమునమండిక
13. లకుంట పడుమటం బైతెడ్డికుం
14. ట దానియుత్తరమునం బులుకు
15. డి కుంట వాయవ్యమున మచ్చ
16. వారి కుంట ఉత్తరమున దుర్గమూ
17. లకుంట ఈశాన్యమున రెండికుంటలు
18. ఈ ధర్మమునకు యవ్వరుదప్పినాను
19. గంగకఱుత వేయిగవిలలంబొడ్చి
20. నవారు వారణాసివచ్చినవారు పె
21. ద్దకొడుకు కపాలమునం గుడిచినవా

1 See note on p. 1250 about this.

22. రు స్వ స్తిశ్రీ శకవర్ష-బులు ౧౧౭౯ శౌ
23. హి స్వ స్తిచరణసరోరుహ విహత వి
24. లోచన త్రిలోచన ప్రముఖాఖిల పృథ్వీశ్వ
25. రకారిత కావేరీ తీరకరికాల
26. కులరత్నప్రదీపాహిత శ్రీ
27. మన్మహా మండలేశ్వర మల్లి
28. దేవచోడ మహారాజులుకమ్మ
29. నాంటిలోని తక్కెల్ల పాడు అనా
30. ది దయ్యాలరేవూరి ప్రవిష్ట
31. ముగా నెజింగి ఇచ్చితిమి ॥
32. స్వదత్తం వరదత్తం వాయో
33. హరేతిన సుంధరాష్టి
34. వర్ష సహస్రాణి ష్టా
35. యాం జాయతేక్రిమి॥

ONGOLE (18). (A.D. 1155–56?)

[Bollavárapádu (hamlet Daiválárávúru). Telugu. Under tank bund to west of village.]

TRANSLATION.

Hail! In the Śaka year 1077 on (the occasion of) Vishama Sankránti, all the elders (*mahájanas*) of the illustrious Dayyálareyúru gave ten *puṭṭis* of land in the fields of the deity Rámeśvara to Mádajiyya who is the *sthánapati* (temple servant) of the temple of Śiva for (providing) worship, offering, lighting, enjoyments and decorations for Rámeśvaradéva, to last as long as the moon and sun endure. Those who uphold this will acquire the merit of making a gift of a crore of cows;

those who do not maintain it will be regarded as having killed one thousand tawny cows on the banks of the Ganges and as having eaten from the skull of their eldest son.

1. స్వస్తి శకవర్షములు ౧౦౭౬
2. శ్రీహి శ్రీముద్దయాల
3. రెయూరి అశేషమహాజెన
4. ము విషుమసంక్రాన్తిని రామేశ్వర
5. దేవరకుం బూజనివేద్య దీపభోగ
6. రాగము లకు శివాల్యముష్టాన ప
7. తివైన మాదజియ్యకు దేవరకునాచం
8. ద్రాక్ర్ద్రముగానిచ్చిన భూమి రామేశ్వర . . .దేవరపా
9. లమ్ము వక్ర్ద ఖ౧౦ దీని నడపినవా
10. రు గోకోటిదానమ్ము సెసిన ఫలంమ్మునుబొందు
11. దురు నడపనివారు గంగక ఆ వేయి గవిల
12. లంబొడ్డినవారె వారణాసినివ్రచ్చినవారు
13. పెద్దకోడుర్ద కపాలమున కుడ్చినవారు

Ongole (19). (A.D. 1153–54?)

[Bollavárapádu (hamlet Daiválaravúru). Telugu. Under the tank bund.]

Translation.

Hail! On Vishama Sankránti, corresponding to the Śaka year 1075, in the reign of Hail! Śríman Mahámándaléśvara Tribhuvanadéva Chóda Mahárája, on whose lotus feet the eyes of Vilóchana, Trilóchana and all other kings of the earth are set, who is the jewelled lamp

of the race of Karikála by whom the dam[1] of the Kávéri was built, and who is a goad to wicked princes, all the mahájanas of Dayyálaréyúru which is the abode of men who have practised yama, niyama, svádhyáya, dhyána, samádhi, and are endowed with good qualities, and which is situated in Kammanádu issued this edict, and presented the land formerly given to Madhácháryа to this Rámésvaradéva . . . .

We shall maintain this as long as the moon and sun endure . . . .

(Those who do not uphold this charity) will be regarded as having killed a tawny cow near the Ganges and as having killed at Benares.

[One imprecatory verse.]

1. స్వస్తిశకవర్షంబులు ౧౦౭౪ గు శ్రౌ . . . . . .
2. విమల సంక్రాన్తిని స్వస్తిచరణ సరోరుహ లిహిత
3. విలోచన త్రిలోచన ప్రముఖాఖిల ప్రిథ్వీశ్వరకారిత
4. కావేరితీర కరికాలకులరత్న ప్రదీపాహిత (కుమా)
5. రాంకుశ శ్రీమన్మహ మండలేశ్వర త్రిభువన
6. దేవచోడ మహారాజుల ఎంలికంగన్యనాటిలోని (య)
7. మనియమస్వాధ్యాయధ్యాన పారీణమేనాను
8. పసమాధిహ్యామాదిశీలగుణ సంపన్ను లైన .
9. దయ్యాలరేయూరిశాసనము అశేషమహా (జన)
10. మును ఈ రామేశ్వదేవరకు సమర్పణం
11. సెసిన ముదాచాయ్యుడన . . . .
12. పూర్వ్వనను సేసిఖిచ్చిన భూమి . . . .
13. నాచంద్రార్క్కమునడపంగలవారు . .
14. గంగకలు (త).

[1] See note on p. 1250.

15. గవిలం (బొ)
16. డిచినవారు .
17. వారణాసిం
18. చంప్పినవారు .
19. స్వదత్తాం పర
20. దత్తాం వాయో
21. హరేతి వసుం
22. ద్ధరాం షష్టివర్ష
23. సహస్రాణి విష్టాయాం
24. జాయతేక్రిమి

Ongole (20).

[Bollavárapádu (hamlet Daiválarávúru). Telugu. Opposite Chintalamma temple.]

Translation.

Hail! All the elders (*mahájanas*) of the illustrious Dayyálaréyúru, which is endowed with all eulogistic titles, gave a field of one *puṭṭi* to Pattél Kátana for conducting the worship and offerings of this goddess. Whoever does not continue this as long as the moon and sun endure will be regarded as having killed one thousand tawny cows on the banks of the Ganges.

Hail! For the merit of Śrímat Yéravaráti Muduvénayya, Néyikánu Bóyundu granted a field of one *puṭṭi* for the offerings of this goddess.

Whoever . . . . this . . . .

1. స్వస్తి సమస్త
2. ప్రశస్తి సహిత
3. శ్రీ మదయ్యలరే

4. యూరి అశేషమహా
5. జనమును ఈదేవిపూ
6. జనివేద్యములు నడపు
7. మని పట్టేలు కాటనకిచ్చి
8. నచెను ళ ం దీని నైవ్యం
9. రైనా నా చంద్రార్క్కంమునడపరేని
10. గంగక్షి వేయిగవిలలంబొడిచినవారు.

Second side.

1. స్వస్తి శ్రీమతు పరవఱా
2. తిముదువేణయకు
3. ధమ్ముంపుంగా వేయికాఁను
4. బొయండుదెవతకు
5. నివేద్యమునంకిచ్చినచె
6. ను ళ ం దినినైవ్యతెని . . .
7. ముష్టాయిగా నడపునది

ONGOLE (21). (A.D. 1545–46.)

[Búdavádá. Telugu. In front of Gópálaswámi temple.]

TRANSLATION.

Salutation be to the illustrious Rámánuja!

Hail! On Thursday, the 12th of the bright fortnight of Áshádha of the year Viśvávasu, corresponding to 1467 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śrímat Rájádhirájá, Rájaparaméśvara, Śrí Víraprataṕa, Śrí Sadáśivadéva Máhárayulu was seated on the jewelled throne at Vijayanagar and was ruling the kingdom of the earth, he granted the village of Mallavaram situated in Addanki *śíma*, attached

to Kondavídu *śíma*, in perpetuity to last as long as the sun and moon, with gift of gold and libation of water, as an *agrahára* to Chinanna Tiruvengalanátha, the son of Śrímat Tálapáka Tirumalayangáru, who is the establisher of the path of the vedas.

[One imprecatory verse.]

May it cause great prosperity!

NOTE.—The donees of this and of No. (15) are apparently brothers. In No. (15) the phrase Kondavídu *rájyam* appears, whereas here *śíma* is used probably by mistake.

1. శ్రీమతే రామానుజాయనమఃl స్వ
2. స్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవఱ్ఱం
3. బులు గల్గి అనునేంటి విశ్వావసు
4. సంవత్సర ఆషాఢ శు గి రు॥ శ్రీమతు వే
5. ద మార్గ ప్రతిష్టాచార్యులఖిన తాళపాక
6. తిరుమలయ్యంగారి కుమారుండు
7. చినంన తిరువెంగళనాథునికి శ్రీమతురా
8. జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర వీరప్రతాప
9. వీరసదాశివదేవ మహారాజులు విజ
10. యనగరమందు రత్నశింహాసనా శీనుం
11. డఖి పృథివిసాంమ్రాజ్యముశే
12. యుచున్న కొండపీటిశీమకు
13. చెల్లిఖచ్చె అద్దంకిశీమలోని మ
14. ల్లవరంఅనే గ్రామము సహిర
15. ం ణ్యోదక దానధారాపూర్వక
16. ముగాను ఆచంద్రార్కంము
17. గాను దారపోశి సమర్పించిన
18. అగ్రహారము ॥ దానపాల నం
19. సోమధ్యే దానశ్రేయో
20. ను పాలనం

21. దానాత్స్వర్గమ
22. వాప్నోతిపా
23. లనా దచ్ఛుత
24. ం వదం । మ
25. ంగళమహా
26. శ్రీ శ్రీ శ్రీం జే
27. యనూ॥

Ongole (22).

[Búdavádа. Telugu. From fallen stone in an inám land.]

Translation.

The field given as *vritti* to Śrí Pangalúri Bhímeśvara. Whosoever says "no" to this *vritti*, will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the banks of the Ganges.

Śrí! Śrí! Śrí!

1. శ్రీ పంగులూరి బీమేశ్వరు
2. నికి ఇచ్చిన వ్రిత్తిచేను భవి
3. త్తిచేనికియవ్వరు లేదు అన్నా
4. ను గంగకత గోవుబ్రాంహ్మనిం
5. జంపిన పాపానంబోవు
6. వాడు శ్రీ శ్రీ శ్రీ

Ongole (23). (A.D. 1533–34.)

[Chandalúru. Telugu. From stone against wall of Chennakéśava temple.]

Translation.

May there be prosperity!

Hail! On Thursday, the 11th of the bright fortnight of Kártika of the year Vijaya, corresponding to the year 1456 of the illustrious, auspicious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śríman Mahámaṇḍaléśvara, Rájádhirája, Rájaparaméśvara, Śrí Vírapratápa Achchutadéva Mahárayulu, seated on the diamond throne at Vijayanagar was ruling the earth, Mallarusayyaváru, the son of Chennékanṭi Viśvanáthayya, of the Śrívatsa *gótra*, of the Ápastambha *sútra* and of the Yajus *śákha*, having performed the consecration and marriage of Kéśavanátha of Chandalúru village which is in Koṇḍavíḍu *durgam* which he (Achchutadéva) was pleased to grant to the prime minister (*mahápradhání*) Bácharusayyaváru and which is in Addanki *śíma* which Bácharusayyaváru was pleased to grant to us, for providing decorations and sacred food for the deity,

granted with libation of water and *aksha* (consecrated rice) lands to the south of the village Chandalúru, to the east of Rávinútalapáḍu tank, to the east of the village . . . . and also one *puṭṭi* . . . . of lands . . . . in Késaripáḍu.

Therefore let the deity be pleased to enjoy the produce thereof in perpetuity as long as the sun and moon last.

[One imprecatory verse.]

Śrí!

We have granted a field of one *kuchchela* as a *sarva-mányam* to Káṣivírabhaktu, who performed the above ceremonies.

Who have granted a field of 2 *kuchchalas* to Tirumalu Sarva Sánindási, the dancing girls of the Tiruvíthi sacred street, who do service to this deity. Let them therefore enjoy it in perpetuity as long as the sun and moon endure and live happily. Those who violate this charity will be regarded as having killed cows and Brahmans.

Śrí!

1. శుభమస్తు ॥ స్వస్తి శ్రీ శుభశాసనాభ్యుదయ శాలివా
2. హన శకవర్షంబులు గరగట అగు నేంటి విజయ
3. సంవత్సర కార్తీక బంగ గు శ్రీమన్మహా మండలే
4. శ్వర రాజాధిరాజ రాజ పరమేశ్వర శ్రీవీర ప్ర
5. తాప అచ్యుతదేవ మహారాయలుంగారు విజయ
6. నగరమందు వజ్రసింహాసనా రూఢులై పృ
7. థ్వి రాజ్యంశేయుచుండ శ్రీమహాప్రధానులైన
8. బాచరుసయ్యవారికి। పాలించ్చయీ నవధరించి
9. న కొండవీటి దుర్గంలోని। బాచరుసయ్యవారు
10. మాకు యీ నవధరించిన అందంకి శీమలోని
11. చందలూరిగ్రామం కేశవనాధని వివాహ ప్రతిష్టచే
12. శి దేవునికి అంగ్గరంగ్గ వైభవాలకున్ను అమృతపళ్ల
13. కున్ను శ్రీవత్సగోత్రం ఆపస్తంభసూత్రం యజుశా
14. ఖాధ్యాయులైన బెన్నేకంటి విశ్వనాధయ్య కొమాళ్లు
15. మల్లరుసయ్యవారు చందలూరిపొలాన ఇచ్చిన క్షేత్రం
16. గ్రామం దక్షిణపుదికుగాన రావినూంతులచెరువుకు తూ
ప్పు
17. నాను వూరితూప్పునాను కూడాను కేసరిపాటిని క్షే
త్రం ఇం అక్కో
18. దక ధారాపూర్వకముగాను ఇస్తిమిగాన అందుఫలం ఆచ

19. ంద్రాకర్క స్థాయిగాను అనుభవించి ఆవధరించుడి॥ దాన పాలన

20. యోమ ధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోను పాలన । దానాస్వర్గ మవాప్నోతి పా

21. లనా దచ్యుతంపదం॥ శ్రీ॥ వుభయపనులను శేశిన కాశీ పి

22. రాభక్తునికి వొకకుచ్చెలచేను సర్వమాన్యంగాను ఇస్తిమి॥

23. యీదేవుని శావశేశే తిరువీధిసాంన్లు తిరుమలు సర్వ

24. సానిందాశికి ఆ రెండుకుచ్చల్ల చేనుయిస్తిమిగాన ఆచం ద్రా

25. కర్క స్థాయిగాను అనుభవించి ఱతుకేది । యీధర్మానకుం దప్పి

26. నవారు గో బ్రాహ్మనికించంప్పినవారు॥ శ్రీ ॥

Ongole (24).

[Chandalúru. Telugu. From garbha wall of Chennakésava temple.]

Translation.

. . . . for providing worship and enjoyments to the deity. 400 *kuntas* measured with a pole of 12 bárlu (fathoms); 600 *kuntas* to Tirupani Dási; for *Sáni*[1] *mányam* 2,000 *kuntas* of which 200 *kuntas* are for Dontamma, 200 *kuntas* for Mélunán Koni Nára, 200 *kuntas* for Ventuchu Pátrabayya, for lights one field (?). . . . .

1. . . . . (దే)
2. వల్లకం అచ్చర్న
3. శ్రోగమునకు
4. క్షేత్రము పండ్రె

---

[1] Sáni=dancing girl.

5. ండు బారలు ఘు
6. డను కుంటనా
7. ర ం ం ఱు ॥ తిరు
8. పణిదాసికికుం ం ం
9. ంరు। సామాన్య
10. లకు కుంటలు రె
11. ండువే ం ం ం లు
12. వీనిలోనదొంత
13. మకు (కాచినూ ?)
14. కుంటలు ం ం
15. యి। మేలునాంకో
16. ని నారకుం ం ం
17. క వెంతుచు పాత్రబ
18. య్యకుకుం ం ం
19. యి। దీపములకు
20. గానుమ ండి ఘు
21. పాడిప ంటి

* * * *

Ongole (25).

[Chandalúru. Telugu. From wall of garbha of Chennakésava temple.]

Translation.

Hail! . . . . who is the worshipper of the illustrious lotus feet of (Hail!) Śrí Sáyanamdévarulu, who is entitled to the five great (musical) sounds, Mancha Mallésvara, who is an excellent Máhésvara, who is of

upright character, whose ornament is modesty, who is the excellent lord of the town of Anumakonda . . . .

NOTE.—Anumakonda is said to have been the original seat of the Kákatíya dynasty but Sáyaṇam Dévara is probably the officer referred to in No. 28. Mancha Mallésvara may be a misreading.

స్వస్తిసమధిగ
తపంచమహా
శబ్దుంచమ ల్లేశ్వ
ర పరమమా
హేశ్వరపరిది
చరిత వినయ
విభూషణ అ
నుమకొండ్ల
పురవధీ
శ్వర శ్రీసాయం
ణం దేవరుల
శ్రీపాదపద్మా
(రా)ధకులైన.

* * * *

ONGOLE (26).

[Chandalúru. Telugu. In front of Chennakésava temple.]

TRANSLATION.

The devotion of Péradlála Jiyyamgáru! Śrí! Śrí! Śrí! The dedication to the deity. On Thursday, the 15th of the bright fortnight of Kártika of the year Vikriti.

1. పేరడ్లాళ జియ్యంగారి
2. శేవ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

3. విక్రృతిసంవ్వత్సరకా
4. త్థిక శు ౧౫ ను । స్వా
5. మికి సమర్పణ ॥ శ్రీ.

Ongole (27). (A.D. 1253–54 ?)

[Chandalúru. Telugu. From two sides of the stone before Rámalingéśvara temple from which No. (28) is taken.]

Translation.

Hail! On the 7th day of Vaiśákha of the Śaka year reckoned by the senses (5), the mountains (7), the moon (1), and Dhátri (1) (*i.e.*, 1175) Máyidéva Peggaḍa who is the beloved of Videya (learning) who belongs to the fourth caste, who worships the learned, who is possessed of all praiseworthy attributes, who is the illustrious prime minister (*mahápradhání*) and who is the principal authority (sarvádhikári), presented a *vritti* to Chenámallináthadévara of Chandalúru for the prosperity of Addanki Singaḷadéva who was his liege lord and of himself. Of this *vritti*, Máyídéva Preggaḍa presented 50 *kuṇṭas* to Viśvanátha, and 50 *kuṇṭas* to the same deity and 50 *kuṇṭas* in these *vrittis* are for Divyakóla Brahmayya.

Note.—This minister's name does not appear elsewhere in the collection. Apparently he succeeded Sómarázu as Mahápradháni.

శ్రీ శాళా
బ్ధములింది
యాద్రిశశి
ధాత్రిసంఖ్య

గావిస్ఫు
రద్వైశాఖం
బునస్తు
మినిదివస
క్రీడ్వారంబు
నం మడ్విజిగీ
షుంబ్రీతింబ
తిప్తసీసెవ
రభోగేంద్రు
ండుసీవైక వి
ద్యావరుం
డు చతుర్ధ
వంశుండు బు
ధాధారుం
డు మారం
డిలా॥
స్వస్తి సమ
స్తప్రశస్తి
సహితం
శ్రీమన్మ
హాప్రధా
ని సర్వా
ధి కారి
మాయిదే
వ పెగ్గడ
తం నేలిన
అద్దంకి సిం
గ్గళ దేవని
కి తనకూ

అభివిధి
గా చెందలూ
రి చెంనామ
ల్లి నాథదే
వర .

Second side.

శ్రివిష్ణులై
న విశ్వనా
థునకు
కు ౫౦
శతసీకె మా
యీదేవపె
గడపెట్టిన
ర్విత్తి కు ౫౦
శ్రివిష్ణిలో
నె దివ్యకో
ల బ్రమ్మయకు
కు ౫౦॥

ONGOLE (28). (A.D. 1253–54?)

[Chandalúru. Telugu. From two sides of a stone opposite Rámálinga temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 7th of the bright fortnight of Vaiśákha, corresponding to the Śaka year 1175, while Śrímau Mahámaṇḍaléśvara Kákatiya Ganapatidéva Mahárázulu, who is entitled to the five great (musical) sounds,

who is Mahámaṇḍalésvara, who is a great devotee of Śiva, who is filled with good will towards others, who is adorned with humility, who is the excellent lord of the city of Anumakonda, who is the worshipper of the illustrious lotus feet of Śrí Svayambhudéva, and who is the vanquisher of hostile armies, was ruling the earth, his feudatory (Hail!) Śrí Maṇḍalésvara Chakra Náráyaṇa Śrí Singadéva Mahárájulu, who is possessed of all eulogistic titles, who is a Révanta amongst those who ride very unruly horses, who is death to hostile armies, who is a fortress of adamant to his refugees, who is the protector of life, and who is a hero without fear, makes a gift of the following, for securing prosperity.

Vritti for the *pújári* measured with a pole of 12 fathoms. For Padmajiyya and Dévajiyya 250 *kuṇṭas*. For decorations and enjoyments to the deity a field of 2,000 *kuṇṭas*. May it cause great prosperity!

Out of that land, 60 *kuṇṭas* are for Ekásedámója, 100 *kuṇṭas* for Mélunáyaninúnkayya and one *ma* for the lamp of the deity. The sun and moon, wind, heaven, earth, water . . . . . Yama, day and night, the two Sandhyas and Dharma, know the mind of man.

[One imprecatory verse.]

స్వస్తి సమధిగత
పంచమహా
బ్ద మహామండ
లేశ్వర పరమ
మహేశ్వర వ
రసాత భరిత వి
నయ విభూష అ
నుమకొండపు

ర వరాధీశ్వర శ్రీ
శ్వయంబు దేవ
దివ్య శేషాచ
పద్మారాధక పర
బలసాధక శ్రీమ
న్మహా మండలేశ్వ
ర కాకతియ్య గ
ణపతిదేవ మ
హారాజులు ప్రి
థివీ రాజ్యంబు
సేయుచుండంగా
॥ వారిసామంస్త
ంబు స్వస్తి సమ
స్త ప్రశస్తి సహి
తం శ్రీఅండలే
శ్వరం అతివిష
మ హయాహా
ఢ ప్రవుఢ రేఖా
రేవంత వరబ
ళక్రితాంతశరణా
గత వజ్రపంజ
ర మండలీకరవ
ండోళి జీవరక్ష (క్ష)
విశ్వంకర మల్ల చ
క్ర నారాయణ శ్రీ
సింగదేవ మహా
రాజులకభ్య
ధయంబుగా॥
శకవర్షంబు

లు వేయినూట
డెభ్భదేనగు నేంటి
వైశాఖ శుద్ధ
సప్తమీ నాదివా
రమున ॥
౧౧౭౫ గు
నెండు ॥
పూజారిబ్రి
త్తి వండ్రెండు
భారల కొలను
పద్మజియ్య
దేవజియ్య
లకు కు ఱం
అంగ్గరంగ్గభో
గానకు శ్రోత్ర
ముకు ఱంం
లు శ్చిరి మ
ంగ్గళ మహా
శ్రీ శ్రీ శ్రీ ॥
ఆశ్రోత్రము
లగోన నేకాసైదా
మోజానకు
కు ఱం యి ॥
మేలునాయి
ని నూంకయ
కుకుంం
ఱు ॥ దేవర దీ
పానకు గాను
మ ం ॥ అది

త్య చంద్రా అని
లో నలశ్చద్యో
భ్యామి రాపో
హ్రిదయం యె
మశ్చ । అహశ్చ
రాత్రిశ్చ ఉబే
చ సంధ్యా ధర్మ్మ
శ్చజానాతి
నరశ్యవి త్తం[1]
॥ స్వదత్తం ద్వి
గుణం పుణ్యం
పర దత్తాను
పాలనం పర
దత్తాపహారే
ణ స్వదత్తం నిష
ఫలం భవేత్ ॥

ONGOLE (23-A). (A.D. 1166–67.)

[Chandrapádu. Telugu. In front of Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Tuesday the 15th of dark half of Márgaśira of the year Vyaya, corresponding to the illustrious Śaka year 1089, on account of a solar eclipse, Kondapa Náyakundu owner of (?) Chandrúru on the bank of the Gunddi river, who is the dutiful son of Erramanáyaka, who is like the moon (Sudhákara) to the ocean of the

---

[1] Read వృత్తం

Manumapála family, who declares the good properties of Mahéśvara, and who bends his head to the lotus feet of his own guru (priest), gave 55 she-goats to Śrí Nágéśvaramahádéva of Chandrúru for a perpetual light. Rabbena Śeṭṭi, son of Nangaréku Naḍvi Śeṭṭi, should receive these and maintain the grant. He, his sons and grandsons should give for the lamp every day one mánika of ghee as long as the sun and moon exist. This charity will continue as long as the earth exists. Thanks to Ganéśa. Three *puṭṭis* of land were given to Srí Nágéśvara Mahádéva.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు గంర్ అ
2. వు నేంటి వ్యయసంవత్సర మార్గశిర
3. బహులపంచదశియు మంగళవారము
4. సూర్యగ్రహణ నిమిత్తమున గుండ్లి
5. క త్తిలోని చంద్రూరును లక్షనిపూరతీ
6. యుంగల యట్టమనాయకునికి సు
7. పుత్రుండు మనుమసిద్ధాల వార్ధిమ
8. దాన సుధాకరుండును మహేశ్వర
9. గుణాధికరుండును నిజగు
10. రు పాదాబ్జ శిరశేఖరుండును
11. నైన కొండపనాయకుండు
12. చంద్రూరి శ్రీ నాగేశ్వర

Second side.

13. మహాదేవరకు నఖండదీపమునకు
14. బెట్టినమేంకలు ×× వీనినంగ్రకు నడ్డి
15. నెట్టికొడుకు రబ్బెనశెట్టి సేకొనిరక్షింపది
16. పుత్రానుపాత్రము అంచంద్రార్కము నిత్యము
17. మానెండు నెయ్యిదీపమునకు నడపం

18. గ్గలవాండు యిధర్మము బ్రిధ్విశ్వరులం త్త
19. కాలము వర్ధిం పంగలది. గణేశ్వరా
20. యనమ
21. శ్రీ నాగేశ్వరమహాదేవరకు బెట్టిన
22. ది ళ 3.

ONGOLE (29). (A.D. 1565–66.)

[Chedalavâḍa. Telugu. On Kalyánamandapam.]

TRANSLATION.

Salutations be to Rámachandra.

Hail! On Thursday, the 11th of the bright fortnight of Áshâḍha of the year Ródhana, corresponding to the year 1488 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śríman Mahárájádhirája Rája-paramêśvara Śrí Vírapratápa Sadáśivadéva Mahárâyalu was ruling the kingdom of the earth, in the kingdom (*rájya*) of Koṇḍavîḍu which he granted to Śríman Mahámaṇḍaléśvara Ráma Rájayaran Tirumala Rájayya Déva Mahárájulungáru, in Koṇḍavîḍu *rájya* which he was pleased to grant to Śríman Mahámaṇḍaléśvara Siddhiráju Rangaparájayyadéva Mahárájulungáru, in Addanki Ammanabrôlu *śíma*, to Śrí Raghunáyakulu of Chaduluváḍa;

Rangapa Rájayyadéva Mahárájulungáru, the great grandson of Siddhirájungáru, the grandson of Vóbuḷarájungáru, the son of Timmaráju, presented on the holy occasion of the first *ekádasi* (eleventh day of the lunar fortnight) with libation of water and gift of gold to Śrí Raghunáyakulu of Chadaluváḍa the income derived from

the *aḍḍagaḍa sunkam*[1] and *kaṭnálu* (presents) (?) in Chadaluváḍa, Mallavaram, Alavalapáḍu, and other villages, the *sunkam* from the *bharitas* (residents ?) of the *sthala*, and the *múlavisálubaḍi*[2] and other taxes. Therefore Rangapárájayyagáru, the grandson of (as before) with a devout heart presented this charity to Śrí Raghunáyakulu of Chadaluváḍa. Therefore it should be maintained in perpetuity as long as the sun and moon endure.

[Three imprecatory verses.]

Śrí! Śrí!

1. శ్రీరామచంద్రాయ
2. న్నమః ॥ స్వస్తి శ్రీజయా
3. భ్యుదయ శా జ .శ్వర వివాహ
4. న శకవర్షంబులు గర
5. ది అగు నేంటి క్రోధన సం
6. వత్సర ఆషాఢ శు ౧౧ ను
7. శ్రీమన్మహా రాజాధిరా
8. రాజపరమేశ్వర పేర
9. ప్రతాప సదాశివదేవమహా
10. రాయలు పృథ్వీసా మా
11. జ్యం చేయుచున్న శ్రీమ
12. న్మహామండలేశ్వర రామ
13. రాజయఱిందిరు
14. మల రాజయ్యదేవ మ
15. హారాజులుంగారికి

[1] Aḍḍa sunkam means a tax levied on the sellers of sheep. Gaḍa sunkam might perhaps mean tax payable at fixed periods. But possibly "gaḍa" is merely a jingle and in that case we should translate "tax levied on the sellers of sheep and similar things".

[2] See glossary.

16. ం బాలించిన కొండవీటి
17. రాజ్యమందును, శ్రీమ
18. న్మహామండలేశ్వర సిద్ధిరా
19. జురంగపరాజయ్యదేవమహా
20. రాజులుంగారికిం బావించం
21. నవధరించిన కొండవీటిరా
22. జ్యములోని అద్దంకి అమ్మనం
23. బ్రోలి శీమలోన చదలువా
24. డ శ్రీరఘునాయకులకు సి
25. ద్ధిరాజుంగారి ప్రపౌత్రులున్న
26. వోబుళరాజుంగారి పౌత్ర

Second side.

27. లున్న తిమ్మరాజుంగారి
28. పుత్రులునైన రంగపరా
29. జయ్యదేవమహారాజు
30. లుంగారు చదలువాడ
31. శ్రీరఘునాయకుల
32. కు చదలువాడ మల్లవర
33. ము అలవలపాడు మో
34. దలైన గ్రామాల అడ్డగడ
35. సుంకం వి(వి?)హిత కట్నాలు
36. స్థలభరితాలు సుంకం
37. మూలపిసాలు బడి
38. మోదలైన సుంక ఆదా
39. యము సిద్ధిరాజుం
40. గారి ప్రపౌత్రులున్న వో
41. బుళ రాజుంగారి పౌత్ర
42. లున్న తిమ్మరాజుం గారి

43. పుత్రులునైన రంగపరాజ
44. య్య దేవమహారాజులు
45. ంగారు చదలువాడ శ్రీ
46. రఘునాయకులకు ప్ర
47. ధమైకాదశి పుణ్యకాల
48. మందును స హిరణ్యో
49. దక దానధారాపూర్వ
50. కముగాను ధారవోశి
51. సమప్పించిరి గనక ఈ
52. ధర్మము సిద్ధిరాజుం

Third side.

53. గారి ప్రపౌత్రులున్న వోబ
54. శ రాజుంగారి పౌత్రులున్న
55. తిమ్మరాజుంగారి పౌత్రులు
56. నైనైన రంగవరాజయ్య దేవ
57. మహారాజులుంగారు చె
58. దలువాడ శ్రీరఘునాయ
59. కులకు త్రికరణంగాను సమ
60. పించిరి గనక ఆచంద్రార్క
61. స్థాయిగాను నడచునది ॥
62. స్వదత్తాం పరదత్తాంవాయో
63. హారేత వసుంధరాం షష్టి
64. వర్ష సహస్రాణి విష్ఠాయా
65. ంజాయతేక్రిమిః । స్వదత్తాం
66. ద్విగుణం పుణ్యం పరద
67. త్తానుపాలనం పరదత్తా
68. పహారేణ స్వదత్తం నిష్ప
69. లం భవేత్ । మద్వంశజాః

70. పరమహీపతి వంశజా
71. వయద్వంశజా సతత ము
72. జ్వల ధర్మచిత్తాः మద్ధర్మ
73. మేవమనుమూः పరిపా
74. లయంత్తి తత్పాదుక
75. ద్వయమహం శిరసా
76. వహామి ॥ శ్రీ శ్రీ

NOTE.—There is a lot of repetition in this inscription. The reference to the two grantees of the Kondavídu rájyam is not understood.

ONGOLE (30). (A.D. 1482–83.)

[Chedalaváda. Telugu. In front of Śrí Raghunátha temple.]

TRANSLATION.

Hail to Rámachandráya! After reading the copper-plate grants formerly caused to be granted, for providing all enjoyments, through Praudha Déva Ráya Mahárayalu by Panta Maila Reddi as an *agrahára* to Raghunátha of Chadaluváda, on the 11th day on the bright fortnight of Mágha of the year Śubhakrit corresponding to the Śrí Śaka year 1404, Timmareddi, the son of Hindurávu Suradháni Sariyapati Timmáreddi likewise granted (the agraháram) to the deity as a *sarvamánya*. Therefore those who obstruct this charity so that it does not go to the deity of Chadalaváda will incur the sin of cow slaughter and Brahmanicide on the banks of the Ganges.

The women of those who abuse the ruler of the village or the king of the *sima* or endeavour to obtain the sovereignty will be given to Dommara villagers.

NOTE.—The allusion is to Dévaraya II. The date S.S. 1404 relates to the later grant.

1. శ్రీరామచంద్రాయనమః
2. స్వస్తి శ్రీశకవరుషంబులు
3. ౧౪౦౪ అగు నేంటిశుభ
4. కృశ్ను సంవత్సరమాఘ
5. శు ౧౧ ఆచెదలువాడ ర
6. ఘునాంతనికి అగ్రహారము
7. గాను అంగ్గరంగ్గవైభవాల
8. కు పూవాడను బ్రౌడదేవరా
9. యమహారాయల చేతను ప
10. ంట మైలారెడ్డింగారు యిప్పిం
11. చిన తామ్రశాసనాలు చదివిం
12. చుకొని అటువలెనె హిందూ
13. రావు సురధాణి సరియపతి
14. తిమ్మారెడ్డింగారి కుమారుండు
15. తిమారెడ్డింగారు సర్వమాన్యము
16. గాను దేవరకు యిచ్చిరిగాన యీ
17. చెడలువాడదేవరకుం జెల్లనీక
18. యెవ్వరు అంకిర్-లిశేశానను గంగ
19. క త్తను గోవున్ను బ్రాంహ్మనిన్ని
20. ం జంపినపాపానం భోవువారు
21. యీగ్రామము యాశీమక త్తను
22. రాజును ఆడినవారి ఆడిగించ్చి
23. నవారి యేలేనని అపేక్షించిన
24. వారి ఆండ్లను దొంమ్మరి పీళ్ల
25. వారికి యిచ్చిన వారు.

ONGOLE (31). (A.D. 1558–59.)

[Chedalaváḍa. Telugu. In front of Raghunáyaka temple.]

TRANSLATION.

Salutations be to Śrí Rámachandra.

Hail! The following are the particulars of an inscribed pillar planted in Chadalaváḍa *sthala* in Ammanabrólu *śíma* for the religious merit of Śiddhiráju Timmarájayya by Mandapáṭi Appaḷa Ráju on the 15th of the bright fortnight of Phálguṇa of the year Kálayukti, corresponding to the Śrí Śaka year 1481, while Śrímat Rájadéva Rája Rájaparamésvara Śrí Vírapratápa Śrí Sadásivadéva Ráyulu, seated on the jewelled throne at Vijayanagar, was ruling the kingdom of the earth, while Śrímán Mahámaṇḍaléśvara Śiddhi Ráju Timmarájayyadéva Mahárájulu was ruling over Koṇḍavíḍu. We have presented to Śrí Raghunáyakulu the taxes levied on articles sold in Chadalaváḍa village, the *sthala* of Raghunáyakulu, and on grain, the *aḍagaḍa sunkham*, the *múlavisálu* collected in Addanki and Ammanabrólu *śímas*, and the *sunkham* and the old *kaṭnam* collected in Śrí Raghunáyakulu *sthala*. Therefore the temple people themselves should credit the taxes to the estate of Śrí Raghunáyakulu and grant receipts to the merchants who buy there and receipts for the taxes raised in the two *śímas*. For the daily offerings to Raghunáyakulu we have remitted the taxes levied on paddy and other articles bought in Koṇḍavíḍu *śíma*, on paddy and other articles purchased and brought during festivals, on articles brought for sale by merchants during festivals, on articles purchased and taken away by merchants during festivals,

and the fees collected in Addanki and Ammanabrólu *sîmas*. We have remitted the *Randindappulári*(?) from the time of hoisting of the flag during festivals and big festivals up to the 30th of Phálguṇa.

Those who henceforth do not maintain this but violate it, will incur the sin of killing a cow and a Brahman near the Ganges.

[One imprecatory verse.]

NOTE.—See notes under No. 29.

1. శ్రీరామవంద్రాయ
2. నమః । స్వస్తి శ్రీశకవరుషంబు
3. లు ంరరుం అను నెంటికాల
4. యు క్తినంవత్సర ఫాల్గుణ
5. శు ంగ లు శీమద్రాజాధి
6. రాజరాజ పరమేశ్వర శ్రీపృ
7. రవ్రతాప శ్రీ సదాశివదేవ
8. మహారాయలుంగారు వి
9. జ్యనగరమందు రత్నసింహా
10. సనా ధూళుండై పృథివి సామ్రా.
11. జ్యం శేయుచుండంగాను శ్రీ
12. మన్మహామండలేశ్వర శెద్ధిరా
13. జు తిమ్మరాజయ్యదేవ మ
14. హారాజులుంగారు కొండ్ర
15. వీడు పాలించుచున్న పుం
16. డ్లుంగాను మంపాటి అప్పళ
17. రాజుంగారు సిద్ధిరాజు తిమ్మ
18. రాజయ్యవారికి పుణ్యము
19. గాను అమ్మనంబోలి శీమలో
20. ని చదలువాడ స్థలమందు
21. నిలిపిన శాసన స్తంభ క్రమ మె

22. ట్లన్నను శ్రీరఘునాయకులస్థ
23. లం చదలువాడ గ్రామానను
24. అంమ్మికొనే వదార్థాలకున్ను
25. ధాన్యాలకున్ను వచ్చే అద్దంకి
26. అమ్మనబ్రోలిశీమల అడ
27. గడ నుంఖము మూలపీసా
28. ల్ను శ్రీరఘునాయకుల స్థ
29. లము నుంఖ్యన్నిబాతకట్నము
30. న్ను శ్రీరఘునాయకులకుఁ స
31. స్తమపిండ్తిమి గనక స్థానము
32. వారేనుంఖము రఘునాయకు
33. ల నగరికి ఆయము శేశి కొనుకా
34. పోయీ వర్తకులకు రెండు
35. శీమలనుంఖాల్యకున్ను చెల్లుం
36. జెల్లువెట్టు వారు రఘునా
37. యకుల నిత్యనైవేద్యాలకు కొండ
38. వీడు శీమలోను కొనితెచ్చేవడ్లు

Second side.

39. మోదలైనవదా
40. ర్థాలకున్ను తిరు
41. ణాల్లకు కొనితెచ్చే
42. వడ్లు మొదలైన వ
43. దార్థాలకున్ను
44. తిరునాళ్లలో వత
45. కులు అమ్ముకోను
46. తెచ్చేవదార్థాల
47. కున్ను తిరుణాళ్లలో
48. వర్తకులుకొను

49. [illegible]పోయే పదార్థా
50. [illegible]లకున్న, అద్దంకి[illegible]
51. అక్కునంబోలి శేషు
52. ల సుంఖ్యంమూల
53. వీసాలు మానితిమి
54. తిరుణాళ్లు మ[illegible]
55. పంద్వజారోహ
56. ణంమొదలు పా
57. ల్లుణ బ 30 యాప
58. ర్యంతం చదలువా
59. డష్ఠలమందు (రండి
60. ందస్వలారిమి?)
61. మానితిమి యావెం
62. ఐడిని యవ్వరుగన
63. కనడపక తప్పినా
64. ంగంగ్గ క త్త[illegible]ను గో
65. వుబ్రాహ్మనిం జం
66. ప్పిన పాపానం బో
67. వువారు । స్వదత్తా
68. ద్విగుణం పుణ్యం
69. పరదత్తాను పాలనం
70. పర దత్తాప హా
71. రేణ సదత్తం నిష్ప
72. లం భవేత్ ।

Ongole (32). (A.D. 1633–34?)

[Chedalaváḍa. Telugu. Opposite Raghunáyaka temple. The meaning is not clear in parts.]

Translation.

Salutations be to Rámachandra.

Hail! On Thursday, the 7th of the dark fortnight of Jyeshṭa of the year Śrímukha, corresponding to the year 1565 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śrímat Rájádhirája Rájáparaméśvara Vírapratápa Śrí Víra Śrí Rangadéva Mahárayalu, seated on the jewelled throne, was ruling the kingdom of the earth, according to the copper-plate granted to Dávanḍakúri Agnyammakunḍa (?) Immaḍi Śítájuhiva Voḍayalu, Polayareḍḍi of Cheḍaluváḍa village in Ammanabrólu *śíma* gave . . . for the religious merit of his ancestor Khásuningáru and his mothers Krishṇamma, Gangamma and Singamma and planted boundary pillars at the junction of Chadaluváḍa, Chiravána and Uppalapáḍu, naming the gift three times, for providing all enjoyments to Śrí Raghunáyakulu of Chedalaváḍa.

Those who do not uphold this shall incur the sin of cow slaughter and Brahmanicide on the banks of the Ganges.

[Two imprecatory verses.]

Note.—The cyclic and S.S. years differ. This Immaḍi Śítájuhiva Oḍaya has not been identified.

1. శ్రీరామచ
2. ంద్రాయనమః
3. స్వస్తిశ్రీ జయా
4. బ్యుదయ శాలి

5. వాహన శక
6. వరుషంబులు
7. ంగఱ్ఱ అసనె
8. టి శ్రీముఖ సం
9. వ్వత్సర జేష్ఠ
10. ఖ ఒ గు శ్రీమ
11. ద్రాజాధిరాజ
12. రాజపరమే
13. శ్వర శ్రీ పీరప్రతాప
14. శ్రీ పీర శ్రీరంగ్గ దే
15. వ మహారాయలు
16. ంగారు రత్నసింహాస
17. నారూఢుండై వృ
18. ద్వి సామ్రాజ్యం
19. జేయుచు నుండగా
20. దావండకూరి ఆ
21. క్షం మాకుండ్డ ఇమ్మ
22. డి శేతాజుహిప వొ
23. డయులుంగాడికి వ్రా
24. యించ్చి ఇయ్య నవ
25. ధరించ్చిన అమ్మున
26. ంబ్రోలు శీమలోన
27. చెదలువాడ స్థలం
28. పోలయరెడ్డి దేవ
29. రాయలు సమప్పిం
30. చ్చిన తామ్రశాస
31. నాల పద్దతిని చద
32. లువాడ చిరవాన ఉ
33. వ్వలపాటి సంద్దుకా

34. డ నాటివద్దతిని (?) పొ
35. లిమేర కంభాలుం
36. తమపెద్ద ఖాళు
37. సింగారికిన్ని తమత
38. ల్లులు క్రిష్ణమ గంగ
39. మ సింగ్గమంగారికి
40. పుణ్యంగాను చదల
41. వాడ శ్రీరఘునాయ
42. కుల అంగరంగ వైభో
43. గాలకును త్రివాచి
44. కంగాను సమర్పిస్తిమి
45. యీధర్మానకు ఎవ్వరు
46. గనా తప్పినాను గంగ
47. తగో బ్రాంహ్మని వధం
48. చిన పాపానం బోవుదురు.
49. స్వదత్తా ద్విగు
50. ణంపుణ్యం పర
51. దత్తానుపాలనం
52. పరదత్తాపహా
53. రేణ స్వదత్తం ని
54. ష్ఫలం భవేత్ ॥ స్వ
55. దత్తాం పరదత్తా
56. ం వ్యయో హరేతి
57. వసుంధరా షష్టి
58. వర్ష సహస్రా
59. ది విష్టాయాం
60. జాయతే క్రిమి॥

ONGOLE (33).

[Chezerla. Telugu. To south of Chennakéśava temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the 10th of the bright fortnight of Áshádha in the year Paridhávi, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year . . . . the (following) charitable edict was granted by Rámanáyaningáru after making innumerable salutations to the lotus feet of Śrí Chéjarla Kéśavadéva (and) to Rávi Parákéśamáryara. In the south-western quarter of Pina Chéjarla in Ammanabrólu *sima* granted to us by Dévarájayyaváru, I have presented land under the tank for the daily offerings, lights, and all enjoyments of the deity. I have also given two *puṭṭis* of land under the tank as a *sarvamánya* . . . . The grazing fee levied on this field . . . . for the daily offerings . . . . and all enjoyments . . . .

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరు
2. షంబులు (. . . .) అనునెంటి పరిధావి సం
3. వత్సర ఆషాఢ శు ౧౦ లు శ్రీచెజర్ల కేశవ
4. దేవరకు . . పదంబులకు రావి పరా
5. . కేశమార్యరకు రామానాయనిం
6. గారు అనంతములయిన దండములు
7. సముప్పించియిచ్చిన ధర్మశాసనం ॥ యీ
8. . యరం దేవరాజయ్యవారు మా
9. కు అంమనంబోలి సీమలో
10. నం బిన చెంజర్ల నైరుతిభాగం
11. లోను స్వామినిత్యనైవేద్యక దీపా

12. లకు అంగ్గరంగ్గ వైభవాలకుంన్ను చెర్వు
13. క్రిందపాటి నిచ్చిరి . . పుణ్యాక్షే

Second side.

14. త్రమున్ను చెరు
15. వు క్రింద్దను రెండ్డపు
16. ట్లు క్షేత్రమున్ను
17. సర్వమాన్యంగాను
18. సమప్పిం స్తిని
19. యీక్షేత్రంవల్ల వ
20. చ్చిన పుల్లరి .
21. . నిత్య నైవేద్య .
22. దకు. . . .
23. అంగ్గరంగ్గ భోగానికిన్ని
24. లు సో . . . .
25. . . . . డాయ
26.. . యివ్వ . . బ్ధి
27. లుం కోరు శేవిద కి
28. కీర్తి . . .
29. . . . . .
30. . . . . .
31. . . . . .

ONGOLE (34). (A.D. 1248–49 ?)

[Chezerla. Telugu. To north of Chennakéśava temple.]

TRANSLATION.

Hail! In the illustrious Śaka year 1570, on the occasion of Uttaráyana Sankránti, Śríman Sómaráju, the prime minister (*mahápradhání*) gave 200 *kuntas* of land to the Múlasthánadéva . . . . for the religious merit of his master Chakra Náráyana Singaladéva Mahárája; 30 *kuntas* of land to . . . . déva . . . . for *vritti*.

The *sthánapati* (temple servant) is Kapóta . . . . son of Prammira . . . .

NOTE.—A reference to Nos. 6, 103 and 151 shows that the Śaka year should be 1170.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు
2. ౧౫౭౦ నెంటి ఉత్తరాయ
3. న సంక్రాంతి నిమిత్తంబు
4. న శ్రీమన్మహా ప్రధానిసోమ్మ
5. రాజు తన్నేలిన చక్రనారాయ
6. ణ సింగళదేవ మహారాజుల
7. కు ధర్మముగను యీ
8. . . మూలస్థాన దేవరకిచ్చిన
9. వేనుగుంటలు ౩౦౦ .
10. . టిమి దేవరకు వ . .
11. . . గుంటలు ౩౦ యి .
12. . . . . నుకు

Second side.

13. ఏక బ్రిస్తికి
14. స్తానాపతి ప్ర
15. మ్మిర కొడుకు
16. కపోత టి

ONGOLE (35). (A.D. 1338–39.)

[Dénuvakonḍa. Telugu. Opposite Vénugópálaswámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 11th of the bright fortnight of Áshádha of the year Bahudhánya, corresponding to the illustrious Śaka year 1260, this charitable edict was granted to Dhénuvukonḍa Gópálakṛishna by Poddilapalli Śingamanáyanimgáru after making obeisance. We have given the land known as . . . . in the western fields of Dhénuvukonḍa which belongs to our chiefdom for (providing) offerings to the deity.

Whoever violates this charity will incur the sin of killing a cow on the banks of the Ganges.

[One imprecatory verse.]

NOTE.—This Singama does not appear elsewhere in our collection. He was probably of no importance.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవర్షంబులు ౧౨౬౦
2. ం బహుధాన్య సంవత్సర ఆషాఢ శు
3. ౧౧ ఆ ధేనువుకొండ గోపాలక్రిష్ణని
4. కి పొద్దిలపల్లి శింగ్గమనాఢినింగారు దం
5. డం పెట్టి ఇచ్చిన ధర్మ్మశాసనం। మానాయం
6. కరానకుం జెల్లే ధేనువకొండ్డ పడమటిపా

7. లానను [పుకె సంవిం ల] నరత్నేత్రం
8. దేవుని నవిద్యానకు ఆ చంద్రార్క స్థాళిగా నిస్తిమి
9. యీ ధర్మానకు యవ్వండు దప్పినాను గంగకరత
10. గోవును వధియించ్చిన పాపానం బోవువారు.
11. స్వదత్తం ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తా
12. ను పాలణం పరదత్తావహారేణ స్వదత్తం ని
13. ష్ఫలం భవే.

Ongole (36).

[Dharmavaram. Telugu. From threshold of Sítarámaswámi temple.]

Translation.

[Two imprecatory verses.]

The famous Épirán (or Pírán), commander of the elephants, with the permission of the emperor Ékalá-sakhán, who always protects his subjects with the valour of his arm, founded that Punnúru.

Note.—The emperor's name is not recognizable in the form it bears here. Probably one of the Golkonda dynasty is referred to.

1. దానపాలనయోర్మధ్యే దా
2. న్రాశేయోను పాలనం
3. దానాత్స్వర్గ మవాప్నో
4. తి పాలనా,దచ్యుతంపదం॥ (1)
5. సామాన్యోయం ధర్మసేతు
6. ర్నృపాణాం కాలేకాలేపాల
7. నియోభవద్భిః। సవాసేతా
8. న్భావినః పార్థివేంద్రా
9. భూ యోభూయో యాచ
10. తే రామచంద్రః॥ (2) భుజబ

11. లమునం బాలించ్చుం ।బ
12. జనెపుడే కలాసఖానపా
13. ధీ వుండాభూరి బుజి శ
14. లవునం గావించ్చే ।గజ
15. రాయుండు తత్పున్నూరి
16. ఘనుండే పిరాను ॥

ONGOLE (37).

[Dharmavaram. Telugu. Stone in enclosure of Sítarámaswámi temple.]

TRANSLATION.

On Thursday, the 12th of the bright fortnight of Áśvíja of the year Promódíta, the cavalry of the Hiválá (area subordinate to a haváldár ?) and the infantry having come, (?) the following charitable endowments were made for the religious merit of Khán Ajyam Khája Abul Saheb by all the people of the suburbs Yékalásápuram and Bálupuram. On every bag of vegetables and grain raised on land, at the rate of 1 dha (?); on every *rátam* (spinning-wheel) at 2 dha; on *sellá* (muslin) at 1 vam (?); on sundries at 1 (va)? (This portion is not understood.)

In this manner we have made an arrangement. Therefore if any one fails to continue this charity, if a Telugu, he will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the banks of the Ganges, if a Mussalman, he will incur the sin of killing a pig in Mecca . . . . he is the son of a donkey.

NOTE.—Khán Ajyam may stand for Khán-i-Azam. The same form appears in KR. 41. The references are, no doubt, to some official of no great importance.

1. ప్రమోదూతసంవత్సర ఆశ్వీజశు ౧౨ గురువారా
2. న ఖానే ఆజ్యం ఖాజ్జే అపులుసాహేబులుగారికి పు
3. ణ్యంగాను, హివాలాశి లేదారును, కాలునదండున్ను,
4. పెట్టి యేకలాసాపురం చాలుపురాల సమస్తపెకండ్రు
5. న్ను సాగించ్చిన ధర్మకార్యాలువివరం భూమినింగాసిన
6. కాయధాన్యం గోనే ౧ కి ధ। లెఖానురాటం ౧ కి ధ॥ లె
7. ఖ్ఖాను శెల్లా ౧ కి వం। లెఖ్ఖాను చిల్లరలో ౧ కి వ।
8. లెఖ్ఖాను యీ ప్రకారం నిర్ణయంబడిచేసినడిపివు
9. న్నామగస్కి యీధర్మాను యవ్వరుదప్పినాను తెలగా
10. లూ దప్పిరాయనా గంగ్గకతఁగోవుబ్రెంహ్మ
11. న్నివధించ్చిన పాపానపోవువారు తురుకలుదప్పి
12. రాయనా మఖాకిలాను పంద్దిచంప్పినపాపా
13. న పోవువారు శ్రీ శ్రీ శ్రీ గాడి
14. ద కడుపున పుట్టినవారు.

Ongole (38).

[Dharmavaram. Telugu. On a rock in Urubódu hill.]

Translation.

The pond constructed by Nágaravutu, son of Kótivusáravutu.

1. కోటివుశా
2. రవుతు కొమా
3. రుండు నాగరవు
4. తువేయించ్చిన
5. దోన.

ONGOLE (39).

[Dharmavaram. Telugu. East of village in Survey No. 381.]

[The first part is unintelligible. It mentions Gunakenalla whose name is immediately preceded by the words Ayyapa Ráju tammundu (younger brother) Bejeyandu. There appears also a reference to Bandarangapura and Pándúranga and the burning of Kíranapuram which last identifies Gunakenalla with Vijayáditya III].

TRANSLATION OF END.

In the . . . . year of the glorious reign of (Vijayáditya) whose fame illuminated all the countries of the earth, the hero (?) of Pándúranga, . . . at Dharmapuram, who is adorned with all the virtues, on the occasion of Uttaráyana Sankránti . . hail! . . the asylum of the whole world, ...

NOTE.—The transcription into modern letters was furnished to us by Mr. V. Venkayya.

1. [కొట్టు] రపురమునీ శానంబున[నుం]డి నిల్పిన దీఱ[కొ] డుకున్న సమ . . .

2. ం . . రియమతెవొనాన్ని నల్లాతణ్డ[య్న] అ య్యపరాజు తమ్ముణ్డు బెజెయ

3. ణ్డు గుణకెనల్లుణ్డు క[న్చి]నబణ్డరంగపూ[ర]పాణ్డరంగున . . . . .

4. . . . రుతంబు [పలె] నాడునచఁపుర [ము] ట్టిన చలమణ్డువల్ల . .

5. రిచో[టి]ని జేకొని కాచి భూలోకంబెఱుంగ కీరగపురము దహ[ణ్డ]ని

(To face page 967.)

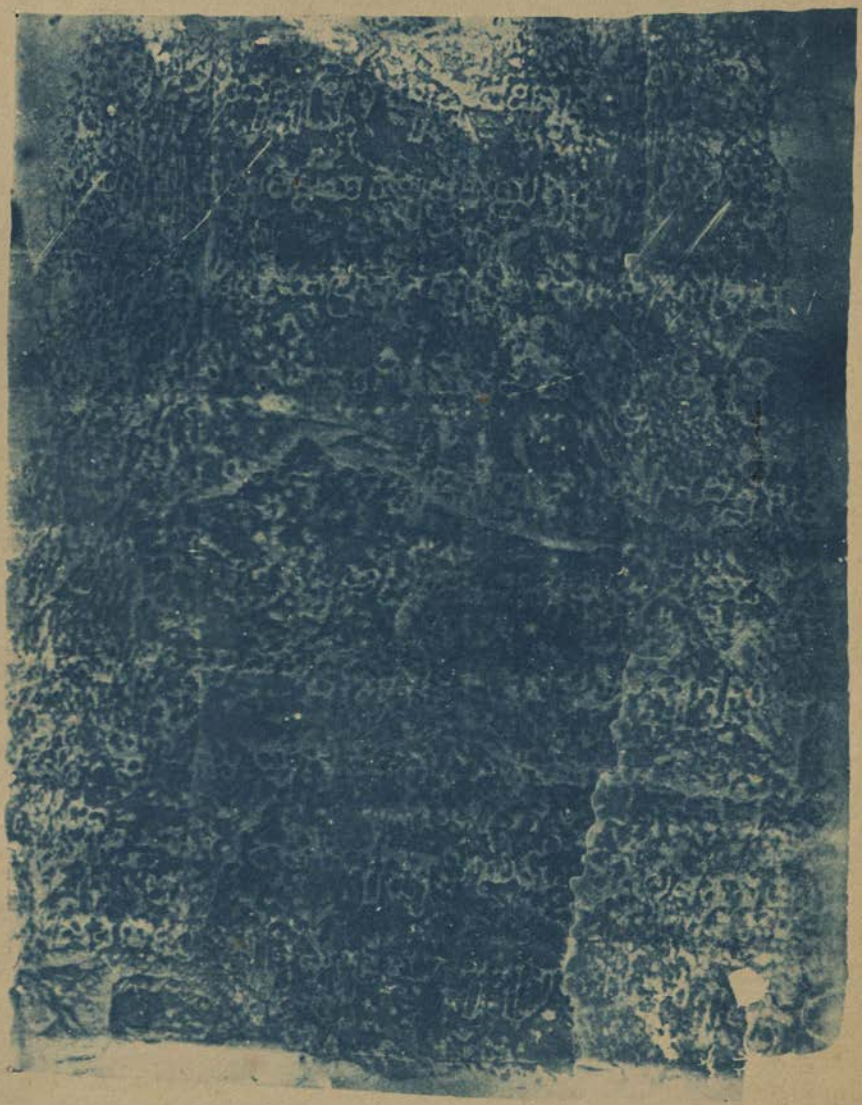

ONGOLE NO. 40.

6. . . వనజి [లాజ్యావి] సకీలుడ్డను . . . . .
ముడిచోటిన్డు . . . . . .

7. . . . . [చిన] వల్లబు కొల్ని
ననెల్ల నెలుంగకన్నరగూ . .

8. . లు[క]ల . . నీబు తె [అ] నెదటి . .
[మ] లనడవిసో . . భాస

9. [మ]స్త మహీమణ్డలప్రకాశిత కీర్తి శ్రీమత్పాణ్డి రంగుక
[డుఱు దుర్గ]

10. . స్థితిక్ష్మావురమ్మున . . . . ణ్యానే
కగుణ గణాలంక్రిత . [శ్రీ]

11. [ఋజ] యరాజ్య సంవత్సరంబు . . . . .
గనేన్డి ఉత్తరాయనసం

12. . . నస్వస్తి సర్వలోకాశ్రయ . . . . .
భీమమ . . . . .

Ongole (40).

[Dharmavaram. Telugu. South wall of Mallakarjuna temple.]

Translation.

Maya Bajeyaráju (Vijayaráju?) having attained increasing glory, being godfearing, devoted to gods, Brahmans and spiritual preceptors; who is a great statesman well versed in the politics of all the neighbouring kingdoms . . . who constructed . . . . . niches for lamps, the prákára (enclosure wall) and the portico . . . . Preggada Páṇḍarangu, who is equal to Brihaspati among men, who is the minister of Vijayaráju . . . made grants . . . .

in the village of Pándurangapuram . . . . Ayyapayya and Śakarasá . . . . as Kártikéya to Íśvara . . on the full moon day of Pushya of (Pra?)bhava. The illustrious Véy(Vijay?)aráju who is adorned with the aggregate of virtues . . . .

NOTE.—This transcription also was done by Mr. V. Venkayya.

1. బుసేసి దీపగుడ్లు ప్రాకారబువటంబునునము . .

2. సపన్నుణ్ణుమయ బజేయరాజు [వృ]ద్ధి యేశ్వరంబుగలసి నివ్వి

3. . . . శ్వరపత్ర పాతి దేవబ్రాహ్మనగురు [భ]క్తి పరుణ్డు నక్తాతిన

4. ను . బమసంసరా [జ్యాస్త] రనిరూపిత మహా మన్త్రాధిపతి . .

5. ధారి . . . [బ] జె యరాజు సమత్తు . . . మన్మత[బు]న బ . న ప్ర

6. మ్మ . . . ద్యోగమ్మునర బృహస్పతిసమ్మానుల య్న పెర్గడ . .

7. [పా]ణ్డరం[గ]ము అన్లు మ పెద్ద . ము . రనమ్ముల వడ్డరంగునూ[పు?]రం . .

8. న్ను అయ్యపయ్యయు సకఆశా . . . . . యు అయ్న . .

9. . . . . కేస్వరునకు దా[?]త్తికేయుణ్డు బోలె పొషపూలవినార .

10. . . భవ . . . శ్రీమతువేయు రాజు గుణ గణా రనుణ్డు దన

Ongole (41). (A.D. 1528–29.)

[Doddavaram. Telugu. By a path to the east.]

Translation.

Hail! On Thursday, the 30th of the dark fortnight of Kártika of the year Sarvadhári, corresponding to the illustrious and prosperous Śaka year 1450, on the holy occasion of a solar eclipse, in the lands which Pángula Chumpiri presented with prostrations to Mallikárjunadéva of Vúrudoddáram (Doddavaram village) in Ammanabrólu *śima*, he has given two *túms* of land in Késaripádu, viz., the field Gándakattachénu, lying in the north, near Gadeyana street for the sacred food (*amritapadi*) of the deity.

[Imprecatory verses.]

1. స్వస్తిశ్రీ శకవర్షంబులు
2. గళం అగు నేంటి సర్వధారిసంవ్వత్తర కార్తీ
3. క ఖ 3 ం గు సూర్యగ్రహణ పుణ్యకాలమం
4. ద్దులను అమ్మనంబోలి శీమలోని ఊరుదొడ్డా
5. రంబున మల్లికార్జునదేవునికి పాంగుల చుంపిరి
6. సాష్టాంగదండ్డంబెట్టియిచ్చిన నేలలో(సనన్దం)యివ్వారు
7. చేనిని అమృతవర్షకు వుత్తరపుపొలాన గడెయన
8. తెరువున గాండకట్టచేను కేసరిపాటిం ఇద్దుము ఇచ్చిరి
9. స్వదత్తా ద్విగుణంపుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పర
10. దత్తావహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలంభవేతు॥ స్వదత్తాం పర
11. దత్తాం వాయోహరేతి వసుంధరా షష్టివర్ష సహస్రాణి విష్టాయాం
12. జాయతేక్రిమి । యేకైవభగినీలోకే సర్వేషామేవభూబుజాం
13. సభోజ్యానకరగ్రాహ్య విప్రదత్తా వసుంధరా.

Ongole (42).

[Doddavaram. Telugu. To the east in a tope; from three sides of a stone.]

Translation.

On Monday, the 3rd of the bright fortnight of Bhádrapada of the year Sarvadhári, this charitable edict was granted by Pongula Mítinénigáru after máking obeisance to Vináyaka (Ganésa) of Doddavaram. The *mányam* bought from Mádani Venkusáni (is given) for worship with a light (?) We gave formerly (?) the eastern field to Venkaṭayya. Therefore he should enjoy it as long as the moon and sun endure.

[Four imprecatory verses.]

1. సర్వధారి సంవత్సర బాద్ర
2. శుద శు 3 సో। దొడ్డవరం
3. వినాయ
4. కునికి పొంగులమితినేనింగారు దం
5. డ్లంవెట్టి యిచ్చిన ధర్మ్ము-శాసనం
6. ము। మా
7. దనివెంకుసాని వచ్చి దొడ్డటికొన్నమాన్యం దీ
8. పారాద్యాలకు తూర్వ-పాలం వెంకట
9. య్యాను పూర్వకం చెల్లింసెస్తిమిగాన ఆచంద్రా
10. రకంగాను అనుభవించువాండ్రు। స్వదత్తా ద్విగుణం
11. పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పరదత్తాపహారేణ స్వ
12. దత్త నిష్ఫలంభవేతు। ప్తైవ భగినిలోకే సర్వేషా
మేవభూబుజాం
13. నభోజ్యా నకరగ్రాంహ్యా విప్రదత్తా వసుంధరా। స్వద
త్తాం

14. పరదత్తాం వాయోహా రేతివసుంధరాం షష్టివర్షస సహ
స్రాణి

15. విష్ఠాయాం జాయతేకిమిః । మద్వశేజాః పరమహీపతి

16. వంశజావాయే భూమిపాః సతత ముజ్వలధర్మచిత్తామద్ద
త్తమేవ

17. సతతంపరిపాలయంతు త్వత్వాదుకాద్వయమహం శిర
సావహా

18. మి॥

Ongole (43).

[Doddavaram. Telugu. To the east in a field. One portion is the end of some inscription with two imprecatory verses. The other is a fragment recording a gift to a deity for offerings.]

1. విమలా । యేకైవభగినిలోకే సర్వేషా
2. మేవభూబుజాం నభోగ్యా
3. నకరగాహ్యా విప్రదత్తా వసు
4. ధుంధరా॥ శ్రీ. స్వదత్తా ద్వి
5. గుణం పుణ్యం ఫరదత్తాను
6. పాలనం పరదత్తావహారేణ స్వ
7. దత్త నిష్ఫలం భవేత్॥

1. (. ం కులమ ఆ) స
2. మర్పించ్చిజి
3. అమ్మనం
4. పాలించ్చి ఇయ్య
6. త . . . (విధు)
7. నే . యమ .
8. నైవేద్యానకు

9. గంగాన
10. వినయు.

Ongole (44).

[Gonasapúḍi. Telugu. From Dhvajasthambam of Vishnu temple. Unintelligible.]

1. స్వస్తి రావిపూడి
2. . . . వ . హ . ద
3. . . . ర . . .
4. రయస్మ జీజ గట్టి
5. నధమ్మా ముజ కా
6. డవా విశుల కరు
7. . శహరుచే ధమ్మా
8. రాజేపి వాండు . .
9. కి వారివి.

Ongole (45). (A.D. 1218–19.)

[Gonasapúḍi. Telugu. To west of Káśiviśvéśvara temple.]

Translation.

Hail! On Wednesday, the 11th of the bright fortnight of Kártika of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1140 of the illustrious Śaka era, Śrímat Súryagiri Daṇḍanáyaka Chandra set up the image of Śrí Chandréśvara Mahádéva naming it after himself in Mánópalli otherwise called Baṭṭirrapaṭṭam, which is on the coast of the eastern sea in Kammanáḍu for the religious merit of Śrímat Gaṇapatidéva Mahárája. He constructed a temple along with an illustrious *maṇḍapa*

and granted in perpetuity, to last as the sun and moo endure, Erra Cherugonasapúndi for providing all enjoy ments to Śrí Chandéśvara Śrí Mahádéva, for the rel gious merit of Ganapatidéva Mahárája.

[One imprecatory verse.]

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు
2. ౧౧౪౦ యగు నేంటిబవు
3. ధాన్య సంవత్సర కార్తిక శు
4. ద్ధపక్ష ౧౧ యుర బుధవాం
5. బునం గంమనాంటిలోనం
6. బూవ్వ సముద్రతీరంబున (బట్టి
7. (ర) పట్టణంబైన ఘానోపల్లియ
8. ందు నిజనామాంకితంబుగా
9. శ్రీచంద్రేశ్వర శ్రీమహాదేవుని శ్రీ
10. మతు గణపతి దేవమహారా
11. జులకు ధర్మవుగా బ్రతిష్టిం
12. చెను శ్రీమండప సమన్వితం
13. బుగాగుడి ఎత్తించి శ్రీమచ్ఛాయ్య
14. గిరి దండనాయక చంద్రం
15. ధు శ్రీచంద్రేశ్వర శ్రీమహాదేవు
16. నికి అంగరంగ భోగంబుల
17. కు ఎట్టిచెటుగొన సపూండి
18. ని చంద్రార్కస్థాయిగా గణపతిదే
19. వ మహారాజులకు ధర్మవుగాని
20. నిస్తిమి దీనికి స్వదత్తాం వరదత్తాం
21. వాయో హరేతి వసుంధరా
22. పట్టివ్వవ సవాస్రాణి విష్టా
23. యాం జాయతేక్రిమి॥

Ongole (46). (A.D. 1510-11.)

[Gonuguṇṭa. Telugu. In front of Vírabhadraswámi temple.]

Translation.

Hail! On the holy occasion on Tuesday, the 11th of the bright half of Kártika of the year Pramódúta, corresponding to the year 1433 of the illustrious, victorious and prosperous Śaliváhana Śaka era, while Śríman Mahámaṇḍaléśvara Rájádhi Rája Rájaparamésvara Rája Téjónidhi (treasury of splendour) Śrí Krishnadéva Mahárayulu was ruling the kingdom of the earth, Súrnáyani Abbánáyaniváru was pleased to give Gónuguṇṭa, attached to Kocharlakoṭa *Kaṭaka* in Ammanabrolu *śíma* which Śáluva Timmarasayya was pleased to give to Súrnáyani Abbánáyaniváru and which is situated in Koṇḍavíḍu *rájya* which was given to him (Timmarusayya) by the Rája, for the religious merit of Timmarusuváru for providing *amritapaḍi* to Amaréśvara of Gonuguṇṭa which is subject to him (Abbanáyaniváru). . . . . on the west, Gonuguṇṭa, the western extremity . . . . on the east of . . . . the *méra* grain realized from the *amaram*, on the north of the village . . . . on the west of the tank, on the east of Yélumnáḍu, on the south of Śévúru, near Chellikúru . . . . to . . . . Vórungirammakúr . . . . at the junction of that field and Gonuguṇṭa . . . . the field granted *puṭṭi*, per *puṭṭi* . . . to the village . . . to the west of mádigalachénu to the south of the village, the *mányam* to the east . . . torikump . . . . shall belong to Amarasvara . . . Those who violate this will incur the sin of killing

cows and Brahmans near the Ganges. If any one obstruct and do not give (méras) he will incur in perpetuity as long as the sun and moon endure the sin of eating from the skull of his eldest son, and of killing cows, and his parents.

[One imprecatory verse.]

NOTE.—(1) Note the use of Kataka in this inscription. It seems to mean nothing more than a fort and its *entourage*.

(2) On the gópuram of the temple of Rámalingésvara at Gonugunta there is a long inscription describing a grant made by a zamindar of Venkatagiri to the temple. It is probably modern and is of no interest.

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౩౩ అగునేటి ప్రమోదూ

2. త సంవత్సర కార్తీక శుద్ధ ౧౧ మంవార పుణ్యకాల మందున శ్రీ మన్మహా మండలేశ్వర రాజా

3. ధి రాజ రాజ పరమేశ్వర రాజతేజోనిధి శ్రీ కృష్ణదేవ మహారాయలు పృథివీరాజ్యము చే

4. యుచును సాళువతిమరసయ్యరువారికి దయచేసి యి య్యంగా నంగరంగ వైభవాలతో

5. ను రాజ్యముచేయుచును తిమరసయ్యవారు తమకుచెల్లి వచ్చె కొండవీడురాజ్యం

6. లోను నూనాయని అబ్బానాయనివారికి దయచేసి యిచ్చిన అమ్మనబోలు సీమలోను కొచ్చల

7. కోటకటక సాలుంగపట్టునగోనుగుంటన నూనాయని అబ్బానాయనివారు దయచేసి

8. తిమ్మరుసువారికి పుణ్యముగాను తమతచేసె దమకు జెల్లివచ్చెడి గోనుగుంటను అమరేశ్వర

9. దేవునకు అమృతవల్లమ్మలకు . . . . పడ మటను గొనుగుంట పడమటి కొమ్మున . . .

10. . . యనిరి వూరికి తూర్పునను అమరానకువచ్చే మేర పంటను వూరికి వుత్తరమునను . .

11. చెరువు పడమటను యెలుంనాటికి పూర్వానాం [శేవూరికి దక్షిణము తట్టునను చెల్లి కూరివద్ద]

12. . . . . వొరుంగి ఉమకు వూరికి . . . పూ . ం బో ఆ చేనుగోనుగుంట సందున పుట్టి. [పశ్చి]

13. . . . పెట్టిన క్షేత్రం ళ ం పుట్టికి . . . వూరికి . . లోన్యాలానను మాదిగల చేనుకుపడుమట్టను . . .

14. అమరేశ్వరునికి వూరికి దక్షిణమున . . . వోరి కుంటకు తూర్పునుంచివచ్చి మాన్యం . . . చెల్లంగలది

15. . . . చ్చవ అ . . . . . యింమకు యశ్వరు తప్పినాను గంగ కలుత గోవుబ్రాంహ్మలను

16. వధించిన పాపానం పొందుదురు . . . . . యవ్వరియ్యక సరిగా

17. . విరోధించినయడల పెద్దకొడుకు కపాలమున గోవుల తమ తల్లితండ్రుల . . . . . కుడిచిన . . . .

18. అ చంద్రార్కము అనుభవించువారు స్వదత్త ద్విగుణం పుణ్యం . . . . . .

19. . . . . .

Ongole (47). (A.D. 1519–20.)

[Gundlapalli. Telugu. Near Polameramma temple.]

Translation.

Hail! On Sunday, the 15th of the bright fortnight of Kártíka of the year Pramádi, corresponding to the illustrious and auspicious Śaka year 1441, on the holy

occasion of a solar eclipse, we, Jíyaràju, have given 200 kuṇṭas of dry land in the fields of Vírachirudapalli which belongs to our chiefdom, on the boundary line of Kotta-kóṭa and Nettipáḍu as a *sarvamánya* for the Gópáḷa tank.

Note.—This chief's name does not recur in our collection.

1. స్వస్తి శ్రీ శుభ శకవరుష
2. ంబులు గరగ అనునేటి ప్ర
3. మాది సంవత్సర కార్తీక శు ౧౫ ఆ
4. సోమ గ్రహణపుణ్య కాలమందు
5. ను (వెట్టిన చెంను) జీయంరాజుమా
6. నాయంకరానకూ జెంల్లె పీర మిరుదవ
7. ల్లి పొలంలోను కొత్తకోట(నె)స్థి
8. పాటి పొలిమేరం మెంటచెను
9. గోపాళుని చెరువుకు సర్వం
10. మాన్యంగాను యిస్తిమి ంం కు.

Ongole (48).

[Gundlapalli. Telugu. Opposite Śiva temple.]

Translation.

First part.

* * * *

Those who obstruct this resemble those who kill at Benares and will be regarded as having disobeyed Tribhuvanánkuśa (the Chálukyan king Vijayáditya III). Seal.

Second part.

Hail ! . . . . the terror of all foes . . .

* * * *

Note.—The transcription was done by Mr. V. Venkayya.

1. [ని] చ్చినట్టి కలిది . బు దేవు
2. లయ్తకవ్వారి జా . ను ఇల్లు
3. లనుద్దాగిన [వారు] ల . ధ్రి
4. . వ్వలు ప ణ్ణ లు రి . . .
5. పాలు ఆ . న్దు . బఱుపుట్టి
6. పొఱలు దీనికిన్పుక్రంబు వచ్చిన
7. వారు బారనాశి న్దచ్చినవారు
8. త్రిబువనకుశోంబు వ [క్రి] శినవారు
9. [ముద్ర ?]

(*b*)

1. స్వస్తి సకల రిపుదప్ప మ

* * * *

ONGOLE (49). (A.D. 1298–99.)

[Íḍamúḍi Telugu. Inside shrine of Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 2nd of the bright fortnight of Śrávaṇa of the year Vilambi, corresponding to the Śaka year 1221, Putávari Káma Boppaningáru, the minister (*pradháni*) of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Kákatíya Pratápa Rudradéva Mahárájulu presented . . . . to Kandamúḍi Rámájósyulu for the religious merit of his ather (Dévaya) and his mother (Punnavalakshmi) . .

1. స్వస్తి శకవర్షంబులు ంఅంం అ
2. ఘనేటి విళంబి సంవత్సర శ్రావణ
3. సు ఆ ఆ ఒ నాండు శ్రీమన్మహా
4. మండలేశ్వర కాకతీయ ప్రతా

5. ప రుద్రదేవ మహారాజుల ప్రథా
6. ని పుత్తూరి శామబొప్ప
7. నింగారు తమతండ్రి (దేవయ) గారికి
8. న్ని దమనల్లి (పున్నవలత్తీకంన్ని) పు
9. ణ్యముగాను కందమూండి రామాజో
10. స్యులకు . . . . శిచ్చెను . .
12. . . . . .
13. . . . . .

ONGOLE (50). (A.D. 1154–55.)

[Janakavaram (hamlet Pongulúru). Stone in enclosure of Bhímésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! In the year Bháva, corresponding to the Śrí Saka year 1076 on the occasion of a solar eclipse, we, Śríman Mahásámanta (provincial chief) Viyavéláru have given with libation of water ten *maṭlu* of land in our village Pangalúru, situated in Kammanáḍu for providing oblation, a sacrifice and worship to the great deity Tiruvengalabha.

[Two imprecatory verses.]

Whoever obstructs this will be regarded as having killed 1,500 tawny cows on the banks of the Ganges, as having eaten from the skull of his eldest son, and as having killed at Benares.

NOTE.—Perhaps Vijavéláru of 50 is the same as Jiyyaru of 51. There is probably some mistake about the name which does not seem to appear elsewhere. Perhaps we should read Vijaya instead of Vija and Jiyyaru.

1. స్వస్తి శ్రీమతు సకవరుషములు ౧౦౭౬ ఆ
2. వునెండు భావపట్టున తిరువేగళభ మహా

3. దేవరకు శ్రీమనుమహాసామంత బియ
4. వేలారు కమ్మనాంటిలో నదమయ్యూరైనవ
5. గులూరు హవిబలి అర్చ్చనలకు నూయ్య గ్ర
6. హాణ నిమి త్తమునం వ ౧౦ మట్లు భూమి
7. దారా పూర్వ్వకముసేసి ఇచ్చితిమి । బహుభి
8. ర్వ్వ సుధాదత్తా బహుభిర్వ్వాన్ను పాలితం యెస్యయె
స్యయె
9. దా భూమితస్యత స్యదదాఫలం । స్వదత్తం వర
10. దత్తాం వాయ్యోహరేత వసుంధరా షష్టివ్వరుష
11. సహస్రాణి మిష్టాయాం జాయతేక్రిమి । దీని
12. నెవ్వరేని విలమముసేసినవారు గంగ క
13. ఱత ౧౫౦౦ గవిలల వధించినవారు
14. జేష్ట పుత్రుని కపాలమున కుడిచి
15. నవారు ॥ బాణరాణి వ్రచ్చినవారు॥

Ongole (51). (A.D. 1155-56.)

[Janakavaram (hamlet Pangalúru). Telugu. In enclosure of Bhímésvara temple.]

Translation.

Hail! In the 10th year of the victorious reign of Śrímad Rájarájadéva, on Sunday, the 1st of the dark fortnight of Ásviyuja of the year Yuva, corresponding to the Śaka year 1077, Mahá Sámanta Jiyyaru, the servant of the divine feet of Śrímad Rájarájadéva and the protector from fear, gave on Vétiparva day from the fields of Gudimaṇiyam one kuchela of land to Múlasthána Bhímésvaradéva of Pangulúru for the temple. This should last as long as the moon, sun and stars endure. Those who think of doing evil to this will be regarded as having killed at Benares.

Setajiyya, son of Vírajiyya, the temple servant of the *múlasthána* (chief deity) should build the temple and *mandapam* and perform daily offerings, and worship with lights. Those who prevent the trustee of this edict from keeping up the charity will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

[One imprecatory verse.]

1. స్వస్తి శ్రీ మద్రాజ రాజ దేవర విజ
2. య రాజ్య సంవత్సరములు ౧౦ శ్రాహి శక వ
3. ర్ష ములు ౧౦౭౭ నేంటి యవ సంవత్సర ఆ
4. శ్వయుజ బహుళ పాడ్యమి నాదివారము వేళ
5. వర్ష మునాఁటి శ్రీమద్రాజ రాజ దేవర దివ్యశ్రీ
6. పాదశేవకా భయదాయమాన మహాసామంత
7. జియ్యరువారు పంగులూరి మూలస్థాన శ్రీభీమేశ్వర దే
వరకుం
8. గుడిమణియమునగుచ్చెలమాన్యం ఇచ్చితిమిదియూచంద్రా
ర్కతా
9. రకము దీనికహితము దలచినవారు బాణరాసింవ్రచ్చిన
10. వారు మూలస్థానవతి పీరజియ్యల కొడుకు సేతజియ్య
11. లు ఈ గుడియిని మండపమును గట్టించి నిత్య నివేద్యము
12. దీపము నడపంగలవాండు ఇష్టానాపతిని దప్తినెవ్వరేని జె
ట్చి
13. నవారు గంగక ట్టం గవిఁవఁపించినవారు బహుభివ సు
ధాద
14. త్త బహు భిచ్చానుపాలితా యెస్యయెస్య యదాభూమి
తస్య తస్యయదా
15. ఫలం ॥ స్వదత్తం పరదత్తం వాయోహరేతి వసుంధరా
షష్టి వర్ష సహ
16. స్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః

Ongole (52). (A.D. 1632–33.)

[Janakavaram (hamlet Pangalúru). Telugu. Stone to east of Bhímésvara temple.]

Translation.

Hail! On Monday, the 14th of the dark fortnight of Mágha of the year Ángírasa, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1554, this charitable edict of land was caused to be granted by Muḍupali Tirumalayya, the agent (káryakarta) of Śrí Veligóṭi Komára Timmánáyaniváru, after making endless salutations to the great god Bhímésvara of the illustrious Pangulúru. On this holy occasion of Śivarátri we have given with libation of water for the religious merit of Kumára Timmánáyanigáru, the Lingagunṭa field of two *gorrus* as an entire *inám* in the Nesaripáṭi Kuchela field having on the north the path to Chandalúru and the boundary line of Chandalúru on the east and Góparázuváru waste land on the south and Góparájuváru field on the west. Therefore . . . . . these two *gorrus* of land with the eight kinds of ownership and powers . . . .

Note.—This agent is not mentioned elsewhere.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహనశక వ
2. ర్షంబ్బులు ॥ ౧౫౫౪ ॥ అగునెంటి ఆంగీర (స) సం
3. వ్వత్సర మాఘ బ ౧౪ సో శ్రీమతు వంగ్గులూరి భీ
4. మేశ్వర శ్రీమహాదేవునికి శ్రీవెలిగోటి కోమా
5. రతిమ్మనాయినివారి కార్యకర్త్తలై నముడువలి తిరు
6. మలయ్య అనంతములైన దండ్డములు సమప్పించ్చి యి
7. ప్పించిన భూదాన ధమ్మశాసనం శివరాత్రి పుణ్యకాల మంద్దు స్వా

8. మి అంగ్ర రంగబోగములకుంగానునె సరిపాటికుచ్చిలక్షే
త్రము రెండు

9. గోల్ఁచేను లింగ్గికుంటచేను వుత్తారాన్ను చందలూరి
దోవాను తూర్వ్ఁ

10. న చెంద్దలూరి పాలిమేరానున్ను దక్షిణాను గోపరాజు
వారి బీడును

11. వడుమట గోపరాజువారి చేనునున్ను . ఇలోనను
. సర్వమాన్యం

12. గాను . . కుమారతిమ్మానాయినింగారిక్ పుణ్యంగాను
ధారాపోసి ఇస్తిమిగానయా

13. రెండుగోల్ఁ . . . చెను అందుగల అష్టభోగ తేజ
స్వామ్యము అ

Ongole (53). (A.D. 1293–94.)

[Kandlagunta. Telugu. From four sides of a stone opposite Gokanéśvara temple.]

Translation.

Hail! On Monday, the 1st of the bright fortnight of Chaitra of the year Vijaya, corresponding to the illustrious Śaka year 1215, Hail! while Śríman Mahámandaléśvara Kákatíya Pratápa Rudradéva Mahárája was ruling and holding pleasant intercourse (with his feudatories), *mányams* were given to Polamara sthána constructed for Brahma (?), *vrittis* to god and Brahmans and a field up to its four boundaries(?) . . . Báhata Dévarája caused the village . . . . to be given as charity to Bhiméśvara Śrí Mahádévara (whose image is) set up at Rávinútula for his enjoyment as long as sun and moon

exist for the religious merit of his ruler Rudradéva Mahárája. May it cause great prosperity!

[Two imprecatory verses.]

[NOTE.—In O. 129 we have the same donor mentioned. His name there appears as Báhada. He seems to have been a petty chief who is not mentioned elsewhere.

1. స్వస్తిశ్రీ శక
2. వర్షంబులు
3. ౧౬౧౪ అగు
4. నేంటి విజ
5. య సంవత్స
6. ర చైత్ర శుద్ధ
7. ౧ సో । స్వస్తి.
8. శ్రీ మన్మ
9. హా మండ్డ
10. లేశ్వర కాక
11. తియ్య ప్ర
12. తాప రుద్ర
13. దేవ మహా
14. రాజులు సు
15. ఖ సంక (తావినోద?)

Second side.

16. ంబుల రాజ్యము
17. సేయుచుండంగా
18. ను కమ్మనాంటిలో
19. నిరావి నూంతుల
20. స్థలమున బ్రమ్మ
21. నికింనిం గట్టిన
22. బోలామర

23. వనస్థాన మాన్యం
24. ములును దో
25. వ బ్రాహ్మణ
26. బ్రిత్తులూమూ
27. పుచ్చి చతుస్సీ
28. మ సహిత
29. మైన క్షేత్రమా
30. ంత్ర బెట్టెను
31. గ్రామా య
32. . . ము

Third side.

33. గాను బాహ
34. తచే వరా
35. జులు ద
36. న్నేలిన రుద్ర
37. దేవ మహా
38. రాజులకు
39. ధమ్మవుగ
40. ను రావినూ
41. ం తులంబ్ర
42. తిష్ట సేసిన
43. బీంబేశ్వ
44. ర శ్రీమహా
45. దేవరకును
46. ఆంగరంగ్గ
47. బోగముల
48. కును ఆచ
49. ం ద్రార్కమ

50. సెల్లు నట్లు
51. గాను ధర్మ
52. ము సేయుం

Fourth side.

53. చ్చెను మంగళ
54. మహా శ్రీ శ్రీ
55. శ్రీ ॥ శ్లోకం ॥
56. దానపాల నయో
57. స్మ్ధ్యేదానా త్శ్రేయో
58. నుపాలనం । దానా
59. త్స్వర్గ మవాప్నో
60. తి పాలనా ద
61. చ్యుతం పదం ॥ స్వ
62. త్తా ద్విగుణం పు
63. ణ్యం పరదత్తాను
64. పాలనం పర
65. దత్తాను భూ
66. రేణ స్వద
67. త్తం నిష్ప
68. లం భవే
69. త్ శ్రీ

ONGOLE (54). (A.D. 1306–07 ?)

[1][Kanuparti. Telugu and Sanskrit in Telugu character. On a small stone by the Vishnu temple. Lines 1 to 4 form a Sanskrit verse which as it stands makes no sense, but appears to be a Jain invocation of Dharma.]

TRANSLATION.

On Friday, the day of Śatabhisha, the first day of Kártika of the year Rappava (Bhava or Parábhava ?), corresponding to the illustrious Śaka year 12 . . with the consent of the Rája, Śrimat Kámaya Boyyandu of Alinanándu gave to Malamandala (Alamandala ?) Perumálu of Mottupalle 200 *maḍis* of wet land in Chadalaváḍa *sthala* under the Kámasamudram (a tank ?) of Kanuparti for providing worship, *amritapaḍi*, vessels and *tirupaḍiyáram*. This *paḍisesham* to Rámudu (Ráma) should be maintained as long as the sun and moon exist. May the kingdom and Dharma prosper!

NOTE.—The inscription has been made out with difficulty from the original stone.

1. स्वस्ति श्री लोकेधर्मा
2. ध्यंते लोकांस्तां प्रण
3. म्यहं । पालयें तस्तु
4. मां भवंतु द्दथिवीश्वर

[1] Mr. Boswell in the District Manual talks of "an immense stone śásanam" at Kanuparti, but we have been unable to find it; possibly sand has drifted over it. Kanuparti was evidently a place of some importance once and much larger than it is at present. Carved stones are to be found scattered about but the most conspicuous feature is the number of *lingams*. In the next inscriptions it is spoken of as possessing a thousand *lingams*.

5. శ్రీ శకవరుషములు ౧౩ . . .
6. రప్పవ సంవత్సర కార్తిక శు
7. ౧ శుక్రవారమాను శత భిషం
8. ముసు అలిననాండు । శ్రీమతు
9. కామయబోయ్యండు రాజానుగ్ర
10. హముతోడ మోట్టుపల్లెమల
11. మండ్లల పెరుమాల్లకు సమా
12. రాధనకు అగ్రుతపడి బాత్రము
13. లకు చెదలవాడస్తలమున, కసు
14. పటి కామసముద్రం క్రిం
15. దసు తిరువడియూరముకు
16. గాను నిచ్చిన వరిచెని మడు
17. లు ౩౦ మడులుండును
18. ఆవంద్రాకము రా
19. ముడు పడిశేషముగా
20. సునడపంగలది రాజ్యమూ
21. సు దర్మమూను వర్ధించ
22. డము.

ONGOLE (55). (A.D. 1426–27.)

[Kanuparti. Sanskrit verse in Telugu character. From stone removed from above the gate of the Vishnu temple.]

TRANSLATION.

V. 1. In the illustrious Saka year, reckoned by the elephant (8), the oceans (4), the fires (3), and the moon (1), *i.e.*, 1348, on the 11th *tithi* of the bright fortnight of Mágha in the year Bhava preceded by Para (Parábhava), there was a holy city called Kóṣámbika, which is situated

at the junction of the Brahmakundi (Gundlakamma) with the sea, at a distance of *yójanas* reckoned by the eyes (2) and the moon (1), *i.e.*, 12, to the east of Śrísáila, and which was the abode of 1,000 lingas.

V. 2. King Víra Amala (Abala), of great valour, scion of the solar race, son of king Núnka, being entreated by kings who were his equals "Be our refuge" gave to the pious Brahmans, whose conduct was pure and approved by the védas, and who were enjoying lands given by him in that town, wealth consisting of the eight species of property and the eight species of enjoyment to last as long as the sun and moon endure.

Kósambika = gold.

Kósambikapuri = city of gold, Kanakapuri a Sanskritized form of Kanuparti.

Inscriptions (55) and (56) are of the same date and the donors' fathers seem to be the same. But the stone is rough and the inscriptions had to be read *in situ* and there may be some mistakes. Kanuparti contains a large number of *lingams* even now.

1. श्रीमच्छके गजाब्धि
2. ज्वलनशशिमिते श्रीप
3. रादौ भवाब्दे माघे
4. मास सितैकादशातिथिस
5. मये ब्रह्मकुंड्यब्धि
6. गयो श्रीशैलस्यैन्द्र
7. भागे नयनशशिमिते
8. योजने संस्तिताया
9. पुण्या कोशांबिका पु
10. र्यपि च दशशतस्याणु
11. लिंगाकरोभूत् ॥ (1)

12. भूपालैरात्मतुल्यैर्भ
13. वशरणमिति प्रार्थितो
14. ग्रप्रतापःश्रीमद्वीरो
15. भलक्ष्मापतिरिनकुलजो
16. नूंकभूपालसूनुः ।
17. तस्यांभुक्तक्षितिम्यःशृ
18. तिमतविमलाचारस
19. द्ब्राह्मणेभ्यश्चाष्टैश्व
20. र्याष्टभोगान्वितसुख
21. मकरोद्यावदादित्य
22 चंद्रौ ॥

Ongole (56). (A.D. 1426-27.)

[Kanuparti. Sanskrit in Telugu character and Telugu. From the stone by the Vishnu temple referred to in the preceding inscription.]

Translation.

[One imprecatory verse in Sanskrit.]

(Telugu) Hail! On Thursday, the 11th of the bright fortnight of Mágha in the year Parábhava, corresponding to the illustrious Śaka year 1348, Víra Ávu Bhúdéva Chóḍa Mahárája, the son of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Vennu Sambeṛa Álamandala Núkayadéva Chóḍa Mahárája, who has the *biruda* Tribhuvana, (gave) Kanuparti which is situated to the south-east of Śríparvata (Śríśaila) which is the place of 1,000 lingas and which is the holy place of the junction of the Brahmakuṇḍi (Gundlakumma) with the

sea to the holders of *vrittis* of deities and the Brahmans of that town, as a *sarvamánya* with all its income and free from all burdens and made them happy, for the religious merit of Vijaya Bukka Ráya Mahárája, son of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Rajádhirája Rájaparaméśvara Śrí Víra Dévaráya Mahárája and his queen Demá Ammá.

A royal charter in stone was issued (in these terms).

To the kings who protect the charity set out in this charter which has been set up to last as long as the sun and moon exist and which has also been engraved on stone in a spirit of righteousness, there will be prosperity to the kingdom, to the ministers increase of life, health and wealth, to the officials abundance of wealth, gold, property and vehicles, and to the subjects increase of progeny.

[One imprecatory verse.]

Adoration be to Śrí Ráma !

Those who cause obstacles to this charity will be regarded as having committed the five cardinal sins, *Brahmahatyá* and the rest.

[One imprecatory verse.]

Note.—The mother of Víra Vijaya or Vijaya Bukka is commonly called Hemámbiká. Probably Dema Ammá is a misreading for Héma Ammá. It seems pretty clear that for Víra Ávu we should read Víra Abala. The titles should apparently precede the name of Vijaya Bukka instead of that of Víra Dévaráya.

1. सामान्योयं धर्मसेतु
2. र्नृपाणां कालेकाले पालनी
3. य्यो भवद्भि । सर्वानेतान् भाविन
4. पार्थिवेन्द्रान् भूयोभूयो
5. याचते रामचंद्रः ॥

6. శకవర్షంబులు గడిచి అగునెంటి
7. పరా భవసంవత్సర మాఘ శు ౧౧ గు
8. శ్రీమన్మహా మండలేశ్వర రాజాధిరా
9. జ రాజ పరమేశ్వర శ్రీ వీరదేవరాయ
10. మహారాయులకును ఆడేవులు దే
11. మా అమ్మంగారికిన్ని ఆపద్దం కుమా
12. రుండు విజయ బుక్క రాయ మహా
13. రాయలకుంన్ను పుణ్యముగాను శ్రీ
14. మన్మహా మండలేశ్వర త్రిభువనోభి
15. రుద్రుల వెన్ను సంజెఱ ఆలమండలమూ
16. కయదేవచోడ మహారాజుల కు
17. మారుండు వీర ఆవు భూదేవ చోడ మ
18. హారాజులకనుపస్తి శ్రీపర్వత పూర్వ
19. దక్షణమున్ను సహస్రలింగస్థాన బ్రహ
20. కుండి సాగర సంగమ పుణ్యక్షేత్రె
21. మన్ని అందుంగల దేవబ్రాం
22. హ్మణవిస్తల వారికి క్రితానకట్టం
23. ఆయాలు సహితం ప ఆవాంతరా
24. లుంబుట్టకుండాను సర్వమాన్యం
25. గానురాయలు ఇచ్చినరాయిసప
26. త్రశాశనము సిలాశాసనముగాను
27. దమసవాయుండై ఆ చంద్రార్కస్థా
28. ఇగాను ప్రతిష్టించి వుద్దరించిన ధ
29. మశాసనములోని ధమ్మముంబాలి
30. ంచిన రాజులకు రాజ్యాభివృద్ధిన్ని ప్ర
31. జానులకు ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధి
32. న్ని అధికారులకు ధనకనక వస్తువా
33. హనసమృద్ధిన్ని ప్రజలకు ంబుత్రపౌ
34. త్రాభివృద్ధిన్ని అవును दानपालनयो

35. मध्ये दानाच्छ्रेयोनुपालनं दानात्
36. त्स्वर्गमवाप्नोति पालनादच्युतं
37 पदं ॥ श्रीरामचंद्रायनमः
38. ఇదమా-నకు విరోధించినవారు బ్రహ్మ
39. హ-త్యాది పంచమహాపాతకము
40. లు చెసినవారు॥ स्वदत्तां परदत्त
41. वा यो हरेति वसुंधरां षष्टि
42. वर्षसहस्राणि विष्टायां
43. जायते कृमिः ॥

ONGOLE (57).

[Kanuparti. Telugu. From threshold of gate of Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! . . . . Vijayáditya Mahárája, supreme lord . . . . Paramabhaṭṭáraka (very devout) . . . . will realize the desires . . . . whoever destroys this will incur guilt such as that of one who distroys 1,000 good Brahmans, 1,000 cows, 1,000 temples and 1,000 tanks in Benares . . .

1. [స్వస్తిశ్రీ] . . . . . .
2. విజయాదిత్య మహారాజాధి రాజ . .
3. . . . . .
4. . . . . .
5. . . . . .
6. . . . . .
7. వశ్యన్ వరద . . . . . .
8. ఓల నిధి . . . . . .

9. యాధిపతే [ర్వ్ఞ] జ . . . . రాజాదర [ప]
10. రంభట్టారకప్రసా . . . . దయాను . .
11. శ్చాంతనమీశా . . . . థయ . మనవా
12. చితఫలమ్ప్రాప్తి . . . ద [యే]న వినాశ చి . .
13. యిత్పాతేన [వారాణశీ] మహాభ్రాహ్మన సహస్రఘ్న
14. సహస్రకపిలాఘ్న సహస్రదేవాలయఘ్న సహ
15. స్రతటాకఘ్న మహాపాతకోభవతి విజయదిత్య
16. స్తు జన్మనాభ . . . . నాశమ . . సతిత
. యమ .
17. . . . పెదయ దాన . . . . . .
18. . . . . .

NOTE.—The transcription was done by Mr. V. Venkayya.

ONGOLE (58). (A.D. 1310–11.)

[Karavadi. Telugu. From a boulder in enclosure of Rámalingaswámi temple. Second side unintelligible in parts.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 10th of the dark fortnight of Srávaṇa of the year Sádháraṇa, corresponding to the year 1232 of the illustrious and prosperous Ṣaka era, while Pratápa Rudradéva Mahárája was ruling the earth, this charity was presented to the deity Rámanátha of Karuvadi, which is situated on the southern bank of the Guṇḍéru (Guṇḍlakamma river) by Kámaya Boppaṇḍu Dévaya Reḍḍigáru, the Reddis, the Kápus, and the Seṭṭies, and the 18 castes. We have given the field to the deity free from taxes and miscellaneous fees . . . . Vendors and purchasers should give half a kásu on al[1]

their goods and grain (?) The Behris (hawkers) who sell goods for thousands (on a large scale) should also pay (?) Those who obstruct the charity by not giving these *méras* will incur the sin of killing a tawny cow near the Ganges. They will be considered to have drunk toddy from the skull of their eldest son. They will incur the guilt of the five great sins.

* * * *

స్వస్తిశ్రీ శుభశోభకరుమ
ంబులు గలిగి అగు నేంటి
సాధారణ సంవత్సర
శ్రావణ బహుళ ద్వం గు
ప్రతాప రుద్రదేవ మహారాజు
లు ప్రిథ్వీరాజ్యము సేయం
గాను గుండ్లేటి దక్షిణాన కలు
వది రామనాథ దేవరకు కా
మయ బొప్పండూను, దేవ య
రెడ్డింగారూను, రక్షూను, కాంపు
లూను, సెట్లూను, పదు నెనిమిది జా
తులవారూం గూడంజేసిన దమ్మ
ము దేవక్షేత్రము ఎంత్తగలవారు

Second side.

నువట్టి . . . పంగ్గము సిల్లఱి సుంకర్ము
బేయను . . . వ్యలేకుండా నిస్తిమి, తమ స
ర కమ్మి . . ధర్మము సురముభండ్డి వరు
వుడు . . చీర, సకలధాన్యాలూను పసరక
మ్మినాను . . . విసామూను వణమున నరకా
నూని ర్నయించి సరకుగొన్నవారు వేట్టేడి

వెలు . . . అమ్మెడి బెహారిపెట్టెడిది ఇ
మెర . . తూనుపెట్ట నీకవిఘ్నముసేసిన
వారు . . గంగ కర్తంగవిలం బొడిచిన
వారు . పెద్ద కొడుకు కపాలానం గల్లు ద్రా
వినవారు - పంచమహాపాత కాలుబడువారు
కు భక్తుని పెరనడ్డు నెస్తిమి(?).

ONGOLE (59). (A.D. 1167-68?)

[Kondamunjalúru. Telugu. One side of Nága stone to west of village.]

TRANSLATION.

Hail! On Tuesday, the second of the dark fortnight of Kártika, corresponding to the year 1089 of the illustrious Śaka era, in the 21st year of the victorious reign of Śrímat Rája Rájadévara, Yerrama Náyakuḍu, son of Nimbrólu Sabbanáyaka the superintendent of the treasury (koṭṭari presumably corresponds with koshtádhikári in No. 60) of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Kulóttunga Rájéndra Chóḍa Rája, having set up a *linga* in the name of his father in Koṇḍamunjalúru in Kammanáḍu, erected a temple and presented eight *kunchams* for offerings at the three *sandhyás* to Sabbéśvara Mahádéva.

Seven *maruts* of wet land in rear of the Śilácheruvu to the south of the village along the tank bund for rice . . . and two *puṭṭis* of dry land; two *túms* of jonna field to Mallajiya, a gingelly field of one *puṭṭi* west of the village for the perpetual lamp, five cows and four she-buffaloes for the five kinds of sacred food, for ghee,

for curds, for festivals and for offerings. Mallajíyalu the son of Vémajiyalu, should receive these and he, his sons and grandsons should maintain (the worship) as long as the sun and moon endure. Those who, not maintaining this charity, cause obstruction to it will be regarded as having killed their parents and will incur the sin of killing tawny cows on the Ganges.

. . . . of Rájéndra Chóḍa . . . . presented, ... two *puṭṭis* of land to Sabbéśvara for the great offerings; he presented a gingelly field of . . . . *puṭṭis* for the perpetual lamps to last as long as the moon and sun endure to the west of the village of Kondamunjalúr . . . . no trouble by force should be caused to this (charity) by any one on earth. If any one seizes what has been given by others he becomes guilty of the five cardinal sins. So has it been declared by Vyása.

[Two imprecatory verses.]

Note.—Mr. V. Venkayya supplied the transcript of the Sanskrit portion.

1. స్వస్తి శకవర్షంబులు గంగ[ర]
2. ను నేంటి కార్తీక బ హు మంగ్గల వా
3. రమున శ్రీమద్రాజరాజ దే
4. వర విజయరాజ్యం సంవత్స
5. రంబులు అగ శ్రీహిశ్రీమన్మహా
6. మండలేశ్వర కులోత్తుంగ్గ రాజేం
7. ద్రచోడ రాజుల కొట్టరి, నింబో
8. లి సబ్బినాయకుకొడుకు ఎట్టి
9. మనాయకుండు కంమ్మనాంటిలో
10. ని కొండమంజలూరం దమ తం
11. డ్రి పేర లింగ్గ ప్రతిష్టసేసి గు

12. డి గట్టించ్చిం ఆనబ్బేస్వర మహాదే
13. వరకుంద్రి సంధ్యల నివేద్యము
14. నకుంగా ఎన్నిధి సుంభములు
15. . . బీయమునకు నూ
16. రి దక్షిణదిక్కునం జెఱ్వుగట్లూన
17. శిలా చెఱ్వువెనుకం బుట్టిన్ని వరి
18. పొలము ఏనుమఱుతులును
19. రెండు పుట్లునేల వెలిపొలము
20. ను మల్లజీయలకు జొన్నపొ
21. లముఖ ఆ అఖణ్డవర్తి దీప
22. మునకునూరి పడుమటంబు
23. ట్టి జెనుక్వం జేనును పంచ్చాలు
24. తాలకును స్థానమునకు నేతికింబెర్గువు
25. త్సవానకు నివేద్యమునకుంగాంబెట్టినట్టిమొ
26. దాలు ౪ సడ్డలు ర వీనింజేకొనివేమ
27. జియ్యలుకొడుక్కమల్లజీయల పు
28. త్రాను పవుత్రకముగానా వంద్రాక్కతా
29. రంగా నడుపంగలవాణ్ణుంయి ధ
30. మ్మ్కవు[1] నడపక విఫలనము[2]సేసి
31. నవారు దమతల్లిదండ్రుల వధించ్చి
32. నవారు గంగకవిలల వదించ్చిన పోవ
33. మున బోయన[3]వారు ॥ . . . . .
34. . . . . .
35. . . . . त्र महानैवेद्यार्थं द्वि-
36. खण्डिप्रमितमपि परं तत्र सन्वे-
37. श्वराय प्रादद्राजेंद्रचोड-
38. तिवलयपतिस्सोयमित्या-

---

1 Read ధమ్మ్కవు. 2 Read విఫుటనము.

3 Read బోయినవారు.

39. क्षेत्रं खण्कि
40. तत्र तिला . . मखण्डदीपाय प्रादा-
41. दाचंद्रार्कं ॥ पश्चिमतः कोण्डमुं-
42. जरुग्रा . . . स्योपरि न बलाद्वा
43. . . . . केन चिद्वाच्यां । यदि ह-
44. रति परैर्दत्तं पञ्चमहापातका-
45. न्वितस्स भवेत् ॥ तथा [च] व्यासेना-
46. प्युक्तं[1] [॥*] स्वदत्तां परदत्तां वयो म-
47. तेत वसुंधरा षष्टिवर्षसहस्रा
48. णि विष्ठायांजायतेकृमिः ॥ ब
49. हि वसुदाधत्त बहुभिश्चानुपा
50. लित यस्यस्य यदाभूमि
51. तस्य तस्य तदाफलं ॥ श्री ॥

Ongole (60). (A.D. 1167–68 ?)

[Kondamunjalúru. Sanskrit in Telugu character. From Nága stone to west of village.]

Translation.

V. 1. Hail! The son of king Chóḍa of the illustrious Velnáḍu, who had destroyed hostile kings, was Gonka, whose mind was pure on account of following truth and righteousness, famous for great valour, whose mind was resplendent with meditation on the pair of lotuses which is the feet of Śankara (Śiva); his wife was the illustrious Subbamámbá, chaste and endowed with virtues.

---

[1] The rest of the inscription consists of two imprecatory verses beginning with స్వదత్తాం and బహుభిః.

V. 2. His son, named Rájéndra Chóḍa, renowned, who had acquired polity, whose eternal prosperity was famous, who was praised by good men, who was the constant worshipper of the pair of lotuses which is the feet of Him whose crest is the young moon (Śiva), who vanquished with joy the crowd of hostile kings, and who was a second Arjuna in valour, brought under his control, the sea-girt (earth).

V. 3. His Superintendent of the treasury was Errama Náyaka (residing) in the village named Śrí Nidumbrólu—situated in the middle of the well-known district named Velanáḍu—wealthy, famous, blessed, excellent, grandson of the blessed Śrí Muduva of pure lineage, intelligent, of great fame, son of the illustrious Sabbana.

V. 4. Liberal, resembling Indra in enjoyment, a very Śiva, who is saluted by his devotees, who is a *Mandara* in fortitude, a very Káma to beautiful women who is well known, who is the abode of Śrí (fortune), handsome, a Harichandan to relations, excellent poets, Brahmans, good men, and . . ., whose fame is white, the son of Kommámbiká.

V. 5. "Let my father obtain union with Śiva" with this wish, having named a famous *linga* Sabbéśvara, after him (his father), and having caused it to be set up, he, the illustrious Errama Náyaka reverently caused to be constructed for it a temple in the village named Śrí Munjalúr well known as being preceded by the word *parvata* (*hill*, *konḍa* in Telugu, *i.e.*, Konḍa Munjalúr).

V. 6. In the Śaka year reckoned by 9, by the serpents (8), the sky (0) and the moon (1) (*i.e.*, 1089), on the second *tithi* of the dark fortnight of the month named Kártika,

on an excellent day (of the week), when the *nakshatra* was Kumbha (lit. at the rise of Kumbha)—he, the illustrious, the very wise, who is of good disposition, respectfully dedicated a *kalaśa* (dome) (to be placed) on the top of the temple of Sabbéśvara which had been constructed.

V. 7. In this village, in the country known as Kammaráshṭra (Kammanáḍu) . . . .

NOTE.—The transcription of Mr. V. Venkayya has been adopted.

First side.

1. स्वस्ति श्रीवेल-
2. नांटिचोडत्रि[1]
3. पतेर्ध्वस्तारिधा-
4. श्रीपतेस्सूनु-
5. रसूनृतधर्म्मनि-
6. र्म्मलमतिः प्रख्यात-
7. शार्योन्नतिः । गोंक-
8. श्शंकरपादपंकज-
9. युगध्यानस्फुरन्मा-
10. नसः पतिनी[2] तस्य प-
11. तिव्रता गुणयु-
12. ता श्रीसब्बमांबा-
13. भवत् । [१*] ख्यातस्तत्तन-
14. य . . जितनयः[3]
15. प्रस्तुत्यनीत्योदयः[4] ।

---

[1] Read ° चोडनृ.° [2] Read पत्नी instead of पतिनी.

[3] The reading appears to be सचोर्जितनयः which is correct. समार्जितनयः suits the context better.

[4] Read नित्योदयः.

16. सद्वंद्यस्तरुणेंदु-
17. मौलिचरणद्वंद्वाभिवं-
18. दी सदा । लीलालोडित-
19. वैरिराजनिचयो रा-
20. जेन्द्रचोडाह्वयः ।
21. स्वाधीनामकरोत्पयो-
22. धिरशनां शौर्य्यद्वितीं-
23. यार्जुनः ॥ [२*] तस्याभू-
24. द्वेलनांडुनाम्नि विष-
25. ये मध्ये प्रसिद्धे धनी ।
26. ग्रामे श्रीनिडुंबोलिना-
27. म्नि विदितः कोष्ठाधिकारी
28. कृती । श्रेष्ठ[ः*] श्रीमुदु-

Third side.

29. वाह्वयस्य कृ-
30. तिनः [पौ]त्रः पवि-
31. त्रान्वयो । धी-
32. मानेष्वमना-
33. यकस्तुतय-
34. [शा][ः*] श्रीसब्बना-
35. ख्यात्मजः ॥ [३*] त्या-
36. गी भोगपुरंद्-
37. र[ः*] श्रितनुतश्रीक-
38. न्धरस्सुंदरी (।) कं-
39 दर्प्पा [1]धितिमंद्-
40. रस्सुविदितश्री-
41. मंदिरस्सुदं[रः*]
42. बन्धूनां सुक-

---

1 Read धृति.°

43. वींद्रसूरिवसु-
44. धाब्रिंदारका-[1]
45. णां सतां ब्रि-
46. नां[2] हरिचंद्दन-
47. स्सितयशाः को-
48. म्मांबिकानंदनः
49. ॥ [४*] सायुज्यं स्वपि-
50. ता शिवस्य ल[भ*]तान्ना-
51. मेति सब्बेश्वरं त-
52. न्नामोपपदं विधा.
53. य विदितं लिग्गं
54. प्रतिष्ठाप्य सः । ग्रा-
55. मे पर्व्वतनामपू-
56. र्व्वविदिते श्रीमु-
57. जल्लराह्वये । श्री-
58. मानेऽमनाय-
59. को व्यरचयत्प्रा-
60. सादमस्यादरात्
61. ॥ [५*] शाकाब्दे नवनागखें-
62. द्दगणिते कृष्णद्वितीं-
63. यातिथौ । मासे का-
64. र्त्तिकनाम्नि वास[र*]वरे
65. कुंभोदये सुस्थिते ।
66. प्रासादस्य विनिर्मितस्य शि-
67. खरे सब्बेश्वरस्यादरात्
68. सत्स . कलशार्प्पणं[3]

---

[1] Read बृंदारकाणां. In the translation I make सुविदितः a separate word.

[2] त्रिनां is unintelligible.

[3] The anusvara stands at the beginning of the next line.

In line 68 after सत्स a letter is lost. The reading may be सद्वृत्तः as in the translation.

69. समकृत श्रीमानु-[1]
70. सुधीमानसौ ॥ [६*] ग्रामे-
71. स्मिनु[2] कम्मराष्ट्रक्षि-
72. तितलविदिते दक्षि-

(Incomplete.)

ONGOLE (61).

[Konijédu. Telugu. On stone in Janárdanaswámi temple.]

TRANSLATION.

To propitiate Śrí Gópinátha of Kodinjédu, Narasingi Śetti, son of Balasáyani Singama Śetti, of the Vindila *gótra*, of the Kómati sect of Kandukúru, caused the enclosure wall of the eastern side of the temple to be polished by Santanútalapádu Punnayya for the religious merit of his mother Yalasáni and father Śingama Śetti.

1. శ్రీ కొండింజేతి శ్రీ గోపినా
2. థనికి ప్రీతిగాను కందు
3. కూరి కోమటివారు విండి
4. లగోత్రుండు బలసాయని
5. సింగమ శెట్టి కొడుకు నర
6. శింగి శెట్టి తమతల్లి యలసాని
7. కింని తమతండ్రి శింగమ శెట్టి
8. కింని పుణ్యముగాను నగరికి

---

[1] Read श्रीमान्. [2] Read ° स्मिन्.

9. తూర్వ్‌దిక్కు-నను ఒక గుడివప్రన (ప్రాకార)
10. సంతనూతుల పాపుపున్నయ
11. వరుంబని చెయించెను
12. ఈధమ్‌ము శ్రీ శ్రీ శ్రీ

ONGOLE (62). (A.D. 1533-34?)

[Konijédu. Telugu. On a stone near the well of Chakradhara.]

TRANSLATION.

The well caused to be constructed on the 15th day of the bright fortnight of Áshádha of the . . . . year, corresponding to 1455 (S.S.) by Śrichakradhara as a work of charity for the religious merit of his father and mother.

1. ంర౫౫ అనునెంటి
2. సంవత్సర ఆషాఢశు ంన
3. నాడు శ్రీ చక్రధరు
4. డు తమ తల్లితండ్రికి ధర్మము
5. గాను సుకృతంగాను
6. కట్టించినట్టి భావి

ONGOLE (63).

[Koṇiki. Telugu. From fallen stone by Bhímésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! The *vritti* given by Śríman Mahámaṇḍalésvara Pratápa Rudradéva Mahárayulu . . . . He

gave 4 *puṭṭis* in perpetuity . . . . Whoever obstructs this, of whatever family he may be, will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges . . . .

1. స్వస్తి శ్రీమన్మహా మండ
2. లేశ్వర ప్రతాప
3. రుద్రదేవ మహారాజులవారు
4. యిచ్చినవిత్తి । . .ము హా
5. బిబలిమున వు . . .
6. వేకంబ ఽత్యముగాను పట్టి ర
7. ట్టి కూడు తరుజాబిచ్చెను దీ
8. నికి వీరివంశమునందు యు
9. వ్వరు ఽహ్నుముసేసితె గంగకరు
10. త గపిల గోవును . . . .
11. లేక

ONGOLE (64).

[Koṇiki. Telugu. From the same stone.]

TRANSLATION.

The *vritti* given by Kóḍinka Laḍḍa Varma of Kammánáḍu for the religious merit of Sankáma Mahárája Siddhana. Whoever obstructs this *vritti* will be regarded as having eaten from the skull of his eldest son . . . . and as having killed at Benares . . . . .

NOTE.—It is not clear what Siddhana is alluded to.

1. కంమనాంటిలోని కో
2. డింకర్లడ్డవర్మ సంకామ
3. మహారాయ సిద్ధనకుం బు
4. ణ్యముగాను విత్తివెట్టిఱు య

5. ష్వరు విఘ్నంసేసినాను దమపె
6. ద్ద కొడుక్క పాలమున కుడించి
7. నవారు బారణాసి వ్రచ్చిన
8. వారు (ముకసకరము)
9. (శుటికం శుక్ర . .) శ్రీమ
10. . . వామశ్రీ చందలూరి
11. . . . . వడిరాదుదె

Ongole (65).

[Koniki. Telugu. Three inscriptions from Garuḍa stone opposite Raghunáyakula temple.]

Translation.

The perpetual devotion of Addépalli Singaráju to Śrí Raghunáyakulu of Koniki.

The service of Góparáju Pérayya.

Commencing from the 5th of the bright fortnight of Mágha of the year Ródhi to the bright fortnight of Kártika of the year Raktákshi . . . .

1. కొణికి శ్రీ రగు
2. నాయకులకు అద్దేప
3. ల్లి శింగరాజు నిత్యశేవా
1. గోవరాజు పేర
2. యశేవా ॥
1. క్రోధినామ సంవత్సర
2. మాఖ శుద్ధవంచమిల ఆ
3. రంభ్భ మొదలు కొని ర
4. క్తాక్షినామసంవత్స

5. రకార్తిక శు . . .
6. . . . . .
7. . . . . .

Ongole (66).

[Kopparapádu. Telugu. Opposite Mallésvaraswámi temple.]

Translation.

Hail! This is a gift to the deity made by Betrumanáyakudu, prime minister of Mahámandalésvara Mallidéva Chóda Mahárájulu, for the religious merit of his parents. Whoever desires this will be regarded as having killed his parents.

Note.—This official is not mentioned elsewhere in this collection.

1. స్వస్తి శ్రీ మన్మహా మ
2. ండలేశ్వర మల్లిదేవ చో
3. డమహారాజులు మహాప్రధా
4. ని బెట్టమున్నాయంకు
5. ండు తమతల్లితండ్రు
6. లకు ధర్మార్థముగా
7. ం బెట్టినదేవదత్తి నిది
8. నివారించ్చినవాండు
9. తమతల్లిదండ్రుల
10. వధించ్చినవాండు

00083127

Digitized with financial assistance from
Dr. Devangana J. Desai
on 14 February, 2019